

DE KOSTELIJKE BRUIDSSCHAT
BETAALD DOOR DE ZOON VAN GOD
VOOR ZIJN UITVERKOREN BRUID
TOT EEUWIGE VERWONDERING IN HEERLIJKHEID

ACHT LEERREDENEN

DOOR

Ds. E. FRANSEN

GEREFORMEERD LERAAR TE KAMPEN

Rotterdam en Nijkerk, z.j. (1881).
N.V. DRUKKERIJ-UITGEVERIJ "DE BANIER" - UTRECHT1958

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELURG
2015

TAFEL DER VERHANDELDE LEERREDEN

Voorwoord

1. CHRISTUS GEZALFD. Tekst Mattheus 26:13

Voorwaar zeg Ik u, alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden, in de gehele wereld, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.

2. DE LIJDENDE BORG IN GETHSEMANÉ. Tekst Mattheus 26:30

En als zij de Lofzang gezongen hadden gingen zij uit naar den Olijfberg.

3. DE ZOON VAN GOD VERWORPEN. Tekst Lucas 22:54

En zij grepen Hem en leidden Hem weg en brachten Hem in het huis des Hogepriesters en Petrus volgde van verre.

4. DE KONING ISRAËLS BESPOT. Tekst Johannes 18:28

Zij dan leidden Jezus van Kájafas in het Rechthuis.

5. HET HEILIG OFFERLAM VEROORDEELD. Tekst Johannes 19:16

Toen gaf hij Hem dan hun over opdat Hij gekruist zoude worden.

6. DES HEILANDS UITLEIDING UIT JERUZALEM. Tekst Lucas 23:26

En als zij Hem wegleidden, namen zij een Simon van Cyrene, komende van de akker en leidden Hem het kruis op, dat hij het achter Jezus droeg.

7. DE HEERE DER HEERLIJKHEID GEKRUISIGD. Tekst Lucas 23:33

En toen zij kwamen op de plaats genaamd Hoofdschedelplaats, kruisigden zij Hem aldaar, en kwaaddoeners de ene ter rechter- en de andere ter linkerzijde.

8. HET ZALIG STERVEN VAN DE HEMELSE BRUIDEGOM. Tekst Johannes 19:30

Het is volbracht, en het hoofd buigende gaf de geest.

VOORBERICHT

De wijze Prediker waarschuwt zijn zoon met deze woorden: "van vele boeken te maken is geen einde, en veel lezen is vermoeiing des vleses", Prediker 12: 12. Waardoor de Heilige Geest ons komt waarschuwen voor de nutteloze arbeid in het schrijven en het tijdverkwisten in het lezen van die geschriften, waarin geest noch leven gevonden wordt en waarbij zo menigmaal het onfeilbaar Woord des Heeren, door de Heilige Geest ingegeven, op de achtergrond geplaatst of geheel verwaarloosd wordt. Maar dit mogen wij niet van een algemene toepassing maken.

De Heere heeft zichtbaar het zegel Zijner goedkeuring gezet op de geschriften onzer godzalige voorvaderen, waarin de geestelijke diepten van de verborgenheden des geloofs worden gevonden, en waaruit in onze geesteloze dagen de treurige Sionieten worden onderwezen en vertroost.

De algenoegzame Jehovah, die des Geestes overig heeft, had wel onmiddellijk de Kamerling en Cornelius de Schriften kunnen ontzegelen en doen verstaan, maar het was Zijn welbehagen daartoe Filippus en Petrus te gebruiken. Daarenboven de Heere des oogstes heeft beloofd, zijn dienstknechten te zullen uitstoten en zenden, om door hen zijn Woord te laten verkondigen en uitleggen tot aan de voleinding der wereld.

Maar gelijk ieder leraar, zal hij voor zichzelf vrede hebben en voor anderen ten zegen zijn, een bijzondere roeping van de Heere en Zijn gemeente moet ontvangen tot zijn predikambt, alzo heeft hij ook een afzonderlijke roeping nodig tot het schrijven van boeken. Want op al het werk, dat in het vlees begonnen wordt, zelfs op de uitnemendste gaven van wijsheid door mensen geroemd en bewonderd, wordt geen ware zegen en goedkeuring aanschouwd, de Heere bekroont alleen Zijn werk.

De wijze Voorzienigheid doet wegen en middelen samenwerken. Door de uitverkoop van mijn twee voorgaande bundels leerredenen, kreeg ik van vele gemeenten en van vrienden, die gewoon zijn op leesgezelschappen samen te komen, een nieuw verzoek en wel bepaald, om een beknopte bundel leerredenen over het borgtochtelijk Middelaarswerk van de Zoon van God. Ik heb getracht hieraan en tevens aan de korthed te beantwoorden. Ik heb bijna geen bewijzen uit 's Heeren Woord uitgeschreven, desnoods de inhoud daarvan aangehaald, en waar ik het nodig heb geacht, mijn lezers de plaats of het kapittel aangewezen. Ik heb mij in de geschiedenis bekort, evenals om de overeenkomsten der Evangelisten te bevestigen, omdat geleerde mannen daar hun tijd aan hebben gewijd; die lust hebben die te onderzoeken, hun geschriften zijn overvloedig bewaard. Ik acht het niet alleen overbodig, maar zelfs een dwaasheid,

Mijn geschriften in de Christenwereld te verspreiden in de geest van vroegere leraren. Ieder schrijver toch maakt zichzelf in zijn geschriften openbaar betreffende het talent, van de Heere ontvangen. Daarom heb ik met alle vrijmoedigheid de "Geestelijke Wandelaar", "Messias Heerlijkheid" en deze "Kostelijke Bruidsschat", door de druk verkrijgbaar gesteld, mij niet bekend zijnde dat zodanige werken door iemand in het licht zijn gegeven.

Echter twijfel ik helemaal niet of dit zal zowel als mijn voorgaande geschriften, worden bespot door de Filosofische wijsheid van onze tijd, en veracht door de Diotrefessen die de eerste willen zijn, en tegengesproken door die gelijk Zijn aan de vrouw Izébel, Openbaringen 2: 20, voorgevende zelf een Profetes te zijn, die hemelse openbaringen heeft ontvangen, om daardoor de mensen te verleiden. Maar zij worden openbaar omdat het kleed van ootmoed, godsvrucht en de vreze des Heeren bij hen

niet gevonden wordt, terwijl zij liegende en lasterende zijn tegen de overtuiging van de consciëntie in. Dit heeft gevolg, dat de voorgaande stijfheid wordt afgekeurd. Zij hebben een nieuw en beter licht ontvangen, n.l. in die religie die het meeste gewin, eer en toejuiching oplevert. Maar geliefden! wacht u voor dat nieuwe licht en voor diegenen die naar gedurige verandering staan. De Heilige Geest bestempelt de zodanigen als overtreeders, zij doen niets anders dan het afgebroken wederom opbouwen, Galaten 2: 18. Wij kunnen ook de woorden van de wijze Prediker te dezen opzichte overnemen "dat er niets is onder de zon", de Profeten, Christus, Zijne Apostelen en volgende leraren zijn door alle tijden die smaad en leugentaal onderworpen, hoeveel te meer in onze dagen.

Ik herinner mij, dat een nu reeds ontslapen arbeider in des Heeren wijngaard, tegen mij zeide, dat hij daar nog geen hoofdpijn om geleden of nachtrust om gelaten had. Ook mij is het reeds voor jaren gegeven de kosten te overrekenen. "Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer", Johannes 15: 20. De strijd van buiten is veelal zo erg niet, maar de oude Adam, n.l. het vlees met alle zijn dodelijke wapentuigen, onze blindheid in' s hemels wegen, geesteloosheid, biddeloosheid, onbekwaamheid, enz., dit alles doet mij vele malen de moed verliezen; gaf de Heere daartegenover geen verborgene ondersteuning en aanmoediging door Zijn volk, dan zou ik de pen niet durven of kunnen opnemen. Het is mijn heilbede dat de Drieënige Jehovah het als slijk wil gebruiken, al was het maar om één enige blinde zondaar de ogen te openen en tot waarschuwing te zijn, tegen de nieuwmodische en opgeblazen godsdienst van onze tijd.

Sions verhoogde Koning roept thans overluid: "houdt wat gij hebt, opdat niemand uwe kroon neme". En tot al Zijn dienstknechten "werp het net uit", dat zij beantwoorden "op Uw bevel zal ik het uitwerpen".

Deze antwoorden neem ik over en zeg tot 's Heeren volk, op uw bevel heb ik het uitgeworpen. Nu is mijn wederkerig verzoek, mijner te blijven gedenken in mijn veelvuldige behoeften, om op de vleugelen uwer gebeden gedragen te worden, tot de Koning Zijner duurgekochte gemeente, om met u versterkt te worden in het onderling geloof, zo het uwe als het mijne, Romeinen 1: 11, 12.

Dat onze zielen in deze woestijnreis gedurig gespijzigd mogen worden, met het manna dat in de gouden kruik verborgen is, n.l. om niet door ontvangen, maar door dagelijks gegeven genade verlevendigd te worden, Johannes 1: 16. Om door levende en toe-eigenende geloofsgenade verzekerd en vertroost te worden met de witte keursteen die niemand kent dan die hem ontvangt.

En dat wij een macht, n.l. een Goddelijke toeleiding mogen ontvangen tot de tegenbeeldige Boom des Levens; deze is gelijk Adams levensboom afgesloten, anders zou dezelve schrikkelijk worden misbruikt, zodat tot elke gelovige omhelzing van Christus' volheid, vernieuwde verbondsgenade moet worden geschonken.

Eindelijk, dat de eeuwige Jehovah, de Geest der genade en der gebeden over ons believe uit te storten, om met Jeremia Sions rampen tot onze Klaagliederen te maken, om eenparig de Ark Zijner Kerk te dragen, opdat wij het goede van Jeruzalem mogen aanschouwen. Hij gedenke onze spijsoffers en make onze brandoffers tot as. Sela!

Dit is de wens des schrijvers, met heilbede.

1. LEERREDE

Christus gezalfd

Voorzang: Psalm 133:1-2

Geliefde toehoorders

In het 8e hoofdstuk van Salomo's Spreukenboek maakt ons de Opperste Wijsheid bekend met het verbond der genade, in de onbegrijpelijke eeuwigheid bepaald. In de onderhandeling van de Raad des Vredes komt het eerst God de Vader voor als de heilfontein van het gehele werk der zaligheid, Die uit reine liefde tot Zijn uitverkoren volk van Zijn enige, eeuwige schoot- en wonderzoon, een volkomen prijs der voldoening komt te eisen. De Zoon van God, uit zuivere liefde tot Zijn bruid en de opluistering van Zijns Vaders deugden, verbindt Zich om de kostelijke en onberekenbare bruidsschat te betalen, waartoe Hij van Zijn Vader is verordineerd en gezalfd met de Heilige Geest tot al de volheid van Zijn Middelaars-bediening.

Hij was dagelijks des Vaders vermaking en voor Zijn aangezicht spelende, om eenmaal in de volheid des tijds Zijn hemelse majesteit en heerlijkheid te verlaten, in de onpeilbare en onafmetelijke diepe vernedering op deze lage en vervloekte wereld te gaan, om Zich in zondige mensenkinderen te vermaken, Zichzelf, als de bedongen en verbonden prijs, voor het vreselijke toornvuur des hemels aan Zijn Vader op te offeren; met Zijn beminde Sulamith in een onverbrekelijk huwelijk te treden, haar tot erfgenaam te maken van alle schatten in hemel en op aarde en dat testament met Zijn bloed en dood te bekrachtigen en onherroepelijk te verzegelen.

Dit komt het Israël Gods in dit lied bezingen. Door het levendig en dierbaar geloof zag het reeds op de tegenbeeldige Hoge priester, de geestelijke Aäron, hoe van dat gezegend hoofd alle Godverheerlijkende, zielzaligende en welriekende genade bij aanvang en voortgang voor de gehele kerk van God moest afdalen.

O geliefden! ziet hier de zuivere kristallijnen stromen uit de troon van de Drieënige Jehovah voortvloeiende, Openbaringen 22:1.

1. Wat zou het toch anders kunnen zijn dan zuivere liefde des Vaders, toen Zijn uitverkoren volk daar in hun bloedrode zondenschuld, zo erf- als dadelijke, op de vlakke des velds geworpen lag, toen geen oog medelijden met hen had vanwege de walgelijkheid en afzichtelijkheid. Toen was het alles vrije, grondeloze ontferming, dat Hij zeide: *leeft, in uwen bloede, leeft!*, Ezechiël 16.

2. Wat zou het anders zijn dan zuivere liefde des Zoons, dat Hij Zijn heerlijkheid ging verlaten en Zijn goddelijk hartebloed tot een bruidsschat gaf, voor zulk een schuldige en allermismaaktste bruid!

3. Wat zou het anders kunnen zijn dan zuivere liefde des Heiligen Geestes, dat Hij over dit werk der herschepping zweefde, om zulke onreine, weerstrevige en verdoofde stervelingen, door een onwederstandelijke almacht en onvermoeide arbeid, de liefde des Vaders, de zalving Van Christus deelachtig te maken, met alle deszelfs verbondsweldaden door het troostvol Evangelie!

O geliefden, hier vinden wij een hemelse leerschool en een geestelijke meet- en scheikunde van de ware en de ingebeeldde genade.

1. Alle uiterlijke belijders, die op zijn allerbest maar metgezellen zijn van Jezus' lieve bruid, zijn nooit onderwezen in de verborgenheid, dat alle oprechte en welriekende genade alleen van het gezegend Hoofd Christus moet afdalen. Nee, geheel het

tegendeel. Let maar nauwkeurig in het prediken, bidden, spreken. In plaats van onderwerpeijk, afsmekend en afdalend werkzaam te zijn, werken zij al opklimmend en toebrengeend en de Heere tegemoet komend, om Hem met hun rechtzinnigheid en met het reukwerk van hun godsdienstigheid te bewegen.

Maar daar is voor een ontbloot en in 's Heeren heiligdom onderwezen kind Gods geen begeerlijke of beminnelijke reuk aan, en bij Geesteslicht beschouwd, staan zij vóór de Heere in plaats van achter Hem, hetwelk ons zeer zinnebeeldig wordt afgebeeld in Israëls wonderlijke vuur- en wolkkolom, die een donkere en een lichte zijde had; van voren duisternis om de vijanden te verblinden en van achteren licht om het Israël Gods Zijn wonderweg te leren in de woestijn, om Hem blindelings te leren volgen. O geliefden, wij staan uit kracht van onze geboorte allen in het werkverbond voor de Heere en geheel in de duisternis en alzo geheel onwetend voor het Evangelie, dat alleen in beloften bestaat, 2 Korinthe 4: 3. Maar als de Heilige Geest het werk der herschepping begint, brengt Hij Zijn leerlingen achter de Heere en zij worden bevindelijk onderwezen, dat alle welriekende genaden, klein en groot, alleen afdalend zijn.² De kleine kennis en aanwas in deze verborgenheid van des Heeren Sionieten is veelal de oorzaak van hun duisternis, strijd en ongeloof, daarom hoort men hen zo menigmaal spreken van hun tekortkomingen en ware dit uit lust tot zuivere heiligmaking, dan was het prijselijk, maar is het in het stuk van rechtvaardigmaking, dan is het een werk van het snode monster ongeloof, om daarmee te beoorlogen de volwichtige prijs van Jezus' zoendood en de vrije afdalende werkingen des Heiligen Geestes.

Dit onderscheid wordt ons zeer duidelijk maar zinnebeeldig opgehelderd (Genesis 22) in de optocht van Abraham en Izak en het opklimmen op de berg des Heeren. Daar ontmoeten wij Izak als een zuigeling in de genade, weinig ervaren in deze geloofsverborgenheden, als hij zegt: "Mijn vader, zie hier het vuur, hout en het mes, maar waar is het lam ten brandoffer?"

Ja geliefden! ziet hier het kind der belofte, maar nog weinig gespeend aan eigen offeranden. De oprechte, Godlievende zielen, hebben een lust om de Heere te dienen, maar hebben nog maar een zeer kleine levenservaring in hun eigen niet en vermoeien zich voor een vruchteloze arbeid om zelf een offer mede te brengen.

3. Maar wij ontmoeten hier in deze geloofs af- en inwaching van de gezegende Middelaarsgaven van het Hoofd Christus de trappen in niet tot de genade. Nee geliefden! daar zijn geen trappen tot het geloof, maar wel in het geloof. Dit wordt ons zeer bijzonder vertoond in Abraham, de vader der gelovigen, die had alle zoen- en dankoffers in zichzelf verloren, maar was door de zalving des Geestes onderwezen, dat de Heere Zichzelf een lam ten brandoffer komt voorzien. O gelukkige en troostvolle onderwijzing voor het geheel verarmd en in zichzelf uitgeput erfdeel des Heeren; moesten zij nog een lammetje, een traan, een klacht, een zucht of een begeerte mee brengen, zij zouden de berg des Heeren om Zijn tegenwoordigheid niet durven opklimmen.

O gezegende onderwijzing, dat alle welriekende genade van het Hoofd van die hemelse Bruidgom op Zijn beminde bruid dalen. Van de zalfolie van Hem, Die gezegd heeft: "Ik ben de eerste en de laatste", van deze afdalende zalfolie getuigt zij, dat zij goed tot reuk is, Hooglied 1. Dat vinden wij bijzonder bevestigd in Maria, die daardoor in de ganse kerk Gods op aarde, een goede reuk van Christus heeft verspreid; bij welk onderwerp wij hopen, door 's Heeren ondersteuning, onze aandacht te vestigen.

Voorwaar zeg Ik u, alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden, in de gehele wereld, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.
Mattheüs 26:13

Het heeft de Heilige Geest behaagd, vele toonbeelden in Zijn Woord en ook in de kerkgeschiedenis op te richten, tot zeer verschillende einden:

1. Vele voorbeelden tot afschrikking als de mate der ongerechtigheid vol is van een land of volk of een mens in het bijzonder, die in stoute zonden voortgaat of allermeeft om bekende en geveinsde huichelarij in het heldere daglicht te stellen, als schrikbeelden van Zijn richtelijke majesteit.

2. Wat al bakens staan ons opgericht in de geestelijke zeevaart, zelfs van de uitmuntendste kinderen Gods, ten bewijze dat zij alle zaden van zonden en ketterijen bij zich omdragen als buskruit, niet om daarop te zondigen, evenmin als de scheepslieden om er op te zeilen, maar om anderen zorgvuldig en ten ernstigste te waarschuwen, om niet met het vuur der aassteking in aanraking te komen.

3. Maar ook vooral toonbeelden tot bemoediging, ziende uit welke diepe kuilen van zonde de Heere Zijn volk heeft opgezocht, waarin vooral een Manasse en een Maria Magdalena uitmunten. Maar wat staan een Salomo, een David, een Petrus en meer anderen te schitteren in het Evangelie als tekenen van Jehovahs trouw, daar zij in een eeuwig zoen- en zoutverbond waren opgenomen als toonbeelden van Zijn vrije en weeropzoekende liefde, en hoe dat zij daarna onder Zijn heilige voorzienigheid lessen hebben geleerd, die zij tevoren nooit zo gekend hadden, van de kracht van Jezus' bloed, van de vergevende liefde des Vaders en de troostvolle inspraak des Heiligen Geestes, van de krachteloosheid van alle zelfbewaring; die allen staan tot troost van 's Heeren diep gevallen volk aangetekend.

4. Maar ook vooral niet minder toonbeelden en wondertekenen van genade, waarmede de gezegende Geest des Heeren keurlingen heeft versierd, dat zij in standvastigheid aan waarheid en godzaligheid, onder lief en leed, hun God getrouw waren, om 's Heeren lievelingen uit te lokken met de kerk te bidden: gedenk mijner, o Heere, naar het welbehagen tot Uw volk. Wat leert het sterk geloof van een Abraham de heilbegerige discipelen niet uitroepen: "Heere! vermeerder ons geloof" ; de geloofsbeproeving van Job niet vragen om onderwerpende en stilmakende genade; de oprechte liefde van een Johannes, om door dat liefdevuur te worden aangestoken: om met Paulus en meer andere geloofshelden in een levendige, blijde en hemelse verzekering te mogen delen en de eeuwige zaligheid met alle onderwerping te mogen inwachten. In alle opgenoemde weldaden munt voorzeker Maria uit, die door de aangename nardus van haar zalfolie, als een wonderteken Gods in het Evangelie staat aangetekend en in de kerk van God in de gehele wereld haar geur heeft verspreid. Mocht het wezen tot ontdekking en verlossing van diegenen die nog rijk en verrijkt in zichzelf zijn en tot lering en vertroosting van de wenende Maria's op de strijdvolle weg des levens.

Laat ons de zalving van Maria in de vier voornamen hoofdleringen des Christendoms beschouwen; en wel in haar

1. Oprecht geloof;
2. Vurige liefde;
3. Zware geloofsbeproevingen;
4. Troostvolle verzekering.

Mocht de hemelse zalfolie van die grote Hogepriester in onze harten afdalen en in ons midden worden geopenbaard. Amen!

I. Maria's oprecht geloof wordt ons door Christus Zelf bevestigd, want Hij getuigt van haar, dat zij een goed werk aan Hem gedaan heeft, dat buiten het geloof nooit kan geschieden, want zonder geloof is het onmogelijk God te behagen, Hebréeën 11:6. Maar tot beschouwing van het zaligmakende geloof, is het vanwege onze tijdgeest hoogst noodzakelijk, vooral bij vier opmerkingen onze aandacht te bepalen.

1. Bij de grote noodzakelijkheid des geloofs; want daardoor komt een juiste grensscheiding, een vast bepaald onderscheid onder het tweërlei geslacht van Adam; die gelooft heeft het eeuwige leven, uit kracht van Gods onherroepelijk voornemen der genade en de dadelijke inplanting door de Heilige Geest van de beginselen der eeuwige zaligheid in de zielen; maar die niet gelooft is alreeds veroordeeld, uit kracht van Gods eeuwig besluit en omdat hij door ongeloof de beginselen van de eeuwige dood in zich omdraagt, ons door de Zoon van God zeer nauwkeurig beschreven in Johannes 3.

2. Tot een noodzakelijke opmerking in overeenstemming met onze Dordtse vaders is vooral nodig om nauwkeurig onderscheid te maken tussen het geloof zelf en de daaruit voortvloeiende daden, vruchten en verzekering, gelijk het oog van het zien en het gehoor van het horen onderscheiden is, evenals deze zintuigen in een klein kind reeds aanwezig zijn, zonder dat het dezelve kan of weet te gebruiken. En dit is zeer noodzakelijk om dusdoende het eigenlijke geloof als een vrije scheppende en levendmakende daad Gods te beschouwen, zonder het allerminste toedoen van het schepsel. Bij Geesteslicht ligt hierin een bijzondere vertroosting voor het bestreden en moedeloze Sion Gods, namelijk dat het geloof altijd in haar woont, schoon de daden, vruchten en geloofsbewustheid gemist worden.

3. Maar hiertegenover is een andere opmerking tot waarschuwing, namelijk om uit het voorgaande niet af te leiden, alsof het geloof van de vruchten kon gescheiden worden; dat zou zijn de oude Antinomiaan opnieuw versieren en een geloof zonder vruchten te beminnen of voor te staan, onder voorgeven van een hogere vrijgemaakte genadestand. Dit is een leer van de oude Adam, maar niet van de gezegende Geest Van Christus. De hemelse Landman heeft niet één dode boom in Zijn hof. Het is waar dat er soms wintertijden komen, waarin het geloof voor het oog der mensen zo niet uiterlijk te aanschouwen is, in bladeren en vruchten; maar als de lente maar weer aanbreekt, dan komt blad en bloem opnieuw te voorschijn, als een bewijs dat er uitwendig geloof en leven is.

Het geloof is voor de ziel wat de ziel voor het lichaam is; is de ziel er uit, dan is het lichaam dood; alzo is de ziel zonder het geloof dood en waar nu de Almachtige de adem des levens heeft ingeblazen, daar is men tot een levendige ziel geworden en in de hof (Zijn kerk), geplant en gezet om vruchten te dragen, niet onder een misschien of hoop, nee, de eeuwige Jehovah wordt in Zijn voornemen niet teleurgesteld, maar hij wordt absoluut gesteld om vruchten te dragen, Hooglied 4:16, Hosea 14:9.

Welk een groot onderscheid met het door mensen opgedrongen en nagebootst geloof, dat ontstaan is uit de opvoeding, dat door opgang onder de waarheid gekweekt is, door huwelijk met godvruchtige echtgenoten, enz.

Dat geloof moet ook door uitwendige oorzaken onderhouden worden, bijvoorbeeld door eer, gewin, consciëntiedwang, of vreeze des doods, even gelijk een machine of

werktuig dat door mensen bewogen moet worden; trekken zij er hun handen af, dan staat het stil, alzo gaat het met alle menselijke bekeringen. Ik heb al meermalen gezien dat leraren in gemeenten vele mensen bekeerden, maar na hun vertrek of hun dood, verdween of stierf ook de bekering weer met hen.

4. Daarom is vooral noodzakelijk te waarschuwen tegen die gevaarvolle tijdgeest van onze eeuw, die als een algemene hoofddwaling en zuurdesem ons Nederland doortrekt, namelijk dat opdringen dat de zondaar zich zal bekeren, de Heere op Zijn Woord geloven, vruchten voortbrengen, enz.

Maar o vrienden, het is het net aan de linkerzijde van het schip werpen in de dode zee; want de mens is niet alleen onwillig, gelijk voortvloeit uit zijn onheilige natuur, maar daarenboven geheel dood in Adams bondsbreuk en daarom is het een gans vruchteloze arbeid. O verregaande blindheid in het opdringen van een historisch en verwerpelijk geloof en daar de zaligheid op te beloven! Men mag met zekere dichter wel zeggen, dat zij thans luidkeels roepen:

*Geloof maar vrienden! ei geloof;
Met recht mag men op gronden vrezan,
Zij voor dat werk zijn blind en doof.*

Maar met opmerking beschouwd is het een oude dwaling en ketterij door de duivel opnieuw weer uit de afgrond opgebracht, om Jehovahs eeuwige vrijmacht te ontkronen en te verloochenen en de nietige stervelingen te vergoden en de kroon op te zetten. Wij zullen onder alle andere en menigvuldige bewijzen slechts twee grondzuilen tegen die dwaling voorstellen.

Ten eerste, de Heilige Geest leert ons zo duidelijk in Romeinen 7, dat het gebod dat in de staat der rechtheid ten leven was, nu van de Heere gebruikt wordt om Zijn volk in de dood te brengen en het zalig worden voor eeuwig aan hun zijde onmogelijk te maken; maar nu wil helaas onze tijdgeest tegen Gods eeuwige wijsheid inwerken en de gehele orde des heils omkeren en op die wijze dode zondaars wederom levend maken en tot de zaligheid brengen.

Ten andere leert ons dit de Zoon van God zo onweersprekelijk in Johannes 6:29. Op de vraag van de werkheilige Joden, wat zij werken moesten om de werken Gods te werken, was Zijn antwoord: dit is het werk Gods, het geloof te werken in Gods uitverkoren volk. Hier wordt al het werk van mensen buitengesloten. O nee, geen vruchten zijn Hem welbehagelijk, dan die van Zijn eigen planting, Jesaja 60:21.

Na deze vier opmerkingen en waarschuwingen komen wij tot het ware en oprechte geloof, dat zich kortelijk in deze vier eigenschappen openbaart:

1. Het ongeveinsde geloof is geen napraten of verstandelijke toestemming. De Heere getuigt van des mensen ellendigheid in Zijn Woord, dat het hart des mensen arglistiger is dan enig ding, (dus nog arglistiger dan de duivel zelf), ja dodelijk, Jeremia 17. Het oprecht geloof is een bevindelijke en levendige kennis en een gevoel van de last der zonden. Als in het natuurlijke op een dood mens een zwaar gewicht wordt gelegd, blijft hij gevoelloos. Alzo is de belijdenis van een dode zondaar, maar een levendige heeft gevoel en pijn, gelijk wij David horen kermen in Psalm 38.

Gelijk de gewonde Israëliet, van de vergiftige slangebeten, het vurig en dodelijk venijn in al zijn leden gevoelde, alzo kent en gevoelt de levend gemaakte Christen, dat al zijn zielsaderen door het dodelijk zondevenijn zijn aangetast. Daardoor gelooft hij dat hij een gewisse dood tegemoet gaat. En hoezeer de duivel ook tegen deze leer indruist met alle uitvindingen en bespottingen, zo mogen wij er van getuigen, dit is het

werk Gods; hierdoor wordt hun Christus als de opgerichte koperen slang alleen dierbaar. Ja geliefden! hierdoor alleen krijgt hij verstand van kermen met Gods ellendigen, Amos 5:16.

2. Met het geloof der werking Gods des Heiligen Geestes gaat het niet als met diegenen, die maar door gemene verlichting ontdekt zijn en zich met een Schriftuurlijke en verstandelijke Zaligmaker en met de beloften des Evangelies kunnen genezen. Nee, de Zoon van God, Die zal ons de juiste grens aanwijzen in Mattheus 19, hoe ver wij ontdekt moeten worden als een blijk van het Godswerk, dat het zalig worden onmogelijk wordt, door ons Jehovahs heiligheid en de onkreukbaarheid Zijner deugden te ontdekken en de geestelijkheid en uitgebreidheid van Zijn wet. Dit was nooit aan de rijke jongeling ontdekt, en daarom wilde hij door goed doen en het onderhouden der geboden zalig worden.

3. In het geloof, waardoor de mens behouden wordt, werkt de Heilige Geest een afzien van alle zelfbehoud en een inwendige en vrijwillige voortdrijving naar het enige red- en behoudmiddel, gelijk de Heere God het juist gekende en bepaalde getal der dieren door een verborgen werking naar de ark geleidde en de doodslager onder Israël om zijns levens wil naar de vrijstad vluchtte. Ofschoon wij vast geloven, dat er nooit een ziel, die in oprechtheid tot Christus vlucht, is omgekomen, zo staat er niet aangetekend dat er een rustbank door Jehovah was geplaatst waarop zij mochten gaan zitten of rusten. Integendeel heb ik in de Joodse geschriften gelezen, dat er op de kruiswegen handwijzers werden gevonden met het opschrift: *vlied! vlied!*

Alzo is het met een ziel die het doodvonnis in zich omdraagt; hij is een rusteloze en loopt door het dierbaar geloofsvertrouwen, hetzij zwak of sterk, naar die enige vrijstad der behoudenis en zij, die door genade hier hun schuilplaats hebben gevonden, kenmerken zich door hun openhartige belijdenis, uit welk een grote nood en dood de Heere hen toen verlost heeft en wie zij toch in zichzelf waren en nog zijn, evenals de doodslager die in de vrijstad binnen kwam. Hij, die het openhartigst zijn doodslag blootlegde, was daar het meest geëerd.

4. Het geloof dat van de hemel in de ziel geplant wordt moet ook door hemelse genade onderhouden worden. Het genomen geloof kan ook even goed alle overige beloften nemen. Het kan zich zonder strijd en smeken alles gemakkelijk toeëigenen. Maar hierin leren des Heeren arme en behoeftige kinderen elkaar kennen, zij spreken uit elkanders harten toestand. In zichzelf hebben zij aan alles gebrek; zij kunnen hun ziel bij niets in het leven houden of het moeten bladeren en vruchten zijn van de Boom des Levens. Bij nieuwe voorkomingen, nieuwe verkwikkingen en Godsontmoetingen leeft hun ziel. Het is hun heilbegerig uitzien en biddend verlangen: "O Heere, doe nog eens een teken ten goede". Dat doet hen als Maria aan de voeten van Jezus neerzitten en daarin wordt ook hun

II. vurige liefde tot der ziele Bruidegom openbaar. Als het alles oprechte liefde was, wat in onze dagen met die naam pronkt, dan hadden wij een vruchtbare eeuw, want door kerken, scholen, zendingsfeesten, predikanten, dode rechtzinnigheid, kerkelijke richtingen, enz. O ja geliefden! daar is goud en ijver genoeg voor, maar onder vele van die ijveraars zijn bittere vijanden van Jezus' verdrukte Sion.

Echter is het duidelijk, bij de toetssteen van 's Heeren woord, te kennen, dat er geen reuk van ootmoed of godzaligheid bij is; het wordt alles buiten de Heere om gewerkt en daarom, spreekt de Heere der Heirscharen, blaas Ik daarin, omdat zij lopen en

ijveren voor eigen huis, maar zij laten het Godshuis woest liggen, Haggai 2. Maar laat ons Maria's liefdewerk eens beschouwen. Het verbreken van die kostbare albaster fles (welker waarde in onze munt negentig gulden zou bedragen) vervulde het gehele huis met die liefdegeur; dat is het kenmerk van het Godswerk. Want al kan er al eens naar de letter niets tegen ingebracht worden in het prediken, bidden en spreken, indien het niet door die gezegende Geest gewerkt wordt, zo is er voor 's Heeren volk geen afstralende warmte of liefdegeur bij; de Heere kroont alleen Zijn werk in wie Hij wil gebruiken en in zover de Heilige Geest in en door hen werkt.

Alles wat zelfs Zijn dienstknechten en volk zelf uitwerken is als hout, hooi en stoppelen, maar 's Heeren werk blijft; want Maria was eerst door Christus gezalfd met Zijn liefde, 1 Johannes 4:10 en daardoor werd haar wederliefde openbaar. De liefde is het uitnemendste sieraad van een Christen, als zij geboren wordt uit het geloof dat alleen door de liefde werkende is.

Deze wordt in 1 Korinthe 13 het meest geroemd, ja al het andere als nutteloos verworpen. Paulus leert ons daar, dat de liefde de meeste is, niet alleen omdat de liefde blijft, want datzelfde wordt ook gezegd van geloof en hoop, twee uitnemende genadegaven, die ieder haar bijzondere werking hebben; het geloof ontdekt de inwendige armoede en het zielsgebrek en drijft de ziel als de arme Ruth naar het veld van Boaz en hoe levendiger, hoe ijveriger, des te meer gaat het gelijk met Ruth: haar thuis blijven was weinig. Door de hoop aangemoedigd en door de belofte ondersteund, om toch maar op geen ander veld te gaan dan van die geestelijke Boaz, gaan zij derwaarts en al ontvangen zij al geen handvol, in tijden van hongersnood zijn de kleinste aartjes overdierbaar.

Zij blijven als twee arme bedelaars aan de deur van vrije genade aanhouden. Nauwkeurig bezien, zijn het wel twee genadegaven, welke het hoofdzakelijk om eigen belang te doen is, ofschoon, in zover dit het werk des Heiligen Geestes in haar is, een niet zondig eigenbelang. Maar nu munt de liefde uit, want die is een uitvloeisel van de Goddelijke natuur in de gelovigen, 2 Petrus 1:4. Want God is enkel liefde. Daarom is de liefde, door de Heilige Geest in het hart uitgestort, werkzaam tot zuivere verheerlijking Gods, zonder de minste interest te genieten.

In de volmaakte liefde is geen vreze; zij dringt door alles heen; de aller-vreselijkste wateren van vervolging kunnen die liefde niet uitblussen; de volmaakte liefde is ook zonder pijn, daarom konden de martelaren op de brandstapels zingen. De liefde zal eeuwig branden in de aller-zuiverste verheerlijking Gods. Daarom is de liefde het meeste; geloof en hoop zijn meer verborgene genadegaven, maar de liefde vertoont haar vrucht naar buiten en maakt het geloof openbaar. Daarom zijn zij aan veel strijd en tegenstand onderworpen, en dit leidt ons naar

III. Maria's zware geloofsbeproeving. Haar liefdewerk wordt niet alleen door de geldgierige Judas, maar ook door de oprechte discipelen tegengestaan. De geloofsbeproeving is de toetssteen der ware en valse genade. Al de godsdienst, die uit het vlees voortvloeit, wordt niet door de duivel en zijn dienaren bestreden, noch door de Heere en Zijn volk beproefd, maar tegen het Godswerk wordt de strijd openbaar. Ziet het eens in de man Job (deze naam betekent een aangevallene). De duivel klaagde hem aan, dat hij maar een loondienaar was, die de Heere diende om wat goud en zilver. Zijne vrome vrienden, dat hij een huichelaar was; zijn goddeloze vrouw porde hem aan, dat hij zijn God maar vloeken en van Hem afscheid nemen zou; en het allerzwaarste was, dat des Heeren weg en handeling Job toescheen, als was Hij hem in een vijand veranderd.

In plaats van het troostvolle licht van Zijn vriendelijk aangezicht, in plaats van in het

aangename genot van het gevoel van Zijn liefde en gunst te wandelen, daalden de vonken der hel van Gods toorn en gramschap van de hemel in zijn ziel, die al zijn leven en zoete vertroosting verteerde, Job 6:4.

Er zijn veelal drie zware geloofsbeproevingen:

1. De duivel doorwandelt de aarde en gaat als een briesende leeuw rond en daar hij weet dat hij maar een korte tijd heeft, zo heeft hij grote toorn en ofschoon hij de uitverkorenen niet uit de hemel kan houden, tracht hij met alle moeite de hemel uit hun ziel te houden en daar hij niet alwetend, schoon veelwetend is, zullen hem de grenzen van zijn rijk en dat van Christus wel onbekend zijn. Het is hem gelukt menige tijdgelovige wederom in zijn dienst te krijgen, en daarom beproeft hij of het ook gelukken mocht de uitverkorenen te verleiden, niet wetende dat hem dat onmogelijk is. Dit is de troost voor 's Heeren volk. De duivel is geketend en bestrijdt hun te hunnen nutte, gelijk ons in het vervolg uit de lijdensgeschiedenis zal blijken.

2. Het was voor Maria een zware geloofsbeproeving dat zij in haar liefdewerk door Jezus' echte discipelen werd tegengestaan. Dat zij door de wereld worden afgekeurd is menigmaal hun sterkte; maar door de ware kinderen Gods, dat baart hun veel strijd en nauwkeurig onderzoek voor het aangezicht des Heeren. Maar opdat niemand door zelfmisleiding dit verkeerd mocht gebruiken en toepassen, diene, dat deze strijd in de gewone weg niet over het genadewerk in het hart gaat, want dan worden zij door één Geest bewerkt en bewandelen één weg ten leven. De Heere belooft de oprechte Sionieten, dat zij een naam en plaats onder de zonen en dochteren des vredes zullen ontvangen; krijgen zij dit niet, en worden zij het met de ware vromen niet eens in het hartveranderende genadewerk, het is zeer te vrezen, dat hun werk geen waarheid is, Jesaja 56:5.

Maar het is geheel wat anders in bijzondere diensten, waarin de Heere soms enkele Zijner kinderen komt te gebruiken, gelijk het oog der discipelen boos was dat Christus Zich zo uitnemend aan zulk een zondares openbaarde en gelijk de oude profeet te Bethel het zijn eer te na scheen te komen, dat de man Gods uit Juda, aan Jerobeam de boodschap des Heeren bracht, 1 Koningen 13. De Heere heeft door alle tijden veelal slechts een klein getal willen gebruiken, om voor Zijn kerk en waarheid in de bres te treden, opdat Hij alleen de eer van al Zijn werk en van alle uitredingen zou ontvangen, gelijk in de dagen van Elia en Gideon. De profeet Micha werd alleen door de Heere bekwaam gemaakt, tegenover vierhonderd leugenprofeten (het blijkt niet uit de vraag van Josafat dat er geen ware profeten onder waren maar zij hadden de eer en gunst des konings lief), 1 Koningen 22.

Sommigen van des Heeren volk worden tot de martelaarskroon geroepen, terwijl anderen er van verschoond of liever van verstoken blijven; maar als zij de Heere en Zijn woord en waarheid maar op hun zijde mogen hebben en zij mogen met Maria maar door de Heere goedgekeurd worden, dan kan hun de tegenstand zelfs van de ware discipelen des Heeren niet schaden. Mochten echter de tegenstanders eens bevreesd en beschaamd worden gemaakt, dat de discipelen zulk een bestraffing van hun Meester ontvingen.

3. Maar het is veel zwaarder beproeving, als de Heere Zelf schijnbaar een strijdige weg met zijn geliefde kinderen komt te houden; uitwendig soms zeer diepe wegen, pijnlijke ziekten, bittere tegenheden in hun beroep, kinderen, familie. Dan is veelal een volle en dubbele beker voor hen ingeschonken, en waarom dat alles? Behalve naar 's Heeren wijs en vrij welbehagen, geschiedt dit soms om vorige of tegenwoordige

zonden of om voor toekomstige te bewaren, want ofschoon Zijn richterlijke toorn op Golgotha is gestild, zo behoudt Hij toch zijn Vaderlijke toorn. Jesaja 12 en 54. En daaruit vloeien uit kracht van Zijn verbondsliefde, enkel zijn uitwendige goederen beroofd, zich zo smartelijk kan gevoelen als ik, toen de Heere mijn godsdienst van mij wegnam en al mijn voornemens en verwachtingen deed instorten, maar door hemelse onderwijzing en de verlichting des Heiligen Geestes leert nu de ziel alleen door ondervinding verstaan, dat de mond der waarheid zo bijzonder gedrukt heeft op een: Voorwaar! die zijn leven vindt, liefheeft en behouden wil, die zal hetzelfde verliezen, maar die zijn leven haat en verliest die zal behouden worden. - Zelfverlies is winst op Jezus' school.

Ja geliefden! dan leert men iets verstaan van Jobs gelukkige en gezegende genadestaat. Is het om niet dat Job God dient? O daar moeten wat lessen geleerd worden om de Heere te dienen! Men leert nu door ontblotende genade dat men in zichzelf niets anders is dan een dorre heide, een zandwoestijn, die alleen door Gods alvermogen kan vruchtbaar gemaakt worden. Hierdoor leert men veel diepten in 's Heeren dierbaar Woord verstaan, die men te voren nooit zo gekend had en de Heere maakt hen door ontblotende genade voor andere verbondsweldaden vat- en ontvangbaar.

IV. Dat leert ons nu Maria's troostvolle verzekering. Zij mocht het uit Jezus' eigen mond horen, dat zij een goed werk aan Hem gedaan had en een naam en plaats in het Evangelie had ontvangen, om een goede reuk Van Christus in Zijn kerk te verspreiden. De levendige geloofsverzekering is die witte keursteen, een gouden kleinood en een kostelijk juweel, waarover in alle tijden veel gedacht en getwist is, en waarbij onze opmerking vereist wordt.

1. Een waarschuwing voor dat gewaande en opgedrongen geloof van onze tijd, dat maar bestaat in een voorwerpelijke of historische kennis en een verstandelijke toestemming aan de schors der waarheid; een stoute en stijve inbeelding dat men een Christen is en als men sterft vast vertrouwt dat men naar de Hemel gaat, maar daar is geen klacht, geen vrees, geen strijd noch behoefte. O nee, daar wordt de spot mee gedreven. O geliefden, wacht u voor dit dode, gevoelloze reuzengeloof, daar is niet de minste ootmoed, godzaligheid, verwondering noch enig liefdevuur bij, gelijk bij Maria's kostelijke nardus.

2. Een vertroosting voor de heilbegerige Sionieten die door onweder voortgedreven, veelal als treurigen in de verte moeten staan, omdat zij nooit zo uit Jezus' eigen mond zijn vertroost met geloofsomhelzing als een Maria; en ofschoon de tijdgeest in vele opzichten spot met het werk des Heiligen Geestes en het arme volk Gods beschuldigt dat zij hun grond maar maken van klagen, is er, geliefden, geen één levendig kindje in Sion geboren of het reikhalst naar wasdom; onder al de geestelijke maagden wordt er geen een gevonden of zij verlangen hartelijk naar Vaderlijke kastijdingen voort, Hebr. 12. Daarom zegt Bernardus, *de Heere is het gramste als Hij niet gram is, om Zijn volk over hun zonden te kastijden.*

Maar nog veel zwaarder valt de geloofsbeproeving in hun geestelijk leven. Van het ogenblik dat de Heere Zijn werk in Zijn volk begint, beginnen zij zelf ook te werken en met eerbied gesproken, zij willen de Heere heimelijk een handje in dat werk helpen, gelijk Mozes, door te slaan in plaats van te spreken tot de rotssteen, gelijk Abraham in het ontvangen van het zaad der belofte; Jacob om de zegen deelachtig te worden; Uzza om de Ark te ondersteunen. Alzo gaat het in de bekering des mensen. De Zaligmaker leert ons dat er twee mensen, een Farizeeër en een tollenaar, opgingen

naar de tempel om te bidden, Lucas 18. Twee bouwers, een wijze en een dwaze, Mattheüs 7. En nu begint de Farizeeër een dwaze bouwer van de werkheilige natuur, een gebouw van goede voornemens in de lucht te bouwen, gelijk ons dat in een arbeidzame landman wordt afgebeeld in Jesaja 28, die alle naarstigheid aanwendde om het onkruid met wortel en tak uit te roeien, om aan de zonden een eindpaal te stellen en om door bidden zorgvuldig wacht te houden; heilige voornemens om van kracht tot kracht voort te gaan en ofschoon daar zoete en zalige geloofswerkzaamheden onder verborgen liggen als vrucht des Geestes, werkt de dwaze Farizeeër daarmee op de Heere aan, gelijk wij reeds opgemerkt hebben; hij gaat met die vrome werken voor de Heere staan, om zich daar heimelijk aangenaam mede te maken en Hem tegen te komen, terwijl die slechts volgen moeten als merktekenen van het nieuwe leven en van de zuivere dankerkentenis, Openbaring 14:13.

Daarom laat de Heere nu de winden, plasregens en waterstromen komen om dat dwaze gebouw in elkaar te doen storten en de overvloedige hagel om alle eigen vruchten te vernielen. Dat is het werk des Heeren om uit te rukken, af te breken, te verderven en te verstoren, Jeremia 1:10.

Het einde van 's Heeren beproevingen is om de luister van Zijn genade aan Zijn volk bekend te maken tot de prijs Zijner heerlijkheid; want wij lezen verder in die geestelijke onderwijzing in Jesaja 28, dat de Heere Zijn volk ook in deze geestelijke landbouw komt te onderrichten, want in het natuurlijke leert de ondervinding dat, als het welig koren te vroeg neergelegd en de bloesem door zonneschijn, winden en stormen er niet afwaait en verteerd wordt, dat dan de tarwe zijn rijkdom niet krijgt. Smartvol verlies geliefden! als iemand al zijn arbeid, ja al zijn kostelijke en met veel moeite verkregen huismebelen, aan het door der beproeving ziet overgegeven! O, mij dunkt, ik kan mij niet voorstellen, dat iemand van de geestelijke trouwdag. Het zou haar blijdeste en gelukkigste dag zijn als haar bruidegom eens kwam huppelen en springen, over al die bergen en heuvelen van strijd, vrees, ongeloof en duisternis om eens bruiloft met Hem te houden en met haar geestelijke vrienden eens recht vrolijk te zijn; maar zij hebben door genade geleerd, dat alles wat niet ontvangen wordt in een weg van strijd, wenen en smeken, veelal bedrog is.

O geliefden, gij kunt het niet, maar hebt ook nog de minste begeerte niet om uw armoede te gaan ruilen, voor dat rijke en ingebeelde geloof van onze tijd, want alleen Sions treurigen zijn de onderwerpen der belofte en deze alle samen zal de Allerhoogste Zelf bevestigen, Psalm 87, zinspelende op die twee pilaren in de tempel, 1 Koningen 7, waardoor ons de geluksstaat van Jehovahs keurlingen wordt afgebeeld. De eerste, genaamd Jachin, betekent: Hij zal bevestigen; al hun hartelijke droefheid, reikhalzen, liefdetranen naar die dierbare Jezus, als zij hem eens door de traliën van Zijn Woord mogen aanschouwen, die vriendelijke toeknikking van de liefde des Vaders, die zoete inspraken van de troost- beloften des Heiligen Geestes, zal Hij bevestigen; want hun zonden en hun ongeloof kunnen Gods verbond niet krachteloos maken, alle beloften zijn in Hem ja en amen! 2 Korinthe 1. De tweede, genaamd Boas, betekent: In hem is sterkte. Daardoor wordt ons afgebeeld het onverliesbaar en onveranderlijk genadewerk van het hemelse en ingeplante geloof dat door alle stormen, strijd en zonden doorworstelt en aanhoudt, leunt en steunt op haar liefste door een zwak of sterk geloofsvertrouwen.

3. Een bestiering voor de verlost en vrijgemaakte kinderen Gods, maar die door de geest des tijds en de verleiding van het listige vlees met hun verzekering naar de hoge bergen zijn geklommen en hun legering hebben verlaten, Jeremia 50:6. Zij beelden

zich in dat zij een zeker standpunt hebben bereikt, dat zij alle kommer, vrees, klachten en strijd achter zich hebben liggen; maar ach geliefden! de vruchten die daarop groeien maken hun stand openbaar. Sommigen worden opgeblazen en gaan op de weg van Sichem aan het moorden van 's Heeren teder, levend en bekommerd volk; anderen verliezen hun behoefte en geloofsoefening en kunnen zich in plaats van met de dierbare Jezus, met hun vrijmaking behelpen.

Nee geliefden! laat ons op de voetstappen der schapen gaan en zien hoe dat de meest begenadigde en vrijgemaakte Bijbelheiligen, als zij de Heere misten en duisternis en strijd hen overviel, niets met hun ontvangen genade en verzekering konden uitwerken, maar als blinden naar de wand tastten, ofschoon de ondervinding leert dat op sommigen van 's Heeren volk de vijand niet zo los- en toegelaten wordt als wel op anderen, naar Jehovahs wijze en vrijmachtige bestiering.

Maar daar mocht een vraag in u opkomen n.l. wat een verlostte en vrijgemaakte ziel dan boven een zoekende en bekommerde voor heeft?

Het ganse Woord zal het ons bevestigen, in tijden van duisternis en strijd niets; maar als het licht der genade zich weer verheft, dan zien zij Jehovahs verbondstrouw en de dingen die haar van Hem geschonken zijn; de kerk roept hierover uit: In Uw licht zien wij het licht, Psalm 36.

Mijn geliefden! Joh. Bunjan kende het ook, hoe de vrijgemaakte staat van 's Heeren volk teder bewaard en bewaakt moet worden. Nadat Christen zijn schuld en zondenpak bij het kruis had verloren en met een Drieënig God was bevredigd, ontmoetten hem drie snode boeven, slechte, luiaard en vermetelete, die te slapen lagen op des Konings wegen, tot waarschuwing, om aan te tonen dat de Christen, slecht, lui en vermetel genoeg is, om op zijn verzekering zorgeloos en opgeblazen te worden en er een rustbank van te gaan maken. Kort daarna ontmoetten hem Formalist en Hypocriet, die over de muur klommen; dit zijn die snode dieven, die de gelovigen bij zich dragen, om met de genade te gaan pronken en de hoogten te gaan beklimmen en die zichzelf over strijd, zonden en zwaarigheden geheel buiten de Heere redden kunnen.

4. Eindelijk ontmoeten wij in Maria een levendige en troostvolle ver- verzekering. Haar Bruidegom is niet alleen bij haar, maar Hij laat daarenboven Zijn genadeoliën in haar ziel vloeien, zodat zij met Jezus' bruid wel moest uitroepen: *Mijn Liefste is mijn en ik ben de Zijne!* Want let wel op mijn geliefden! in de Heere is alleen geloofsverzekering, maar niet in het leven buiten Hem, gelijk David zeide: *In God is al mijn heil en mijn eer*, Psalm 62. Dit openbaart zich in de zalige geloofsvruchten van ootmoed, verwondering en hemelse blijdschap.

Want het is toch een verwondering voor zulk een made en zondig niet te mogen geloven, dat hij naar de hemel gaat en zichzelf bij die reine hemellingen in de onmiddellijke nabijheid van de Drieënige en Volzalige zal bevinden! Als de Koning zo de ronde tafel bereidt van Zijn voorgekende en eeuwigdurende liefde, dan zinken zij als in een bezwijming aan Jezus' voeten, in een vloed van tranen van blijdschap en verwondering met Maria, om haars Bruidegoms voeten te wassen met haar liefdetranen en met het haar haars hoofds af te drogen en dat maakt het Godswerk openbaar; het huis werd vervuld met de reuk der kostelijke zalf van een levendige geloofsverzekering; dan geeft de nardus hare reuk, Hooglied 1.

Tussenzang Psalm 69:13, 14

TOEPASSING

Geliefde toehoorders!

Wij worden tot een meer algemene lering hier tegen onze gevaarvolle tijdgeest gewaarschuwd voor die hooggeprezen liefde en verdraagzaamheid (ofschoon Paulus die prijst in de feitelijke zwakheden van dit onvolmaakte leven, 1 Korinthe 13); maar nu wordt het helaas een deugd en liefde genaamd als leraren en leden zich met de grote dwaalgeesten gaan verbroederen en de snoodste ketterijen onder die ruime en zelfgemaakte mantel van liefde en verdraagzaamheid gaan bedekken. Zou het liefde zijn vraagt een oudvader, als iemand zocht onze vrienden van het leven te beroven, en wij dat door liefde zouden gaan verbergen?

Zoveel te minder mogen wij het zieldodend vergif der dwalingen verhelen. Hebben de profeten en apostelen om gunst of banden de dwalingen bedekt, of Christus, Die de liefde Zelf was, heeft Hij niet openbaar het wee! Over de dwalingen der schriftgeleerden uitgesproken? Mattheüs 23. Heeft de Apostel der liefde ons niet geboden, niet alleen met de dwaalgeesten geen gemeenschap te hebben maar zelfs in onze woningen niet te ontvangen die een andere leer verkondigen? En Paulus wordt door de Heilige Geest gedreven om Petrus zijn veinzen openbaar te maken, Galaten 2:11. De liefde tot Gods eer en waarheid gaat voor de rede, Zacharia 8.

Ofschoon niet in woorden, toch wordt thans door daden overluid gepredikt: dwaze profeten, apostelen en martelaren, waarom hebt gij geen liefde en toegevendheid gebruikt, dan had gij van al die smaad, banden en pijnlijke dood vrij kunnen komen! En dat soms om zulke kleinigheden! Wat stijf- hoofdigheid betoonden die drie jongelingen! Zij hadden onder hun knieval voor het beeld, even goed de Heere kunnen aanbidden; zo ook Daniël, hij had in zijn binnenkamer wel met gesloten deuren kunnen bidden!

O ja geliefden! was er geen doodstraf op gezet en de eer van zijn God niet aan verbonden geweest, maar nu durfde die zeer gewenste man zich des Heeren dienst en aanbedding niet schamen of uit vrees gaan verbergen. Wat het einde nog eens zal zijn van die zondige broederliefde en dat modereren, zal, vrezen wij, de toekomst leren! Van jaar tot jaar worden al meer en meer die menselijke redeneringen openbaar van studie-wijsheid, waar geen lering, geen geest noch leven in gevonden wordt gelijk in de geschriften onzer godzalige vaders.

Wij mogen wel wenende uitroepen: *O Nederland! Nederland! gij gaat een donkere toekomst tegemoet*, daar zelfs, zoals het schijnt, nog velen van 's Heeren kinderen tegen licht en beter weten in, aan zondige wetten, die de Heere Jezus ontkronen, vasthouden en hun arme zielen laten voeden met een hele of halve Arminiaanse leer. Daar komt nog bij dat het heilige zaad, het kleine overblijfsel de bladeren van waarheid en godsvrucht hebben afgeworpen, dat zij zo weinig als geestelijke priesters treden tussen het voorhof en het altaar met gebeden en geestelijke offeranden; maar wij eindigen hier met onze klacht, en storten deze heilbede uit: *Och, dat Israëls verlossing uit Sion kwame!* Psalm 14.

Maar is Maria als een toonbeeld van de onvervalste genade in Gods kerk opgericht, dan worden wij van 's Heeren wege geroepen om ons daaraan te beproeven. Veel hoort men in de laatste jaren spreken van Bijbelse christenen en als wij daardoor moeten verstaan hen, die door studie en vlijt zo ver gevorderd zijn, dat zij de Heere op Zijn Woord geloven, Christus en Zijn beloften aannemen, met een vast vertrouwen de zaligheid inwachten, dan gaan zulke christenen naar de duidelijke uitspraak des Bijbels verloren, omdat zij daardoor de gehele doodstaat des zondaars verloochenen en de almachtige, herscheppende werkingen des Heiligen Geestes. Maar verstaan wij

door de Bijbelse christenen diegenen, waarin de gezegende Geest de kracht en de geestelijke inhoud van het levende zaad des Woords heeft ingedrukt en diegenen, die de vrijmakende kracht der waarheid zijn deelachtig geworden en zich bij ogenblikken in het zoete genot van de waarheid mogen verlustigen in deszelfs overeenkomst met het innerlijke leven, dan zijn het gelukkige christenen; naar de onfeilbare uitspraak des Bijbels worden dezulken voor eeuwig behouden.

A. Maar als wij dan met de Bijbel in de hand de wereld doorreizen en nauwkeurig acht geven op leer en wandel, dan mogen wij met Ambrosius wel uitroepen: *O Heere! wat zullen er weinig zalig worden!* Maar laat ons eens uit de Bijbel horen wie niet zalig worden.

1. Die nooit de kracht van 's Heeren Woord tot vermorzeling en hartverbrijzeling hebben leren kennen, om als een wenende Maria aan de voeten van Jezus neder te vallen; als een geheel zondige, maar ook als een geheel machteloze, die niet alleen een Jezus, maar ook een van God gezalfde Christus nodig hebben. Veel hoort men spreken en schrijven van Jezus, maar zeer weinig van de Christus, hetwelk voortvloeit uit een overhelling naar de leer des pausdoms, die verkondigt: dat wij zalig kunnen worden dat hebben wij aan Jezus te danken, Die heeft de zaligheid verdiend, maar dat wij zalig worden aan ons zelf.

Maar 's Heeren begenadigd volk leert bij bevinding, dat zij een Christus nodig hebben, die als Profeet, Priester en Koning, de zaligheid aan de ziel moet toepassen. Daarom lezen wij nadat Hij de zaligheid verdiend heeft, dat God hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, Handelingen 2:36. Maar wie onder Israël niet dodelijk gebeten was, had geen behoefte aan de koperen slang; evenmin een ongelovig en onboetvaardig mens, die zijn dodelijke staat niet gelooft, op hem rust de toorn Gods, Johannes 3.

2. Die nog leven zoals zij geboren zijn, hetzij zorgeloos of in een eigen- werkelijke godsdienst en nooit de pijnlijke en smartelijke afsnijding van de oude stam hebben ondervonden, om door een hemelse oculatie of inenting in de olijfboom Christus te worden ingeënt. Dit is een geheel tegennatuurlijk werk, geen tamme ent in een wilde stam, maar als een geheel dorre, dode en onvruchtbare ent in de Boom des Levens; zo lang dit niet geschied is, kan er geen greintje vrucht worden voortgebracht en niets anders dan de dood vruchten gedragen worden; want de bezoldiging der zonde is de dood, Romeinen 6.

3. Die nooit door Christus zijn gezalfd en onderwezen, maar die met al hun specerijen en zalfolie op de Heere aanwerken en daardoor een eigen gerechtigheid zoeken op te richten, met hun eigen welriekende godsdienst. O wie zal zulke bedrogen zielen ontdekken! De Zoon van God zegt van hen dat hoeren en tollenaars hen nog voor zullen gaan in het Koninkrijk Gods, Mattheus 21.

4. Die met de onbekeerde Joden nooit de stem des Heeren gehoord hebben. Het is met recht gelijk iemand zinbeeldig aanmerkt, alle uiterlijke belijders hebben alleen hun Bijbel in de hand, of op zijn best er een gedeelte van in het hoofd; maar 's Heeren kinderen hebben een dubbele Bijbel, zij hebben hem ook in het hart; zij stemmen met de kerk in: God heeft één ding gesproken, ik heb dit tweemaal gehoord (met het lichamelijk oor en met het geestelijk oor in de ziel) dat de sterkte Godes is, Psalm 62. En och geliefden! wat is de mens toch geworden door de zonde, aan de ene kant zo dodelijk zorgeloos als het redeloze vee en aan de andere kant vol van rampzalige zelfmisleiding, zodat hem noch de eeuwige verdoemenis kan afschrikken, noch de

hemelse gelukzaligheid kan bekoren; daarom stem ik met mijn ganse hart in met die leraars die in plaats van de onbekeerde zondaars een massa van plichten voor te schrijven, met een Ezechiël tot de levendmakende Geest profeteren, met hun gebeden of Hij in die doodsbeenderen het leven mocht scheppen, en met de bruid om die Noorden- en Zuidenwind, die de kerk Gods in het gemeen en in het bijzonder mocht vruchtbaar maken, Hooglied 4.

B. Maria staat ook als een toonbeeld tot bemoediging voor de wenende Sionieten. Wat is het een grote zegen, dat er zulk een wolk van getuigen en van voorbeelden in het Woord staat aangetekend; want als gij uw staat eens zoudt moeten beproeven, bij die Christenen van onze tijd, die vol geloof, liefde en ijver zijn, dan bleef er voor het ellendige en nooddriftige volk geen hoop of moed meer over en al waren het zelfs ware gelovigen, die kunnen voor een tijd ook geheel op het dwaalspoor geraken; daarom is het een grote gunst en een zegen dat wij 's Heeren onveranderlijk Woord hebben en ons tot de Bijbelse christenen mogen wenden, die door de Heere Zelf daarin tot toonbeelden zijn voorgesteld. Komt geliefden! laat ons op de voetstappen der schapen ons eens begeven:

1. Een der voornaamste zielsbestrijdingen in de oprechte Sionieten bestaat vooral in het diep doorkankerend vergift der zonde. Zij oordelen menigmaal of er wel zo een wederga zou gevonden worden.

Maar geliefden, gaat eens naar een Abraham, Job, Jesaja, David en Petrus, wat al toonbeelden van zelfkennis. Ja! maar zult gij zeggen, ik durf mij in de verste verte bij die geloofshelden niet plaatsen; wel verplaatst u dan eens of gij niet hartelijk met hun klachten en armelijke smekingen moet instemmen en of gij met 's Heeren Woord in de hand, bij de wereldlingen behoort, die gerust voortleven of dat gij de kenmerken van 's Heeren volk in u bevindt, want dat is de ware toetssteen.

2. Een andere bestrijding waaronder veel zielen met noodgeschrei zuchten is de duisternis en donkere wolken die over hun genadestaat drijven. Maar geliefden! de Zaligmaker leert ons, dat het licht de duisternis ontdekt en diegenen die geloven dat zij blind zijn die zouden geen zonde hebben, namelijk die zichzelf veroordelen, omdat Christus voor dezulken in de wereld was gekomen, maar tot een oordeel voor diegenen die menen te zien. Daarom geliefden! die in waarheid uwe duisternis beklagt gaat eens wederom op de voetstappen, zelfs van de gezonde schapen, en hoort de vrome Job eens klagen, dat het licht zijner ogen geweken was, en de gelovige kerk die als een kind des lichts in de duisternis moest wandelen terwijl het kind der duisternis zich verheugde en verwarmde bij zijn eigen licht en ijvervuur, Jesaja 50.

3. Nog een ziekte die thans meer algemeen wordt, is die droevige geestelijk dodigheid, die kwijnende uitering, waaronder vele oprechte zielen, hun weg moeten bewandelen. Maar zonder die toestand te prijzen, komt het hier op aan om aan te tonen, hoe een levende ziel daaronder verkeert en werkzaam is. Ziet eens een Heman, die riep bij dagen en nachten of de Heere aan zulk een dode een wonder wilde doen, dan zou het wonder Gods gelijk wezen als of een overledene uit het graf opstond om de Heere te loven Sela! Hoort de koninklijke profeet David eens. Zijn geestelijke levenssappen waren zo uitgeteerd als de vruchten des lands in een zomerdroogte Sela! Dit was ontstaan uit zijn zondig stilzwijgen; dat is de droevige oorzaak der dodigheid. Niet zozeer hun dagelijkse overtreding, maar de onboetvaardigheid, dat dodelijk stilzwijgen om hun zonden niet te belijden. O, dat was de oorzaak dat zijn consciëntie van binnen zo onrustig was en de ganse dag als een brullende leeuw. Werden deze voetstappen der schapen niet gevonden, waar zou het arme volk in hun klacht en nood

enige ademtocht kunnen scheppen?

4. Nog hoort men velen van 's Heeren hulpbehoevend volk hun klaagtonen uitboezemen, dat zij hun staat zo niet vast kunnen houden. Maar geliefden! is er dan voor u aan dat vasthoudend geloof zulk een aangename reuk en God verheerlijkende vrucht te aanschouwen? Gij zegt waarschijnlijk: o nee, maar ik word zo menigmaal tegengesproken dat ik mijn staat niet verdenken mag.

Nee geliefden! dat noemt een zeker iemand een meesterstuk uit de hel; maar dat eigen krachtig vasthouden door een dood geloof, staat ook geheel in strijd met het leven van de Bijbelse christenen, en juist hier ligt de weg van de beproefde kinderen Gods midden door. En dat leven bestaat hierin, om als een andere Maria aan de voeten van Jezus neder te vallen, want noch het werk Gods verdenken, noch bij de ontvangen genade te kunnen leven, maar de middenweg is het, waarin de opperste Wijsheid doet wandelen, om nieuwe afdalende zalfolie van de geestelijke Aäron te ontvangen, opdat aan uw deuren oude en nieuwe vruchten mochten groeien, Hooglied 7.

5. Eindelijk rijzen er vele zwarigheden op, als men nog eens verkwikt en vertroost mag worden, dat het ook al weldra wederom bestreden wordt; dit ontstaat hieruit: de duivel, als een vorst der duisternis, weet de tijd waar te nemen en de arme ziel haar bewijzen af te vragen als de zon is onder gegaan.

Menige ziel neemt zich wel eens voor, als het lieve licht eens wederom mocht opgaan, om het eens beter te zullen gaan beschouwen, om hare smader wat te kunnen antwoorden, maar dan blijft die listige vijand terug, die alleen de donkere nachten gebruikt, en de in de Heere zich verblijdende en zich verlustigende ziel vergeet in die zalige ogenblikken al haar voorgenomen redeneringen; zodat wij uit al deze wegen kunnen opmerken, dat het volk al maar werkt om uit haar behoefte verlost te worden en een rustleger te zoeken. Maar Jehovahs eeuwige wijsheid en liefde heeft gezegd met een absolute belofte: ik zal doen overblijven een ellendig en arm volk Zefánja 3.

C. Wij worden ten laatste nog genoodzaakt om die hoogst begenadigde Maria als een toonbeeld van de uitnemende geluksstaat van het gelovige volk te bewonderen en geroepen om herwaarts te komen om de bruid, de vrouw des Lams, te aanschouwen. Openbaringen 21.

1. In haar kuise huwelijksliefde, om niet wederom te hunkeren naar haar eerste man, de wet, maar door woorden en daden te tonen een afkeer te hebben van die zuurdesem van Arminiaanse dwalingen, die haar Bruidegom de kroon ontrukken en de arme sterveling opzetten; en die de kracht in het woord zelf stellen. Dit is een hoofddwaling en hoofdzonde in Nederland en wel opgemerkt is dit het grootste oordeel waarmede de kerk bezocht wordt. De vreze en eerbied en het diep ontzag gaat niet alleen uit ons land weg, maar zelfs de kracht, vrucht en uitwerking van het dierbaar Woord des Heeren wordt zo weinig meer aanschouwd.
2. Christus' Bruid wordt een vreedzame Sulamith genaamd, wel niet vreedzaam met de duivel, de wereld, de zonde en de dwaling, maar met de zonen en dochteren van hetzelfde huisgezin. O treurvolle dagen, dat Juda en Efraim elkaar zo benijden en benauwen en daarom is de Heere van ons geweken. Hij toch woont alleen waar liefde woont; de een werpt de oorzaak op de ander, maar zij vloeit alleen voort, omdat er zo weinig ware, innerlijke gemeenschap met de Heere bestaat. Was Jezus' Sulamith als een Maria aan Zijn voeten om door Hem gezegend te worden, dan zouden zij ook tot een onderlinge zegen kunnen zijn en geestelijke vrede, liefde en gemeenschap kunnen oefenen gelijk ons de Heilige Geest zo aller-duidelijkst leert, 1 Johannes 1:3.

3. De Bruid Van Christus heeft ook van hare Bruidegom een fijn blinkend wit kleed ontvangen; niet alleen een toegerekend maar ook een waarmede zij bekleed, versierd en kenbaar gemaakt wordt, om te zijn als die weinigen te Sardis die hun klederen niet bevlekt hadden in leer of wandel, waarmede zij een smaad op haar Bruidegom, en ook op haar geestelijke familie zouden leggen. Ook om veel als de Oosterse bruiden in de binnenkamer haar liefste op te wachten, om van Hem gezalfd te worden, en daardoor tot een goede reuk Van Christus te zijn, opdat ook anderen op Jezus verliefd mochten worden, dat zal ook mede tot het oogmerk van Maria behoort hebben, want daartoe was vanouds de zalving ook ingesteld.
4. De Bruid Van Christus wordt ook geroepen leed te dragen over de verguizing en bespottung haar Bruidegom aangedaan. Daarom wordt Gods volk vooral in onze dagen geroepen tot Maria's ootmoed en tranen, om de breuk der dochter Sions te bewenen, dewijl er zelfs geen schaamte meer is, om in het openbaar de allerheiligste wetten te verbreken. Voorzeker moeten zij zichzelf in deze met de sluier van ootmoed wel bedekken, dat zij nog maar te veel met droge ogen de droevige tijden kunnen aanschouwen.
5. Eindelijk worden wij geroepen de vrouw des Lams te beschouwen, als zij niet meer als een toonbeeld van Zijn luistervolle genade, Zijn kerk op aarde zal versieren, maar als in gestikte klederen zal geleid worden, onder de geestelijke maagdenstoet naar de hemelse bruiloft in het paleis des groten Konings, aan de ronde tafel der heerlijkheid; daar zal de Nardus haar reuk eens volmaakt, stoorloos, zonder zonde, verspreiden tot in alle eeuwigheid. Amen.

Nazang Psalm 133:3

2. LEERREDE.

De lijdende Borg in Gethsémané

Voorzang Psalm 16:1-3

Geliefde toehoorders

De Zoon van God komt ons hier sprekende, in een donkere nacht van zware zielsstrijd, stellende de Heere gedurig voor Zich, met opzicht als de Borg des verbonds van het eeuwig contract des vredes, opdat het alles naar die vastbepaalde raad zou worden voltrokken. Hij komt de kerk onderwijzen, dat Zijn goedheid, namelijk Zijn verdiensten, niet tot Zijn God raakten, want die eeuwig volmaakte en volzalige Jehovah kon niets worden toegebracht, maar de gehele losprijs zou zijn voor Zijn beminde Sulamith, om Zijn Vader de weergaloze bruidsschat te betalen en een dadelijk recht te verwerven om met Zijn geliefde bruid in het huwelijk te treden. Daarop waren de snoeren van Zijn zielsbegeerte gevallen om die schone erfenis tot Zijn eigendom te hebben, een zinspeling hierop hoe in het land Kanaän aan iedere stam door het meetsnoer zijn erfdeel werd toegemeten, Psalm 8:55.

Dat was een voorbeeld der uitverkorenen die in de lengte en breedte van het land Immanuël verstrooid liggen, die door de rietstok van Gods eeuwige liefde zijn opgemeten en in het uur der minne als levende stenen tot de ware Godstempel worden toegebracht, Openbaringen 11:1. Maar de Heilige Geest komt ons daar onderwijzen tot nauwkeurige zelfbeproeving of onze staat en godsdienst de opmeting zal kunnen doorstaan, met de rietstok van het onveranderlijk Woord des Heeren, die door alle tijden niets ingekort of uitgerekend kan worden.

Komt geliefden! laat ons onze wegen onder- en doorzoeken en brengen bij die onbedrieglijke toetssteen.

1. Of onze ontdekking door mensen dan wel door de Heilige Geest geschied is. Door de algemene overtuiging wordt de mens uitwendig veranderd en verbeterd en die maakt hem op zijn best een belijder van de leer der waarheid; maar de Heilige Geest begint zijn werk van binnenaf. Hij steekt het licht aan om de verarmde schatkamers der ziel te beschouwen, waaruit nu de nieuwe en levendige geloofsdaden voortvloeien, want des konings dochter is inwendig vernieuwd en met genade geborduurd, Psalm 45.

2. Of ons geloof genomen of geschonken is. Het aangenomen geloof brengt niet in het dal van verarming, is en blijft niet steil afhankelijk van de voorkomende en de dadelijke bewerking des Heiligen Geestes; maar het hemels ontvangen en ingeplante geloof, kan niets buiten die invloed betrachten, 2 Korinthe 3:5.

3. Of onze hoop ijdel, dan wel een levendige en gegronde hoop is. De valse hoop rust op hetgeen men nu geworden, en voor de Heere gedaan heeft; maar de zalige hoop heeft zijn grondslag op de bevinding van het Godswerk in de ziel en de menigvuldige uitreddingen en zalige ontdekking van Christus' volheid; zij moet door 's Heeren beloften gevoed en verlevendigd worden, dat gepaard gaat met de zoete indalende liefde des Geestes die lijdzaam maakt onder kruis. Romeinen 5.

4. Of de liefde eigenliefde is, of vlammen des Heeren zijn. Het vuurtje van zondige eigenliefde moet door menselijke brandstoffen van voorspoed, gewin, eer en toejuiching, onderhouden worden; houdt dit soms op, dan gaan de lampen als van de dwaze maagden uit; maar het liefdevuur der genade wordt door de olie des Geestes

onderhouden. Dat wordt openbaar wanneer de verdrukking als het water der uitblussing tegen het Godswerk aandruist, dan ontvlamt het te feller als bewijs dat het vlammen des Heeren zijn. Hooglied 3.

5. Of onze wandel wettisch dan evangelisch is. Een wettisch christen heeft openbaar of heimelijk loon tot zijn oogmerk, oefent zich alleen in de letter der wet, berust in een lichamelijke godsdienst als een verrichte taak en maakt opgeblazen; maar de evangelische heiligmaking vloeit niet tot, maar uit de verlossing, gedrongen door de overwaardigheid van en liefde tot de verheerlijking Gods. Deze reine begeerten openbaren zich in een jagen en grijpen, om enigszins gebracht te worden tot de wederopstanding der doden, namelijk in de jongste dag, wanneer de gelovigen dan met ziel en lichaam volmaakt Hem zullen verheerlijken, Filippenzen 3. Deze nieuwe lust openbaart zich in al de zintuigen van de geestelijke mens, het verstand hongert naar de ware kennis van Jehovah, de wil dorst naar heiligheid, het geloof naar versterking, de hoop naar levendige opwekking, de liefde naar vurige ontvlaming, het gemoed naar hartelijke vertroosting, het oordeel naar onderscheiden licht om het reine van het onreine, 's Heeren werk van haar eigen te onderscheiden. Daarom beminnen zij het zuivere meetsnoer des Bijbels om zichzelf nooit met zichzelf te meten. 2 Korinthe 10.

6. Of onze geloofsverzekering studie en inbeelding, dan wel de vrucht des Heiligen Geestes is; de ingestudeerde en gestolen verzekering werkt hoogheid des geestes, losheid, vleselijke gerustheid; maar de Heilige Geest kenmerkt Zijn werk en zet er Zijn merkteken op, gelijk op Jacob. Hij werd kreupel en hinkende toen hij zijn Verbonds-God gelovig omhelsd had. De uitnemendste verbondsgenade maakt klein, teder en tot geestelijke worstelaars. Kreupel en hinkende, wenende en smekende te zijn, is de weg tot geloofsgemeenschap met de Heere, gelijk de gelovige kerk spreekt van de worstelende Jacob; aldaar sprak Hij met ons. Hosea 12.

7. Eindelijk of het lijden, dat ons ontmoet een gevolg is van onze zonden, dan wel een verdrukking om het kruis Van Christus. Wanneer een uiterlijke belijder om zijn religie verdrukt wordt, dan lijdt hij of om de kroon der toejuiching of om de hemel te verdienen, maar veelal indien de Heere de man tot zuivering van Zijn dorsvloer gebruikt, wordt hij als een waterloze wolk door alle winden gedreven, om smaad en lijden te ontlopen; maar de gelovige wordt één plant met Christus gemaakt en wordt Zijn lijden en dood gelijkvormig gemaakt. Voor wij tot de lijdensgeschiedenis van het heilige Offerlam overgaan, hebben wij een voorname opmerking mijn geliefden! n.l. dat ons voornemen niet was het lijden Van Christus voorwerpelijk of geschiedkundig te beschouwen, maar de vereniging van de leden met het Hoofd; dat de Zoon van God wil dat Zijn Bruid dezelfde eer zal geschieden als de Bruidegom om tot tekenen en wonderen te worden gesteld in Israël. Jesaja 8. Om te vervullen de overblijfselen van het lijden Van Christus. Kolossensen 1:26. Dragende de geestelijke littekenen dat zij van de wereld gehaat en gekruisigd worden. Galaten 6:16, 17. Maar een hoogst noodzakelijke herinnering is deze, dat van al het lijden van 's Heeren volk geen greintje in aanmerking komt in het Middelaarswerk van Christus; slechts Zijn leden zijn zij en hebben deelgenootschap in het lijden Van Christus. Dat was Paulus' roem en begeerte en Mozes' rijkdom ver boven de schatten van Egypte.

Waren des Bruidegoms snoeren gevallen in zijn schone erfenis, zo vallen wederkerig de snoeren van de geheiligde zielsbegeerte van de bruid in die schone en onbevleete erfenis van haar Bloedbruidegom die Hij voor haar door zulk een dierbare prijs verworven heeft; dit hopen wij nader te beschouwen in de hof Gethsémané.

En als zij de Lofzang gezongen hadden gingen zij uit naar den Olijfberg.

Mattheüs 26:30

Nadat de gezegende Immanuël Zijn Avondmaal in Zijn kerk ingesteld en met Zijn discipelen gehouden had, zongen zij de Lofzang, om ons

33

daardoor te onderwijzen en op te leiden tot een gemeenschappelijke dankerkentenis en Godverheerlijking. Het woord Psalmen maakt ons indachtig dat dit altijd aangemerkt is geworden afkomstig te zijn van het Hebreeuwse woord "besnoeien", ons onderwijzende dat wij van eigen lof besnoeid moeten worden, om met de kerk in te stemmen, niet ons, niet ons, o Heere, maar uwe Naam alleen komen onze lofpsalmen toe. Dit was onder Israël een voornaam gedeelte van de godsdienst. Te betreuren is het mijn geliefden! dat er in de openbare samenkomsten zo weinig lust en eerbied daarin gevonden wordt. Velen zingen zelfs uit lusteloosheid en slaperigheid niet eens mede of gaan de mensen eens optellen of besteden hun tijd met andere zondige beuzelingen; aan uitvluchten ontbreekt het de mens zelden. Deze dat hij geen bekwaamheid bezit, die dat hij zoveel te treuren heeft uit- en inwendig, dat hem de zangstof ontbreekt. Maar mijn geliefden! klim eens op tot de engelen en gezaligden in de hemel, wat daar hun werk onafgebroken is.

De grote Schepper heeft het zelfs de vogelen in de lucht ingeschapen, hoeveel te meer moet het Israël Gods Zijn Herschepper niet zijn Psalmen toeweiden; hoort eens de vrome Luther wien het toch ook niet aan kruis en strijd ontbrak: laat ons eens zingen ten spijt des duivels want daar moet veelal die listige zielevijand voor vluchten. Zo moest de boze geest wijken van Saul voor die harpenzanger Israëls en door het middernachtelijk loflied van Paulus en Silas, begon de aarde te dreunen, de gevangenis te schudden, de deuren werden uit hun grendelen gerukt en de kluisters vielen van de krijgsgesanten af en boven dit alles, hier hebben wij het volmaakte voorbeeld van de Zoon van God. Hij zong eerst de lofzang eer Hij Zijn zware zielestrijd en het worstelperk zal intreden in de hof Gethsémané, die aan de voet van de Olijfberg lag. Mocht het ons gegeven worden elkaar te volgen met een heilbegerige aandacht. In de geschiedenis kan ik mij bekorten daar ik in Messias' heerlijkheid mijn overdenkingen daarover reeds heb beschreven.

Mijn voornemen was in onze samenkomst onze tijd te besteden met deze drie hoofdleringen:

- I. Met het zware zielelijden in de hof.
- II. Met Zijn slapende discipelen.
- III. Met Zijn gevangenneming.

Mocht die grote Heilborg door Zijn bloedig en duur verworven Geest ons in de waarheid leiden en heiligen, is onze bede. Amen.

I. Het toppunt van des Heilands zielelijden ontmoeten wij in Gethsémané, waar die sterke Leeuw uit Juda's stam als een worm in het stof kruipt, onder de erf- en dadelijke schuld van Zijn beminde Bruid, die Hij als Zijn eigen op Zich had genomen, maar welke Hem ook van Zijn Vader als Zijn eigen schuld was toegekend.

Nu de dadelijke prijs der voldoening werd geëist, kwam de Borg onder het ondragelijke gevoel van de vreselijke toorn Gods vanwege Zijn geschonden deugden en gekwetste majesteit. Hij leed onder de donderende vloeken van een vurige en overtreden wet, de vergiftige en ziel doorgrievende pijlen des satans, en onder een dadelijk

gevoel van de eeuwige weeën en pijnen der hel, zodat de Zoon van God, de Schepper van hemel en aarde bloed begint te zweten, dat als uit zijne aderen uitberstte en op de aarde liep. O geliefden! deze bodemloze vernedering zal eerst in de eeuwigheid recht bewonderd worden.

Het verdient vooraf onze opmerking, dat wij in Gethsémané de Borg als de Immanuël, de Godmens moeten beschouwen. Ofschoon sommige gebeurtenissen alleen op Zijn menselijke natuur van toepassing zijn is dit toch het allerminste in Gethsémané. Dat zou Zijn losprijs krachteloos maken en de kerk van een krachtige en overvloedige troost beroven. Hij is in de hof in zijn Priesterwerk reeds werkzaam en komt als die Goddelijke Hogepriester zijn Vader alreeds Zijn ziel als opofferen, wat ons in het bloedzweten als Zijn offerwerk wordt aangetoond; daarom zegt Hij tot Zijn discipelen: *blijft hier totdat ik zal gebeden hebben*. Hij mocht in deze geen medebidders of helpers hebben gelijk ons de Heilige Geest door Paulus daarin komt onderwijzen, Hebreëën 5. Daardoor wordt het zulk een verborgenheid voor ons eindig en zwak verstand, dat die God- mens kon bidden; indien het mogelijk was dat die drinkbeker voorbij mocht gaan, daar Hij toch wist dat het de uitvoering was van de blinkende en diamanten raad des Vredes.

Wij durven in het allerminst hieruit afleiden, dat er enig terugdeinzen, of enige onttrekking onder verborgen zou liggen, maar veel liever een sterke geloofsoefening als de Borg des Verbonds naar de gehele overwinning en voorbijgang van al Zijn naderend lijden en een reikhalzen naar die vreugde die Hem op Zijn arbeid beloofd was gelijk wij wederom onderwezen worden in de gehele vervulling der schaduwdienst in Hebreëën 12:2.

Wij worden hier aan de ene zijde gewaarschuwd tegen die godonterende leer die het gehele Middelaarswerk van Christus verloochent, door Hem als een voorbeeld voor navolging voor te stellen. Nee, mijn geliefden! de kerk van God heeft een losprijs der voldoening en een volmaakte gerechtigheid nodig om met Jehovah verzoend te kunnen worden. Evenwel leert ons Petrus dat Hij Zijn volk ook een exempel heeft gegeven tot lering en vertroosting. Wanneer nu des Heeren volk eens wordt gebracht onder de last der zonden, onder smartelijk kruis, onder diep doorgrievend zielsgemis dat zij zo van alle troost ontbloot zijn, in zulke tijden begeren zij wel eens naar voorbijgang of naar ontbinding en dan worden zij wel eens bestreden, dat zij niet mogen reikhalzen naar voorbijgang, verlossing of naar een zalige dood.

Maar geliefden! dat zou veeleer een onmenselijke ongevoeligheid zijn; in zulke wegen, is dit grote voorbeeld van de Leeuw uit Juda's stam tot vertroosting, daar Hij zelf Zijn volk een voorbeeld heeft gegeven, maar daarenboven als Borg de nodige en bekwaammakende genade verworven heeft en in hunne ziel inplant, om van Hem te leren als de verdienende oorzaak en een voorbeeld van sterk geloofsvertrouwen: niet mijn wil maar Uw wil geschiede. Die zelfverloochenende en onderworpenmakende genade daalt alleen van het gezegend Verbondshoofd op Zijn gelovige leden neder, van Hem, Die zelfs in de nacht van zware strijd Zich betoonde als die trouwe Wachter Israëls, Die niet slaapt noch sluimert, gelijk ons dat in de slapende discipelen in de hof door de Evangelisten is beschreven.

II. Nadat Christus Zijn elf discipelen door een persoonlijke toepassing en een sacramentele verzekering aan het Heilig Avondmaal van hun gerechtvaardigde en geheiligde staat verzegeld had, Johannes 13, komt Hij als een alwijs Bouwmeester met het meetsnoer van Zijn vrij welbehagen ieder discipel zijn bijzondere plaats afmeten. Acht laat Hij er aan de ingang van de hof, Zijn drie Thabors vrienden neemt Hij wat dieper mee in de hof, om daar wat zwaarder beproefd en wat meerder gelouterd te

worden, daar zij het meest hadden geroemd. Petrus kon met zijn Meester wel in de dood gaan en Jacobus en Johannes zijn drinkbeker wel drinken.

Maar o vrienden! in Gethsémané viel wat te leren, terwijl die sterke Held met de driedubbele dood aan het strijden was, de tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood. De zwaarte daarvan wordt ons in Zijn bloedzweeten en in Zijn driemaal herhaalde bede om voorbijgang aangetoond en te midden van de zware bloedstrijd, werden de discipelen met een diepe slaap bevangen. Behalve andere welbekende oorzaken was het de ure der duisternis, dat zij als Zijn leden ook enige druppelen uit die lijdenskelk moesten proeven, om de onmogelijkheid van aller schepselen kracht te leren kennen; maar het was ook vooral de ure der beproeving, om als het goud in de smeltkroes, van het schuim van het zondige eigen gelouterd te worden.

De Zoon van God betoonde Zich hier te zijn de goede Herder, die Zijn leven stelt voor Zijn schapen en Zijn tedere zorg als de Leeuw uit Juda's stam Die nooit slaapt, in Zijn driemaal herhaalde wakkermaking, waarin ons drie voorname hoofdleringen worden aangetoond, niet alleen voor de slapende discipelen, maar voor de ganse Bruidkerk door alle tijden heen.

1. De eerste oorzaak der slaapziekte in Christus' discipelen was deze. Zij hadden zich in zijn laatste Avondmaal aan de bruiloft vergast in Zijn zoete gemeenschap, zielvertroostende wijn, en in de melk der gevoelige geloofsversterking als Zijne lieve bruid tot dronken worden toe, Hooglied 5: 5. O, dat zijn die zoete tijden, als het vee zo stil onder aan de berg ligt, en het leven der genade in volle bloei staat en een aangename geur van allerlei edele vruchten zich verspreidt; als de hemelkroon zo boven het hoofd blinkt, dat zij zo heilig onbekommerd leven, en zich inbeelden voor zorgen, zonden noch vijanden meer te vrezen te hebben.

Maar o geliefden! dan zijn zij soms op hun zwakst en liggen het meest bloot voor des vijands listen. Zij hebben dan niet alleen vergeten dat zij in 's vijands land wonen, maar dat zij een rustlievend vlees omdragen. De christen verloor zijn rol in zijn aangenaam zomerprieel en werden zij na al hun zalige verkwikking aan zichzelf overgelaten, zij zouden de eeuwige dood inslapen. O nee! Hij verliest niet een van Zijn lievelingen. Hij komt op de gezette tijd hen wederom wakker maken met de zachte, maar beschamende vraag: *kunt gij niet één uur met Mij waken?* Hij voegt hierbij een vertroosting dat zij naar de geest, de inwendige mens, wel gewillig waren en een lust hadden in Jehovahs wet, maar ook tevens een waarschuwing voor hun zondig, traag, onwillig en Godevijandig vlees, benevens een ernstige vermaning tot waken en bidden. Deze waren Jacobs sterke wapenen, waarmee die Aartsvader de ongeschapen Engel overwon, hoe veel te meer dan alle geschapen vijanden.

2. Een tweede waarschuwing voor de oorzaken der slaapzucht in de discipelen vinden wij opgericht. Zij verbeeldden zich, tegen Christus' waarschuwing in, dat zij met hun eigen wapenrusting de duivel wel konden bestrijden; met hun goede voornemens zich voor de verleiding der zorgvuldigheden dezer wereld wel konden beschermen; met hun eigen slingerstenen de Goliath der zonde wel konden doden en zich voor alle slaapzucht en verachtering wel wachten; ja als het er op aan komt, met hun Meester mede in de dood konden gaan.

O geliefden, wat kan een onervaren krijgsknecht zich al niet inbeelden. De discipelen hadden gouden bergen van beloften gedaan, maar ach, helaas! nu de verzoeking maar op hen aankomt, gaan zij in de zware strijd rustig zitten slapen en wat zou het einde van hen geworden zijn, was niet de getrouwe Wachter Israëls bij vernieuwing weer tot hen gekomen. Marcus tekent ons in de tweede wakkermaking aan: zij wisten niet wat

zij Hem zouden antwoorden. Hun zonden en zwakheden werden zo openbaar, dat zij als een Ezra en een Daniël zo beschaamd en schaamrood werden, dat zij hun ogen niet durfden opslaan. Het is alsof de Bruidegom hier Zijn ganse kerkbruid toeroept: bij Mij, bruid, van de Libanon en de berg van eigen kracht en zelfverheffing af; in het dal van wenen en smeken.

O het is hier: *welgelukzalig die gedurig vreest!* Gelijk ons in die sterke geloofsheld in Jacob blijkt, de Heere scheen zijn bestrijder, maar Hij was in dit worstelperk tegelijk zijn Ondersteuner, waardoor hij overwinnaar werd bevonden, door die geestelijke wapenrusting waarmede de Heilige Geest hem had bekleed, als een voorbeeld voor het begenadigd Israëls Gods.

3. Een derde waarschuwing ontmoeten wij in Gethsémané in de slapende discipelen. De gehele slaapzieke staat, waaraan de strijdende kerk op aarde onderworpen is en de getrouwheid van haar God en Zaligmaker, daarentegen dat Hij in al haar benauwdheid met hen benauwd is, dit wordt ons zeer zoet en beminnelijk aangetekend in Hooglied 5. Daar getuigt de bruid: ik sliep; maar het was niet die heerlijke beloofde geloofsrust, (Jesaja 11) die een vermoeide ziel in Jezus' bloed en zalige nabijheid geniet, waar Paulus van spreekt: wij die geloven gaan in de rust, Hebr. 4.

Nee, het was een slaap die zijn oorsprong had in zonden, traagheid en vermetelheid, gelijk ons nu nog dezelfde treurige ondervinding leert. Van deze slaap worden vele oorzaken gevonden. Velen verdiepen zich in de zorgvuldigheden dezes levens; anderen liggen in vleeselijke gerustheid neder; velen worden door de betoverende leer der verleiding tot zorgeloosheid vervoerd en ach helaas! tot het gevoelloze Christendom van onze tijd afgetrokken. Zij menen zich over zonden, duisternis, gemis van hun Bruidegom niet te moeten bekommeren; zij moeten maar met een verstandelijk geloof op zijn Woord leven.

Maar ach, mijn geliefden! wij worden door de Bruidegom gewaarschuwd, dat Zijn lieve bruid ook zodanig verblind was geworden en de zoete omgang met haar Liefste zo ver verloren had, dat het haar aan geen vijgenbladeren en schandelijke uitvluchten ontbrak toen haar Bruidegom kwam kloppen. Zij had haar rok van treuren, kermen, smeken en een teder godzalig leven, uitgetogen en daar bevond zich haar vlees zo wel bij. Zij had nu ook haar voeten gewassen van de haat en smaad der onbekeerde wereld; het juichende christendom dat begint haar nu ook te bekoren. Zij was nu de eerste beginselen van dat bekrompen christendom te boven en tot een hogere genadestand opgeklimmen; maar niet bij haar Liefste. O nee geliefden! Hij nam haar die traagheid zeer kwalijk, en toont haar Zijn uitnemende liefde. Hij had de ganse nacht onder de blote hemel gestaan, zodat Zijn hoofd was vervuld met de nachtdruppelen van Zijn bitter lijden. Hij kwam met Zijn doorboorde handen, in welker littekenen zij ingegraveerd was, aankloppen en doet haar een zacht verwijt in Zijn vriendelijk aanzoek, dat zij zo stout en ondankbaar kwam afwijzen.

Dit zinnebeeld vinden wij in Gethsémané in de aanhoudend slapende discipelen vervuld, die na al het kloppen en wakker maken, eindelijk tot waarschuwing moeten horen: "slaapt nu voort". Als een rechtvaardig en welverdiend oordeel hadden zij zich dat waardig gemaakt, maar voor Jezus' discipelen was het de aller-krachtigste wakermaking gelijk ons de wijze Prediker leert.

Alzo doet ook in Hooglied 5 de Bruidegom met Zijn slaapzieke en trage bruid; Hij trok de hand van zijn gevoelige liefde van haar af en ging door, maar uit kracht van Zijn onveranderlijke verbondsliefde, had Hij haar ziel doorwond. Het leven Gods was wakende en opnieuw door de Hemelse rotssteen aangeraakt, zodat zij nu als met de discipelen opstond om zonder nodiging haar Liefste te gaan zoeken en nu konden de

koude en ongemakken des nachts, haar niet meer terug houden; terwijl zij nu onder het wijs bestier en de toelating van hare Bruidegom, om hare trouweloosheid en traagheid wreed behandeld werd, door onbarmhartige wachters. Deze waren blinde huurlingen, die om eer en fortuin en door studie of een schrander verstand een wachterspost hadden verkregen. Hieronder behoren die vliegende christenen, die als mannen van grote lengte, bitter vijandig zijn, op Jezus arme, wenende en zoekende bruid. Zodra zij haar ontmoetten begonnen zij haar te slaan. Waartoe?

Om haar aan te zetten tot onmogelijke plichten van bidden, geloven, aannemen, vasthouden, vertrouwen en liefhebben. Ja, zij beginnen de arme sukkelende ziel te wonden terwijl zij beginnen te spreken van hun eigen geloof; hun liefde, hun ijver en het genot dat zij smaken. En waarom dat alles mogen wij vragen? Het is om haar sluier te doen, om haar die af te nemen. Welke sluier?

De zuivere evangelieleer, haar ootmoedig geloofsleven, dat buiten Jezus niet werkzaam zijn kan. Het gaat deze ongelukkige wachters gelijk die onbarmhartige priester en Leviet; zij laten een gewonde ziel niet alleen dood aan de weg liggen, maar brengen haar nog meer slagen toe.

Maar o, driewerf gelukkig, dat die barmhartige Samaritaan, het aan de olie en de wijn in de wonden niet laat ontbreken.

O nee, want daarom heeft Hij ze zelf eerst gewond, om Zijn uitnemende liefde aan haar te bewijzen, ofschoon zij het ook door haar zondige slaap en traagheid duizendmaal verbeurd heeft. Het is terecht gelijk Bernardus zegt: de Heere is niet ras toornig en Hij blijft ook niet lang toornig op Zijn volk. Dit wordt ons zo levendig en krachtig vertoond in Gethsémané; toen het heilig offerlam in de struiken van het Joodse Sanhedrin gevangen genomen werd, eiste Hij vooraf het vrijgeleide voor Zijn discipelen en alzo voor al Zijn lievelingen.

III. Dit leidt ons nu om Zijn gevangenneming te gaan beschouwen. Het was de ure en de macht der duisternis waarin de duivel al zijn macht en zijn list in het werk stelde door middel van de gewapende bloedraad, met die snode huichelaar Judas aan het hoofd. Door een duidelijk ingegeven kus was zijn oogmerk de Zoon van God tot toorn te verwekken. Hij zette Petrus aan om het zwaard te trekken, ten einde de Almacht des Heeren te smaden. Waarschijnlijk wordt in het rechteroor van Malchus, wiens naam "koning" betekent, ons voorafgebeeld dat het koninkrijk der Joden zou afgehouden worden van de olijfboom van Gods kerk en door de genezing de wederaanneming en inenting in het laatst der dagen beschreven in Romeinen 11. Toch moeten wij hoger opklimmen; het was het richterlijke wraakzwaard van Jehovah, dat hier tegen de Man die zijn Metgezel is ontwaakt. Zacharia 13.

Maar hetgeen wij tot onze lering dachten te beschouwen is de zalige vrijheid van Zijn verlore schaar. Zo luidt hun vrijbrief: als gij Mij zoekt, o mijn God! dan laat mijn Sulamith in volkomen vrijheid eeuwig met Mij leven; een staat van Adams eerste geluksstaat verre overtreffende, ja ook der vaderen, die nog zuchtende waren onder het juk der dienstbaarheid.

De Heilige Geest heeft ons niet aangetekend, welke de uitwendige banden waren, waarmede dit Lam Gods gebonden werd, als een duidelijke onderwijzing dat wij die in een geestelijke zin hebben te beschouwen, gelijk toch het gehele lijden Borgtochtelijk moet worden beschouwd.

De ketenen waarmede dit Goddelijk slachtoffer werd gebonden, kunnen wij in zes schakelen uitbreiden, waardoor de volmaakte vrijheid is verworven.

1. Het heilige zoenoffer werd gebonden met de banden of ketenen van Gods

eeuwige en voorbepaalde raad, Handelingen 6:28.

De uitverkorenen zitten van nature met alle Adamskinderen in de onverbreekelijke ketenen van Jehovahs wraakoefenende deugden opgesloten, als hebbende de eeuwige rampzaligheid verdiend; maar door Zijn binding worden zij ontbonden en als het jubeljaar hunner dadelijke vrijmaking aanbreekt, worden zij uit de ijzeren kerker der gevangenis uitgeleid. Jesaja 61.

2. Het zachtmoedige Offerlam werd gebonden met de ketenen van al de erf- en dadelijke schuld van Zijn volk, zodat zij verplaatst en niet meer op hen gevonden worden, Jesaja 53. Deze vallen in het uur der minne van hen af, gelijk de boeien en kluisters van Paulus en Silas in de gevangenis. Geen schuldbrief staat meer open, een volle kwitantie is getekend. Maar helaas! uit de monden van vele treurige Sionieten wordt het maar gehoord: maar daar moet geloof voor zijn om dat aan te nemen. Maar geliefden! de vrijbrief wordt niet vastgebonden aan het geloof als een voorwaarde. Het sterkste geloofsvertrouwen en de volkomenste toe-eigening brengt er niet de minste waarde aan, ofschoon daar wel troost en blijdschap mee in verband staan.

Veel hoort men spreken van een sterk of zwak geloof, maar dit onderscheid bestaat niet in het eigenlijke wezen of in de natuur des geloofs, deze werkt de Heilige Geest in allen die in Sion geboren worden volmaakt en allen tezamen zijn deelgenoten van Christus en Zijn heilverdiensten; maar het bestaat in min of meer gegeven worden te mogen groeien door de wateren des heiligdoms van de dierbare genademiddelen, en als de lieve Geest Zijn licht laat schijnen dat de genade in waarheid mag erkend worden, om met de ogen des geloofs op het Godslam te zien. Deze sterkte en zwakte zien wij bij afwisseling in dezelfde persoon. Wanneer Petrus op Christus ziet, dan is zijn geloof sterk, dan kan hij op de zee wandelen en als hij op de golven der zee of een ziel op haar zonden ziet, dan is het geloof zwak, dan zinkt zij, zodat niet het wezen des geloofs maar de geloofsdaden zijn als eb en vloed.

3. Het gezegende vrouwenzaad werd gebonden met de ketenen van de oude slang; het was nu de ure van de vorst der duisternis, Lucas 22.

Maar hierdoor wordt het huis van die sterk gewapende geopend en de vaten der barmhartigheid in volkomen vrijheid gesteld. Ofschoon de duivel tanden knarst van spijt en haar achtervolgt zelfs in de stille binnenkamer, dat zij soms schrikt en vreest en menige vijandelijke pijl op haar wordt afgeschoten, toch kan hij haar niet een dodelijke wond toebrengen, maar zij zal in spijt des satans, haar ziel als een buit uit de strijd meedragen, want de Heere zegt: ziet Ik heb de smid geschapen met al zijn dodelijke instrumenten om te verderven en te vernielen, maar hij is in Mijn hand, alle zijn wapenen zullen niet gelukken, Jesaja 54.

4. De Borg des Verbonds werd gebonden met een keten van tien schakelen, van een verbroken vurige wet, waardoor de overtreding dadelijk op Hem kwam, zodat een rechtvaardig God rechterlijk met hem kon handelen, want hij werd tot zonde gemaakt, 2 Korinthe 5:21. En nu het vloekvonnis der wet aan die grote Wetvolbrenger voltrokken wordt, zijn al de uitverkorenen van alle verbondseisen der wet volkomen ontslagen. Maar gij zult waarschijnlijk zeggen, waarom dan al die klachten over de overtreding der wet gelijk de kerk in Psalm 38.

O geliefden, hier wordt het heilgeheim in geopenbaard dat voor de wijzen dezer eeuw verborgen is, de Heere maakt Zijn volk met Paulus blind om hen ziende te maken; Hij laat de zonde, duivel en wet op hen aanvallen, om hen daarvan te verlossen en vrij te maken, dit heeft de Heilige Geest ons door Paulus laten beschrijven, als een troostleer voor het ellendige overblijfsel in Romeinen 7, ofschoon de vijand dat hoofdstuk van alle zijden bestrijdt, door de volmaaktheidsdrijvers, die zeggen dat Paulus hier spreekt van zijn onbekeerde staat; daartegenover de Antinomianen die zeggen dat hij nog niet

aan de wet was gestorven en de zogenaamde evangelische christenen dat hij nog maar een zeer kleine en gebrekkige heiligmaking bezit.

O nee geliefden! Paulus was een lichtende flonkerster aan de kerkhemel en een hoogst begenadigd Apostel die zijn leven had overgegeven voor Christus en Zijn Evangelie, bedeed met een zeer teder geweten en onberispelijke wandel, gelijk hij in heilige roemtaal getuigt: "Gij zijt getuigen en God hoe heilig en rechtvaardig en onberispelijk wij u die gelooft geweest zijn". 1 Thessalonicensen 2:10.

Maar hoort nu dezelfde Apostel eens in Romeinen 7. Toen de geestelijkheid en uitgebreidheid der wet op hem aankwam en hij de zonden in plaats van met wortel en tak uitgeroeid, met een bovenmatige kracht op hem zag losbreken, ja zelfs gevoelde dat de reeds in schijn gesneuvelde vijanden, opnieuw wederom begonnen te leven en met meerder geweld dan ooit te voren op hem afkwamen en hij daarenboven zijn dodelijke machteloosheid leerde kennen, want hij werd door de reus (de zonden) gevangen genomen, zo deed dit nu de grote kruisheld uitroepen: "O ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods".

Hij vergelijkt de zonde bij een lichaam dat al zijn leden en delen heeft en die zich verspreidt als de kanker in de bloedaderen of bij het vuilaas van een dood lichaam op hem gebonden, gelijk de Romeinen om straf te oefenen, een dode op een levend mens bonden. Hoe zeer ook onze tijdgeest tegen deze leer indruist, zo is het tot troost van de leerlingen des Heiligen Geestes, dat zulke uitnemende geloofshelden, ja zelfs hoog begenadigden, nog zo klagen moeten. Ja wat nog meer is, David noemt zijn boetsalmen gouden kleynoden, waarmede het kind Gods als versierd wordt en daardoor worden zij nu vat- en ontvangbaar gemaakt voor die geloofsroem der verlossing: "Ik danke God door Jezus Christus onze Heere". O wondervolle door- en toeleiding tot de ware vrijmaking.

5. Het feestoffer werd oudtijds, voor vormelijke en ceremoniële wet, aan de hoornen des altaars gebonden Psalm 118. Zo moest Christus gebonden en op het ware altaar op Golgotha geofferd worden, om Zijne kerk van het juk der schaduwen te verlossen en te brengen tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods, Romeinen 2. Het is echter geen behoorlijke leer voor vormelijke en ceremoniële christenen, die ijveren voor stenen tempelen en kerkvormen; al hun ijver en godsdienst waar zij zo mee ingenomen zijn, wordt verworpen als geheel onnut en tot de afgeschafte schaduwdienst behorende, ja een dienst waarin duizenden naam-christenen met de wettische Joden voor eeuwig verloren gaan. Zie hier een waarschuwing voor de halfwettische en evangelische Galatische christenen, die hun vrijheid gaan verlaten en zich wederom onder het juk der dienstbaarheid begeven. Maar het is een grote troost voor 's Heeren gunstgenoten, die in zichzelf niet één feestoffer meer hebben overgehouden, dat Christus een zoen-, lof- en dankoffer voor hen geworden is, en dat Gods offers alleen zijn een verbroken hart en een verslagen geest. Moesten zij echter deze offers de Heere brengen om Hem te behagen, dan was het nog voor eeuwig een afgesneden zaak, want het is alles onrein en melaats, maar zij worden voortgetrokken, tegen al hun afkeer, onwil, onmacht en blindheid in met de touwen en koorden van Zijn onoverwinnelijke genade en barmhartigheid en gebonden aan het ware altaar Christus, vanwaar hun offeranden als een liefelijk reukwerk tot de Hemel opstijgen. Hebreëen 11:4.

6. Eindelijk werd het Goddelijk slachtoffer gebonden door de driedubbele dood, om aan Zijn Vader geofferd te worden tot een welriekende reuk, Efeze 5. Ziet hier de volmaakte vrijheid, als de geestelijke pelgrim bij een heldere lucht zijn pardonbrief inziet en overleest, dan: kan niets tegen het vrijgemaakte volk worden ingebracht, geen rechter, geen duivel, geen zonden noch enig gebrek. De driedubbele

dood is verslonden tot eeuwige overwinning en dat doet het verlorene volk juichen! Wie zal ons beschuldigen? Wie zal ons veroordelen? Wie zal ons scheiden in het ganse heelal van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere? Romeinen 8.

Tussenzang Psalm 118:13, 14

TOEPASSING

De Hof van Gethsémané leidt ons terug naar de vreselijke bondbreuk in Edens hof. Daar heeft het verbondshoofd Adam de schoon versierde maar dodelijke giftbeker uitgedronken en daar is het ganse mensdom gekomen in jammer en ellende, in ach en wee en is tot balling buiten de lusthof van Gods zegeningen gedreven. Maar in Gethsémané komt het gezegende Vrouwenzaad, de gif- en toornbeker uitledigen en een veel heerlijker lusthof voor Zijn kerk verwerven; een aards paradijs van evangelische zegeningen en een hemels van gelukzaligheid en Hij maakt Zijn engelen tot dienaren, om met hun vurig lemnet die gemeente der uitverkorenen te beschermen en in gevaar en donkere nachten haar te bewaken, zelfs ook bij een algemene slaapziekte, wanneer de wijze zowel als de dwaze maagden zijn ingesluimerd.

O vrienden, deze slaapziekte heeft thans de inwoners van Nederland in een hooggaande en algemene gerustheid en dodelijke zorgeloosheid doen insluimeren. Al de menigvuldige zegeningen, uitreddingen en roepstemmen, waarmede de Heere al jaren met ons getwist heeft, worden niet meer opgemerkt, en niet alleen dat de openbare zonden, hoogmoed, dartelheid en ijdele feestvieringen zeer toenemen, maar de nieuwe vleeselijk opgeblazen lichtzinnige godsdienst onzer eeuw, maakt het uiterlijke christendom tot een geraamte en doodswezen.

Het is echter een groot onderscheid of het een doodslaap is afkomstig uit ons bondshoofd Adam, dan wel een sluimerziekte uit gebrek aan geestelijke waakzaamheid; dit te onderscheiden is voor ons allen van eeuwig belang; wij hopen dit wederom in drie afzonderlijke standen te beschouwen.

A. Daar is een doodslaap waarin de mens geboren wordt en waarin hij door de vorst der duisternis met drie voornamen instrumenten gevangen wordt gehouden:

1. Dat hij hun ogen en zinnen verblindt voor de liefelijke stralen van de Zon der gerechtigheid. Zij kunnen geen beminnelijkheid, heerlijkheid noch enige gelukzaligheid zien in de dienst van Jehovah. Het gaat hun even als die zangvogelen welker ogen worden verblind, opdat zij opgesloten zijnde des te vrolijker zouden zingen. Zo weet de duivel de mens door het vreugdevermaak dezer wereld in slaap te wiegen, zorgeloos slapende als in het opperste van de mast en veelal niet ontwakende voor hij zijn ogen in rampzaligheid open doet; zo is het evangelie verborgen in degenen die verloren gaan, 2 Korinthe 4.

2. Een grote menigte wordt door die listige vijand in slaap gewiegd door middel van de rijkdom en de goederen dezer wereld. O wat is de arme mens toch in zijn bondshoofd geworden en ofschoon bij tijden zijn consciëntie al eens klopt, als hij zijn medereizigers soms zo plotseling naar de groeve der vertering ziet brengen, zijn hart blijft aan zijn afgod gebonden, hij heeft zijn schatten in zijn ijzeren brandkast en als hij sterft dan moet zijn arme ziel leeg en naakt, zonder Borg, voor God verschijnen en als de rijke man horen: gedenk dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven; hij had zichzelf geleefd naar zijn lust en vermaak en moest nu eeuwige smarten lijden, Lucas 16.

3. Een andere list des satans is, om de mens door ongeloof te doen twijfelen en met de

dingen der eeuwigheid te doen spotten of te doen wanhopen in de ijzeren kerker des ongelooft. Zij verwerpen de vergevende liefde des Vaders en de lofprijs van Jezus' zoenbloed. Deze blijven onder alle uit- en inwendige wakkermaking en aankloppingen voortslapen. O vreselijke verharding! O dodelijke staat! als het hoge woord uit Jezus' mond gesproken eenmaal uw lot zou worden: "slaap nu voort". Mocht het de Heere van ontferming, genade en barmhartigheid behagen u te doen ontwaken opdat Christus over u mocht lichten, eer het voor u verborgen mocht blijven.

B. Een tweede slaapziekte in onze eeuw, bestaat vooral hierin dat men als in de sneltrein van vooruitgang zit te slapen, dodelijk gerust op een aangekweekt geloof en uiterlijke schijn-godsdienst. Onze tijdgeest vreest dat onze oude Gereformeerde leer de mensen tot vertwijfeling en krankzinnigheid zal brengen maar dat is een oude laster reeds tegen onze godvruchtige vaders ingebracht, en mocht door alle tijden heen de wanhoop er één doden, het stoomgeloof zal er in onze dagen wel negen en negentig doden, op de wettische bergen van zelfrechtvaardigheid.

Gelukkig dat die godsdienstijver en roem van verlichting en vooruitgang, zich hoe langer hoe duidelijker openbaar maakt. De waarheid wordt een droge letterschors, godzaligheid wordt er niet bij gevonden; met het sierkleed van ootmoed wordt gespot; de roem en juichtaal loopt altijd uit om goud en zilver; een kerkijver om proselieten te maken met belofte van hulp en voorspoed in de wereld; een losse en lichtzinnige geest neemt de overhand; wanneer de blote belijders der religie sterven, van bijna allen wordt de zaligheid rond getrompet om zichzelf daardoor te bewieroken, al wordt er de minste grond niet voor gevonden. Hun belijdenis brengt dat mede, zij moeten het er maar voor houden.

Geliefden! het is een grote list des duivels om de mensen maar gerust te houden, maar de Heere spreekt er anders over in Zijn Woord. Hij heeft er een gruwel van en spreekt er het wee over uit, de handen der goddelozen te stijven, Spreuken 17, Jesaja 5, Ezechiël 13. Maar het is een duidelijk merkteken, dat zij nooit als een Abraham bevindelijk door de noodzakelijke leerstukken zijn doorgeleid, om in die geslachte offerbeesten hun gehele doodstaat te leren kennen, noch het verbond hebben gemaakt enkel en alleen op de enige offerande Van Christus. Zij zijn nooit tot vreemdelingen gemaakt; zij kennen ook de zielsstrijd niet van schrik, vreze en donkerheid die Abraham overviel; zij hebben ook geen behoefte aan die vurige fakkel en bevindelijke inleiding door de voorlichtende genade des Heiligen Geestes, Genesis 15.

Och, dat het de Heere in Zijn vrij- en almacht mocht behagen, dat hun lampen nog eens uitgeblust werden, voordat het voor eeuwig te laat is, want o, dat dodelijk en onherroepelijk zelfbedrog, gelijk wij daarvoor door de Zoon van God gewaarschuwd worden in de dwaze maagden; dat de deur voor eeuwig werd gesloten! Mattheüs 25.

C. Maar onze behandelde leerrede wijst ons ten laatste, dat er ook een sluimerziekte bij de oprechte discipelen en de bruid Van Christus plaats kan hebben en die wordt in onze dagen zeer groot, als droeve voortekenen van een naderend oordeel van duisternis, afwijking en dodigheid daar de tweedracht van jaar tot jaar toeneemt. Is het niet te betreuren om in plaats van als helden rondom het geestelijk huwelijksbed van Christus en Zijn bruid te waken, met Petrus het zwaard van een blinde kerkijver: te trekken, in dode vormen en een ongelukkige wetijver? Van al die ijver zegt de Zoon van God, steek het zwaard maar in uw schede, want daarmee wordt het leven Gods maar in uzelf en anderen gedood.

Maar daar er in deze droevige slaapziekte trappen zijn, hopen wij daarbij tot ontdekking, voorkoming, ontwaking of vertroosting met onze aandacht nog kortslijk

stil te staan.

1. De natuurlijke slaap kan ons een uitlegger zijn van de graden van de geestelijke slaap. Hoe dieper de mens is ingesluimerd, hoe minder hij van de noodkreten en het alarm hoort. Alzo zijn vele christenen in een diepe slaap gevallen; zij hebben niet gewaakt voor die zwijmelwijn van verleiding, gelijk de oprechte bruid als een lelie onder de doornen van de wereld moet verkeren. Dit zijn menigmaal prikkelen, die haar wonden en kwetsen en haar uitdrijven in eenzame plaatsen en doen reikhalzen naar de zoete gemeenschap van haar Liefste.

Maar indien Jezus' vriendin onder de kerkdochteren komt, dan is de verleiding veel zwaarder; deze toch werken op een sluwe en godsdienstige wijze; zij worden daar in slaap gewiegd door een nieuwe en voor het vlees veel bekoorlijker leer. De rok van die stijve en verouderde leer wordt uitgetogen, deze is uit de mode, men begint de religie naar de tijd, naar vrienden en het fortuin te schikken; men begint mee te roemen en te juichen en zich in de tegenwoordige godsdienst te vermaken. De vroegere stijfheid wordt afgekeurd; men wordt nu geëerd, geacht en geprezen; maar merk maar eens op, men heeft de gehele sluier van eenvoudigheid, ootmoedigheid en nederigheid verloren, men begint door hoogmoed zich de bedelstaf te schamen.

O treurvolle staat! men heeft het vreemdelingsleven verloren en nu houdt ook de vreze en de strijd op, gelijk aan Abrahams zaad was voorspeld en omdat men de zoete gemeenschap met zijn Bruidegom ook mist, houdt ook de schrik des nachts op, want met slapende vromen heeft de duivel geen moeite, Hooglied 3. Maar o Geliefden! alleen Christus' wakkermaking is er toe nodig, wanneer Hij met de stem zijner Almacht roept: keer weder! keer weder o Sulamith! keer weder! keer weder en vraag naar de oude paden, naar de rechte en goede weg en wandel in dezelve, Hooglied 6, Jeremia 6.

2. Een ander gedeelte van de sluimerende bruidskerk zijn door onkunde op het bed van moedeloosheid in slaap gevallen, waarvan veelal de oorzaak is, dat zij in hun eerste liefde, als hoge en bloeiende bomen vol edele vruchten waren, uitgaande, ingaande, neerleggende en opstaande in lezen, bidden, spreken, mediteren, enz. met zulk een hartelijk en vol gemoed, gelijk Groenewegen zegt: *o, wat waren 't zoete tijden, Jezus gaf ik hart en hand*; maar nu het geestelijke speenmaal der ontbloting komt en haar Liefste schijnt doorgedaan, nu worden de geestelijke maagden verlegen, hetwelk hieruit voortspruit, dat zij zich heimelijk inbeelden, zij moesten door al die sieraden haar Liefste voorkomen om Hem tot de voltrekking van het huwelijk te bewegen en Zijn oogmerk is om haar geheel naakt uit te kleden, opdat zij door het innerlijk gevoel van schuld, naaktheid en ellende tot Hem zou vlieden, om haar te leren dat Hij alleen Losser is voor geheel verarmden, dat Hij geen andere bruid zoekt en bemint dan die geheel zwart in zichzelf is, om Zijn vrije opzoekende liefde en luistervolle genade daardoor openbaar te maken.

Maar ach helaas! door hoogmoed, onkunde en schaamte voor haar armoede dat zij niets in dit huwelijk kan medebrengen, overvalt haar veelal vertwijfeling en moedeloosheid; en nu komt die listige vijand, die eerst in een wit kleed tot haar kwam, haar door hoogmoed met haars Heeren goed te doen pronken, want daar is een rijk mens zeer vatbaar voor en toe over te halen; maar hij heeft zich nu verkleed met een zwart kleed van beschuldiging om haar tot mistrouwen en hopeloosheid te brengen, want dat brengt de staat van een verarmd mens mede.

O vrienden, hier, zo leert mij de ervaring, sluimeren velen van 's Heeren kinderen en tegen al hun arbeid in om zich hieruit te verlossen blijkt alles vruchteloos. Dit is de

oorzaak dat van het moedeloze Sion de handen slap worden en zij heimelijk met de discipelen aan de zee van Tiberias gemelijk wordt; dat zij Christus' liefderijke vraag, zo stuurs en kortaf beantwoordt.

Nee, de kerk onderwijst ons beter in Psalm 131, om als een gespeend kind stil te zijn, want ofschoon het kind niet altijd vriendelijk getroeteld wordt, zo blijft het toch de onvergetelijke lieveling, en de kerk is 's Heeren schreiende zuigeling, die veel minder zal vergeten worden. Jesaja 49.

3. Een derde waarschuwing waar veelal de geestelijke slaap uit ontstaat hebben wij reeds vermeld, in de discipelen aan het Avondmaal en Jezus' bruid in het wijnhuis. Zij hadden zoveel van Zijn uitnemende liefde gemaakt in des konings binnenkamer; haar berg was nu vastgesteld; daar bleef geen vrees voor enige vijand meer over. Maar o droevige misrekening! het is hier geen tijd om zich in de klove der steenrots te gaan verbergen; zij moet in de strijd geoefend worden en opgroeien en daar had zij in die tijd niet op gerekend en was op haar bed van voorgestelde vrede en rust in slaap gekomen, gelijk de christen, toen hij de top van de heuvel "moeilijk" bereikt had en in die zoete rustplaats zijn rol verloor door de slaap, ontwakende, reisde hij maar voort, want van de berg af dat gaat gemakkelijk. Zij heeft nu zoveel licht, leven, troost, genade en blijken van 's Heeren gunst ontvangen, daar gaat zij op vertrouwen.

Maar is dat dan af te keuren vraagt gij; och geliefden! wat zij eenmaal door de handen van het levend geloof omhelsde, dat houdt zij dan met haar verstand vast, want toen Christen tot de strijd werd geroepen, toen hem leeuwen op de weg ontmoetten, wilde hij ook met de hand van zijn verstand naar zijn ontvangen genade grijpen, maar hij kon daar niets mee doen, hij moest weder terug om zijn zondige slaap te betreuren, gelijk Jezus' bruid van haar nachtleger opstond, om haar liefste met gebeden, worstelen en strijden te zoeken. Er is voor ons rustlievend vlees niets bekoorlijker dan tabernakelen maken.

Zeer krachtig vinden wij dat aangemerkt van de godzalige strijd- en moedvolle Farel te Genève, en de toen nog jeugdige, vreesachtige, studielievende en rustzoekende Calvijn. Maar wat zei die moedige strijder? Een christen moet niet zo bang zijn, hij rust niet voor hij dood is. God vloeke uw studie en uw rust. O ja geliefden! wij worden door Sions koning tot de strijd geroepen en daarin geoefend en de kroon alleen is beloofd aan de overwinnaars.

4. Eindelijk blijft er in onze verhandeling nog over, een vertroosting en bestiering aan de wakende krijgsknechten, wier wapenen alle krachteloos zijn geworden in het stuk van rechtvaardigmaking, om één slag of één schrede tot hun zaligheid te kunnen toebrengen en die door het geloof in de ware evangelische verbondsrust zijn ingegaan, Hebreeën 4, maar die nu een innerlijke afkeer hebben van de geestelijke strijd. Met hen gaat 't gelijk in het natuurlijke, als iemand die alleen maar werkt uit noodwang, kan hij er van ontslagen worden, hij zal terstond de ledigheid kiezen, maar een mens wiens lust en vermaak in de arbeid is, die is de ledigheid tot een last; hij vindt zijn lust en vermaak in zijn werkkring.

Zo was het met de rechtschapen Adam om de hof des Heeren te bewerken en op de genadeschool worden wederom Edenlessen geleerd, om aardse dingen op hemelse wijze te kunnen uitwerken. Alzo gaat het, wanneer een Christen door een wettische geest tot de strijd wordt gedreven; kan hij geen loon of prijs behalen, dan zal hij de wapenen terstond neerleggen en de rust beminnen; maar de geestelijke krijgsknecht die door een evangelische geest in de krijg wordt ingedeeld, vindt zijn vermaak, leven, ja zijn zalige rust in de strijd om voor koning, volk en vaderland te strijden; het zou

hem tot blijdschap zijn, op dit veld van eer te sneuvelen. Hoe toch zou hij met open ogen kunnen aanzien, dat het scheepke van Gods Kerk in de storm dreigde te vergaan en dan maar te zeggen: de Heere zal er wel voor zorgen! O nee, de scheepslieden beginnen dan met hun geestelijke wapenen te strijden.

O Heere, behoed en bewaar uw kerk! Hoe toch zouden de oprechte vrienden en vriendinnen stilzwijgend kunnen aanzien, dat een Arminius en Pelagius opnieuw samenspannen om Christus' bruid te slaan, te wonden, van haar sieraad te beroven en naakt ten toon te stellen? Ofschoon de draak op heden niet voor de vrouw staat met het vuur der vervolging, toch komt hij nu van achter met een rivier van ketterijen, wat nog veel gevaarlijker is. Daarom kunnen zij niet ophouden te roepen tot Sions koning, dat Hij nog weder een leger vrijwillige strijders achter zich mocht oproepen en toerusten, want daar wacht toch alles op. Hij is de sterke Leeuw uit Juda's stam, die door één woord zijn vijanden in Gethsémané ter aarde velde. Zo was hij reeds als een brullende Leeuw beloofd bij Hosea 11. En als de leeuw zijn stem laat horen, zeggen de natuurbeschrijvers, dan gaat al het gedierte op de vlucht, maar de jonge welpen of leeuwen komen op de roof los. Alzo gaat het met de stem van die hemelse Bruidegom voor Zijn beminde Sulamith. Alle twijfel, onrust, duisternis, tranen en bittere tegenheden moeten dan op de vlucht en al haar zielsbegeerten vluchten naar Hem toe, om uit Zijn volheid genade voor genade te ontvangen en door Zijn troostbeloften verlevendigd en bemoedigd te worden, tot eenmaal alle schaduwen zullen wijken, om van de nieuwe wijn met Hem te drinken, aan het avondmaal van de Bruid, de vrouw des Lams, in het koninkrijk der heerlijkheid. Amen.

Nazang Psalm 84:4

LEERREDE III

De Zoon van God verworpen

Voorzang Psalm 1:1-2

Geliefde toehoorders

Deze eerste Psalm is een sleutel en ingang tot het boek der Psalmen, dat kostelijk Godsgeschenk hetwelk Dr. Luther zijn kleine Bijbel noemde. Hierin wordt terstond een nauwkeurige grensscheiding gemaakt tussen de mensenkinderen, de goddelozen worden buiten de kerk gesloten. Een goddeloze betekent, een onrustig mens. Alle adamskinderen hebben God verloren en zijn los van Hem, die het enige en alvervullende goed is. Geen sterveling nu op de ganse aardbodem kan buiten God rust vinden, maar ach de arme mens weet niet, dat daar de oorzaak ligt van al zijn onrust, onvrede en onvergenoegdheid. De Heilige Geest leert het ons, de goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede, Jesaja 57:21. Zij staan met vermaak stil op de weg der ongerechtigheid, en zitten rustig neder als in hun eigen handwerk, in het gestoelte dergenen die met de Heere, Zijn dienst en volk spotten; tot zo lang de wind van Gods verbolgenheid komt, om hen als kaf van de dorsvloer voor eeuwig buiten het vrome volk te sluiten, omdat zij dat menigmaal bespot, verdrukt en vervolgd hebben. Maar in deze Psalm ontdekt ons de Heilige Geest ook de Fontein der hoven, de Put van levende wateren, welke ontspringt en vloeit uit de nooit begonnen Libanon van Gods eeuwige liefde, en stroomt tot in de nooit eindigende gelukzaligheid der eeuwigheid ; dat sluit dit ene woord in "de Heere kent de weg der rechtvaardigen", als in verband met de gouden onveranderlijke en onverbreekelijke keten van volkomen gelukzaligheid. Romeinen 8.

In deze keten komen ons vier met genade doorwerkte schakels voor, de tweede de roeping, ontdekt en stelt de eerste de verkiezing in het licht, en de derde de rechtvaardigmaking deelt de troost mede en openbaart de zekerheid van de laatste de heerlijkmaking.

Maar nu is het de dwaze, of liever de ingebeelde wijsheid des mensen zo eigen geworden, aan het Godswerk wat af of toe te doen en de schakelen in die gouden keten te gaan verplaatsen. Door sommigen wordt er geredeneerd, alsof de apostel de schakel van heiligmaking er uit vergeten heeft, geen wonder voor diegene die de brief aan de Romeinen niet hoger aanmerken als van Paulus geschreven, en dan wil onze eeuw de heiligmaking voor de roeping plaatsen; maar mijn geliefden! het is de minst ervaren bekend, dat nullen vóór het cijfergetal geen waarde hebben, alzo is al 's mensen heiligheid in de leer der rechtvaardigmaking en zaligheid in de heilige rekenkunde Gods niets dan een nul; maar als vruchtgevolg achteraan geplaatst, dan heeft zij een onberekenbare waarde. Zij maakt het Godswerk openbaar, want iedere schakel is met de heiligheid van de Drieënige Jehovah doorwrocht tot heiligmaking, Romeinen 6: 7; 7: 1; 8: 29; 1. Korinthe 2:33; 1 Petrus 1:2-15.

Laat ons dezelve afzonderlijk eens gaan beschouwen.

1. De Heere kent de rechtvaardigen van eeuwigheid. De menigvuldige strijd over dit grote leerstuk waarschuwt ons voor twee uitersten; ten eerste dat die van eeuwigheid al geschied zou zijn, hierdoor verplaatst men een schakel en stelt men de rechtvaardigmaking voor de roeping; schoon in het besluit van Gods voornemen, dan zijn de uitverkorenen van eeuwigheid gerechtvaardigd; maar buiten de dadelijke

uitwerking van dat besluit aangemerkt, dan zijn ze vóór hun levendmaking, kinderen des toorns gelijk al de anderen, Efeze 2:3. Ten tweede, anderen stellen de rechtvaardigmaking te laat, zij willen openbaar of heimelijk de schakel van heiligmaking verplaatsen en stellen voor de rechtvaardigmaking, om daardoor gerechtvaardigd te worden; maar het gehele Woord door, wordt ons overvloedig geleerd, dat de uitverkorenen dood zijn in de zonden en de misdaden, tot de bestemde tijd aanbreekt, dat de Heere Sion genade bewijst, Psalm 102, Ezechiël 16.

2. De Heere kent de tijd waarin het uur van hun roeping aanbreekt, deze draagt zeer heerlijke benamingen als een geheel vrije, hemelse, heilige, onveranderlijke en heerlijke roeping. Van dat ogenblik af aan, wordt hun de gerechtigheid van Christus volkomen toegerekend, want de rechtvaardige en heilige Jehovah kan geen gemeenschap hebben met onrechtvaardigen en onheiligen; zij worden dadelijk in de hof van Zijn kerk geplant en door de wateren des heiligdoms vruchtbaar gemaakt, waarom Petrus de gelovigen vermaant om uit de vruchten van hun roeping, opgeleid te worden tot hun verkiezing. Deze Goddelijke verplanting vertoont zich in vrucht en blad. Niet zo als nu helaas! veelal geleerd wordt, blad en vrucht, het schepsel wil altijd anders werken dan de Schepper. Men wil nu door de schone bladeren der belijdenis, dode bomen doen vruchten dragen.

O nee geliefden! zullen de bladeren niet verwelken of afvallen, dan moet de Heilige Geest eerst wezenlijke genadevruchten in de ziel inplanten. De levende boom vertoont iedere vrucht op zijn tijd. Uitbottingen van zielroerende en hartverbrijzelende overdenkingen; knoppen van liefde tot de zuivere en bevindelijke waarheid; aangename en geurverspreidende bloesems van een ongeveinsd geloof; dat hongert en dorst naar de gerechtigheid van Christus; tijden van beproeving dat de bloesems afvallen, door smaad en kruis, hitte en droogte des hemels. Hierdoor wordt het Godswerk meer openbaar of men door een verborgen hand van genade ondersteund wordt; in zulke tijden komen er meer wortelen nederwaarts, merk wel op, daarna opwaarts vruchten, Jesaja 37:31. Gelijk de aanwas en rijping der vrucht in het nauwste verband staan met de bladeren, alzo geeft een onzuivere leer onrijpe vrucht, evenals een kind dat door ongezond voedsel zwak en gebrekkig opgroeit.

De Heilige Geest wil ons door de bladeren eens booms onderwijzen, de nuttigheid en noodzakelijkheid derzelve en wel hoofdzakelijk in deze vier opzichten: ten eerste de bladeren zijn tot sieraad; welk een dodelijk gezicht zou het in de zomer zijn een boom zonder bladeren te zien, maar wat sieraad is er ook aan een christen te zien, die zijn belijdenis voor eer of gewin gaat verkopen, of om wat tegenstand gaat verloothenen, of als de noordenwind van ketterijen komt, dan verwelkt en afvalt.

Ten tweede dienen de bladeren eens booms tot een aangename schaduw, gelijk de bruid van haar liefste getuigde tot haar groot vermaak, alzo geeft een standvastige belijdenis sterkte voor anderen, gelijk Paulus zeide dat het merendeel der broederen door zijn banden waren aangemoedigd, tot vrijmoedige belijdenis der waarheid.

Ten derde zijn de bladeren des booms tot bescherming der vruchten tegen wind, regen, droogte, zonneschijn en vorst en noodzakelijk tot volkomen rijping, alzo heeft de kruisleer tot haar merkteken, dat er alles tegen aandruist, en tevens dat de rechtvaardigen door Gods zegenende hand, daardoor opgroeien in ramp en tegenspoed. Eindelijk ten laatste, zijn de bladeren tot grote nuttigheid voor de boom zelf tegen de hitte der zon, alzo heeft de zuivere geloofsleer een wolk van getuigen tot bevestiging, hoe de Heere Zijn geliefde kinderen, die door een standvastige belijdenis, Hem getrouw waren, gered heeft in tijdelijke belangen, als zij om der waarheid wil uit hun brood werden verstoten; onder bestrijding hun ziel liefelijk heeft omhelsd; in

vervolging en martelaarstijden de zoete kracht der vrijmakende waarheid heeft doen smaken, zodat hen alles mede werkte ten goede, Romeinen 8:28.

3. De Heere kent de tijd voor Zijn rechtvaardigen, om hen door de doorleidende genade te brengen tot de omhelzende daad der rechtvaardigmaking. Ofschoon in de roeping het ganse zaad Israëls is (Jesaja 45:25) en al de gelovigen, klein en groot, een volmaakte toerekening zijn deelachtig geworden, Romeinen 3:22, zo behaagt het de vrijmachtige en vrijwerkende Jehovah, sommigen Zijner kinderen door een verdere verbondsgenade, bevindelijk in deze vaste troostleer in te leiden, als zij door Zijn hoge Majesteit voor Zijn heilige en geduchte vierschaar worden gedagvaard en veroordeeld, en niet alleen dat zij hun doodvonnis daar met hun bloed als ondertekenen, maar daar ondervinden zij ook, dat er geen zucht tot hun levensbehoud meer overblijft, en als dan in die bange ure de Zoon van God met een hemelse glans in Zijn persoonlijke ontdekking tussenbeide komt, met Zijn onafslaanbare eis: *Vader laat hen in het verderf niet nederdalen, Ik heb de verzoening voor hen gevonden*; en de Heilige Geest met de pardonbrief als van de hemel afdaalt, dan is er een onuitsprekelijke zaligheid, liefde en vrede met de Drieënige Jehovah en het geschapen heelal, als een kenmerk en zegel, die het vredevonnis bekrachtigen, Romeinen 5: 1.

4. Eindelijk, de Heere kent de ganse weg der rechtvaardigen en wordt met Zijn maaksel niet bedrogen, zodat zonden, noch zwakheden, ja de gehele hellemacht niet, deze keten zou kunnen verbreken, zij worden in de kracht van Zijn eeuwige verbondsbesluiten bewaard. Hij alleen kent de door Hem bepaalde tijd, wanneer zij de volkomen wasdom zullen hebben bekomen, niet eerder noch later, om overgeplant te worden in de storeloze heerlijkheid.

Ik gevoelde mij gedwongen dit in onze voorafsprak wat breed uit te breiden, omdat het niet ontbreekt aan openbare of heimelijke dwaling, van een afval der heiligen, hetgeen wij tot onze bevestiging in de lijdensgeschiedenis van de Zoon van God, in de zaal van Kájafas nader hopen te beschouwen.

En zij grepen Hem en leidden Hem weg en brachten Hem in het huis des Hogepriesters en Petrus volgde van verre.

Lucas 22:54

Des Heilands gevangenneming wordt ons door twee doorluchtige voorbeelden afgeschaduw.

(1) De eerste ontmoeten wij op de berg Moria, waar het heilig offerlam gebonden werd in de banden van het Joodse Sanhedrin. Op Moria worden de kinderen der belofte onderwezen, dat de eeuwige Jehovah Zichzelf van een volkomen en eeuwiggeldend offer heeft voorzien. O gelukkige onderwijzing! hier wordt niet alleen het ganse zaad Abrahams vrijgemaakt, maar een bevindelijke inleiding maakt hen tot ware Izaks, het welk "lachen" betekent.

Hier toch wordt de grond van de ware blijdschap opgelost; het is een geheel laten zaligen, zonder één zucht of traan, zonder één enig beweegoffer hetwelk wij reeds in onze eerste leerrede hebben aangemerkt. De geestelijke pelgrims worden hier bijzonder opmerkzaam gemaakt, dat Izak met Abraham twintig uren moest reizen, eer zij de hoogte van die berg der verborgenheid hadden bereikt. Alzo leren en ondervinden de kinderen Gods wat bittere teleurstellingen in zichzelf, om eindelijk eens geheel te zinken en te zakken op dat enig en volkomen Offer en zich te laten zaligen.

(2). Het tweede schaduwbeeld van Christus' gevangenneming, ontmoeten wij bij Exodus 3. Daar wordt ons de Middelaar in Zijn twee naturen afgebeeld. Zijn menselijke natuur was als het braambos dat door het vuur van Gods toorn werd aangestoken om verbrand te worden, en Zijn Goddelijke natuur, die niet verteerde, noch onder de last der zonde bezweek. Dit was Mozes' heilbede en zegenwens over het erfdeel des Heeren, dat de zegen van Hem, Die in het braambos woonde, op het hoofd Jozefs mocht komen, in wie ons de kerk wordt afgebeeld. Deuteronomium 33. Amos 5 en 6. Dat was ook des stervenden vader Jacobs zegenwens, dat Christus' bloedige kruisverdiensten tot vruchtbaarheid, aan Jozef mochten worden verheerlijkt, want de betekenis van de naam Jozef geeft ons een bijzondere overeenkomst met de levendige gemeente des Heeren, zij is, afgezonderd, klein, verdrukt, toegevoegd of vruchtbaar, want zij is een vruchtbare tak aan een fontein. Daarom hebben hem de schutters fel beschoten, maar zijn boog van waarheid, godsvrucht en vreze is in stijfheid gebleven. Waaruit wij zien dat de bruid Van Christus als een merkteken van haar ondertrouw, hetzelfde lot op aarde staat te wachten als haar Bruidegom zelf, want Hij is door des duivels dienaars wat fel beschoten, maar de boog van Zijn Goddelijke almacht en liefde was onveranderlijk. O vrienden! als wij dat gebonden slachtoffer volgen, dan vinden wij de put van Gods heilige toelating en bestiering, van het aller-wreedste lijden en de bespotting van die eeuwige schootzoon des Vaders, bodemloos.

Laat ons met onze aandacht op twee hoofdleringen letten:

- I. Op de bloedraad der Joodse Bouwlieden.
- II. Op de zegeningen voor Zijn kerk.

En mocht die uitnemende dauw des hemels, als van die oude bergen en eeuwige heuvelen op ons en zijn gehele gemeente op aarde nederdalen, van Hem die in het braambos woonde! Amen!

I. De bloedraad der Joodse bouwlieden was vergaderd om die lang verwachte Messias, tegen het naderend Paasfeest naar Gods vast bepaalde raad op te offeren. De duivel was als president in het midden van deze boosdoeners en avondwolven. Daarin komen ons drie beschuldigingen voor.

1. Vooreerst van de overpriesters en ouderlingen, n.l. dat Christus Zich tegen de tempel en hun godsdienst had bezondigd, en daar zij nu in schijn zulke tedere en godsdienstige lieden waren, mochten zij dat niet stilzwijgend aanzien, maar riepen met de oude en ijvervolle Joden: des Heeren tempel, des Heeren tempel, des Heeren tempel zijn deze, Jeremia 7. Datzelfde getuigde ook Paulus in zijn tijd van de Joden, dat zij een ijver tot God hadden, maar niet met verstand, Romeinen 10.

Zou het ons dan wel behoeven te verwonderen, mijn geliefden! dat de duivel ook in onze dagen vele christenen tot wettische Joden maakt? Het is op heden geen tijd om met zwaard en vuur, Jezus' bruid en waarheid te vervolgen; maar die listige vijand gebruikt nu vele uiterlijke belijders om te ijveren voor kerken, kerkwetten en de uitwendige bolster der godsdienst, waarin het levend gemaakte volk de dood gevonden heeft. Breng dat christendom eens in vergelijking met de overpriesters en ouderlingen in Kájafas' zaal, dan vindt gij wel woorden en godsdienstschijs, maar geen godzaligheid, ootmoed, beschaamdheid en smekingen, gelijk wij van de biddende Daniël lezen, die een oprechte, en door Gods Geest gewerkte liefde had, een

ijver voor de ware tempel en voor de waarheid, maar hij was onderwezen dat dit 's Heeren werk alleen is en dat het alles verkondigd was, daarom zegt hij: wij werpen onze smekingen voor uw aangezicht niet neder op onze gerechtigheden, maar op uwe barmhartigheden die groot zijn, Daniël 9.

2. De tweede aanval geschiedde door de hogepriester. Jehovahs wijze voorzienigheid zorgde voor de vervulling der gehele schaduwdienst. Eerst moest Christus naar Annas, die de ware Hogepriester was, gezonden worden, want deze moest naar de wet het jaarlijks slachtoffer goedkeuren, en daarna naar Kájafas die zijn ambt door geld en gunst gekocht had, nog tijdens het leven van Annas, hetwelk de Heere verboden had. Maar het was nu de ure en de macht der duisternis, om op het eeuwige Zoonschap Van Christus aan te vallen. Voornamen leraren hebben geoordeeld, dat daarom de satan als een bliksem uit de hemel gevallen en voor eeuwig verbannen is. Het was zijn eerste verzoeking in de woestijn, Christus te doen wanhopen: indien gij de Zoon van God zijt? In de laatste levensjaren van Johannes stonden reeds Corintus en Ebion op, en vele jaren later die hoofdketter Arius, om op de blinkende gloriekroon van het eeuwige Zoonschap Van Christus aan te vallen. Toen de Zoon van God deze waarheid openlijk beled, scheurde de hogepriester zijn klederen als een voorteken, dat om deszelfs verloochening en miskening, het Koninkrijk van de Joden zou afgescheurd worden.

De meer openbare of heimelijke ontkenning van Christus' Godheid, is de voornaamste en verschrikkelijkste hoofdzonde in Nederland, als een droevig voorteken van onze ondergang en verwoesting. Maar de Zoon van God komt in Kájafas' zaal door Zijn eigen voorbeeld Zijn volk onderwijzen, in het rechte zwijgen en spreken onder alle ketterijen, vervolgingen en listige strikvragen. Met nauwkeurigheid beschouwd, werd de eer en waarheid Gods aangetast, dan sprak Hij uit kracht van Zijn Profetische bediening vrijmoedig; maar omtrent zijn Godverheerlijkend Priesterambt, dat in verband stond met het eeuwig besluit, dan deed Hij als een Lam Zijn mond niet open, Jesaja 53.

Ziehier, volk des Heeren! als Gods eer, waarheid en Sions heil wordt aangetast, dan is het geen tijd van zwijgen. Onze tijdgeest zoekt in hare schande hare eer, in de dwalingen door liefde en stilzwijgen te gaan verbergen. O het is een droevig voorteken als Sions liefhebbers zo weinig overgegeven zijn, om als geestelijke profeten met de waarheid verdrukt en verguisd te worden. Hoort de Engel des Heeren eens vloeken op de inwoners van Meros, dat zij niet mee ter hulpe waren opgekomen met de helden des Heeren, Richteren 5:23. Maar worden de oprechte volgelingen Van Christus om de waarheid en godzaligheid gelasterd en vervolgd, laten zij dan naar het grote voorbeeld van hun Meester maar zwijgen, dan zal het zalig zijn, om der gerechtigheid wil gesmaad te worden en een grote gunst en een sieraad, als hun boog met Jozef in stijfheid, in de vreze des Heere mag blijven.

3. Eindelijk de beschuldiging komt van de hemelse rechtbank, dat Sions beproefde, kostelijke grond- en hoeksteen door de Joodse bouwlieden buiten de wijngaard wordt geworpen Psalm 118; Mathes 21. En ofschoon zij zichzelf toorn vergaderen als een schat, van het rechtvaardig oordeel Gods, zij werken vrijwillig hun eigen ongeluk uit maar tevens Jehovahs eeuwige raad en Sions heil. Zo heeft de valse kerk door alle tijden, de oprechte Sionieten buiten geworpen, om een geestelijke tempel te verkrijgen, daarom drukt de Geest daar zo bijzonder op in Jesaja 8:16: "Dan zal Hij ulieden tot een heiligdom zijn"; daar zingt het Israël Gods van: Ach, mocht ik in die heilige gebouwen, de vrije gunst die eeuwig Hem bewoog, enz. Een zinspel op de tabernakeldienst, in welks drie vertrekken ons heerlijk de Heilige Drieëenheid wordt afgeschaduw, in het voorhof de gehele voldoening van het Middelaarswerk

van Christus; in het heilige de verlichtende, verlevendigende en zalvende werkingen des Heiligen Geestes; en in het heilige der heiligen, de tegenwoordigheid, liefde, gunst en de verzoenende vrede des Vaders, maar alzo dat de Tabernakel maar een gebouw was om ons te onderwijzen, dat de Vader niet buiten de Zoon, noch de Zoon buiten de Vader: noch de Heilige Geest buiten de Vader en de Zoon werkt. Als God de Vader als Rechter de zondaar met zijn ellendestaat bekend maakt, tegelijk werkt ook God de Zoon met het werk der verlossing, tot bewaring voor een gehele wanhoop, en ook van stonde aan verbreekt de Heilige Geest de heerschappij, der zonde, door een hartelijke en oprechte droefheid. Zodat bij aanvang en voortgang de Drieënige Verbonds-Jehovah Zijn uitverkoren volk, door vele wegen en trappen tot de zaligheid komt bewerken, gelijk wij nader hopen te beschouwen in de

II. Gezegende vruchten van Christus' lijden in de raadzaal des Hogepriesters. In de verloochening van Petrus komen ons, in de dagen die wij beleven, twee zeer verschillende hoofdleringen voor.

- Vooreerst dat wij Petrus in de zaal niet hebben aan te merken als een zuigeling in de genade, veel minder gelijk sommigen willen, in diepe onwetendheid als zijnde nog niet goed bekeerd.

Laat ons eerst bij zijn persoon stilstaan en daarna zijn staat op Jezus bruid overbrengen.

A. Wij hopen vooraf Petrus te beschouwen in zeven uitmuntende graden van genade.

1. Petrus was door een hemelse, krachtdadige en hartvernieuwde roeping getrokken en losgemaakt, om alles te verlaten en zijn Heere onvoorwaardelijk te volgen, Mattheüs 4:19; 20; 19:27.

2. Petrus had een proefhoudend geloof; wanneer velen Christus gingen verlaten, dan spreekt hij uit het hart van 's Heeren lievelingen, zijn innerlijke en besliste keuze uit; Heere, tot wie zullen wij heen gaan, Gij hebt de woorden des eeuwigen levens, Johannes 6:68.

3. Petrus was door hemelse ontdekking bekend gemaakt met de Christus, de Zoon des levenden Gods, en had door Zijn gezegende stem de zaligspreking in zijn ziel gehoord en gesmaakt, Mattheüs 16:17.

4. Petrus had op de berg de verheerlijking van zijn Goël en Verlosser aanschouwd en was door de hemelstralen, de voorsmaken der gelukzaligheid en het verkeer met de zielen der rechtvaardigen, als in verwondering en bezwijming gevallen, zijnde nog niet vatbaar voor de volle verzadiging der heerlijkheid. Mattheüs 17.

5. Petrus was gerechtvaardigd en vrijgemaakt in het blinkend lijnwaad van de Heere zijn gerechtigheid. Hij wist dat hij reeds onder die gemeente behoorde, die geen vlek of rimpel heeft, daar hij uit Jezus' eigen mond horen mocht, dat hij geheel rein was. Johannes 13.

6. Petrus was daarenboven ook door zijn lieve en getrouwe Meester gewassen als een vrucht van zijn rechtvaardigmaking en door een sacramentele verzekering aan het Avondmaal verzegeld, met de zalige toezegging, dat hij eenmaal de nieuwe wijn met Hem zou drinken in het Koninkrijk Gods, Mattheüs 26.

7. Eindelijk om alles tesamen te nemen: Petrus had de belofte van het tegenwoordige en toekomstige leven. Hij was Christus gevolgd in de wedergeboorte, eerst in de vernieuwing des harten, ten tweede in de vernieuwing of wedergeboorte van de Evangeliekerk en eindelijk in de vernieuwing en herschepping van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, dan zou hij met Christus zitten op Zijn troon en de twaalf geslachten Israëls oordelen.

Vooreerst veroordelen door zijn leer, ten tweede het oordeel van Christus hartelijk toestemmen, en eindelijk met Hem heersen in alle eeuwigheid, Mattheus 19. Ziet hier, geliefden! de uitnemende trappen en graden der genade.

B. Maar laat ons dezelve nader beschouwen als verbondsweldaden aan de ganse bruidskerk beloofd en ook verheerlijkt.

1. De bruid Van Christus ziende op haar afkomst en gedaante in zichzelf, dan is zij de aller-vuilste en mismaakste en walgelijkste, waar niemand ooit naar om zou zien, Ezechiël 16. Maar uit kracht der verkiezing is zij Gods dochter en daarom laat koning Jezus door Zijn heilbeden haar roepen en nodigen, volk en vaderhuis te verlaten, wereld, vermaak, vrienden en godsdienst, dan zou hij lust hebben aan haar schoonheid, Psalm 45.

2. De oprechte bruid is een geestelijke Rebecca, wie het niet te doen is om de zilveren en gouden kleinodiën en kostelijke klederen, maar om door een besliste keuze op te trekken, daar moge aan verbonden zijn velerlei gemis en tegenstand; ook niet om eer, rijkdom en om een erfgenaam des hemels te worden; maar uit zuivere liefde tot de huwelijksgemeenschap met de tegenbeeldige Izak, de Zoon van God Zelf, want buiten Hem zou in de Hemel voor haar geen vreugde zijn, Psalm 73.

3. De huwelijksvoltrekking tussen Jezus en Zijn beminde Sulamith gaat veelal ,door veel strijd, hoop en vrees. Sterk verlangen en moedeloosheid, wisselen beurtelings elkaar af; daarom wordt zij genoemd een verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste, hetwelk veelal voortvloeit uit onkunde, dat Christus die alleen zoekt en bemint, die geheel verarmd, veracht, mismaakt en ellendig zijn. Maar o gezegende verbondsbelofte! zij worden in die zalige en troostvolle verborgenheid door de Heere Zelf onderwezen. Al haar bezwaar wordt dikwijls door inleiding in één Bijbelvers opgelost. Want uw Maker is uw Man, Heere der heirscharen is Zijn naam, en de Heilige Israëls is uw Verlosser; Hij zal de God des gansen aardbodems genaamd worden, Jesaja 54:5.

4. De hemelse Bruidegom leidt Zijn bruid wel eens in de binnenkameren van Zijn voornemen van eeuwigheid, van Zijn opzoekende liefde, van Zijn algenoegzame kruisverdiensten in het wijnhuis, waar Hij haar aan de ronde tafel nodigt van de keurgerechten uit Zijn hemels paradijs, zodat zij van liefde dronken wordt, om met Maria dan zo gelovig uit te roepen: mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker. Dat gelovig mijnen, is dat hemels zielsbanket. Eindelijk heeft de Bruidegom nog een binnenkamer, vanwaar zij de glans der heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem en deszelfs inwoners kan aanschouwen, en dit doet haar met Petrus in bezwijming vallen, ziende en horende met Paulus onuitsprekelijke woorden, 2 Korinthe 12.

5. De vrouw des Lams wordt bekleed, met het blinkend kled van de volmaakte omhangende gerechtigheid Van Christus. Dat is met Paulus' taal in Hem gevonden, geborgen, omkleed te zijn, zodat zij in de verdiensten van Christus zo volmaakt voor God staan, als de Zoon van God zelf, Kolossensen 2.

6. De hemelse Salomo, ofschoon hij een geheel zwarte bruid verkiest, zo is toch Zijn oogmerk om haar lieflijk te maken door genade en haar ook met de gestikte mantel te versieren, van heiligmaking en een godzalige wandel. Hij noemt haar Zijn vriendin en zuster, die niet alleen een innerlijke lust en liefde heeft, om als zijn vriendin in zijn vriendschap te leven, maar ook als om zijn zuster met Hem in dezelfde natuur te delen. 2 Petrus 1. Wat zou een koninklijke gemalin bekleed met gescheurde, vuile en bemorste klederen, schande en smaad leggen op haar Vorst, alzo Jezus' bruid of die zich daarvoor uitgeven.

O schrikt en hebt een afkeer van die stoute lieden, die hoogmoedig worden op hun

zonden, waar gij mee verkeert, wordt gij mee geëerd. Hoort Nathan eens met Gods boodschap aan David, hoe hij door zijn zonde aanleiding had gegeven, dat de vijanden des Heeren naam lasterden. O nee geliefden! hoort de Bruidegom eens Zijn bruid aanspreken, om haar te versieren met de keten van waarheid en godzaligheid, Hooglied 4.

7. Eindelijk de Zoon van God noemt Zijn bruid een besloten hof. Hij alleen draagt de sleutel om haar in de hof van Zijn kerk binnen te leiden. Een besloten wel, dat zijn alle de geestelijke heilgoederen des verbonds, maar als met een steen verzegeld; ze wacht tot haar bruidegom die voor haar opent en haar drenkt en verkwikt. Eindelijk een verzegelde fontein; de heilwateren uit de wel van Zijn verdiensten gestroomd in haar ziel, worden verzegeld en zij worden in de kracht Gods bewaard, om eenmaal door de heiren des hemels geleid te worden, in het paleis der heerlijkheid aan de eeuwige bruiloft des Lams, Psalm 45.

Ziet hier geliefden! de kostelijke genadestaat van 's Heeren kinderen.

- Ten tweede. Nu worden wij in onze tweede hoofdlering geroepen, om Petrus in de zaal te gaan beschouwen, tot waarschuwing voor degenen, die met de genade zulk een vlucht doen in de hoogte, alsof zij voor zonden, vlees, wereld noch duivel meer te vrezen hebben. De Heilige Geest heeft toch niet tevergeefs zulk een uitnemend toonbeeld van genade aangetekend, om te doen zien hoe zwak hij in zich zelf was, in de ure der verzoeking en beproeving. Hierin komen ons weder voor, de oorzaken der zonde, de trappen der afwijkingen en de werktuigen tot herstelling.

A. De aanleidende oorzaken tot Petrus' grote val, kunnen wij brengen tot vijf; die ons tot waarschuwing staan aangetekend.

1. Zijn stoute hoogmoed en eigenroem, om met Christus in de dood te zullen gaan. Ofschoon allen met deze zondige eigenliefde doorkankerd zijn, zo bestaat er toch een zeer groot onderscheid in; het schijnt dat dit snode monster bij sommigen maar al te onbekend is. Hun gehele voorkomen, hun bidden, spreken, hun ijver en hun inbeelding, getuigen tot grote ergernis voor anderen, dat zij deze vergiftige slang in hun binnenste koesteren. Maar zij die door genade daarmee bekend zijn gemaakt, kunnen daarover nooit laag genoeg, voor de hoge Jehovah in het stof kruipen en zich wegschamen, en Hem smeken dat Hij deze dochteren Babels, aan de rotssteen Christus wil verpletteren, en dat Hij haar toch maar arm en klein en tot niets wil maken en gedurig doen vrezen, Spreuken 28.

2. Zijn zondig volgen, tegen het uitdrukkelijk bevel zijns Heeren. Die hem gelijk de andere discipelen had weggezonden en verboden hem te volgen, Johannes 13:36; 18:3. O geliefden, wat is dit een noodzakelijk en hoogopgericht baken in de geestelijke zeevaart voor onze tijd, tegen die blinde ijver, dat eigen goeddenken, die zondige en strijdige middelen, alsof het doel de middelen kon heiligen. Geen wijsheid, geen ijver, geen liefde kunnen ooit de Heere behagen, indien het met Zijn Woord strijdt, Jeremia 8:9. Mattheus 15:9.

3. Zijn verlaten van zijn gelovige medediscipelen, die de stem van hun getrouwe Meester gehoorzamen. O vrienden, het is gevaarlijk als een levendige ziel, het gezelschap der ware beproefde Godvrezenden gaat verlaten en zich onder het nieuwe licht van vooruitgang begeeft. O betreuenswaardige en gevaarvolle staat, als een schaap de kudde verlaat, en aan het ronddwalen komt, of tegen het Woord zich geheel op zichzelf houdt, het zeggen der ouden wordt dan veelal bevestigd, dat een kooltje alleen liggende uitdooft.

4. Zijn zich vermengen met de vijanden des Heeren; want ik stem met die

uitleggers in, die uit vele blijken bewijzen, dat het Judas was die Petrus inbracht. Judas was de Hogepriester bekend, want hij had Jezus aan hem verkocht, daarom werd hij ook in de raadzaal des duivels niet aangevallen.

O ellendige en gevaarvolle afwijking, zich met afvalligen te vermengen, dat zijn de bitterste vijanden en het ijverigste om ook anderen te verleiden. Hoe slecht bekwaam het de vrome Josafat, dat hij met Achab in vriendschap leefde! Door het heulen met de vijanden des Heeren, wordt men ontrouw, inschikkelijk, toegeeflijk en het innige van de waarheid wordt verloren en de Heere begint te wijken.

5 Eindelijk zijn ingaan in de zogenaamde godsdienstige synagoge des satans. O Petrus! Petrus! in het midden van het nachtgestoelte der spotters, in schijn ijveraars en voorstanders van hun voorvaderlijke godsdienst, maar in de grond de allergrootste vervolgers, bittere moederkinderen en vijandig van Jezus' bruid, gelijk ons die vergadering bevestigt.

B. Laat ons nu de trappen der verloochening en afwijking in Petrus, wederom tot waarschuwing, als drie in getal beschouwen.

1. De eerste aanval geschiedde vraagsgewijze: En zijt gij ook niet een uit Zijne discipelen? Door Petrus beantwoord, ik ben geen discipel, "ik weet niet wat gij zegt." O arme ziel, die zich schaamt tot het gezelschap en het verachte volk Gods te behoren, en vast te houden aan die oude en gehate leer, die door alle tijden vervolgd en verguisd wordt.

2. De tweede aanval gaat verder en meer bevestigenderwijze. Gij waart ook met Jezus de Nazaréner? Petrus verloochening gaat ook verder, door te antwoorden, "ik ken de mens niet". O welk een beledigende taal. Ik zou niet durven denken, gelijk ik eens gehoord heb, dat Petrus dat met oogmerk deed, om Christus' Godheid daardoor geheel te verloochenen; het komt mij aannemelijker voor, dat hij hierdoor zijn gehele onkunde van Hem wil uitdrukken, zodat hij zelfs Zijn naam niet wist. Maar o welk een grievende en verachte naam voor zijn lieve Meester: *ik ken de Mens niet*; zo groeien de zonden en afwijkingen aan; de Heere straft zonden met zonden.

3. De laatste aanval was zo onweersprekelijk, zij hadden hem mede in de hof gezien en zijn spraak maakte hem ook openbaar. Nu klimt zijn verloochening ten top, hij begint zich te vervloeken en te zweren, dat hij die mens niet kende. O Petrus! Petrus! en dat van uw God en. Zaligmaker, Die reeds zoveel graden van uitnemende genade aan u heeft verheerlijkt, en die u met die uitmuntende siernaam heeft vereerd van "Rotssteen".

Maar komt geliefden! en ziet hier een onweersprekelijk toonbeeld van wat de hoogst begenadigde en bevestigde kinderen Gods in zichzelf zijn en wat zij in tijden van beproeving, met al hun ontvangen genade kunnen uitwerken.

Maar welk een vuurtoren tot waarschuwing! Ziehier hoe de zonde, afwijking en verloochening met trappen komt, bijv. de zonde van liegen, verwensen, stelen, sabbatschenden, nalaten van Gods reine inzettingen, bidden, lezen, afzonderen, verlaten van Gods volk, vermenging met de vijanden, verkering in het gestoelte der spotters, afwijking van de oude beproefde waarheid, door een zondige nieuwsgierigheid.

Ach, waar zullen wij de grenzen vinden, van hoe diep 's Heeren volk kan vallen en afwijken. Wij vinden dat zo krachtvol beschreven in die doorluchtige gelijkenis bij Ezechiël 16, daar zien wij in welke onrein en bloedrode zondeschild Jezus Zijn bruid gevonden heeft, hoe Hij haar volgens de gebruiken der oosterse prinsessen met geestelijke kruidversierselen begenadigd, en gewassen heeft met rein water, gezalfd

met de aller-kostelijkste olie, versierd met een gouden keten, met oorkingen, armingen, voorhoofdversierselen en een kroon van koninklijke waardigheid op haar hoofd, gespijsd met de aller-kostelijkste inkomsten van Kanaän, bekleed met gestikte klederen van zijde, alzo was des koningsdochter in- en uitwendig verheerlijkt. Maar leest eens met opmerking, hoe doorslecht en ontrouw zij zich aanstelt in de geestelijke hoererie, om haar hart aan al die zondige niet-goden van de wereld te geven, zodat haar bruidegom haar eindelijk met die aller verachtelijkste naam aanspreekt: *o hoer; hoort des Heeren woord!* Maar ook daarna zijn onveranderlijke huwelijksliefde en verbondstrouw in het weer-opzoeken en brengen onder de band des verbonds; daardoor worden wij nu zo in deze alles insluitende verbondsl eer onderwezen. *Het heeft u bedorven o Israël!* (al het bederf is uit haar zelf) *want in Mij is uw hulp*, Hosea 13: 9. Dit vinden wij wederom in Kájafas' zaal bevestigd.

C. De werktuigen tot Petrus' herstelling kunnen wij brengen tot vier.

1. De duivel; het was zijn ure, de ure der duisternis, die Petrus begeerde te ziften om hem tot zijn val en tot verloochening te brengen, en na het zondigen wordt hij gebruikt als Gods scherprechter, om met zijn beschuldiging te geselen, in het smartelijk tuchthuis van het Godsgemis op te sluiten en in de zeef der bestrijding te ziften als de tarwe, om de bruid te reinigen van al het kaf van zondig eigen, en haar tot geestelijk waken aan te sporen, dan leert zij bij bevinding, dat hij rond gaat als een briesende leeuw, 1 Petrus 5.

2. De dienstmaagd des Hoge priesters was voor Petrus wel het werktuig tot zijn verloochening, maar ook het middel, om hem uit deze zondige plaats te drijven. De Heere heeft van den beginne vijandschap gezet, en nu is het Zijn wijsheid en goedheid, dat de ware kinderen Gods in het midden der vijanden, niet kunnen verdragen worden, al zitten zij er maar sprakeloos bij neder. Petrus stond maar om zich te warmen; de eerste oorzaak is veelal haat en vijandschap en ten andere, zij hebben altijd enig ontzag en dat doet hun vreugde verminderen of verzaakt soms enige kloppingen van binnen. Zo bestaat er een klove en scheiding, dat een kind Gods het niet in het gestoelte der spotters en zondaars kan volhouden, daarom tekent ook de Heilige Geest aan om niet neder te zitten, dat is met lust en vermaak. O wee! die het bij de goddelozen kan volhouden, hij zal bij de dood als kaf voor eeuwig buiten geworpen worden, Psalm 1.

3. Het kraaien van de haan. Wij worden in Kájafas' zaal onderwezen om hen te bestrijden, die zoveel kracht stellen in de blote middelen. Zij die door genade zichzelf hebben leren kennen, belijden dat, al had de haan ook honderdmaal gekraaid, dit de gevallen Petrussen niet wederom zou doen opstaan. Er mocht al eens onrust en onvrede van binnen komen, zij kunnen evenmin als David, buiten de Heere, weder tot boetvaardigheid komen.

4. Maar eindelijk komen wij tot het ware middel dat de Zoon van God Petrus aanzag. En het is opmerkelijk met de naam *Heere*, die we anders in de lijdensgeschiedenis zo niet ontmoeten; het maakt ons indachtig, dat op deze plaats en ter dezer stond, de Zoon van God door de Joodse bouwlieden veroordeeld werd tot de dood, waar het woord Heere zijn betrekking op heeft, zie de 13e Zondag van onze Catechismus. Hij had Petrus en zijn gemeente door Zijn bloed gekocht en als Zijn eigendom bewaart Hij ze in Zijn kracht, zodat er niet één verloren zal gaan, Johannes 17. Door dit aanzien, deelt Hij dadelijk Zijn Goddelijke kracht aan Petrus tot ware boetvaardigheid en uitdrijving mede. Gelijk als de natuurlijke zon, ook alzo de Zon der gerechtigheid; zij deelt licht, warmte, zuivering en vruchtbaarheid mee.

O geliefden, de ondervinding leert dat alle mensen een zondaar, van zijn zonden en dwalingen niet overtuigen kunnen. Geen middelen kunnen een gevallen ziel doen opstaan, geen vrees voor de vijanden, ja zelfs de dood kan hem uit zijn zondige plaatsen niet drijven. Alle bedreigingen doen hem niet wenen, alle beloften kunnen hem niet vertroosten, en geen balsem des Evangelies kan zijn kwaal wederom genezen. Maar als de Zoon van God, Wiens ogen vuurvlammen zijn, hem maar aanziet, dan komt alles tegelijk, Hij deelt zijn dadelijke levensinvloed aan Zijn volk mede, gelijk in Petrus' bitterlijk wenen openbaar wordt, en in het verlaten van des duivels bodem. Die tranen vergadert de Heere in Zijn fles en zijn der ziele tot spijs, dag en nacht. Psalm 42 en 56.

O wat een groot onderscheid tussen Petrus en die stoute en harde naam-christenen, die spotten met de tranen van Gods ellendigen, ja die hoogmoedig op de zonden zijn en rustig in het gestoelte der spotters neerzitten. In plaats van christenen komt hen eerder de naam van onchristenen toe.

O nee geliefden! Petrus zijn leven getuigt in het vervolg, gelijk Jezus hem voorspeld had, als hij wederom opnieuw bekeerd zou zijn, dan zou hij een nuttig werktuig zijn, niet alleen voor de tedere lammeren, maar voornamelijk voor de schapen, waarvan Christus tot tweemaal toe tegen hem zeide, weidt Mijn schapen, in hun veelvuldige strijd en afdwalingen, Johannes 21. En wat getuigen ook zijn zendbrieven niet van zijn vermaningen tot een godzalige en onergerlijke wandel en om elkander een goed voorbeeld te zijn, opdat 's Heeren naam daardoor verheerlijkt worde.

Maar ook merkt eens op welke heerlijke lessen hij uit zijn geloofsbeproeving, die nog kostelijker was dan goud, geleerd heeft en hoe hij in de kracht Gods tot de zaligheid bewaard werd, om de verstrooide gelovigen te troosten, terwijl zij hier buiten Kanaän moesten omzwerven. Hij zegt hun dat zij een betere onbevleete en onverwelkelijke erfenis in de hemel hadden, en mochten zij klagen dat zij hier zoveel buiten het ware genot en de hemelse blijdschap moesten leven, de Heere verspilt Zijn genade niet. Petrus sluit die woorden in (zo het nodig is). Wanneer zij in kruis, strijd en droefenissen verkeren, dan worden zij met hemels zielsbanket vertroost, en eenmaal verkrijgen zij het eind des geloofs, de zaligheid der ziel in heerlijkheid, 1 Petrus 1.

Tussenzang Psalm 37:12, 13

TOEPASSING

Geliefde toehoorders! Wij hebben hier een bijzondere onderwijzing voor onze tegenwoordige tijd. De overpriesters en ouderlingen vertegenwoordigen ons hier zoveel als een synodale macht en geestelijke politie, om voor de zuiverheid der leer te waken en de tucht uit te oefenen over de dwaalgeesten, maar treurvol als dit niet geschiedt naar Gods Heilig Woord en nog veel meer te betreuren wanneer dat in het geheel niet meer geschieden mag. Wat al droevige voortekenen omringen ons, daar koning Jezus zo duidelijk het patroon en de vorm van Zijn kerk heeft laten aftekenen, Zijn dienstknechten de zonen Zadoks zelf roept, bekwaam maakt en komt uitstoten zonder enig bevel van menselijke ceremoniën, Mattheüs 9:38.

Hij heeft Zijn getrouwe knechten ook krachten beloofd, om in de strijd bekwaam gemaakt te worden, afgebeeld in Ezechiël, als hij 390 dagen op zijn linker en 40 dagen op zijn rechterzijde moest liggen, om de zonde van Israël en Juda te dragen, belooft de Heere dikke touwen om hem te leggen, als zijnde de Goddelijke bekrachtiging, in zijn zwaarwichtig dienstwerk. (Hosea 4: 8.)

Sions koning heeft ook Zijn uitdrukkelijk bevel gegeven aan Zijn dienaren, de vorm van zijn huis, Zijn wetten en ordinantiën, Zijn uit- en ingangen, hoe de gemeente des

Heeren geregeerd moet worden. Ezechiël 43:10 en 11.

En o wee, die wachters, die tegen licht en beter weten aan, om eer en gewin, Gods Woord en heilige inzettingen zo schrikkelijk laten ontheiligen. Maar aan de andere zijde staan velen van 's Heeren volk in onze dagen verwonderd, dat degenen, die zulk een kerkbestuur de gehoorzaamheid hebben opgezegd, als zijnde geheel ongoddelijk en in volkomen strijd met de Heilige Schrift en daarom ook de tucht en afzetting van zulk een bestuur niet hebben erkend, hoe zij daarna nog enige wettigheid of goddelijkheid daarvan kunnen of durven afleiden; het blijft toch onweersprekelijk, die geen macht of autoriteit bezit om af te zetten, heeft het toch ook evenmin om de dienstknechten des Heeren aan te stellen.

Maar zo volgt de ene ongerijmdheid de andere en dat van mannen die roemen in hun wijsheid, die in hun geschriften aantonen, dat de verdrukking van voor enige jaren, duidelijke bewijzen waren van de ware kerk, dat diezelfde mannen nu wederom roemen in hun bloei en in hun vooruitgang. Hoe toch kan wit en zwart, licht en duisternis op een en dezelfde zaak van toepassing zijn? Zou dan de onveranderlijke Jehovah, in zulk een kort tijdperk geheel omgekeerd zijn in de leiding Zijner kerk?

Maar waaruit vloeien dan die hooggeprezen bloei en vooruitgang, en die eerbewijzen en toejuicing voort? Uit de waarheid, getrouwheid en godvruchtigheid of uit ontrouwheid en wereldgelijkvormigheid?

Het gehele Woord zal ons wel bevestigen, dat Gods kerk hier een verdrukke is en een brandend braambos op aarde, en dat de getrouwe profeten, apostelen en leraren die lauweren niet zijn beloofd, maar geheel het tegendeel; als een pest en als oproermakers zijn zij veroordeeld, Handelingen 24 en 2 Timotheüs 3:12.

Ja, het lot van de gehele Kerk van Christus is, van de wereld gehaat te worden en door vele verdrukkingen in te gaan.

Och geliefden! mocht de Heere Jezus zijn overblijfsel in Nederland eens bij vernieuwing weer aanzien, om eens bitterlijk te wenen, over het diep verval en de achteruitgang, en dat de Heere Zijn belofte nog eens tot zegen voor ons land, kerk, koningen en vorstinnen, tot voedsterheren en zoogvrouwen der kerk mocht gebruiken. Jesaja 49.

Maar laat ons tot bijzondere leringen trachten over te gaan:

A. Het blijkt in woorden, handel, wandel en hoogmoed zeer duidelijk, dat de meeste naamchristenen rustig zonder strijd voortleven in het gestoelte der spotters; zij hebben geen ogen om te zien, noch opmerking om het ter harte te nemen, anders zou hun consciëntie en elke bladzijde van 's Heeren Woord, hen hun zondige, vloekwaardige en rampzalige staat wel aankondigen. Velen leven zelfs in ergerlijke zonden rustig voort, even alsof de zonden in onze dagen geen zonden meer zijn. Zij leven met de vijanden des Heeren in vriendschap en spotten mee met de dingen der eeuwigheid, en met Gods volk. Zij vrezen voor geen dood of hel.

Maar ach arme mensen! 's Heeren kinderen kunnen u wel eens met tranen aanzien, bedenkende hoe vreselijk het voor u zal zijn, als de Heere eens met u zal spotten, en als het onherstelbaar te laat, te laat, uw lot zal zijn met de rijke man in de hel.

O vrienden! oud of jong, man of vrouw, onze wens voor u is, als het enige middel ter behoudenis, dat de Zoon van God u eens moge aanzien, om met Petrus eens uit te gaan en bitterlijk over uw zonden en onbekeerlijkheid te wenen; het is de enige door de Heere vastgestelde weg tot behoudenis, om te komen met wenen en met smekingen. Jeremia 31 en 50.

B. Een groot gedeelte van de uiterlijke belijders van ons tegenwoordig christendom,

zitten in het gestoelte der godsdienstige spotters, dat vooral niet beter is. Deze spotten met alle waarachtige gronden voor de eeuwigheid, en vermaken en verblijden zich dodelijk gerust op hun eigen zandgronden. Zij zijn tot de waarheid bekeerd, ijveren voor de beste predikanten, offeren milde giften, beminnen een zogenaamde gematigde belijdenis, waar het vuur der ontdekking niet te na aan hun zandgrond wordt gelegd. Zij kunnen hun zielen in het leven houden bij het zwijnendraf, dat bestond in de basten en schillen van vruchten, bij de uitwendige bolster der godsdienst. Zij worden door vele blinde leidlieden daarin opgebouwd, zij zenden hen naar de bloemhoven van wat machtspreuken en beelden, om zich daarin te gaan vermaken. Zij stellen meer prijs op een groot getal toehoorders en leden, dan op het heil van de levende gemeente Gods.

Dwaze maagden, al hebben zij maar een halve lamp van belijdenis, worden ruimschoots zalig gesproken. Zij spreken los en koud, zonder eerbied en godsvrucht over de dood en de Hemel. Zij spotten met Gods arme en tederlevende kinderen en met de wenende Petrussen. Zij zijn gelijk aan de dochteren Babels, die spotten met de wenende Sionieten en zeiden: komt zingt met ons mede de liederen Sions. Maar de rechte inwoners van het geestelijk Jeruzalem, antwoorden: hoe zouden wij een lied des Heeren kunnen zingen in een vreemd land?

Nu zulk een vreemde en verleidende geest heeft Nederlands inwoners verleid. De dood is geklommen in onze vensteren! Psalm 137. O beklagenswaardige zielen! als uw zandgronden bij de dood worden afgekeurd en de donderende stem in uw oren zal klinken, gelijk tot de dwaze maagden: *Ik ken u niet!* Welk een ontzettende staat, gelijk Bunjan in zijn droom zag, dat, er een weg was, van de Hemel van inbeelding, naar de hel van rampzaligheid.

O bedrogen zielen! niets kan u ontdekken, dan het aanzien van de Zoon van God, opdat gij eens bitterlijk over uw zelfmisleiding moogt wenen, en met die ijvervolle en deugdrijke Saulus eens moogt uitroepen: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Het antwoord zal zijn: gaat in de straat de Rechte, om als geheel doodschuldigen door Jezus gezaligd te worden, Handelingen 9.

C. Maar gij, mijn geliefden, die door genade zijt aangezien en uit uw zonden en eigen godsdienst zijt uitgedreven, of antwoordt gij in uw binnenste: Ja, maar door genade, genade is zulk een groot en veelbetekenend woord!

Voorzeker en gewis, want daar buiten is alles genomen en gestolen; want niet Petrus zag Christus aan, maar Christus zag Petrus aan, om hem Zijn genade mee te delen, en die bestaat niet alleen in levensverbetering, gezicht van noodzakelijkheid van Jezus, begeerte om zalig te worden, enz.; de Heilige Schrift leert ons dat dit alles velen gehad hebben zonder genade; maar laat ons eens het aanzien van Christus en de vrucht en uitwerking daarvan ophelderen, met een gelijkenis van een reeds ontslapen leraar.

Het gaat in de bekering des mensen, gelijk met het onweersvuur dat van de hemel een huis in brand steekt en tot puin doet instorten, de vonken stuiven wel over de aangrenzende woning, maar het brandt niet, stort niet in, blijft van binnen onbeschadigd.

Ja geliefden! de vonken van de hel kunnen soms wel eens doen sidderen, maar de eigen gronden worden niet verbrand en het stort niet in, om tot Sions gruis te worden gemaakt, maar die koning Jezus aanzien, worden arm en verslagen van geest en hoe meer de Zon der gerechtigheid hen beschijnt, hoe zwarter en armer in zichzelf zij worden; want schreeuwt eerst een ziel om zijn verlorenheid, in zijn zalige uitredding nog veel meer, en bij verbondsvernieuwing als zij met Petrus weer uit zonden, kuilen en banden verlost worden, is het wonder nog veel groter, dat de gezegende koning in

zulk een arme hut en onreine kooi wil wonen. Dan leert zij bevindelijk dat Hij gezegd heeft: Ik zal woning in hen maken (niet vinden), dan wordt zij in de waarheid geleid, geheiligd, vrijgemaakt en wandelt in de waarheid, zoals die in Jezus is. Niet om maar zo algemeen in God te geloven, maar met Paulus te geloven in de Zoon van God, als de Weg, de Waarheid en het Leven, om tot de Volzalige met hun gebeden op te klimmen, als de mededelende Zoon van alle licht, leven, troost en genade, om in de vreze des Heeren te wandelen en met een levende consciëntie gereinigd van dode werken, in ziel en lichaam God te verheerlijken, omdat zij door een dierbare prijs zijn vrijgemaakt en vrijgekocht, 1 Korinthe 6:20.

D. En mogelijk zijn er onder u, mijn geliefden! gevallen Petrussen, uit- of inwendig; afgewekenen in leer of wandel; op verboden grond; die door schaamte de Heere hebt verloochend of door uw vlees en de listen des duivels verleid, terwijl er nu een Jona van onrust en stormen in uw ziel aan boord is gekomen. Maar hierin zijn graden en trappen; die er in liggen slapen, is een zeer dodelijke ongestalte; maar veel ongelukkiger zijn die hoge en sterke geesten, die de tranen van Petrus en de Bijbelheiligen als wettische werken uitbazuin.

O nee, de zonden beroeren het leven Gods, gelijk Achan het leger Israëls; zijn naam betekent "rustverstoorder". Dan wordt de staat van hun ziel een Achor, hetwelk betekent "beroering", en o gelukkig! hier opende de liefderijke Jehovah een deur der hope, dat zij de eerstelingen mochten heten van het land der belofte. Hosea 2:13, 14. Dat geestelijk Bethesda van beroering is de plaats der genezing, daar getuigde David van, door Uw verootmoedigen hebt gij mij groot gemaakt. Dat is een vrucht van het kruis Van Christus; op die weg worden de geestelijke pelgrims geoefend en voortgeleid naar het hemels Kanaän; ziet eens in Psalm 107.

Zij waren zwervelingen in een huilende woestijn; zij konden geen stad ter woonplaats voor zich vinden, geen plaats ter wereld buiten de Heere, waar hun ziel in kon rusten of zich vermaken. Menigmaal scheen het hun toe, dat zij van honger en dorst zouden moeten omkomen, dat hun Liefste om hun zonden niet weer vriendelijk naar hen zoude omzien. Hun weg was als een wildernis, waar zij de voetstappen der schapen niet konden vinden.

O konden zij hun staat nog in overeenkomst brengen met andere kinderen Gods; maar ach nee, nu wordt hun ziel in hen als overstelpt, en wat nu? hoort eens! maar roepende uit de benauwdheid, die zij hadden, vanwege het gemis van Gods vriendelijk aangezicht, heeft Hij hun gered uit hun angsten, en geleid op een rechte weg, tot het land en de have hunner begeerte. Dit is de rechte weg waarin zij zich niet zullen stoten, de weg om toe te vloeien tot des Heeren goed, tot het koorn, tot de most, de olie, de schapen, de runderen en tot alle bewijzen van Gods Vaderlijke gunst, als vloeiende uit het heilverbond, dat door het bloed van de Zoon van God is bekrachtigd, Jeremia 31.

E. Eindelijk, ziet hier de gelukstaat van de ganse bruidskerk, des Bruidegoms beminde Sulamith. Hij zal haar nimmer een scheidbrief geven.

O nee! Hij roept haar toe: hoe zou Ik u overgeven in de kerker van ongeloof en verharding? U overleveren in de handen van vijanden? Zijn hart is in Hem omgekeerd en al zijn berouw is te samen ontstoken, om haar in alle uit- en inwendige nood, met innerlijke barmhartigheid aan te zien; daar ligt een driedubbele troost voor de ganse kerk in verborgen.

1. Door het aanzien van de Zoon van God, worden de beloften van het verbond der genade, als opnieuw voor haar bevestigd dat geen verloochening, zonden of

zwakheden haar aan Gods genade mogen doen twijfelen, hetwelk de Heere door zichtbare tekenen en zegelen des verbonds voor haar bekrachtigt, gelijk in het Oude en Nieuwe Testament door besnijdenis en doop wordt bevestigd, aanwijzende hoe lijdelijk en afhankelijk de ziel is, en hoe vrijwillig de Heere haar aanziet en met rein water besprengd. Ezechiël 36. Hebreeën 12. Gelijk ook de apostel beschrijft in Petrus 1:2.

Het is zeer te betreuren, zegt de geleerde A. Comrie, dat er zoveel over de doop wordt getwist. Sommigen willen dat de doop het geloof der ouders komt verzegelen; anderen spreken, evenals of de doop hoofd voor hoofd het geloof in de jonge kinderen verzegelt.

O nee geliefden! niet de kinderen des vleses zijn kinderen Gods, maar alleen de uitverkoren kinderen der belofte, Psalm 105:6. Handelingen 2:39. Romeinen 9:8; 1 Petrus 1:2. Maar de doop is een verzegeling van Gods verbondsbeloften, voor het zaad der kerk en alzo een pleit- en smeekgrond voor de ouders, voor hun kroost en voor de gemeente, om dat zaad toe te brengen tot de gemeente die zalig zal worden, en om als een vraag van een goede consciëntie, met nederige vrijmoedigheid om de vervulling van Zijn beloften te smeken, dat het zaad dat onder het tweede verbondshoofd Christus behoort, in Hem geheiligd wonde. (Zie vader Smytegeldt, Zondag 26).

De tekenen en zegelen des verbonds zijn gelijk de kleuren in de regenboog tegenover de zon, die het helderst schijnt als de wolken heel donker en zwart zijn, alzo vertonen zich de verenigde deugden Gods en Zijn beloftenissen voor de kerk, als donderen en bliksemen haar omringen en dreigen, vooral wanneer daartegenover de Zon der gerechtigheid liefelijk schijnt. Openbaringen 4:3-10; 10:11. Jehovahs verbondstrouw, eed en beloften zijn dan het dierbaarste voor Zijn verdrukt, ongetroost, door onweder voortgedreven Sion, gelijk de wateren Noachs; dat eeuwig trouwverbond is vaster dan de bergen en heuvelen, Jesaja 54.

2. Doordat de Heere Zich omkeert en de zwakke Petrussen weer opnieuw aanziet, worden zij bevindelijk onderwezen, dat zij in zichzelf zijn, gelijk de zwakke Simon, Jona's zoon, zoals Christus hem na Zijn opstanding, tot driemaal toe indachtig maakte. De vijandige dochteren Babels zeggen: ontbloot hen, ontbloot hen tot de fondamenten toe, en Goddelijk genadewonder, daar ligt juist de troost en sterkte in voor de wenende Sionieten. Petrus had door het geloof Christus beleden, als de Zoon des levendigen Gods, nu leert hij de kracht ervan verstaan dat Hij voor hem gebeden had, dat zijn geloof niet zou ophouden, nu werd hij als bij vernieuwing door een dadelijke toebrenging als een levende steen op dat Fundament gebracht en leerde nu de betekenis van zijn nieuwe naam "Rotssteen" dat de poorten der hel hem nooit konden overweldigen, omdat hij met zijn Heere en Hoofd zo verenigd was en al de gelovigen met hem als leden reeds in de hemel gezet waren en in Zijn kracht bewaard blijven.

3. Eindelijk was de zaal voor Petrus, wat de smeltkroes voor het goud is, om van het schuim gezuiverd te worden en daarna zijn glans te vertonen gelijk blijkt uit Petrus' liefde tot Jezus, en zijn getrouwheid voor de Joodse raad, Handelingen 4, en toen hij zich zo blijmoedig met het hoofd naar beneden liet kruisigen. Zo weet de Heere alle dingen te doen medewerken, degenen die Hem liefhebben en uit de bitterste medicijnen de heerlijkste genezingen te doen voortvloeien.

Dit deed Jacobus en Petrus tesamen door ingeving des Heiligen Geestes instemmen, dat de beproevingen en louteringen verreweg meer waarde hebben, dan het kostelijk goud dat vergaat; schoon ik menigmaal wanneer ik zwaar beproefde kinderen Gods ontmoet, wat van Asaf's toestand gevoel, n.l. hoe zulke diepe en smartvolle wegen van

zulke lijdens en lijdresses met de liefde en goedheid Gods overeen te brengen zijn. Maar als zij maar in het heiligdom worden ingeleid, dan zien zij menigmaal dat al Zijn doen wijsheid, majesteit en heerlijkheid is, en dat voor de geestelijke pelgrims hier het land der ruste niet is, maar hun vreemdelingsland; en dat zij hier in- en uitwendig veel moeten derven en ontberen wat zij begeren; maar met het oog des geloofs, op die onbevleete, onverderfelijke en onverwelkelijke erfenis die in de hemel voor hen bewaard wordt, wandelen zij zonder moede of mat te worden, tot zij eenmaal voor God in het hemels Sion verschijnen, Amen.

Nazang Psalm 37:10

4. LEERREDE

De Koning Israëls bespot

Voorzang Psalm 2:1

Geliefde toehoorders

De kerk komt ons hier vragende voor: waarom woeden de heidenen en bedenken de volken ijdelheid? En ofschoon van de meeste volwijze wegen des Heeren het antwoord voor de eeuwigheid bewaard blijft, (Romeinen 11:33) zo heeft Hij Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid in zijn scheppingswerk geopenbaard, mitsgaders Zijn gerichtshandeling met de mensenkinderen. Maar veel meer heeft Hij ons van Zijn ondoorgrondelijke wijsheid in Zijn Woord laten beschrijven, terwijl hij boven dit alles Zijn verborgenheid bekend maakt aan die Hem vrezen, evenwel zij aanschouwen slechts uiterste einden van Zijn gangen in het heiligdom, Psalm 68. Daarom zegt Hij: zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend, gelijk men behoort te kennen, 1 Korinthe 8.

Maar laat ons trachten enige 'waaroms' te beantwoorden uit de Heilige waarheid.

A. Waarom woeden Pilatus en Herodes en bedenken de Joden en Heidenen ijdelheid, om de langbeloofde Messias en Zijn koninkrijk uitte roeien? Handelingen 4.

Omdat zij door onwetendheid en verharding des harten de Heere der heerlijkheid niet gekend hebben, 1 Korinthe 2:8, en om zichzelf toorn te vergaderen en zich rijp te maken voor het rechtvaardig oordeel Gods, in een rampzalige eeuwigheid, (Romeinen 2) ofschoon zij blindelings Gods raad uitwerken, om de uitverkorenen uit Joden en Heidenen tot één gemeente te vergaderen, Efeze 2.

B. Waarom woeden alle mensen van nature tegen Christus, en bedenken heimelijk raadslagen om Gods verborgene, nl. Sion, uit te roeien? Psalm 83. Waarom gaan zij door ijdelheid Zijn zalige banden verscheuren en de touwen van gehoorzaamheid van zich werpen?

Omdat alle onwedergeboren Adamskinderen een openbare of heimelijke haat hebben tegen de levende kinderen Gods, die hieruit voortvloeit dat Jehovah Zijn deugdenbeeld in hen hersteld heeft, waardoor zij een vernieuwde lust hebben ontvangen, in de banden en touwen van 's Heeren wet en liefdedienst te wandelen en die te overdenken dag en nacht, Psalm 119. En omdat alle onbekeerde mensen niet de allerminste lust hebben in de leer, wandel en godsdienstbetrachting van het begenadigd Israël Gods, hebben zij een inwendige haat, wijl zij daardoor in hun consciëntie afgekeurd en veroordeeld worden, 1 Johannes 3:12.

Maar zij weten door hun blindheid en onkunde niet, als zij Gods volk zoeken uit te roeien, dat zij hun eigen ondergang uitwerken, Genesis 19:24. Zij moeten echter door hun haat en vervolging medewerken aan de zaligheid der uitverkorenen. Deze worden daardoor voor hun besmettende vriendschap bewaard, en menigmaal door de nood tot de Heere gedreven. Daarom wordt het hun door Sions koning toegelaten. Hij heeft Zijn volk als een zalig heilgoed in Zijn testament vermaakt, om van de wereld gehaat te worden en door vele verdrukkingen in de heerlijkheid in te gaan, Johannes 15 en 16.

Maar wee die rechters en vijanden die Jezus' bruid hebben gehaat en vervolgd, als Hij met Zijn ijzeren scepter hen als pottenbakkers vaten verpletteren en in stukken slaan zal. Daarom worden zij zo ernstig gewaarschuwd, daarop verstandelijk te letten, wat

eenmaal hun einde zijn zal, en vermaand de Zoon te kussen, n.l. voor Hem te bukken, eer Zijn toorn zou ontbranden.

C. Eindelijk zou er ook nog veel te vragen en te beantwoorden overblijven, voor de ware inwoners van Sion, maar om maar eens iets aan te stippen.

1. Waarom de kostelijke kinderen Sions nog zoveel woelen in de wereld?

Omdat zij de aarden flessen gelijkvormig zijn geworden. Door voorspoed, hoogmoed, vriendschappelijke omgang met de wereld, afwijking van de waarheid, en de geesteloze tijden die wij beleven, komt er een geestelijke hongersnood, Klaagliederen 4.

2. Waarom zij met zo vele ijdele inbeeldingen en verwachtingen teleurgesteld worden en deze hun dagelijks ontzinken en ontvallen?

Omdat zij te veel met de discipelen een aards, zichtbaar, bloeiend en volkrijk koninkrijk verwachten. Het loopt geheel tegen al hun voorstellingen in, dat Christus geestelijke onderdanen heeft en Zijn rijk niet van deze wereld is. Hun hoop om nog eens gelovige en bloeiende christenen te worden, wordt zo ten enenmale in henzelf afgesneden. O wat al pijnlijke en grievende afsnijdingen voor die eigenwerkende Farizeeër! Maar als zij door genade achter het geheim worden gebracht, dan zingen zij met Lodensteyn: *Zalig! zalig! niets te wezen, in ons eigen oog voor God.*

3. Waarom zij zo traag en onwillig en bandeloos willen voortleven en de zalige wetten en banden van Gods inzettingen verscheuren?

Omdat zij zich gelijk de bruid in het Hooglied, te veel in traagheid begeven en de lusten des vleses opvolgen; zich met Paulus niet bedwingen en de leden die op de aarde zijn niet zoeken te doden, de oude mens zijn voedsel niet zoeken te onttrekken en omdat zij met Israël als een losbandige koe, in de ruimte willen wandelen. Hosea 4:16.

4. Waarom zij die touwen en liefdekoorden van kruis en beproeving, door opstand, ongeduld en murmuringen zo van zich werpen?

Omdat zij nog zo weinig ware zelfverloochening hebben geleerd, om zich te laten tuchtigen. Het vlees deinst terug voor de smeltkroes en het vuur der loutering, omdat zij het veelmalen voor straffen, en niet voor kastijdingen aanzien; en schoon in belijdenis zuiver, er is geen levende praktijk, er is geen geloofsvertrouwen aanwezig, dat de tijd, maat en trap der beproeving bij de Heere bepaald is, en dat het toch maar een zeer lichte en korte verdrukking is, een seconde bij de eeuwigheid, en dat zij voor de kinderen Gods uitwerkt een uitnemend gewicht van heerlijkheid. In hun reiskaart staat geen andere weg afgebakend, dan met pijnlijke doornen bezaaid, om hun vlees de lust te benemen, met vuistslagen tegen de hoogmoed, tot geestelijke ontbloting, teneinde eens zo gelukkig, gezegend en geleerd te worden, om met Asaf en Paulus, het met de Heere eens te zijn.

5. Waarom zij de Heere niet meer dienen met vreze en beving?

Omdat de kostelijke Sions kinderen, mede door de lichtzinnige tijdgeest besmet en afgetrokken worden. Wij vinden dit in een heerlijk beeld en gelijkenis voor ons opgehelderd, (1 Koningen 3) in die twee vrouwen, staande voor koning Salomo; de eigenlijke moeder van het dode kind stemde het vonnis toe en kon wel aanzien dat het levende kind doorsneden zou worden, omdat het niet haar eigen was, dit is het beeld van blote belijders, die kunnen wel zien, dat de waarheid doorsneden en verdeeld en

van het leven beroofd wordt, omdat zij die niet als hun eigendom bezitten noch er door vrijgemaakt zijn.

Maar de echte moederkerk kan niet zien dat de waarheid doorklieft, of haar kinderen met een dode belijdenis worden gerust gesteld. Haar begeerte is om de levende waarheid niet als haar schat te bezitten, maar om in dezelve als het grootste sieraad van een christen, met vreze en beving te wandelen en een afkeer te hebben van alle losse lichtzinnigheid.

6. Waarom zij niet meer met verheuging en vrolijkheid de Heere dienen en vrezen, wijl hun de blijde Godsontmoetingen beloofd worden! Jesaja 64.

Omdat 's Heeren volk in deze lauwe tijden zijn eerste liefde heeft verlaten en de Heilige Geest heeft bedroefd, levende en arbeidende zo maar buiten God voort in zijn beroep, en veelmaal onstichtelijk voor de wereld, weinig tot een godzalig voorbeeld voor zijn medereizigers, hebbende de zoete en familiale omgang met de Heere verloren, omdat het traag en lui is geworden in geloofswerkzaamheid; want het leven Gods moet door het genadevoedsel onderhouden worden, door lezen, door mediteren, door afzonderingen met een Daniël, eenzame wandelingen met een Izak, enz. Het verzuimen hiervan heeft tot vruchtgevolg, dat de blijdschap en hartelijke vrolijkheid, het innerlijke van 's Heeren liefdedienst verloren raakt; er wordt alleen grote vrede beloofd zonder aanstoot, aan hen die Zijn wet beminnen, Psalm 119.

7. Vanwaar komt het dat het begenadigd Israël Gods aan zoveel hoop- en moedeloosheid, aan zoveel bestrijdingen van zijn zalig aandeel onderworpen is?

Uit onopmerkzaamheid en onkunde in de onderwijzing des geestes, om de Zoon door het geloof te kussen; dat wil zeggen, om met geestelijke ogen te zien dat Hij de stralen Zijner Godheid, achter Zijn nederige mensheid heeft verborgen, het vlees en bloed des mensen heeft aangenomen, omdat Zijn volk vriendelijk maar ook met vrijmoedigheid tot Hem zou naderen, en vooral dat zij zich niet zouden schamen voor de wereld, gelijk Jezus' bruid, zij zouden Hem openlijk op de straat kussen. Hooglied 8. Ja het geeft te kennen de vrede, liefde, het verlangen, de omgang en de geloofsvereniging der ziel met haar dierbare Bruidegom, in Zijn zoete gemeenschap, want daar moeten alle bestrijders vluchten, gelijk het wild en nachtgedierte voor de opkomende zon.

8. Eindelijk waarom wensen de erfgenamen des hemels, zo weinig deze zondige, moeite- en strijdvolle wereld te verwisselen, met de heerlijkheid in het nieuwe Jeruzalem?

Dat kunnen wij met één woord beantwoorden, n.l. omdat zij zo onvolmaakt in de liefde zijn, want de volmaakte liefde heeft niet de allerminste vreze en ook geen pijn; zij leeft boven het stof en doorwandelt reeds de gouden straten der heerlijkheid, om de Drieënige Jehovah daar eeuwig te lieven en te loven.

Geliefden! wat moesten onze zielen daarop verliefd worden; het is een oud spreekwoord "liefde is liefdes wetsteen" en nu kan die liefde van Jezus' Sulamith, het allermeest opgewekt worden tot haar Bruidegom, als zij eens mag ingeleid worden in die kostelijke en weergaloze bruidschat voor haar betaald, hoe Hij Zich door Pilatus en Herodes heeft laten mishandelen, ja als door de hemelse rechtbank laten veroordelen. Laat ons door overdenking, dit gebonden slachtoffer volgen.

Zij dan leidden Jezus van Kájafas in het Rechthuis.

Johannes 18:28

De zware bloedstrijd en de wrede mishandelingen der vijanden van de Zoon van God, vloeiden voort uit Zijn verloofde staat aan Zijn uitverkoren bruid. Dit was reeds afgeschaduwed en voorafgebeeld door Simson, die door zijn ondertrouw met een dochter der Filistijnen, in zware strijd was gekomen met de bitterste vijanden van het erfdeel des Heeren, hetgeen zijn dood ten gevolge had; dit huwelijk werd van de Heere bestuurd . Richteren 13:25; 14:4. En ofschoon zijn verkiezing van een heidense dochter, in strijd schijnt te staan met Jehovahs wet aan Israël gegeven, het was niet in strijd met de onveranderlijke zedenwet; wel met de ceremoniële inzettingen, daaraan was Israël in die tijd wel gebonden, maar niet de Wetgever zelf.

Daarenboven het was op zichzelf geen zonde, maar die wet diende om zonden van afgoderij met andere volken te voorkomen, waarvan ons meer gebeurtenissen aangetekend staan. Zo werd de Jodin Esther, door haar huwelijk met de heidense Ahasveros, tot koningin verheven, tot verlossing van de kerk; en Ruth en Rachab door het huwelijk in het erfdeel des Heeren ingelijfd, als voortekenen van de naderende aanneming der heidenen.

Alzo was ook het huwelijk van Simson een grote zegen voor Israël; hierdoor bleven zij verschoond van de strijd, en vielen de vijanden alleen aan op die sterke held, om hem alzo tot een voorteken af te schaduwden van die grote Held en Overwinnaar, de Vorst van het heir des hemels, die ook de pers alleen moest treden; gebonden, geboeid, mishandeld en gedood moest worden, om Zijn uitverkorenen uit Joden en Heidenen, tot Zijn enige duive en beminde Sulamith te ontvangen.

Laat ons tot nadere beschouwing stilstaan.

I. Ten eerste bij het smartelijk lijden van Sions Koning.

II. Ten andere bij de vruchten voor Zijn geestelijk koninkrijk.

Mocht de God Israëls, Die alleen wonderen doet, Zijn Naam van kind tot kind in onze geslachten voortplanten en dat de ganse aarde met Zijn heerlijkheid vervuld worde! Amen.

I. In het smartelijk en grievend lijden van Sions gezalfde Koning, komen ons drie bijzondere opmerkingen voor:

1. In de eerste samenkomst met Pilatus, ontmoeten wij de Joden in hun gruwelijke en afschuwelijke zonden van schijnheiligheid en tederheid voor hun eigen godsdienst; zij zochten niet Gods eer, maar eigen bedoelingen. In schijn waren zij zelf te teder en te heilig om de woning van iemand die een andere godsdienst had, binnen te treden en op de vraag des rechters naar beschuldiging was hun antwoord: indien deze geen kwaaddoener ware, dan zouden wij (zulke godsdienstige mensen) Hem u niet overgeleverd hebben, dat vereiste dus geen onderzoek meer.

Hun beschuldiging echter kon geen onderzoek doorstaan, zij zochten door hun veinzerij de schuld van het doodvonnis op Pilatus en het heidendom te leggen en de gunst des Keizers te winnen, door volgens hun aanklacht, een oproermaker tegen de Romeinse macht op te brengen, die zichzelf tot koning opwierp.

Hier moest hun duivelse list een andere beschuldiging inbrengen, dan voor de Joodse rechtbank, n.l. dat hij zichzelf Gods Zoon had gemaakt, want daar zouden de Romeinen zich minder om bekommeren. Dit wordt vooral openbaar waar Pilatus hun verlot gaf, om Christus naar hun wet te doden, hetgeen zij trachtten te ontduiken door te beweren, dat zij daar geen macht toe hadden, waarvan het tegendeel blijkt in de handhaving van hun godsdienst, Johannes 19:7, Handelingen 5:33; 7:59; 22:4; 26:10.

Maar Jehovah laat Zijn eeuwige raad door hen uitwerken, om Jezus voor beide

rechtbanken te doen veroordeeld worden, met het doodvonnis voor de joodse, en het vloekvonnis voor de heidense rechtbank, om alzo tot de kruisdood veroordeeld te worden en Zijn uitverkorenen uit jood en heiden van de vloek te verlossen. Galaten 3:13.

2. Pilatus, na enig onderzoek, zocht een uitvlucht om zijn consciëntie te bevredigen. Hij zond Jezus naar Herodes, om hierdoor deze voor de belediging hem vroeger aangedaan weer te bevredigen, Lukas 13:1. Herodes was zeer verblijd; hij had veel van Jezus gehoord en was dwaas genoeg zich in te beelden, dat het Johannes de dooper was, die hij had laten onthoofden. Marcus 6:14. Zijn blijdschap kwam hieruit voort, omdat hij hoopte een wonderteken van Hem te aanschouwen, maar het allerminste om zelf tot een wonderteken gemaakt te worden. Deze ongelukkige viervorst deed Jezus een koninklijk spotkleed aan, met vele wrede mishandelingen en zond Hem naar Pilatus terug. Dit zijn de vruchtgevolgen, als de mensen, vooral de rijken en wijzen dezer wereld, uit nieuwsgierigheid des Heeren dienstknechten gaan horen, om er daarna met Herodes mee te kunnen spotten.

3. Wij lezen met zulk een nadruk, dat, op de dag van de terugkomst van Christus in het rechthuis, *Pilatus en Herodes vrienden met elkaar werden*.

Ja geliefden! ziet hier de ervaring van alle eeuwen; al leven zij tevoren in vijandschap met verschilpunten in godsdienst, of zorgeloos voort, als het op het innerlijke der waarheid aankomt, dan komen zij overeen om Jezus in Zijn bruid nog te bespotten, te wonden en te slaan.

Maar van 's Heeren zijde, was het een voorteken van de naderende vrede en vriendschap tussen jood en heiden; dat het heiligdom ook voor de heidenen zou geopend worden, dat zij niet meer vreemdelingen zonder erfrecht in Kanaän, maar medeburgers en dat wel in de stad Gods zouden zijn, niet meer bijwoners, gedoopte en besneden proselieten, maar inwoners en huisgenoten Gods, om te delen in alle geestelijke privilegiën; om als een koninklijk Priesterdom aangenomen, een plaats en naam te ontvangen in 's Heeren huis, beter dan het deel der natuurlijke zonen en dochteren onder Israël, Jesaja 56. Efeze 2.

II. Maar laat ons overgaan om de gezegende vruchten van Zijn geestelijk koninkrijk te beschouwen.

Het is mijn oogmerk niet uit te weiden over de geschiedenis van het lijden Van Christus, als zijnde dit reeds door voorname mannen gedaan, maar in overeenstemming met de Evangelisten willen wij opmerken, dat de Zoon van God in drieërlei kleren is bespot geworden. In de zaal van Kájafas in zijn gewoon leraarsgewaad, voor Herodes in Zijn wit blinkend kleed als een afbeeldsel van Zijn priesterambt en voor Pilatus met een purper mantel, om de Koning Israëls te bespotten; maar Jehovahs wijze voorzienigheid, heeft daardoor in de eerste plaats Zijn volk laten afbeelden, dat de strijd, bespottung en vervolging tegen de leer van die drie ambten, door alle eeuwen zou aanschouwd worden, en voornamelijk hoe hij van Zijn Vader, als Profeet, Priester en Koning, heerlijk is gegraveerd in Zijn Middelaarsvolheid, waarmee die nieuwe tempel van Zijn gemeente zou versierd worden.

Op die steen zouden zeven ogen¹ zijn; al de uitverkorenen starogen daarop door het dierbaar geloof, tot blijdschap, vrede en troost voor hun zielen; als die Hoofdsteen aan

¹ Zeven ogen gegraveerd op de steen is een type van de Zeven Geesten Gods, waarmee Christus is gezalfd

hen ontdekt wordt, dan roepen zij allen uit, genade komt alleen de roem en dankzegging toe! Deze afschaduwing vinden wij bij Zacharia 3 en 4. Laat ons trachten dit heerlijk graveersel afzonderlijk te beschouwen.

A. De heerlijkheid van Christus' profetische bediening en de volmaaktheid van Zijn leer, wordt ons luistervol afgebeeld in die rok zonder naad, waarin Hij bespot was in des duivels raadzaal, toen de overpriesters en schriftgeleerden Hem sloegen en mishandelden en spottend uitriepen: "profeteer ons Christus, wie is het die u geslagen heeft?"

Met opmerking beschouwd is de profetische bediening van Christus, de bron en oorzaak waar alle strijd en oorlog uit voortvloeit. Daartegen zijn de satan en zijn rijk door alle eeuwen aangedruist, omdat Koning Jezus op het witte Evangeliepaard de wereld doortrekt, Zijn uitverkoren volk beoorlooft en overwint, en uit de duisternis in Zijn koninkrijk overbrengt, Openbaringen 6:2. Dat zal Hij ook gebruiken, in de nog beloofde verlossing der kerk van hare vijanden en de ten onderbrenging van de antichrist, wanneer Hij met Zijn dienaren op witte paarden zal rijden; maar met dit onderscheid, dat Zijn kleed met bloed geverfd zal zijn, om aan te tonen dat Hij door Zijn almacht haar zal verpletteren, of wellicht zal Hij ook de vijanden gebruiken, dat zij elkaar zullen doden, maar Zijn heirlegers zullen hem volgen (tot een grote troost) met wit en rein fijn lijnwaad, Openbaringen 19.

Dit is het merkteken van de dienstknechten van Sions Koning; de huurlingen die zich door mensen hebben laten aanwerven, hebben alle bevlekte paarden, maar de strijdpaaarden door de Heere ingespannen, welke Hij tot Zijn dienst gebruikt, zijn wit. Zacharia 10. Die moeten met de koets van de hemelse Salomo de breedte en lengte van Immanuëls land doortrekken, Hooglied 3.

Laat ons die koets om deszelfs uitnemendheid kortelijk beschouwen. De pilaren zijn van zilver; daar rust het gebouw op van de opperste Wijsheid en wel op deze zeven: verkiezing, roeping, rechtvaardigmaking, heiligmaking, aanneming tot kinderen, volharding en eeuwige heerlijkmaking, en wee diegene die zijn handen aan het Godswerk durft slaan, om deze pilaren naar zijn goeddunken te veranderen of te verplaatsen. Spreuken 9.

De vloer is van goud; Christus is het fundament, de grote parel van alle evangelische waarheden; de rol des Boeks is van Hem vervuld, Psalm 40.

Het gehemelte is van purper, afkomstig uit de hof des hemels, het wordt door alle eeuwen alleen van de Hemel bekrachtigd en brengt hemelse zegeningen in de ziel; het trekt de ziel van het ondermaanse en het zinnelijke af, om te bedenken de dingen die boven zijn. Kolossensen 3.

Het binnenste is bespreid met de liefde van de dochteren Jeruzalems ; dat is de kracht, de zegen, de vrucht en de zaligheid, als de hemelse Bruidegom Zijn bruid eens een vriendelijk bezoek brengt en de schatkamers van hare ziel komt vervullen, bestaande voornamelijk in deze vier verbondsweldaden; ten eerste de toepassing van het bloed der verzoening tot wegneming van schuld en onvrede; ten tweede de inwoning des Heiligen Geestes tot licht, leven, liefde en geloofsvertrouwen; ten derde in een liefdesteken van 's Vaders vriendelijk aangezicht, en eindelijk de begeerte der ziel, dat de Drieënige Jehovah haar als leem in Zijn handen moge bearbeiten, tot Zijn eer en tot Zijn dienst, Jesaja 64:8.

Deze zegen wordt alleen ontvangen en gesmaakt, als de Vorst van het heir Zijner dienaren, op het witte paard, namelijk zijn zuiver Evangelie, Zijn onderdanen vertroost.

Mochten er onder u gevonden worden, die dat niet zo nauw beperkt willen hebben, bewerende dat de Heere vrij en machtig is, onder alle leringen Zijn zegen te schenken, zo antwoord ik, dat Gods almacht onze regel niet kan noch mag zijn, maar Zijn bevelen, waaraan Hij zichzelf heeft verbonden en Zijn heil heeft toegezegd.

Er wordt te weinig op gelet, dat er een tweeërlei zegen ontvangen wordt; een uit het verbond gelijk Jacob, Jona, David, Petrus en anderen gezegend werden in een zondige weg; maar een tweede betere zegen, wanneer de beminnelijke Bruidegom Zijn beminde een vriendelijk bezoek brengt in de weg Zijner beloften, degenen n.l. die aan Hem gedenken in Zijn wegen en inzettingen, Jesaja 64:5.

B. In het wit blinkend priesterkleed, werd Christus door Herodes en zijn krijgslieden veracht en bespot; en wel opgemerkt staat dit in het aller-nauwste verband met het voorgaande, gelijk de veel betekende gouden borstlap van de Hogepriester was tezamen gebonden met de hemelsblauwe mantel met schelletjes, als het lieflijk geluid der Evangelieleer.

Nu is het geen wonder, mijn geliefden, dat de hellemacht dit kleed zoekt te vervalsen, te bevleken, te verscheuren en te doorsnijden; er is al bijna zesduizend jaren aan gearbeid, om het met alle menselijke stoffen te doorweven, maar het duldt niet het allerminste greintje van deugd of helpende genade.

O nee, in dit nieuwe lijnwaad is Jezus' bruid zo heilig als de Bruidegom zelf, en zij die deze klederen niet bevleken, zullen met Hem wandelen in witte klederen, overmits zij het waardig zijn. Openbaringen 3. Maar geen waardigheid waarnaar die christenen die in het werkhuis wonen, met beide handen grijpen en waaraan zij zich vasthouden; deze hebben nooit het onderscheid geleerd tussen een waardigheid in zichzelf of buiten zich in Christus, tussen kennis, en geloof, het bespreken en het bezitten der zaak, inbeelding of bevinding. Hoort Lodensteyn eens zingen:

*Gij grijpt de schors der waarheid net beleden,
Voor waarheid aan, maar arme mens gij dwaalt;
Dat wezen is de waarheid, dat beneden
Van boven in het reed'lijk schepsel straalt.*

C. Het purperen kleed waarmede de Heilige Israëls in Zijn Koninklijke waardigheid werd bespot voor Pilatus, beeldt ons af dat Zijn rijk en Zijn onderdanen niet van deze wereld zijn. Hij was gezalfd over Sion de stad des levenden Gods; dit hier uit te breiden is onnodig, omdat ik daar mijn gedachten over heb medegedeeld, in de eerste leerrede van Messias' heerlijkheid. Het is in de tegenwoordige tijd vooral noodzakelijk de vraag van Pilatus: wat is waarheid, trachten te beantwoorden uit de Heilige Schrift, want daar wordt het meest voor geijverd, door degenen die haar niet bij bevinding kennen noch er door vrijgemaakt zijn.

1. De ware onderdanen worden door de Geest der waarheid overtuigd. Johannes 16. Die door de mensen en de letter der waarheid zijn overreed, die kunnen spreken, bidden, krijgen verstand en beginnen zichzelf in hun vooruitgang en in hun godsdienst te behagen. Maar hoort eens wat de Geest van zijn leerlingen zegt: "ziet Ik zal voorts wonderlijk handelen met dit volk, wonderlijk en wonderbaarlijk; want de wijsheid der wijzen zal vergaan en het verstand der verstandigen zal ik teniet maken." Jesaja 29; I Korinthe 1.

De duivel heeft de zes voornaamste zintuigen verblind en is daardoor met zijn dodelijk vergif in de mens gedrongen; maar de God der waarheid brengt de genade, door dezelfde zintuigen wederom in de harten Zijner uitverkorenen.

- Het gehoor, dat zij allereerst aan de oude slang hebben geleend, wordt doorboord, als de stem het eerst in de ziel klinkt: *zondaar waar zijt gij?*
- De ogen waarmee zij de verboden vrucht hebben aangezien worden geopend, om te zien dat zij arm, ellendig, jammerlijk, blind en naakt zijn.
- Het verstand dat zich gelukkig achtte los en onafhankelijk van zijn Schepper te leven en zichzelf eigen te zijn, wordt herschape om zijn rampzalige dwaasheid in te zien.
- De begeerte om God gelijk te wezen, wordt nu wederom een boom des levens, beladen met allerlei edele vruchten in het midden van de hof der ziel.
- Het oordeel was zo verdwaasd, dat zij zich voor de Alomtegenwoordige onder de bomen gaan zoeken te verbergen en met vijgenbladeren hun zonden te bedekken, of nog erger, te genezen; maar vernieuwd zijnde, oordelen zij alleen hun staat gelukkig, als zij het eigendom zijn van hun getrouwe God en Zaligmaker.
- Eindelijk de consciëntie was vol schrik en beefde voor de wind des daags, maar verlost zijnde van de slaafse vrees, en gereinigd van dode werken, namelijk van al hun eigen godsdienst, dienen zij met een kinderlijke vrees de levende God, Hebrëen 9:14.

2. De uitverkorenen worden door de God der waarheid, uit de duisternis getrokken en in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde overgeplant, Jeremia 10. Kolossensen 1. Ons tegenwoordig christendom wil zulke belijders niet ontvangen, die getuigen dat zij zwarte Moren, bitter vijandige Filistijnen, trotse Syriër zijn, evenmin als de Joden onder de schaduwdienst, maar het Israël Gods zingt van dezulken: "deez' en die is daar geboren." Psalm 87.

3. De oprechte en gewillige dienstknechten in dit koninkrijk der waarheid en der gerechtigheid, worden door de Zoon zelf vrijgemaakt, Johannes 8. Degenen die zich inbeelden vrij te leven, zitten met de Joden nog in de banden der zonde en de vloek der wet, zijnde slaven en dienstknechten des duivels; maar die van harte der gerechtigheid gehoorzaam zijn geworden, hen drukken alle banden, boeien en beletselen in de ware dienst en verheerlijking Gods en zij blijven hoe langer hoe meer de Zoon tot vrijmaking nodig hebben door de kracht der waarheid.

4. De inwoners van dit hemelrijk kunnen en worden alleen door de waarheid getroost, Johannes 14:26, 27. De kinderen der leugenen verblijden zich dat zij leden van de zichtbare kerk zijn en de Arminiaanse of liever paapse dwaling wordt steeds groter. Zij moeten voor gelovigen gehouden worden, de beloften aannemen, zij worden tot het gebruik des Avondmaals genoodzaakt en stervende zalig gesproken. O Nederland, o Nederland! waar zal het nog eens met u eindigen! Heeft de Zoon van God ons dat geleerd van de kerk des Nieuwen Testament, van het koninkrijk der hemelen? Heeft Hij dezulken voor gelovigen gehouden? Immers het tegendeel! Hij spreekt van kaf en koren, tarwe en onkruid, goed en kwade vissen, schapen en bokken. En hebben Christus' kruisgezanten niet op nauwgezette zelfbeproeving aangedrongen?

5. De getrouwe discipelen van de grote Meester, die de waarheid bezitten en liefhebben, dragen als een zeker merkteken, dat zij van de wereld gehaat worden, Johannes 15 en 17. Een religie, leer of een geloof te bezitten dat niet door de duivel bestreden noch door de naamchristenen gehaat wordt, vindt in de Bijbel en in de waarheid geen grond. Augustinus veroordeelde zich zelfs, omdat hij van de wereld

geprezen werd, en Ambrosius oordeelde dat hij ontrouw moest zijn in het prediken, omdat hij zoveel mondbelijders onder zijn dienst kreeg.

6. De kinderen der belofte die het zaad des levens in hun ziel hebben ontvangen, wandelen ook in de waarheid, want Sions Koning schrijft Zijn wet niet alleen in hun verstand, maar ook in het hart. Hebrëen 8. Het zijn gouden letteren: "Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij zo gij dezelve doet". Johannes 13:17. Wat wordt hiervan bij al de uiterlijke ijver en het geschreeuw, "dat is een waarheid" niet het tegendeel openbaar, gelijk een oud spreekwoord zegt: "waarheids woorden, maar leugens wandel."

7. De gelovigen in Christus worden ook alleen door de waarheid verzekerd en dan brengt het ook vruchten voort, overal dezelfde in de gehele wereld, Kolossensen 1:6. Ik heb eens gelezen, toen een lid van Christus van de Kaap prof. Bonnet te Utrecht bezocht en haar bekering en dagelijks leven hem mededeelde, dat die Eerwaarde man als met verwondering zeide: wel de Heere bekeert de mensen aan de Kaap juist gelijk als in Nederland!

O ja geliefden! zij worden door één en dezelfde Geest bewerkt, maar om de genade Gods in waarheid te bekennen, met een gelovige insluiting van zichzelf, daarin bestaat het grote onderscheid. De huurlingen, die in de schaapsstal zijn geklommen en die met die overste het burgerrecht in de stad Gods hebben gekocht, kunnen het zeer gemakkelijk vasthouden, Johannes 10. Handelingen 22:28. Maar hier geldt het, beproeft en onderzoekt u zeer nauw, of gij burgers zijt geboren en door de Heilige Geest als de ware Deurwachter zijt binnengeleid of gij de eed van getrouwheid hebt afgelegd, om het onder lief en leed met Sions Koning, Zijn wet en Zijn strijdend leger te houden. Jesaja 44.

8. De vrijgekochten door het bloed des Lams worden ook in de waarheid geheiligd, als een vrucht uit hun biddende Hogepriester, Johannes 17. De drijvers van de volmaaktheid der heiligen in dit leven, maken zich met weinige woorden openbaar, dat zij de waarheid missen, maar de voorstanders om de zonden maar zonder ophouden op de oude mens te leggen, vooral niet minder. Waar nog geen klacht, geen traan, geen strijd noch vlieden uitwendig wordt gevonden, hoe zou daar behoefte kunnen bestaan, om als Jezus' bruid inwendig verheerlijkt te worden, en met David te bidden: "Scheep mij een rein hart!" De droefheid over onreinheid en de oprechte en innerlijke begeerte, maakt ons tot die reinen van hart, die God zien zullen, Mattheus 5.

9. De gegevenen des Vaders aan de Zoon worden ook bewaard in de waarheid; God de Vader heeft hun namen door Zijn rechtvaardigheid en heiligheid in de gouden borstlap van Christus gegraveerd, waarvoor Jezus zijn Vader dankt. Johannes 17. De blote belijders vallen veelal vroeg of laat af, maar zij zijn een volk dat de getrouweden bewaart. Zij zoeken met alle oprechte Sionieten allerlei vrede te bewaren, zowel huiselijke, als burgerlijke en kerkelijke vrede, Jesaja 26. De eed daartoe hebben zij in de stad Gods afgelegd en deze wordt gedurig door hen vernieuwd. Ik heb gezworen, dat ik onderhouden zal de rechten uwer gerechtigheid, en dezulken hebben grote vrede, Psalm 119.

10. De verlost des Heeren zullen eenmaal door de kracht der waarheid volkomen vrijgemaakt worden van zonde, strijd, klachten, tranen, duisternis, geesteloosheid en afkerigheid, om met de gezaligde hemellingen te kunnen verkeren. Hoe spoedig kan de tijd aanbreken, dat de hemelse Salomo hen met Zijn koets zal afhalen, waarmee zij

zegevierend in heerlijkheid zullen worden opgenomen; dan zal bevestigd worden gelijk zeker dichter zingt:

*Uw Heirvorst zal ten jongste dage
Als uit de kim u reizen doen;
Dan zult gij nog de waarheid dragen;
En daarmee naar de Hemel spoên.*

Psalm 72:6, 7

TOEPASSING

Mijn geliefden!

Ieder tijdperk van het Koninkrijk der waarheid is aan bijzondere bestrijdingen en aanvallen onderworpen. Thans werkt de vorst der duisternis om Pilatus en Herodes tot vrienden te maken; de grootste dwaalgeesten worden broeders genoemd en de hand toegereikt en dat onder de schone schijn van vrede, liefde en verdraagzaamheid. Daartoe zijn in de laatste jaren vele pogingen aangewend, die reeds ten dele zijn gelukt, en nog wordt daartoe alles beproefd. Maar mogelijk komen de gedachten in u op, of dat dan niet wenselijk is? Geliefden! het wordt zeer duidelijk dat de bedoeling is, om meer macht te bezitten, en men moet niet meer zo tegen elkaar opstaan, want dan worden de dwalingen en afwijkingen niet meer openbaar gemaakt, maar onder de mantel der liefde verborgen. Dit hebben onze oude Zieners al zien aankomen; wat spreekt Vader Smytegeldt daar niet duidelijk van bij de 18e Zondag.

Eerst moet de Dordtse Synode weg; alle fortten, muren en voorschansen, die de Heere ons gegeven heeft moeten vallen, en dan komen de Lutheranen (de bisschoppelijken in Engeland) en Jezuieten en Remonstranten "gij kunt met ons ook wel verenigen", maar hij eindigt met te zeggen: "houdt toch uw religie met hand en tand vast!"

Thans zijn al die ringmuren, die wij in tijden van strijd en benauwdheid verkregen hebben, reeds afgebroken. Met recht mag onze tijd de verlichte eeuw worden genoemd. Het woord door de Heilige Geest ingegeven, wordt verminkt, verguisd en besnoeid, naar ieders welgevallen.

Wij mogen wel vragen, waarom al die veranderingen, en zogenaamde verbeteringen? Niet anders dan om de eerbied en hoogschatting, voor het dierbaar Woord des Heeren weg te nemen, om eindelijk met Pilatus te vragen: wat is waarheid? Wie zal de echte Bijbel hebben? Het wordt immers van tijd tot tijd meer openbaar, dat de vrees en het diepe ontzag voor en de onderwerping aan dat Woord in ons land uitsterft. Was het niet Israëls hoofdzonde, dat zij voor de stem des Heeren niet vreesde en de dwalingen van het pausdom, dat zij Gods Woord verachtten?

En als het niet door ware bekering verhoed wordt, dan zien wij Nederlands diepe val hierom naderen. Schrikkelijk wordt er met Gods lankmoedigheid gespot, gelijk Israël met de boodschap der profeten en daarom zal het eindelijk eens zijn, dat het reeds lang zwangere besluit zal baren en elk gezicht zijn vervulling zal ontvangen.

Wanneer wij het rijk van Sions Koning van buiten beschouwen, dan zouden wij niet mede kunnen instemmen: "heerlijke dingen worden van u gesproken o Stad Gods!" Nee veel meer worden wij in onze dagen geroepen, om met Jeremia Sions rampen tot onze klaagliederen te maken en uit te roepen: "ach dat mijn hoofd water en mijn ogen springaders van tranen waren."

Het schijnt dat die Godsmen in zijn dagen ook al hetzelfde gebrek gevoelde, als op heden de oprechte liefhebbers van Gods Kerk, zij kunnen met de breuk zo niet op hun plaats komen, om ze gelovig en hartelijk te bewenen en te betreuren; vandaar die weeklacht: och dat het eens zo ware, dat mijn hoofd water, enz. Zij moeten uitroepen:

"Juda treurt, Jeruzalems geschrei klimt op, hare voortreffelijken zenden hare kleinen om water; zij komen tot de grachten en zij vinden geen water, zij komen met hun vaten ledig weder, zij zijn beschaamd, ja worden schaamrood en bedekken haar hoofd", Jeremia 14.

Maar daar blijft nog een rust en troost over voor het volk Gods, dat die grote Koning openlijk heeft beleden, dat Zijn Koninkrijk niet van deze wereld is en ook met geen uiterlijke luister en voorspoed komt. Door het geloof beschouwd, dan voorzeker roepen de inwoners uit: *heerlijke dingen worden van de stad Gods gesproken!* Gebouwd op de bergen van Zijn eeuwig voornemen, beschut door de veilige muren van Christus' heilverdiensten, de beekskens der rivier verspreiden hare troostwateren in de gehele stad, in alle straten en woningen en zo wel des winters als des zomers. Geen vijanden kunnen dat beletten, en al bruisen de wateren der hel, en al daveren de bergen van het geschut der stormrammen, als de morgenstond aanbreekt, dan roepen zij uit: de Heere der heirscharen is met ons, de God Jacobs is ons een hoog vertrek, Sela Psalm 46.

Maar wij worden vooral geroepen te onderzoeken of wij een recht en een toegang tot deze stad hebben; want de grote Koning heeft zijn getrouwe portiers, de zonen Zadoks, sleutelen en een bevel gegeven te sluiten en te openen.

A. Laat ons dan eerst uit de waarheid aantonen voor wie de poorten gesloten moeten worden en een woonplaats in die Godsstad ontzegd.

Het is onnodig onze tijd te besteden, tot ontdekking van degenen die nog nooit hebben aangeklopt en alzo ook niet onder de inzetting des Heeren komen; wier, ogen door de vorst der duisternis zijn verblind, om de heerlijkheid van Christus' Rijk niet te aanschouwen; die hun oren als een dove adder hebben toegestopt; wier verstand verduisterd is; wier begeerte toornloos, wier oordeel verdwaasd is, om de dood boven het leven te verkiezen; wier consciëntie is bevlekt en toegeschroeid. Zie hier de wapenrusting van de sterk gewapende, om zijn vangst te bewaren. Zij gaan als een os naar de slachtbank en ontwaken veelal niet, voor hun lot beslist is in de rampzalige eeuwigheid.

Maar laat ons tot een beschaafder christendom het Woord des Heeren eens richten en onderzoeken voor wie de poorten moeten gesloten worden met de grendelen der waarheid, het mocht Sions Koning behagen, de pijlen te doen treffen in de harten Zijner vijanden.

1. Het rijke Laodicéa. Dat mogen wij in onze tijd wel boven aan plaatsen, een godsdienst door studie en wijsheid en goud gekocht, even gelijk die Romein, die zijn burgerrecht voor een grote som geld verkregen had, Handelingen 22:28. Zij hebben een ijver voor een dode belijdenis, en werpen maar wat muntstukken in de offerkist voor kerken, scholen, predikanten en zendelingen. Dit is thans de grote godin Diana aan welke de gehele wereld eer bewijst, Handelingen 19. En zij die hun harten door vleiende eigenliefde daarmede hebben opgevuld, door menige zielenverleider ondersteund, kloppen onbevreesd en zonder enige schroom, aan, en zouden heimelijk wel vragen, voor wie dan de poorten anders zouden geopend worden. Maar Petrus staat aan de deur, merk wel op, met last en bevel en met de sleutels van zijn Meester, en sluit de deur voor hen toe. Hij roept hun toe, uw geld zij met u ten verderve, omdat gij gemeend hebt, dat de gave Gods voor geld verkregen wordt, Handelingen 8:20.

2. Die met gestolen goederen komen aankloppen. Wanneer de overheid het stelen

toelaat, komen er veel dieven, en naarmate de kerkelijke politie ontrouwer wordt, neemt de geestelijke diefstal toe. Ja men zet soms tot stelen aan en gaat daarin voor. Er is een grover en een subtieler diefstal, die der laatste bezitten een bekering, zij zijn overtuigd geweest, benauwd en ontrust; zij hebben geweend en om genade geroepen, zich bij Gods volk gevoegd, gepaste beloften zijn hun voorgekomen, zij begeerden ook Jezus, hebben Hem aangenomen, zijn verblijd geworden, anderen hebben er het zegel op gezet, en zij leven gerust voort.

Verwondert u hier niet over, mijn geliefden; ik heb veel van zulke mensen ontmoet, wier werk als een vroegkomende dauw weer is verdwenen. Ook Johannes de dooper zag zulke dieven tot hem komen, maar hij sloot de deur voor hen toe, want zij konden geen bewijzen tonen van des Heeren werk in hen. Hij sprak: "Gij adderen gebroedsels wie heeft u aangewezen (hier aan te kloppen)", zij moesten maar vruchten voortbrengen, als bewijzen van het werk des Geestes. Mattheüs 3.

3. Die met geleende gaven komen en de waarheid op hun lippen hebben, spreken en bidden en soms prediken tot zegen voor anderen, die veel wondertekenen hebben gedaan, ja zelfs vervolging hebben doorgestaan, maar zij hebben altijd hun aanbevelingsbrieven bij zich, gelijk de valse Apostelen. 2 Korinthe 3. Maar Jacobus roept hun toe, weent en huilt over de ellendigheden die u overkomen zullen; want hun werk is opgeklommen in de toren des Heeren Zebaóth en Hij geeft bevel om de poort voor hen te sluiten, Jacobus 5.

4. Die met valse munt komen aankloppen, die van de leugen tot de waarheid zijn bekeerd, die de waarheid verdedigen en een bevindelijke leer voorstaan; zij hebben bij tijden de zoete goedkeuring van het evangelie gesmaakt.

Och geliefden! dat hebben velen gehad, zie Hebréeën 6; maar des konings wapen staat er niet op, het merkteken des Geestes is alleen echt, wanneer de onderdanen tot Christus worden gebracht, en indien de Vader Zijn Zoon in hen geopenbaard heeft.

O vrienden! merkt toch op, Paulus staat aan de poort en sluit de deur toe, met die doordringende sleutels: "indien iemand een ander Evangelie verkondigt tot zaligheid, die zij vervloekt." Galaten I.

5. Die een rustverblijf in deze stad zoeken. Veel tijd en arbeid wordt thans besteed, om de mensen Jezus en Zijn koninkrijk aan te prijzen, velen nemen het besluit en kloppen aan, de getrouwe zonen Zadoks vragen naar hun afkomst, zending en het oogmerk hunner begeerte. Zij antwoorden, wel daar binnen is rust, vrede, daar zijn beloften van alle zegeningen en overvloed en ten laatste komt men in de hemel. Maar de waakzame portiers zullen door de ervaring voorgelicht, hen beter onderrichten.

Het is een stad die jaar in jaar uit in beleg is; bedreigd door plundering en moord, gebrek en hongersnood; daar binnen is nooit vrede; wet en genade, zonde en godzaligheid staan elkaar dag en nacht naar het leven, en de rust die er bestaat is de dood voor de inwoners. Hij die met de vreugden der stad niet bekend en ingenomen is, kan het er niet in houden, zo worden die ongelukkige rust- en zelfzoekers buiten gesloten. De apostel Johannes heeft de sleutel van de heilige en waarachtige Getuige en bevel om te sluiten, voor die niet lief en leed met de inwoners willen afwachten; want de stad Gods is niet anders dan een Philadelphia van strijd, gelijk ik in mijn "Geestelijke wandelaar" heb verhandeld.

6. Onrechtvaardigen; want het is een stad van waarheid, gerechtigheid en heerlijkheid. De Koning wil er niet één dief, huichelaar noch oproer maker binnen hebben, waarom

Hij priesters verkozen heeft gelijk oudtijds aan de tempel, om nauwkeurig het reine van het onreine te scheiden. Geen slapenden maar wakenden, geen blinden maar zienden, geen dode standbeelden maar levende, die door genade des Konings bevel en eer en Sions heil lief hebben gekregen. Deze priesters hebben uitdrukkelijk bevel en er is maar één poort en één sleutel, en ook maar één volk om binnen te laten. Dit is het rechtvaardige volk dat de getrouwigheden bewaart, de volle raad Gods tot zaligheid en Zijn heilige sacramenten in ere houdt, mitsgaders allerlei vrede, Jesaja 26.

7. Voor alle ongeheiligden moet het hemelrijk toegesloten worden; want de heiligen van hoge plaatsen met hun geestelijke offeranden worden alleen binnen gelaten, daarom werd aan Daniël bevel gegeven om de heiligheid der heiligheden te zalven, Daniël 9. Alle tempelwerken buiten Christus en de gezegende werkingen des Heiligen Geestes, kunnen God nooit behagen. Tot iedereen die nog een enkele deugd wil inbrengen, zal de Koning zelf zeggen: "Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is." Mattheüs 25.

Maar het is nog het heden der genade en de welvaangenamen tijd, de dag der zaligheid om nog aan te mogen kloppen, maar alleen met waarheid in het binnenste; en vraagt gij mogelijk wat is waarheid? Openlijk te belijden dat gij zijt rijk en verrijkt, dieven, huichelaars, leugenaars, rustzoekers, onrechtvaardigen en onheiligen, die de eeuwige dood verdiend hebben, en die begeren om arm en naakt, door de enge poort Christus binnen gelaten te worden. Hoort zekere dichter u toeroepen:

*Strijd ziel om in te gaan
Terwijl de poortklok luidt;
Houd aan, houd aan
Eer dat de Poorte sluit;
Want raakt de deur eens toe,
Zij blijft dan eeuwig toe
Al schreeuwt g'u zelven moe'.*

B. Maar gij mijn geliefden! die, uit grondeloze liefde en vrije verbondsontfeming, een naam en een plaats in Gods huis hebt ontvangen, het gaat u door alle tijden, gelijk Jezus' discipelen, zij werden met al die verwachtingen van uiterlijke bloei en voorspoed, zo in het algemeen als in zichzelf, wat teleurgesteld; hun overmoed veranderde veelmalen in mismoedigheid; daarom komt die in de strijd geofende en diep in de verborgenheid ingeleide Kruisgezant zijn geestelijke zoon Timotheüs en even zo het strijdend leger van Sions Koning onderwijzen, dat Jezus voor Pilatus de goede belijdenis heeft afgelegd, dat Zijn koninkrijk niet van deze wereld is, hierin ligt veel zalving, troost en moedgeving, dat wij nog een weinig hopen te beschouwen.

1. Hun vrienden zijn niet van deze wereld, ofschoon het menigmaal voor het vlees smartelijk en grievend is, als zij door ouders, broeders en familie gehaat, door goede vrienden veracht, en soms uit hun tijdelijk bestaan gestoten worden. Maar zij leren in zulke tijden de kracht der zaligspreking, indien zij om Zijns Naams wil vervolgd en gehaat worden.

Ik word met mijn gedachten teruggeleid, ten tijde toen ik vanwege mijn nabestaanden een zeer hooggaande smaad en verachting moest verduren, hoe de beminnelijke Jezus met Zijn zoete troostwoorden van boven in mijn ziel afdaalde, en mij toesprak: *indien gij van de wereld waart dan zou de wereld u liefhebben, maar omdat Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld; een dienstknecht is niet meerder dan zijn Heere.* Ziet zo wordt het hun een eer en een zeer grote zaligheid; dan kunnen

zij wel verdragen dat de mensen over hen lopen.

2. Hun tempel is ook niet van deze wereld. Och, mijn geliefden! staat met Jezus' discipelen maar niet te starogen op die schone stenen en ge- bouwen, laat dat maar over voor Demetrius en zijn vrienden. De Aller- hoogste woont niet in tempelen met handen gemaakt. De gelovige Hebreëen hadden de beroving hunner goederen met blijdschap aangenomen, omdat zij een beter en blijvend goed bezaten in de hemelen. Johannes zag in het nieuwe Jeruzalem dat van de hemel afdaalde geen tempel, Jehovah zelf is hun tempel. Hem te dienen, te vrezen, te lieven en te loven kon nu overal geschieden, de Heere Christus heeft de gehele wereld tot één bidvertrek gemaakt. Onze vaders zeiden alles vaarwel, wat zij met de waarheid niet konden behouden en vluchtten liever naar eenzame plaatsen de holen in

3. Hun godsdienst is ook niet van deze wereld. Waren zij gelijk aan die christenen, die een dagregister houden van al hun ijver en hun plichtsbetrachtingen, dan zouden zij hun aantekeningen ook in rekening brengen n.l. dat zij op straten geleerd, geprofeteerd en vele krachten gedaan hebben, maar die met David zijn onderwezen, dat de offeranden Gods zijn een verbroken en verslagen geest, die missen alles in zichzelf, zij hebben geen ogen om op Jezus te zien, geen voeten om tot Hem te lopen, noch handen om een enige belofte aan te nemen; geen vleugelen van ware begeerte, maar zij zeggen met Job: "och dat mijn begeerte kwame"! en met alle verwachting, met alle wegen of middelen daar buiten, zijn zij in de dood gekomen. Zij leren, hoewel door een smartelijke bevinding, 88 dat zij totaal geen godsdienst bezitten, zij zijn gelijk de dieren bij Ezechiël; als de Geest er niet in kwam, stonden de raderen stil, maar zodra Hij maar afdaalt worden zij opgeheven. Zij reizen met Israël weer voort, als de wolkkolom zich maar beweegt. Die het niet kennen, zeggen dit is een zorgeloze of troosteloze leer, maar, de gelovige Hiskia's kirren en piepen de Heere achteraan in al hun nood, en roepen er van uit: Heere, bij deze dingen leeft men en in al deze is het leven mijns geestes. Jesaja 38.

4. Hun sieraad is ook niet van deze wereld. Laten de vleselijke dochteren Sions zich maar oppronken met goud, juwelen en allerlei afschuwelijke hoogmoed, maar de Heere spreekt: Ik zal uw schedel schurftig maken en uw schaamte ontbloten, leest eens met opmerking, Jesaja 3. Maar de Heere zegt tot Zijn Sion, trek uw sierlijke klederen aan, namelijk in de verborgen mens des harten, als die versierd wordt met ongeveer geloof, levende hoop, kuise liefde, aanklevend vertrouwen, blanke oprechtheid, de sluier van ootmoed, en een tedere consciëntie waarin een rechtbank van de vreze des Heeren is opgericht, om zichzelf onder de tucht te zetten en als een Jozef en Job Gods hoogheid te vrezen. Dit zijn de vestingen en de paleizen waarin de grote Koning woont, Psalm 48.

5. Hun vreugde is ook niet van deze wereld. Die vele goederen hebben zijn vrolijk in de overvloed van koren, gelijk die rijke dwaas in het deugdenrijke Laodicéa; zij vermaken zich in de most van hun eigen godsdienst die alom toegejuicht wordt. Maar de bruid Van Christus als zij eens door haar Bruidegom wordt uitgenodigd, op het veld waar zij zo alles achter kan laten, en met Hem op de dorpen mag vernachten, zodat geen uit- of inwendige slaap, het zoet verkeer afbreekt; als de zielsbegeerten zich vroeg opmaken naar de wijnbergen: en zo aanhouden, dat het als het ware geen uitstel kan lijden, dan bloeit de wijnstok van een levende hoop, dat zij de begeerde en gehoopte goederen, ofschoon nog afwezig, vertrouwelijk kunnen inwachten, en daarna

doen de jonge druifkens zich open van nieuwe most, om haar sprekende te maken van de meerdere vreugde, die zij boven alles in de wereld mag proeven en smaken. Dat doet de granaat-appelbomen uitbotten, vol van allerlei goede en edele vruchten des geloofs, dan geeft de Dudaïm zijn reuk, van nieuwe en oude huwelijksliefde, Hooglied 7.

6. Hun rijkdom bestaat niet in goud, effecten en paleizen; de meeste onderdanen kunnen hun uiterlijke rijkdom spoedig uitrekenen en hun inwendige nog veel beter; tienduizend talentponden schuld en geen penningske om te betalen, maar juist deze geloofsbelijdenis heeft hun de ondertrouw doen inwilligen met de Zoon van God, die Erfgenaam is van hemel en aarde. Het is waar, dat hun kapitaal nooit vermindert of vermeerderd, maar wel de interest en daar daalt en rijst het gezicht van hun rijkdom veelal mee; wel komen er soms eens feest- en hoogtijden, dat de Bruidegom zijn Bruid haar schat eens vertoont; en als zij dan bij de liefelijke zonnestrallen rond ziet, oost, west, zuid en noordwaarts, alles is haar wettig eigendom, en als Hij Zijn testament voor haar ontzegelt, dat zij de hand des geloofs eens mag leggen op al die beloften en goederen daarin beloofd en zij kan door haar verrekijker de ingang in het nieuwe Jeruzalem zien, en zichzelf zo ruim en zalig onder die gelukzalige inwoners insluiten, dan is het een onuitputtelijke rijkdom, zodat zij als dronken van liefde uitroept: *O heerlijk erf, gij kunt mijn ziel vervoeren!*

7. Hun wapenen zijn niet van ijzer en staal, gelijk van de aardse soldaten, en ook niet als van de eigenmachtige krijgsknechten, die door mensen-eer gedreven met godsdienstig ijvervuur vechten, want dezulken hebben niet opgemerkt, dat Jezus tegen Pilatus zeide, dat Zijn koninkrijk niet is van deze wereld, dan zouden Zijn dienaren voor Hem gestreden hebben. Het gaat die helden van onze tijd als de reus Goliath, die David en zijn wapenen bespote en verachtte; wat zouden toch die jammerklachten en dat kermen dier nooddruftigen; daar moet geroemd, en Gods lof verkondigd worden! En wat zouden die wapenen van die amechtige Joden!

Maar geliefden! hebt gij wel eens opgemerkt, dat zij, die door de Zon der gerechtigheid het zwartste in zichzelf waren gebrand in blindheid, dwaasheid, machteloosheid, helwaardigheid en totale ledigheid, met Gods heil worden bezocht, dat zij juist het meest geroemd en Zijn lof en grote daden verkondigd hebben? En dat degenen die in hun binnenkamers als een worm voor de Heere kruipen en hun zonden belijden, die voor het geritsel van een blad beven en sidderen, dat ze door alle tijden de sterkste helden bevonden werden, als zij door Koning Jezus tot de strijd werden geroepen?

Maar die in eigen kracht roemen zijn vóór de strijd helden, maar als het nood wordt, dan gaan zij vluchten, Richteren 9:39 en 40. Daar juichen dan Messias' krijgsheren: "de strijd is des Heeren, in God zullen wij kloeke daden doen"; "want de wapenen onzes krijgs zijn niet vleselijk, maar krachtig door God tot nederwerping der sterkten." 2 Korinthe 10.

8. Eindelijk hun koninkrijk is niet voor deze wereld bestemd. Hier wordt de zegepraal niet behaald, de overwinning niet voltooid; maar gelijk Simson meer vijanden in zijn dood heeft omgebracht dan in zijn leven, en de Zoon van God door Zijn dood over alle vijanden triomfeerde, zo zal ook het einde van de strijd van het heir des Heeren zijn.

Zijn zij het, die hier op aarde veelal in zichzelf en voor het oog der wereld die gerust voortleeft, de ellendigste van alle mensen schijnen te zijn, van buiten en van binnen

strijd; met het oog en de hand des geloofs op hun schild, de Koning aller Koningen, die hen in strijd voorgaat, zullen zij zo zeker overwinnen als Hij overwonnen heeft en in de dood juichen over alle vijanden en ze met Israël in eeuwigheid niet meer zien. De palmtakken der blijdschap zullen de gezaligden opsteken om hen in te halen, en in de eeuwige tabernakelen te ontvangen.

Dan zullen zij hun kronen neerwerpen en het hemellied uitgalmen: "Gij, Gij alleen, hebt ons Gode gekocht met uw bloed en gemaakt tot Koningen en Priesters om met u te wandelen in witte klederen en te heersen tot in alle eeuwigheid." Amen.

Nazang Psalm 2:7

5. LEERREDE

Het heilig Offerlam veroordeeld

Voorzang Psalm 22:11-12

Geliefde toehoorders

De koninklijke profeet David maakt ons in onze voorzang op drie voorname leringen opmerkzaam.

A. Vooreerst wordt hierbij de Psalmist de Messias sprekende ingevoerd, met een bittere weeklacht en een smeekgebed tot zijn God, Wie hij met die Naam aanspreekt, met opzicht tot de Raad des vredes. Hij had Zich verbonden, om met Zijn hart Borg te worden n.l. om al de schuld der uitverkorenen, als Zijn eigen overtreding op Zich te nemen, tot volkomen voldoening. En nu komt God de Vader als de schuldeiser antwoorden, ten bewijze dat Hij in deze Borgstelling ten volle bewilligde. "Ik zal Hem doen naderen", Jeremia 30:21. Daardoor is de Vader de Rechter geworden van Zijn Zoon, zodat de Borg bij dag en nacht, vruchteloos, zonder antwoord, in diepe smart uitriep: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten! Ik ben een worm en geen man, omringd met sterke stieren van Basan, die als wrede en brullende leeuwen Mij zoeken te verscheuren."

Vroeger waren deze Israëls bitterste vijanden, maar destijds de kerkelijke autoriteit der Joden en het wereldlijk gezag der Romeinen, waar de duivel met al zijn helse machten aan het hoofd was. Dit deed de kerk bij Jesaja 63, als in verwondering vragende uitroepen: "Wie is deze die van Edom komt, met bloed besprenkelde klederen van Bosra, die in zijn grote kracht en grimmigheid voorttrekt, om de wijnpersen te treden van Gods toorn, dat al zijn gewaad is bezoedeld geworden?"

En ofschoon in die doorluchtige profetie wordt gezinspeeld op de menigvuldige verlossingen der kerk uit de macht der vijanden, zo wordt ons toch luistervol daar het lijden van de Borg des verbonds voorgesteld, als de enige grond van alle uitreddingen en verlossingen. En waar wij het heilig Offerlam aanschouwen, overal zien wij Zijn gewaad bezoedeld, in Gethsémané, in Kájafas' zaal, voor Herodes en Pilatus, voor wier rechtbank Hij schrikkelijk en wreed wordt geslagen, bespot, gelasterd, bespuwd en met scherpe riemen gegeseld. En nu vraagt het Israël Gods naar de oorzaak: "Waarom zijt Gij rood aan Uw gewaad?"

De Held van Edom antwoordt: *omdat het jaar Mijner verlost en is gekomen, het grote jubelfeest der eeuwige vrijheid.*

B. De zanger Israëls noemt dit verlost en vrijgekochte volk, het zaad Jacobs, het uitverkoren geslacht, waarop Jehovah ons vragenderwijs zo opmerkzaam maakt: "was niet Ezau Jacobs broeder, nochtans heb Ik Jacob lief gehad." Maleachi 1. Deze zijn het, die in de tijd zo goddelijk worden afgezonderd en bij name geroepen, Jesaja 43:1, als de stem van Christus zo in hun ziel doordringt, dat Hij met één woord spreken, hen alles zegt wat zij gedaan hebben, gelijk de Samaritaanse vrouw, zodat alle uitvluchten ophouden en zij als verloren en doodschuldig hun vonnis moeten billijken; maar die ook daarna met de ladder Jacobs worden bekend gemaakt n.l. Christus in al Zijn Middelaarsvolheid, zodat geen ongerechtigheid in Jacob of boosheid in Israël aanschouwd wordt, en daartegen kan geen toverij noch waarzeggerij bestaan, Numeri 23.

Laban moet een troostvol prediker worden van Gods bewaring over hem: "ulieder Vaders God heeft tot mij gesproken, wacht u dat gij met Jacob niet spreekt, noch goed

noch kwaad."

Een zeer bittere, vijandige Ezau moet hem kussen, zich geveinsdelijk onderwerpen en alle vriendschappelijke hulp bewijzen. De engelen omringen hem als een hemels heirleger van dienaren.

De eeuwige Jehovah laat Zich als een zwak man, door deze worstelaar overwinnen. Hosea 12. Maar in zich zelf is Jacobs zaad, gelijk als toen die aartsvader daar onder de blote hemel rustte met zijn hoofd op een stenen peluw, omringd door al het wild en verscheurend gedierte, schijnbaar van alles verlaten.

Daarom zingt de dichter "die zijn ziel bij het leven niet kan houden" daar zegt Jacobs zaad "Amen" op.

In het kostelijke goud van ofir is geen vergenoegdheid te vinden; duizenden van rammen en tienduizenden van oliebekken van zelfofferanden, kunnen hun schuld niet wegnemen; alle kerkvormen en godsdienstplichten zijn maar zwijnendraf en kunnen hun ziel niet voeden; de predikers van Gods liefde en Zijn beloften zijn maar moeilijke vertroosters; de goedkeuring der vromen kan een oprechte niet bevredigen; een beschouwende kennis van Christus' volheid door studie verkregen een beredeneerd geloof in Hem, kan een levende ziel geen voedsel schenken; alle voorgaande bevindingen en uitredingen laten het hart koud en gevoelloos. Jacobs zaad kan ook evenmin rust vinden in zijn begeerten naar Jezus en het verstandelijke aannemen van Hem.

Maar mogelijk vraagt gij, waarbij zij dan het leven en de rust van hun zielen kunnen vinden?

Als zij door de Heere Jezus tot Zijn eigendom worden over- en aangenomen, gelijk onze dierbare Catechismus ons in de eerste Zondag onderwijst, zodat zij met een Johannes niet alleen zien, maar door het toeëigenend, omhelzend en verenigend geloof, ook mogen tasten en smaken van de vruchten van de Boom des Levens, tot leven, sterkte, blijdschap en vrede voor hun zielen, 1 Johannes 1.

C. Daar zegt de Psalmist van: "zij zullen eten en verzadigd worden, ulieder hart zal in eeuwigheid leven; het zal de Heere worden aangeschreven in geslachten", n.l. tot troost voor het volk dat in Sion geboren wordt, dat het manna alleen regent en het water uit de rotssteen allermeest stroomt, in de geheel uitgeputte en verarmde schatkamers der ziel.

Indien het deze niet zijn, zeide Dr. Luther, waar zouden wij dan in Gods Woord een volk kunnen vinden; rijken zendt Hij ledig weg. Wie toch zou aan een rijk mens een aalmoes geven, men verwachtte eerder dat hij komt om wat te brengen. Alzo is een mens die zijn gebedsgaven laat horen of zijn rechtzinnigheid aan de Heere bekend maakt en zijn deugden gaat opsommen, deze tonen dat zij de hoge God wat willen toebrengen, veeleer wat van Hem ontvangen; maar deze rijken worden ledig weggezonden.

Maar armen, ledigen en hongerigen, o gij driewerf gelukkigen! die uw ziel buiten Christus niet in het leven kunt houden. Dit deed het zaad Jacobs als een gevolg en samenhang in Psalm 23 uitroepen: "mij zal niets ontbreken." De goede Herder heeft Zijn leven voor hen afgelegd, en daardoor heeft Hij een rijke tafel van hemelse keurgerechten voor hen opgedist, en een overvloeiende beker van vertroosting ingeschonken, tegenover en in spijt van al hun tegenpartijders. De grote Herder zal met Zijn stok en staf Zijn schapen bewaren tegen de listen en het geweld van de helse wolf. Hij zal de nooddriftigen ter rechterhand staan, om hen te verlossen van degenen die hun ziel veroordelen, Psalm 109.

Ook zal Hij door Zijn Geest hen onderwijzen en verlossen, van alle wettische

woelingen en dat zoeken in zichzelf, om zich in die heerlijke Evangelierust zacht en stil neder te leggen, in de grazige weide van Zijn kruisverdiensten, tot verzadiging, om zalig verkwikt te worden, uit de springbron van Zijn vertroosting, als een vrucht daarvan dat zich het heilig Offerlam vrijwillig in het gerichte heeft laten veroordelen. Dit hopen wij nader te beschouwen.

Toen gaf hij Hem dan hun over opdat Hij gekruist zoude worden.

Johannes 19:16

Christus rechterlijke veroordeling vinden wij afgeschadwd bij Leviticus 16, toen op de grote verzoendag het lot werd geworpen over twee bokken. Deze bokken waren tevoren gemerkt en daar het lot voor Jehovah op viel, deze werd geofferd, maar de andere werd uitgeleid en hem volkomen vrijheid gegeven in de vruchtbare landpalen Israëls te weiden, niemand mocht hem daaruit drijven of verjagen.

Maar ik heb gelezen, dat het wild gedierte uit afgunst en vijandschap er zeer op verbitterd en verwoed was, dit wordt zelfs op heden nog door de ervaring bevestigd; als wilde dieren, vooral de vogelen, worden tam gemaakt, dat zij dan van het overige wild gedierte, tot de dood toe gehaat en vervolgd worden.

Waarschuwend heeft de Heilige Geest door Asaf daarop gezinspeeld: "En geef aan het wild gedierte de ziel uwer tortelduif niet over; vergeet de hoop uwer ellendigen niet in eeuwigheid." Psalm 74. Zo spant alles samen, die vijandige wereld, de ijvervolle Saulussen, de verklager der broederen, de inwonende Kanaänieten, om het vrijgekochte volk het recht van vrijheid in Gods verbondsweldaden te betwisten en was dat recht in henzelf gegrond, dan zouden zij als een weerloos duifje wegvliegen. Doch, o nee, het is enkel en alleen bevestigd in het bloed des Verbonds.

Laat ons dit trachten te beschouwen en wel in twee hoofdleringen.

- I. Het heilig Offerlam staande voor de Rechtbank.
- II. Zijn veroordeling tot de dood des Kruises.

O Heere! gedenk de vorige trouw, bewezen aan Uw volk, Uw Erve, door U vanouds verkregen, vergeet de hoop uwer ellendigen niet; aanschouw het verbond! Amen.

I. Laat ons dat grote Zoen- en Slachtoffer beschouwen als staande voor de aardse rechtbank.

A. Wij worden eerst geroepen met onze aandacht het rechthuis van Pilatus binnen te treden. Hij had die Goddelijke Immanuël eerst zeer smartelijk laten geselen, daarna hebben de wrede krijgsknechten een kroon van doornen op Zijn Middelaarshoofd gedrukt, zodat het bloed naar beneden stroomde en door het ontvangen van een purper kleed en een rietstok in Zijn handen hebben zij de Heilige Israëls bespot en Zijn koninklijke scepter en macht als uitgedaagd.

Zo vreselijk mishandeld en bespot werd die Held van Edom ten toon gesteld, dat al Zijn gewaad met bloed bezoedeld was. Pilatus stelt Hem als een erbarmelijk schouwspel; hij zegt: "ziet de mens" om de Joden tot medelijden te bewegen, omdat hij van Jezus' onschuld overtuigd was. Daarna door een duivelse spotgeest gedreven: "Ziet uw Koning" als wilde hij de Joden overtuigen, dat van zulk een mens toch niet te vrezen was, dat hij de wapenen zou opvatten, tegen de keizerlijke macht en wetten en dat zij Hem dus vrijelijk konden loslaten.

B. Maar geliefden! Wij worden in deze gerechtshandel hoger opgeleid naar de

rechtbank des hemels en dan zal onder Gods heilige en toelatende voorzienigheid, het dragen van de doornenkroon, de purperen mantel, de rietstok en de bespotting: "Ziet uw Koning" zijn vervulling wel krijgen. Het inroepen: "Zijn bloed kome over ons en onze kinderen", dat bloed heeft in Jeruzalems verwoesting al ontzettend en allervreselijkst gestroomd, evenals over de heidense volken, denk maar eens aan de laatste oorlogen met Oostenrijk, Pruisen en Turkije.

Maar o wee! als het oordeel eens voltrokken zal worden; als die Held van Edom Zijn koninklijke klederen eens verven zal en Zijn gewaad bezoedelen, met het bloed van de antichrist en de vijanden van Hem en Zijn volk! Openbaring 19. Als die rietstok in een ijzeren scepter zal veranderen om hen als pottbakkersvaten te vermorzelen.

O wee! wee! wee! als zij Hem eenmaal op de wolken des Hemels zullen aanschouwen en zij voor Zijn rechterstoel zullen gedaagd worden en Hem zien, wien zij doorstoken hebben, Openbaringen 1:7.

Maar als wij Pilatus aanmerken als vertegenwoordiger van de hemelse rechtbank, dan zal het ook niet zonder een grote en geestelijke betekenis zijn dat hij Christus ten toon stelde met die veel betekende woorden: "Ziet de mens," mij dunkt dan wordt hier de viervoudige staat des mensen voorgesteld.

1. "Ziet de mens" zo luidde de stem in het paradijs. Ziet hoe heerlijk, rijk, gelukzalig en volmaakt de mens uit de hand van zijn Schepper is voortgekomen; versierd met het moedernaakte kleet der onschuld; zich verlustigende in het zoete en volle genot van alle aardse zegeningen; al de dieren der aarde, leeuwen, tijgers enz. knielden en betoonden eerbied, liefde en vrede. Hij kende zijn God en wandelde met hem als een vriend met zijn vriend. Zag hij de boom des levens aan, die verkondigde hem zijn eeuwige gelukzaligheid. Dit alles zal voor Adam en Eva een wonderlijke aanschouwing zijn geweest, omdat zij niet als kinderen maar als volwassenen waren geschapen.

2. "Ziet de mens" door de bondsbreuk Adams tot een peilloze rampzaligheid gezonken. O ziet hier de mens dragende het beeld des duivels, omringd met de doornenkroon der vervloeking. Al het gedierte staat met hem in oorlog, om hem te doden of gehoorzaamheid te weigeren. Vervreemd en gescheiden van zijn God en Maker, verblind, onwetend naar de ziel, omringd van moeiten, smarten, pijnen, duizend doden naar het lichaam, onvergenoegd, vervuld van wroeging in zijn consciëntie, dragende de voorsmaken van een rampzalige eeuwigheid.

Nu mag de duivel wel met hem spotten: Ziet de mens, die God gelijk wilde zijn. Nu mag zijn naam wel genoemd worden Enos, een ellendeling en met de profeet mag hier wel op toegepast worden: "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster! gij zoon des dagersaads, hoe zijt gij ter aarde neergevallen! De kroon onzes hoofds is ons afgevallen, o wee nu onzer dat wij zo gezondigd hebben!" Jesaja 14, Klaagliederen 5.

3. "Ziet de mens." O ziet in dit slachtoffer hoe de Rechter van de hemel Zijn blinkende heiligheid handhaaft. Zijn onkreukbare rechtvaardigheid vordert een volmaakte voldoening. Zijn waarheid eist een volkomen gehoorzaamheid aan de wijd uitgestrekte eisen der wet, in haar lijdende en dadelijke vervulling. Maar hier wordt Zijn wijsheid ontsluitend en plaats gemaakt voor Zijn grote liefde en de daaruit spruitende rijke barmhartigheid, genade en ontferming.

O ziet in dit slachtoffer de weergalozes liefde des Verlossers; hier wordt de dochter Sions toegeroepen: "Ga uit en aanschouwt de Koning Salomo met de kroon, waarmede Hem Zijn moeder kroonde op de dag zijner bruiloft en op de dag der vreugde Zijns harten," Hooglied 3:11. Ofschoon daar nu ook meer andere leringen in verborgen liggen, zo kan hier de bruid Van Christus worden aangemerkt als de ware

moederkerk, die haar Bruidegom met al haar erf- en dadelijke zonden zo onbarmhartig heeft gegeseld, met doornen gekroond, omhangen met spotkleding, geslagen, bespot en vreselijk mishandeld. O peilloze liefde! o stof van verwondering! dat de Zoon van God hier als een onmenselijk schouwspel behandeld, dit nu juist noemt de dag Zijner bruiloft en der vreugde Zijns harten; hierin is een lengte en breedte, hoogte en diepte, waar zelfs de engelen begerig waren in te zien, I Petrus 1.

Maar als de dochter Sions eens bij name toegeroepen wordt "Ziet de mens!" Ziet hier uw beeld! Wanneer de Heilige Geest bij sommigen plotseling, bij anderen langzamer Zijn wet als nagelen in de consciëntie drukt, zodat men zondaar voor God wordt en zichzelf zo ziet omhangen en beladen met al het vuil der zonde, terwijl de dood en de eeuwigheid ons overal achtervolgen en als dan al de duizenden aangebrachte rammen van zelfofferanden en tienduizenden van oliebekken van goede voornemens ontvallen, dan roept men uit, wat is toch de zondaar een schouwspel van jammer geworden en wat dreigt hem een ondragelijk wee!

Maar als de dochter Sions ook eens wordt toegeroepen: "Ziet het Lam Gods," om zo in dat heilig Offerlam haar losprijs te aanschouwen, dan volgt er een andere geloofsbelijdenis met het Israël Gods: "Wij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen, en verdrukt was (namelijk in haar blindheid), maar Hij is om onze overtredingen van het verbond der werken verwond, om onze ongerechtigheden, alle dadelijke zonden, is Hij verbrijzeld, door Zijne striemen is ons genezing geworden", daar wij van het hoofd tot de voetzolen, melaats, vol wonden en stinkende etterbuilen waren. Hier worden de overtredingen en zonden voor eeuwig verzegeld (Daniël 9) en nimmer weergevonden op Messias' bruid, maar zij is in Hem volmaakt schoon, zonder gebrek, Hooglied 4.

4. "Ziet de mens" ; nu de eeuwige Jehovah al de zonden op de Borg des Verbonds heeft doen aanlopen, nu worden de vrijgekochten gekroond met eer en heerlijkheid. O ziet de mens die de eeuwige dood had verdiend, wordt hier reeds gekroond met genade en goedertierenheid zelfs boven de engelen, want die zijn Zijn dienaren geworden. Maar eerlang zullen zij bij de dood en eenmaal met ziel en lichaam beide bekroond worden, verre boven Adams geluksstaat; ja oneindig meer verheerlijkt, dan wanneer zij nooit gezondigd hadden. Vrijgekocht door het heilige Troonlam, omkleed met de gehoorzaamheid van de Zoon van God, geroepen tot de Bruiloft, zullen zij eindeloos met Hem in de vreugde zijns harten delen en de prijs der verlossing bewonderen.

II. Maar laat ons nog eens terug keren tot de rechtszaal van Pilatus, om Jezus' veroordelend vonnis tot de dood des kruises te horen. De Evangelisten delen ons mede dat de rechter veel pogingen aanwendde om Hem in vrijheid te stellen en openlijk beled geen schuld in Hem te vinden. Door de droom van zijn huisvrouw, het gesprek met Christus en de beschuldiging der Joden dat Jezus gezegd had, dat Hij de Zoon van God was, werd Pilatus' consciëntie ontwaakt, maar daar stond tegenover de gunst der Joden en de vriendschap des Keizers, en op het steeds luider geroep: *kruist Hem! kruist Hem!* gaat de ongelukkige rechter zijn ambt verloochenen en werd de Zoon van God overgeleverd om gekruist te worden.

Maar wij worden ook in het doodvonnis, zo wel als in het staan voor de rechtbank, hoger opgeleid als zijnde de vierschaar des hemels.

1. De Rechter is hier God de Vader, Zijn heerlijke Troon wordt ons zinnebeeldig voorgesteld bij Openbaringen 4; hoe dat bliksemen en donderslagen als zeven vurige lampen van de troon uitgingen. Dit zevental beeldt ons de volmaakte rechtvaardigheid

af en die ontzettende tekenen der strenge handhaving van de blinkende deugden Gods, als de uitvoering van waarheid, recht en gerechtigheid.

2. De persoon die aan dit hoge gerechtshof wordt aangeklaagd en gedagvaard is de Jedith-Jah, de geliefde en zo zeer beminde, de eeuwige gegeneerde, de enige Schoot- en Wonderzoon des Vaders en naar zijn menselijke natuur dat Heilige dat uit Maria geboren is. Dat ongeschapen Woord is vlees geworden; piet meer vlees aangenomen, als wel onder de schaduwdienst, nee waarachtig vlees geworden. Ook niet also dat Zijn Godheid door de aanneming van Zijn mensheid is veranderd geworden, maar het Woord dat eeuwig God was en blijft, is vlees geworden, onbegrijpelijk en dat wel onder de wet, Johannes 1. Galaten 4. En omdat Hij onder een overtreden wet geboren is, geeft het woord vlees hier zijn geheel zondige strafbare en vervloekte staat te kennen, omdat Hij van God, ofschoon Hij in zichzelf geen zonde gekend heeft, tot zonde gemaakt is, beladen met al de erf- en dadelijke zonden van de duizenden die gezaligd zullen worden.

3. De aanklagers zijn middellijk de duivel en zijn dienaren, maar voornamelijk de vurige wet, die de handhaving vordert van de belediging der gekwetste majesteit Gods. De gehele Borgtocht stond nog open; ofschoon de vaderen voorwaardelijk reeds door dit slachtoffer in heerlijkheid waren ingegaan, zo moest de kostelijke bruidsschat in Zijn dadelijke vervulling nog worden opgebracht, waarvoor Hij met Zijn hart Borg was geworden, daarom kon Hij Zijn mond niet open doen en werd als een Lam ter slachting geleid, Jesaja 53.

4. Het vloekvonnis wordt door de rechter van hemel en aarde uitgesproken. Door al Zijn deugden aangespoord, ontwaakt het zwaard tegen de man die zijn Metgezel is en van die troon die blinkt van recht en gerechtigheid wordt het: *kruist Hem! kruist Hem!* gehoord, Hij is des doods waardig. Zo wordt de Borg des verbonds aan de scherprechter, de duivel en zijn dienaren overgegeven; want deze zouden geen macht tegen Hem gehad hebben, indien het hun niet van boven ware gegeven. O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Wat is in staat deze bruidsschat aan te brengen? Goud noch zilver, slechts het dierbaar bloed van dat onbevleete Godslam. 1 Petrus 1.

Hierdoor is de wet van zijn verbondseis en vloek ontwapend en door de Wetgever zelf is alles opgeluisterd en gehoorzaamd, waardoor al Zijn bondsvolk een recht ten eeuwigen leven heeft verkregen.

Maar nu is het des duivels list, en daartoe gebruikt hij vele van zijn dienaren en predikers, om met het werkheilig *ik* samen te spannen en het begenadigd volk uit de grazige weiden des Evangelies te verdrijven en te verjagen, naar de wettische bergen van Sinaï, in plaats van naar Sion. In de verborgenheid komt de apostel Paulus, die daartoe van de Heere met zulk een schat van wijsheid was bedeed, de strijdvolle Hebreëen te onderwijzen en te troosten en tot een evangelische wandel op te leiden, als hij de gehele schaduwdienst in deszelfs vervulling in Christus overbrengt. Zo spreekt hij hen aan: "Want gij zijt niet gekomen tot de tastelijke berg, tot het brandende vuur en de donkerheid en de duisternis en het onweder, want die deze berg aanraakt om behouden te worden, wordt met de pijl des Almachtigen doorschoten, want door de werken der wet zal geen vlees behouden worden." De wet in de handen van Mozes kondigt niets anders aan dan schrik, vrees en verdoemenis, want zij konden niet dragen wat daar geboden werd."

"Maar gij zijt gekomen tot de berg Sion en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem, en de vele duizenden der Engelen en tot het onbeweeglijk Koninkrijk"; want de schaduwachtige ceremoniedienst heeft uitgediend en de verlostes des Heeren mogen zich neerleggen, door het dierbaar geloof, in de verdiensten van hun Heere en Heiland.

Al het wild gedierte heeft zijn recht verloren, ofschoon het daarom zijn meeste woede en vijandschap betoont en de duivel veelal de wet in, een geheel verkeerde zin komt te gebruiken. Het is vooral nodig met de ware beminnaars van Jehovahs liefdewerk te bidden: "Och, dat ik klaar en onderscheiden zag." enz.

Het is door een oud en eerwaard leraar opgemerkt, met betrekking tot dat uitnemende Godsgeschenk, Psalm 119, dat behalve in vers 122 in al de andere 175 verzen in ieder afzonderlijk de dierbaarheid en beminnelijkheid van de wet des Heeren voorkomt, zoals die in de hand van Christus grote vrede aan 's Heeren gunstgenoten schenkt. Daar getuigt ook die grote kruisheld van: want ik heb een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens, Romeinen 7:22.

Maar het rechte onderscheid te maken is ten hoogste noodzakelijk.

- De wet overtuigt van zonde, het evangelie vergeeft de zonde.
- De wet waarschuwt voor de zonde, het evangelie belet te zondigen.
- De wet schrijft plichten voor, het evangelie schenkt lust en kracht.
- De wet beschuldigt, het evangelie spreekt vrij.
- De wet verzwakt en vermoeit, het evangelie geeft sterkte en rust.
- De wet blijft eisen, het evangelie belooft genade voor genade.
- De wet maakt de zonde levendig, het evangelie doet aan de zonden sterven.
- De wet doet bovenmate zondigen, het evangelie maakt de genade overvloediger.
- Eindelijk, de wet der zonde doet uitroepen: *Ik ellendig mens! wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods.* Het evangelie doet juichen: *Ik danke God door Jezus Christus onze Heere,* Romeinen 7.

Zodat alle ontvangst, beoefening, aanwas, bewaring, troost en eeuwige zegepraal, alleen uit de evangeliefontein van Christus' genade voortvloeit.

Dit was Paulus blijde triomf: "Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden, voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter mij in die dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning hebben liefgehad", 2 Timotheüs 4.

Tussenzang Psalm 138:2. 3.

TOEPASSING

Wat zou hier veel voor ons te horen en te leren zijn, mijn geliefden! als de Heilige Geest er ons eens vatbaar voor mocht maken, om het onophoudelijk moordgeschreeuw: *kruist Hem!* eens met aandacht gade te slaan; zij willen niet dat Hij Koning over hen zal zijn, maar dat Hij gedood zal worden.

Ontzettende gedachte! eenmaal zullen zij voor Zijn geduchte rechterstoel moeten verschijnen om te aanschouwen die Rechtvaardige, van Wien zij verraders en moordenaars zijn geweest; wat zal dat moorddadig geschreeuw: *kruist Hem,* hun eindeloos in de oren klinken en als een knagende worm die nooit sterft, hen pijnigen in alle eeuwigheid!

En och, waren het alleen de heidenen en de volken Israëls, maar datzelfde geroep geschiedt door alle tijden heen, tegen Jezus, Zijn bruid en Zijn waarheid en zal duren tot de jongste dag toe.

- *Kruist Hem!* riep later de Joodse raad, toen deze Christus in Zijn Apostelen en dienaren vervolgde, Stefanus en Jacobus doodde en er een algemene haat tegen de discipelen des Heeren ontstond.
- *Kruist Hem!* riepen later Nero, Domitianus, Adrianus, Julianus en meer anderen, die er hun eer en roem in stelden, zo veel Christenen door vuur en beulshanden te hebben laten ombrengen.
- *Kruist Hem!* schreeuwde het pausdom toen deze door zeer wrede vervolgingen en brandstapels, Gods volk zocht uit te roeien en de waarheid te verbannen.
- *Kruist Hem!* riep de bisschoppelijke macht van Rome tegen de twee getuigen, die met zakken bekleed waren; zo werden in die tijd, voor de Reformatie, de getrouwe dienstknechten genoemd. Toen een Hus, een Praag, een Wiclef en meer anderen, om de waarheid gedood werden, brachten de vijanden elkaar geschenken van blijdschap, dat zij die pijnigers gedood hadden, die door de waarheid en de aankondiging van de oordelen Gods hun consciënties gepijnigd hadden. Zo was ook Elia voor Achab en Johannes de doper voor Herodes' huisvrouw. De predikers der waarheid zijn pijnbanken voor de vijanden, Openbaringen 11.
- *Kruist Hem!* roepen thans overluid de openbare modernen. Christus en Zijn waarheid moeten kerk, scholen en vaderland uit. De duivel heeft daartoe een voorspoedige weg uitgevonden, de ouden sterven dagelijks weg en de jeugd wordt niet meer in de zuivere leer onderwezen, zodat het opkomende geslacht in domheid, dwaling en Godsontkenning opgroeit.
- *Kruist Hem!* dat is heimelijk de inhoud van de leer der godsdienstige modernen van onze tijd, onder welke naam en titel ook. Vijanden zijn zij van de beproefde waarheid, waar God het al en het schepsel niets wordt; vijanden daar waar de bevindelijk waarheid, met de kracht der godzaligheid onafscheidbaar wordt saam verbonden; vijanden van het werk des Heiligen Geestes. Wijsheid en kennis moeten van de studie en de hogescholen gehaald worden. Vijanden van het hartveranderende genadewerk en van het arme volk van God. O vrienden! het is zeer te vrezen, dat het geschreeuw van *Kruist Hem!* nog eens weer in een openbare vervolging zal uitbreken.

Er zijn voornamelijk drie donkere voortekenen die ons doen vrezen:

1. Indien de rechters en overheden in een land samen spannen, als Herodes en Pilatus om de Gezalfde des Heeren te ontkronen, Zijn Koninklijke wetten in Zijn Kerk door een aardse politie of zondige macht laten verdringen, Christus' waarheid en bruid aan de bespottung en verdrukking overgeven, moet dat onvermijdelijk tot gevolg hebben dat Koning Jezus met Zijn Geest en Zijn genadige tegenwoordigheid vertrekt en dan krijgen de zonde en dwalingen de vrije loop, dan dreigt Nederlands val en ondergang, zie Artikel 27, 28, 29 van onze geloofsbelijdenis.

2. Wanneer de arbeiders in de wijngaard als die trouweloze Pilatus, tegen licht en beter weten in, en de beschuldiging van hun consciëntie Christus in Zijn Koninklijk ambt laten ontkronen, Zijn dierbare Verbondsleer laten verloochenen, Zijn heilige sacramenten laten ontheiligen, openbare Atheïsten tot leden der kerk aannemen en de oude vergaderplaatsen door vreemde leringen laten in brand steken; leugendienaars de broederhand toereiken en in vrede tezamen met hen leven, en dat om eer en gewin, om des keizers vriend te blijven en ofschoon er al enige pogingen worden aangewend

gelijk Pilatus, toch evenwel in de weg der ongerechtigheid voortgaan, dan geliefden! drijven donkere wolken boven een land. Och, dat het velen nog eens mocht afschrikken, dat de Engel des Heeren de inwoners van Meros moest vloeken, om dat zij niet mede ter hulp waren gekomen met de helden des Heeren! Richteren 5.

3. Het aller-droevigste voorteken bestaat voornamelijk daarin, dat de Heere een weeklacht moet aanheffen over Zijn eigen volk en het aanspreekt: "En gaat het ulieden niet aan, dat de dochter Sions haar sieraad heeft verloren en de aarden flessen gelijk is geworden? Hare bijzonderste waren reiner dan sneeuw, zij waren witter dan melk, maar hare gedaante is verduisterd van zwartigheid en men kent ze niet meer op de straten; die zich in Gods rijke en overvloedige Verbondszegeningen verlustigden, versmachten van zielsgebrek, de kroon onzes hoofds is afgevallen.

O wee onzer, dat wij zo gezondigd hebben! Het steunsel is verzwakt, de voorbidders zijn krachteloos geworden, zij laten de handen slap hangen en hebben geen lust tot de strijd" ; zij zijn met de dwaze maagden in slaap gevallen.

Het is te vrezen geliefden! dat een onverwachte en onzachte wakkerschudding, in deze onze middernachtelijke staat, ons lot nog eens zal worden. Och dat Israëls verlossing uit Sion kwame. Dat de Heere zijn erfdeel nog eens mocht verblijden! Psalm 14.

Maar laat ons trachten met die veel betekenende woorden "Ziet de mens" tot verschrikking, vertroosting en navolging onze overige tijd te besteden.

A. Ziet de mens! De Borg der uitverkorenen staat daar als een schouwspel en schrikbeeld van de gevallen staat des mensen. Gebonden in de kluisters der zonde, in de slavernij des duivels, de boeien der wet, veroordeeld tot een rampzalige duisternis. Daar loopt, ja draaft hij mede op de eeuwigheid aan, en blijft hij voor eigen rekening voortleven, dan zal de Hemelrechter zijn vonnis bij de dood aan hem voltrekken, wanneer Hij zijn ziel aan de duivelse scherprechter zal overgeven.

Wij worden van 's Heeren wege geroepen u nog te waarschuwen, ofschoon het voor de meesten uwer wel een reuk des doods ten dode zijn zal, maar de Almachtige mocht het nog dienstbaar maken tot hartgrondige ontdekking.

1. Gij die nog openlijk schreeuwt: *kruist Hem!* namelijk tegen des Heeren getrouwe dienstknechten en kinderen, omdat zij door hun leer en door hun wandel uw leven en grond afkeuren. Zij zijn pijnigers voor uw dodelijke en zorgeloze gerustheid; gij hebt geen macht, gelijk Jezus tot Pilatus zeide, maar met ogen, mond en begeerte zijt gij verraders en moordenaars. Wat zal het eenmaal zijn, als Hij op de wolken des Hemels zal verschijnen en gij Hem als uw Rechter zult aanschouwen, die gij in zijn leden vervolgd en gedood hebt!

2. Gij die met de Joden, onder schijn van godsdienst, uw zonden zoekt te bedekken en uit te voeren. De Heere sprak door de mond van Ezechiël: "dit volk nadert tot Mij als mijn volk, maar zij hebben hun drekgoden in hun hart verborgen," dit zijn de gruwelijkste monsters. Voor jaren toen ik nog onder een eenvoudig landelijk volk woonde, had ik nooit gedacht, dat de mensen zo hun snode en gruwelijke zonden gingen uitwerken en hun bijeinden en oogmerken zochten te bereiken, onder het kleed van waarheid en godsdienstigheid.

O, ziet eens een toonbeeld in die huichelaar Bileam; hoezeer hij ook naar het vloekloon van Balak hunkerde, nam hij een en andermaal onder schijn van devotie tot zijn toverijen de toevlucht, tot hij in Gods toorn verlof kreeg en ofschoon hem het vloeken van Israël niet werd toegelaten, gaf hij toch een duivelse raad, om het erfdeel des Heeren tot hoererij en afgoderij te verleiden, maar het einde was: "en Bileam de zone Beors werd ook met den zwaarde gedood." Jozua 13.

3. Gij die voortgaat gelijk een Pilatus en gelijk de Joden, tegen de kloppingen van uw consciëntie in; die door opvoeding van godvruchtige ouders, door leermeesters, door ontroeringen en in kruisscholen geoefend zijt en tegen licht en beter weten voor gaat om des keizers vriend te blijven, zullen die allen u in tijden van nood of aan de oever der eeuwigheid kunnen helpen? Let eens op het uiteinde van Pilatus, zijn ontwaakte consciëntie is zijn eigen moordbeul geworden.

4. En wat leven er in onze dagen van rust een schaar van godsdienstige rijke jongelingen, die de waarheid naar de letter belijden, maar als de keuze tussen Christus en Barabas, en de wereld het smalle pad ten leven moet gedaan worden, dan kiezen zij Barabas en gaan bedroefd weg, omdat zij God en de wereld niet samen kunnen dienen. Ziedaar de armzalige strijd tussen een verlicht verstand en een vernieuwd hart. Ik herinner mij dat ik in mijn kindsheid begeerde aan een tering of langzame dood te mogen sterven, maar ik heb van achteren daar twee vijanden in opgemerkt; mijn vijandschap, om dan maar zo lang buiten God voort te gaan, zonder vernieuwde lust om voor Hem te leven en aan de andere kant, mijn gehele blindheid voor mijn totale doodsstaat.

5. Eindelijk worden wij door Pilatus gewaarschuwd voor zelfmisleiding. Die ongelukkige en verblinde rechter waste openlijk voor het volk zijn handen, om zich daardoor van zijn zonden vrij te maken.

O vrienden! het zij openbaar of heimelijk, al naarmate het oordeel verlicht is door de waarheid, alle mensen ook de waarheidsbelijders, dragen dat dodelijk zelfbedrog in zich om. Met Naman willen zij liever naar Albana, Pharpar en Damaskus, naar eigen waswateren lopen, dan naar de Jordaan, stromen van Christus' bloed. Het Christendom is het aller-blindste en afkerigste, om zich door Jezus te laten zaligen. Alle mensen, uit kracht van schepping, hebben het kennelijke van een algemene Godskennis behouden, maar de dierbare Verlosser is hun geheel onbekend en de duivel legt het allermeest er zich op toe, om hen daarvoor blind te houden, 2 Korinthe 4.

Het wordt daarom door Christus bovenaan geplaatst, wanneer de Heilige Geest het werk begint, hen te overtuigen van zonde en wel dat zij in Jezus niet geloven, Johannes 16:9. Ik kan mij nog levendig herinneren, dat het mede de eerste woorden waren die de Heilige Geest met kracht op mijn ziel bracht: "Ziet Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, ook dergenen die Hem doorstoken hebben en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven."

O ja, mijn vrienden! wij hebben Hem allen, hetzij met onze zonden of met onze deugden, doorstoken en naar des Apostels taal, kruisigen wij de Zoon van God opnieuw, Hebreëen 6.

Maar hoort de ruime Evangelie bazuin eens blazen, al hebt gij ook mee geschreeuwd, kruist Hem! en Hem daadzakelijk aan het kruis genageld, Petrus zal de verslagen zielen! toeroepen: "betert u dan en bekeert u, opdat uw zonden worden uitgewist."

De strenge en wettische bediening heeft opgehouden; de tijden der verkoeling zijn gekomen; het evangelisch verbond is nu door het bloed der verzoening ingewijd; de stromen des Heiligen Geestes vloeien in vloek- en doodschuldige booswichten: de fontein van Gods genade is bodemloos. Hij laat Jezus kruisigen en de Barabassen los; dit is ons aller beeld "Barabas" ; zijn naam betekent, *zoon des vaders*, dat is n.l. uit de duivel, die een moordenaar was van den beginne.

Onze vaders noemden de zonden een Godsmoord omdat daarmee de Heere naar kroon en troon wordt gestoken, maar o pijnloze liefde! toen de Joden riepen, *Zijn bloed kome over ons en onze kinderen*, zweeg de Heere Jezus Christus stil, maar wanneer Zijn volk als geestelijke moordenaars, verslagen over hun zonden tot Hem

roepen, reeds eer zij zelfs een woord spreken, belooft Hij al te horen, Jesaja 65.

B. "Ziet de mens" het heilig Offer heeft niet alleen zo smartvol voor hen in het gericht gestaan, maar heeft Zichzelf ook vrijwillig laten veroordelen tot de dood des kruises, om de vloek weg te nemen en een heerlijke verlossing Zijn gemeente deelachtig te maken De gelovige leerling antwoordt op de 52e Vraag: *die al Zijn en mijn vijanden in de eeuwige verdoemenis zal werpen, maar mij met alle uitverkorenen tot Zich in de hemelse blijdschap en heerlijkheid nemen zal.*

Maar die hebben het zo maar niet voor het aannemen en met de plicht om te geloven zijn zij niet geholpen. Wie het om waarheid in het binnenste te doen is, heeft zichzelf af te vragen of hij de drie hoofdstukken des Christendoms bevindelijk kan beantwoorden n.l.

1. Hoe groot mijn zonden en ellenden zijn? Hebt gij hieraan kennis, dan zijt gij door de rechterlijke majesteit Gods gedagvaard geworden en hebt uw beeld aanschouwd in dat gebonden Slachtoffer, en zijt voor de hemelse rechtbank door Jehovahs heilige wet veroordeeld geworden, en dat niet door een verstandelijke, gevoelloze en koude belijdenis. Het onderzoek in deze komt hierop aan, gelijk de Heere zelf aan Adam, en Johannes de boetprediker zijn dopelingen afvraagde: Wie heeft het u te kennen gegeven? Wie heeft u gezonden?

Mogelijk zijn er onder u mijn geliefden! die in uw binnenste antwoorden, dit is mijn vrees en mijn strijd of het wel van de Heere is. Och, kon ik dat eens bezien.

Dit mijn geliefden! wordt vooral openbaar uit de vrachtgevolgen van roepen, kermen, zuchten, bedelen soms dag en nacht en waar zij ook maar een bidplaatsje kunnen vinden en dat niet om daar hun grond van te maken, daarop te rusten, evenmin als een hongerige door zijn honger is verzadigd of een dorstige door zijn dorst is gelaafd. Hoewel de Zaligmaker dezulken reeds zalig spreekt, zo ligt de belofte voor hen zelf daar nog achter opgesloten, zij zullen verzadigd worden. In het waarachtig hongeren en dorsten wordt reeds zaligheid gemaakt, maar als grond ontzinkt het de oprechten.

Worden zij al eens door mensen vertroost en gerustgesteld, komen zij wederom in de eenzaamheid, zij voelen een smartelijk gemis en een ledigheid van binnen. Schoon de zuivere merktekenen bij hen worden gevonden, tederheid omtrent de zonde, kinderlijke vrees voor Gods hoogheid, liefde tot de broederen, biddend verlangen naar 's Heeren nabijheid, verkwikkingen en openbaringen aan hun zielen enz. schoon zij menige zalige aren op het veld van Boaz opgaren onder het bidden, lezen, mediteren, het is toch Boaz zelf niet.

2. Daarom blijven zij met Noachs duifje, onrustigen en heilbegerigen, om dat gebonden Slachtoffer eens gelovig te mogen aanschouwen, tot wegneming van de altijd weer opkomende drukkende last van zondesuld en om eens door de Heilige Geest, als de ware Deurwachter in de schaapstal bij de goede Herder te worden gebracht, Johannes 10. En vraagt gij mogelijk waar veelal de oorzaak in bestaat van al hun omzwerven? Zij hebben met de natuurlijke schapen gemeen, dat zij tot afdwalen geneigd zijn, Psalm 119.

En dit is voornamelijk een hoofdkwaal, dat zij altijd geneigd zijn, op te klimmen naar de hoge en dwaze wettische bergen. Zij liepen van berg tot heuvel, Jeremia 50. Van verdubbeling van plichten, tot voornemens, tot kennis, gaven, heiligheid enz. alles om daarmee op de Heere aan te werken. Maar het werk des Heiligen Geestes bestaat in een uit- en inleiden. Hij laat de aan Hem toevertrouwde schapen niet voortdolen op de dorre weiden van eigengerechtigheid, noch rusten in hun eigen legerplaatsen, evenmin is het Zijn oogmerk, hen bij de reus' wanhoop in het kasteel twijfelmoedigheid op te

sluiten, maar Hij leidt ze in de ware legerplaats, om met de mirten in de diepte, in het dal van ootmoed, te leren bukken. Daar wordt de Paarl van grote waarde gevonden, in de ontblote en uitgeledigde schatkamers der ziel; daarin verschijnt hun Bruidegom blinkende, als de schoonste der mensenkinderen. O, die blijde toenadering! wanneer zij Hem zien komen als in de verte, door de levende zielsbegeerten over al hun strijd en omzwerven heen; maar o driewerf zalige kwijtwording! wanneer zij als Zijn eigendom in de armen van Zijn Middelaarsvolheid mogen rusten, dan worden de bloemen gezien in het land van Immanuël, de blijde stem der tortelduif wordt gehoord in de ziel en dan volgt vanzelf als een onafscheidbaar vruchtgevolg:

3. De ware dankbaarheid. Wanneer zij uit zulk een grote nood en dood zijn verlost en zij mogen dat gebonden Slachtoffer beschouwen en door welk een dierbare bloedprijs en onberekenbare bruidsschat zij vrijgekocht zijn, dan mogen wij met de Catechismus-onderwijzer wel zeggen: het is onmogelijk, dat die Christus door een oprecht geloof zijn ingeplant, niet zouden voortbrengen vruchten der dankbaarheid.

O nee, Hij verkiest geen losse, ongebondene, ongeheiligde, onkuise bruid, om gelijk sommigen in de zonden voort te leven, opdat de genade meerder zoude worden. Het is ook het werk van de derde Persoon in de Heilige Drie-eenheid, om Zijn Hem toevertrouwde leerlingen in de waarheid te leiden en te heiligen, daarom wordt Hij door Christus beloofd als Leraar, Leidsman, Heiligmaker in al hun strijd, onkunde en onheiligheid en wel onder de benaming van een Trooster, welke Naam betekent "Advocaat".

Niet zo als Christus Zelf die naam draagt als Voorspreker voor Zijn volk, de Heilige Geest draagt die Naam en bekleedt dat ambt in Zijn volk, als de duivel op hun genadestaat, hun oprechtheid of op de eeuwige waarheden aanvalt; dan maakt Hij de argumenten des satans krachteloos; wanneer het Woord eens voor hen gesloten is of vergeten, of niet goed begrepen, of dat zij het zich verkeerd hebben toegepast, dan komt Hij hun beter onderwijzen en daar zij menigmaal harteloos en stom zijn in hun gebeden, zo bidt Hij voor hen met onuitsprekelijke verzuchtingen. Worden zij eens geroepen, (niet als zij er in lopen) om voor de waarheid in de bres te treden, dan is Hij inwendig hun Advocaat, zodat zij met weinige woorden de wijsheid dezer wereld beschamen en doen verstommen.

Komen zij eens in zeer bittere kruiswegen, dan kan Hij hen overvloedig vertroosten; geraken zij in moedeloze diepten en dat de emmer van hun geloof geheel onbruikbaar schijnt, dan weet Hij het water des heils voor hen te putten, waar zij het nooit zouden gezocht hebben. Heeft de begeerlijkheid hen verleid, dat hij door onvoorzichtigheid uit Beëlsbubs fruithof, de schoon versierde, maar dodelijke vruchten der zonde hebben geplukt, dan komt Hij als een inwendige Geneesheer, met de bladeren van de Boom des Levens (het zijn soms wel bittere purgeer- of braakdranken), om de zonden door ware boetvaardigheid uit te drijven en daarna weet Hij olie en wijn tot verzachting en genezing in de wonden te gieten.

Veelal zijn zij onwetend en onbedreven in de geestelijke strijd, maar Hij weet hen te gorden met het zwaard aan de heup, geleerd ten oorlog, om te strijden, ten bloede toe, tegen de zonde en door lust tot heiligheid, gedrongen tot dankbaarheid, smaken zij een hartelijke vreugde in God door Christus en lust en liefde om naar de wil Gods in alle goede werken te leven; gelijk het antwoord ons leert op de 90e vraag van onze Catechismus.

C. "Ziet de mens" in dat schouwspel van het gezegend Hoofd der Kerk, wordt de ware leden afgeschaduwde hun afkomst, bloedstrijd, lijdzaamheid en heerlijke overwinning.

1. Met aandacht beschouwd, als zij eens in het geloof in het rechthuis van Pilatus worden ingeleid en zij mogen Christus daar eens zien staan, gebonden, geslagen, gegeseld, gekroond met een zeer pijnigende doornenkroon en daarboven zielgrievens bespot, dan wordt de bruid Van Christus haar afkomst afgeschaduwd. Toen de Heere God de mens schiep, werd dat heerlijk schepsel uit het stof der aarde geschapen, maar de herschepping geschiedt uit een klomp zondeleem, dat daar geheel strafschuldig, veroordeeld, bebloed en walgelijk voor God ligt, en nu komt de eeuwige Jehovah gelijk de pottenbakker, die uit één en hetzelfde leem vaten ter ere en onere maakt, naar Zijn vrijmacht, waarheid, heiligheid en gerechtigheid, de grootste menigte over te geven tot vaten des toorns, tot het verderf toebereid; maar o eeuwige, aanbiddelijke, vrije, verkiezende liefde en grondeloze ontfermingen Gods, uit datzelfde leem, schept Hij ook vaten der barmhartigheid tot zaligheid en eeuwige heerlijkheid! Romeinen 9. Daarom spreekt de Heere, merkt wel op! "Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen," Jesaja 43:21. Het woord formeren maakt ons indachtig, dat er niet de allerminste geschiktheid, voor- gezien geloof, beweegoffer, zelfs geen begeerte in dit zondeleem gevonden wordt, maar toont ons ook de volstrekte ijdelheid, van alle menselijk werk en middelen. Gelijk alle schepselen tesamen niet in staat zijn, om uit het stof der aarde één mens te scheppen, evenzo onmogelijk voor de mens, is het werk der herschepping.

O nee, daar zingt de kerk van: "dit werk is door Gods Alvermogen, door 's Heeren Hand alleen geschied" en dat wordt met een absolute belofte bekrachtigd: zij zullen Mijn lof vertellen en dit bestaat in het verkondigen van al Gods heerlijke en volmaakte deugden, die tezamen uitblinken, en ieder in het bijzonder 's Heeren bondvolk tot Zijn lof opleiden, 1 Petrus 2.

2. Wij worden ook bij het beschouwen van het bloedig lijden des Heeren geroepen de strijdende Kerk op aarde daarin te zien afgebeeld. De bruid is geen ander lot op aarde voorspeld en beloofd dan dat van haar Bruidegom, daarom worden wij uitgenodigd. Openbaringen 21: "Komt herwaarts, Ik zal u tonen de bruid het wijf des Lams onder de plagen en fiolen der vervolging.

De benaming van wijf of vrouw vinden wij bij afwisseling in de waarheid, voorzeker toch niet zonder betekenis, zo in de huwelijken staat gelijk in Adam en Eva en in het tegenbeeld in de vereniging van Christus met Zijn bruid; vele malen vinden wij het woord "wijf" gebezigd, om haar geheel onderworpen, ondergeschikte en afhankelijke staat tegenover haar man uit te drukken, en het woord "vrouw" als versierd en gezegend met vele gunstbewijzen van haar man, als blijken en bewijzen van haar huwelijksstaat, gelijk Eva bij Genesis 3, en de kerk bij Openbaringen 12. Daar wordt de bruid vertoond als een vrouw bekleed met de zon, n.l. met de Zon der Gerechtigheid als haar Bruidegom en Man. En de maan was onder haar voeten, de schaduwen waren voorbij gegaan en het zien- en zinlijke was verdwenen, door de glans en de heerlijkheid van haar Liefste. Tot sieraad en merkteken droeg zij een kroon van twaalf sterren op haar hoofd, daardoor afbeeldende, dat zij zonder schaamte en zonder vrees, met vrijmoedigheid in het openbaar, de zuivere Evangelie- en vrije genadeleer omhelsde. En dat zij die op het hoofd droeg, was een zichtbaar bewijs, dat zij die boven alle rijkdom waardeerde en hoogschatte. Evenzo vertoonde zij haar diepe onderwerping, dat zij niet boven, maar onder dat Woord bukde en zich vernederde. Tot een echt merkteken dat zij de bruid en de vrouw des Lams was, werd zij eerst vervolgd door de rode draak met vuur en zwaard van vervolging, en daarna heimelijk, als de oude slang, op een listige en slimme wijze achter haar, zonder vervolging, om haar in een rivier van ketterijen en dwalingen te doen verdrinken. Dit

mijne geliefden, is de gevaarlijkste tijd gelijk het thans is, want als de duivel onder Gods voorzienigheid zijn woede kan inhouden, dan komen veelal de wijze met de dwaze maagden in slaap. Zeer zoet maar zinnebeeldig wordt ons dit afgebeeld in Fruitiers' Worsteling Sions.

Toen Dr. Luther de brand stak in de dwaalleer van het pausdom, greep de Paus in der haast de verkeerde kruik, welke gevuld was met olie, om de brand te blussen, n.l. de vervolging, en toen begon het hoe langer hoe feller te branden en de ogen van Luther werden hoe langer hoe meer geopend, om getrouw gemaakt te worden en zich voor Gods eer in de bres te stellen.

Daarom komt Paulus zijn geestelijke zoon Timotheüs vermanen, om de goede strijd des geloofs te strijden. Daar worden twee onmisbaarheden toe vereist.

Vooreerst dat de strijders, die de Heere welbehagelijk zijn en door Hem bekroond worden, tot Zijn volk moeten behoren, die ten dage van Gods heirkraft in het strijdend leger van Koning Jezus zijn ingedeeld, om met een vrijwillige strijdgeest de wapenen op te nemen en uit een door de Heilige Geest vernieuwd beginsel des harten, voor Gods eer en deugden te strijden.

Ten tweede, dat zij geen andere strijdwapenen gebruiken dan het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord en wel met alle bidding en smeking (alle menselijke wapentuigen zijn onnut in de strijd voor Gods Kerk). De Heere heeft door Paulus in het huis der wapenrusting slechts één wapen aanbevolen om daarmede op de vijand aan te vallen n.l. Zijn Woord; al de overigen zijn tot bescherming der krijgsknechten, maar wel opgemerkt geen één van achteren, om hen voor het vluchten te waarschuwen, opdat zij tot de dood hun God getrouw zouden blijven, Efeze 6, Openbaringen 2.

De grote kruisgezant komt ons verder onderwijzen in de oprechte geloofsstrijd, die zich openbaar maakt in een haten en vlieden van en een strijden tegen die lichamelijke of onnutte formalistische godsdienst; wij zouden in onze tijd zeggen, tegen die hele of halve orthodoxie, waar de levenloze belijders zo voor ijveren. En dat dringt de Apostel zo krachtig aan: "gij o mens Gods, vlied deze dingen; en jaag na gerechtigheid, godzaligheid, geloof, liefde, lijdzaamheid, zachtmoedigheid en grijp naar het eeuwige leven", Timotheüs 6.

3. Het zachtmoedig Offerlam heeft Zichzelf in al zijn bitter lijden en smaad als een toonbeeld van lijdzaamheid gedragen. Dit zelfde opschrift draagt ook de Waarheid, het is een Woord der lijdzaamheid. Openbaringen 3:10. Het is het lot van de levende gemeente en haar merkteken, Openbaringen 13:10; 14:12. De lijdzaamheid, schrijft Jacobus, heeft een volmaakt werk n.l. de oprechtheid, deze is de sieraad aller deugden; de oprechtheid is een vriend en metgezel van een goede consciëntie; een tedere consciëntie is een nauwkeurige boekhouder, die de levende kinderen Gods beschuldigt zelfs van de minste zonde, ontrouw en nalatigheid, maar ook vrijspreekt, dat zij met veel vrijmoedigheid tot de Heere mogen naderen, 1 Johannes 3:21.

Hoort de Bijbelheiligen eens een zeer hoge prijs stellen op een vrije en goede consciëntie, Salomo verheft dezelve boven alle aards genot; zij schenkt aan haar bezitters een gedurige maaltijd van vergenoeging; de vergenoegdheid is een weldaad, die zelfs Adam miste in het rijke paradijs en de engelen die gevallen zijn, in de gelukzalige hemel. Paulus durfde zich met alle vrijmoedigheid voor de rechtbank verantwoorden, omdat hij met een goede consciëntie voor God had gewandeld. Petrus vermaant en vertroost de gelovigen, een goede consciëntie te hebben onder alle leugen, smaad en laster hun aangedaan.

Hiskia kon op zijn ziekbed met vrijmoedigheid de Heere aanspreken, als met een

vraag van een goede consciëntie: "gedenk dat ik in waarheid en met een volkomen hart (dat is in oprechtheid) voor uw aangezicht heb gewandeld." Dit gaf Daniël en de drie jongelingen dat zij met vrede, blijdschap en vertrouwen de wrede leeuwen en de brandende oven niet vreesden. Alzo staan er in de Christelijke loopbaan een wolk van getuigen, die de pelgrims Gods tot lijdzaamheid aanmoedigen, daar het lijden slechts is een verdrukking van tien dagen, Openbaringen 2:10.

4. Eindelijk heeft Christus als een schouwspel van smaad en lijden, zich in het gericht Gods laten veroordelen. Maar daardoor kreeg hij het recht tot zijn Middelaarsheerlijkheid; gelijk Johannes Hem zag wandelen in lange klederen van overwinning, in het midden van de zeven gouden kandelaren van zijn duurgekochte gemeente. Dit is de troost voor het zwaar bestreden Sion Gods, de Leeuw uit Juda's stam heeft overwonnen en Hij slaapt of sluimert nooit, maar doorwandelt met Zijn waakzaam oog en bewarende zorg Zijn uitverkoren volk op aarde.

En eenmaal zullen zij met Hem triomferen over alle vijanden, want die hebben zij overwonnen door het bloed des Lams, daarom zijn zij voor de troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn Tempel; en Die op de troon zit, zal hen overschaduwen. "Zij zullen niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam dat in het midden des troons is zal ze weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteynen der wateren, en God zal alle tranen van hun ogen afwissen", Openbaringen 7:15-17. Amen.

Nazang Psalm 25:4

6. LEERREDE

Des Heilands uitleiding uit Jeruzalem

Voorzang Psalm 73:12, 13

Geliefde toehoorders

De Heilige Geest heeft door de pen van Asaf reeds een Apostolische / Geloofsbelijdenis voor de kerk laten beschrijven n.l. in hemel of op aarde niets te weten dan Jezus Christus en Dien gekruist. Maar laat ons vooraf trachten enige nadere kennis te maken met deze Godsman. Hij was een oprecht Israëliet die rein van gemoed was door de besnijdenis des harten, door de Heilige Geest onderwezen dat de eeuwige Jehovah niet door uiterlijke ceremoniën of sleurdienst, maar alleen in Geest en Waarheid kon gediend worden. Hij was een leraar om Israël te onderwijzen in de geestelijke inhoud van de schaduwdienst, n.l. de toekomstige Messias; hij was ook een Leviet en koorzanger om het volk tot Gods lof op te leiden; hij was boven dit alles ook een profeet om de toekomstige lotgevallen van de strijdende Kerk te beschrijven.

In deze en de volgende Psalm voorspelt hij Gods volk, dat zij door alle tijden geen ander lot op aarde te verwachten hebben, dan dat de vijanden met allerlei heimelijke listen of dodelijke wapentuigen het erfdeel des Heeren en Zijn waarheid zoeken uit te roeien. In de volgende Psalmen vertroost hij hen met de verzekering dat Jehovah Zijn hut en woning heeft in het midden Zijns volks, zodat zij niet hebben te vrezen; hun hulp behoeft niet uit het oosten of westen te komen van menselijke bijstand. Als de weg met Zijn kerk en volk loopt door de zee en Zijn pad door diepe wateren, dan komt de Herder Israëls die tussen de Cherubim woont, blinkende verschijnen met Zijn hulp en uitredding. Maar het heeft de Heere behaagd in Asafs eigen toestand, de Kerk in drie hoofdbelangrijke verborgenheden des geloofs te onder wijzen.

1. Asafs zware geloofsbeproevingen. Gelijk de aller-kostelijkste paarlen niet veel strijd en groot levensgevaar in de diepte der zee moeten worden gezocht en ook worden gevonden, also is Jehovahs gewone leiding met Zijn keurlingen. Aan bijzondere verbondsweldaden gaat veelal een bange en zware strijd vooraf; zij werkt na de uitredding een dankbare en zalige verwondering tot verheerlijking Gods. Dit zien wij hier in Asaf; hij was een hoogst begenadigd Israëliet, bedeed met een ruime mate des geloofs en der wijsheid in de volwijze leidingen des Heeren met Zijn kinderen, en door de Heilige Geest onderwezen in de strijd, als een geestelijke krijgsheld.

Maar wat ziet Gods volk zijn beeld in Asaf voorgesteld, als duisternis en strijd hen overvalt, wat zij met al hun ontvangen genade' en wijsheid zich kunnen verdedigen en uitwerken, zij zijn veelal al gevangen eer zij om hun wapenen denken. Een geheel onwetende mag dit' afkeuren of een onervarene in de strijd zich hierover verwonderen, maar de evangelische loopbaan staat met een wolk van getuigen opgericht, die, het bevestigen. Asaf als leraar, koorzanger en profeet was geroepen om de treurige Sionieten in al hun uit- en inwendige strijd te troosten en te spreken naar het hart van Jeruzalem, en nu kon die hoogst verlichte man. het maar niet overeen brengen, dat de goddelozen zoveel voorspoed en rust in deze wereld hebben en de afwijkers der waarheid veelal een weg, van rozen bewandelen, terwijl integendeel Gods lieve kinderen met zoveel bange strijd en bittere tegenheden in- en uitwendig hebben te worstelen.

En nu gaat hij als een arme made en zondig niet aan het murmereren en twisten en zou

de Allerhoogste wel wetten willen voorschrijven, en een roer aan de ark van Zijn kerk gaan maken, om dezelve naar zijn goeddunken te besturen.

O vrienden! wat zijn de uitmuntendste kinderen, Gods toch in zichzelf. Maar Asaf leerde nu bevindelijk kennen het grote onderscheid om als leraar te prediken van Gods liefde, barmhartigheid en verbondstrouw om daarmee het verdrukte Sion te bemoedigen; dan zelf in tijden van nood, strijd, duisternis of doodsangsten daarop te vertrouwen en zich te vertroosten. Dit was voor Asaf een vergeefse moeite en vruchteloze arbeid geweest. Maar o gezegende en gelukkige geloofsbeproeving, die nog kostelijker is dan goud!

2. De eeuwige, onveranderlijke Verbondsgod Jehovah, zag bij vernieuwing en ontfermend op Asaf neder, om hem in het heiligdom te leiden en te verlossen uit zijn zielsduisternissen en ongelovige redeneringen. Het heiligdom was vanouds een toevluchtsplaats in alle uit- en ' inwendige nood en gevaar. Wanneer het Israël Gods daarvan verstoken was, dan schreeuwden zij gelijk David als een vermoeid en vluchtend hert naar de frisse waterstromen, dan klaagden zij hun nood: "Gij hebt mijn omzwerven geteld, leg mijn tranen in Uw fles! O God, wanneer zal ik ingaan voor Uw aangezicht?" Dit heiligdom was een aftekening van de dierbare Heere Jezus Christus in al Zijn Middelaarsvolheid, Jesaja 8:14. In Hem worden al de schijnstrijdige wegen voor de beproefde Asafs, opgelost, de toepassing van Zijn bloed neemt al hun schuld weg, de opnieuw afdalende gezegende vruchten des Geestes schenken een inwendige vrede en rust des gemoeds en maken met Gods weg en wil verenigd; zij worden in Hem gezegend en ontvangen uit Hem een schat van geestelijke zegeningen, Psalm 72, Efeze 1.

3. Dit wordt ons zeer heerlijk bevestigd in Asaf: Jehovah had in het heiligdom zijn verbondsbeloften aan hem bevestigd, "gij zult een walging van uzelfen hebben", dit deed Asaf uitroepen: "ik was een groot beest bij U". Maar hij was nu gelouterd en gekeurd in de smeltkroes der ellende, Jesaja 48. En zijn Bondsgod had nu zijn rechterhand gevat, als de enige maar ook de volkomen grond, dat hij zulk een heerlijke geloofsroem voor de Kerk Gods uit eigen levenservaring kon beschrijven. Daarin erkent hij zijn vernieuwde genadekeus en geloofsvertrouwen, om voortaan gedurig bij de Heere te zijn, door een haten, vlieden en strijden tegen al wat deze zalige nabijheid verstroot en een gedurige geloofsoefening in het heiligdom, om in voor- of tegenspoed, licht of donker, leven en sterven nabij zijn God te zijn, als zijn zaligste en hoogste goed.

Maar Asaf was in het heiligdom een gespeend kind geworden, om door ware zelfverloochening te zwijgen en te aanbidden; hij was het zalig met God eens geworden, om voortaan naar Zijn raad geleid te worden, eendeels die Hij in zijn Woord geopenbaard heeft, maar liever wat de vrijmachtige Jehovah naar Zijn eeuwige wijsheid in Zijn verborgen raad over hem besloten had en daartoe was hem de rechterhand van zijn Goddelijke Leidsman nu onmisbaar geworden, in al zijn blindheid, onwetendheid, machteloosheid, ontelbare struikelingen en afdwalingen.

Hij had in zijn geloofsbeproeving geleerd dat hij zichzelf geen ogenblik toevertrouwd was, en buiten Gods Vaderlijke hand en hulp kon hij niet opstaan uit zijn zielsbestrijding. Maar nu in het heiligdom zag Asaf zich omkleed met de gerechtigheid van zijn Heiland, en de kroon der overwinning voor hem in heerlijkheid bewaard.

Ook geen seconde eerder of later zou hij die ontvangen, dan nadat hij hier geleden en gestreden en Gods raad had uitgediend; *daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen!* Tot bewijs van zijn hoogst gezegende genadestand, zwijgt hij met een heilige onder-

werping over zijn uiteinde en berust in Jehovahs wijsheid en vrijmacht, die zijn geestelijke matrozen in storm en stilte, zowel bij nacht als bij dag in de haven binnen brengt; daarom is het veel voorzichtiger een Christen in zijn leven te beschouwen dan wel in zijn stervensuur. Als de laatste vijand, de dood, overwonnen is, dan erven zij een heerlijkheid waar geen duivel, zonde, zorgen, strijd, duisternis, tranen noch Godsgemis meer zijn zal. Een heerlijkheid in de onmiddellijke nabijheid van de Drieënige Jehovah en al de gelukzalige hemellingen in de stoorloze hemelvreugde, om de prijs der verlossing eeuwig te bewonderen. Ziet hier, geliefden! welk een schat van eeuwigdurende zegeningen Asaf en al het volk van God deelachtig zijn geworden, dat Christus voor hen het kruis gedragen en de schande veracht heeft.

Laat ons trachten dat nader te beschouwen in onze voorgenomen tekstwoorden.

En als zij Hem wegleidden, namen zij een Simon van Cyrene, komende van de akker en leidden Hem het kruis op, dat hij het achter Jezus droeg.

Lucas 23:26

Des Heilands uitleiding uit Jeruzalem, was reeds afgeschaduwd in de rode vaars, Numeri 19. Dit offer was een der bijzonderste voorbeelden van Christus, daarom van alle andere offeranden geheel onderscheiden. Vooreerst het was het enige dat van het vrouwelijke geslacht moest zijn om daardoor de vruchtbaarheid van dit offer af te schaduwen, ten tweede: deze jonge vaars moest geheel rood zijn, zonder één haar wit of zwart of een andere kleur. Daardoor worden aller schepselen deugd, hulp en offeranden ten enenmale buiten gesloten. En eindelijk deze vaars moest niet in, maar buiten Jeruzalem worden geofferd, gelijk ook Christus voorzegd heeft, dat zij de Zoon als erfgenaam buiten de wijngaard zouden doden, Mattheus 21.

En Paulus vermaant de gelovige Hebreëen uit te gaan, uit al die schaduwen en wettische ceremoniën, die door alle tijden de zinnen der mensen zo bekoren, en de smaadheid van Christus te dragen, die aan het volgen van Hem in zijn reine inzettingen onafscheidelijk verbonden is.

Laat ons nu overgaan dit in drie hoofdleringen te beschouwen.

I. 's Heilands uitleiding uit Jeruzalem.

II. Het kruisdragen van Zijn volk.

III. Zijn laatste openbare leerrede tot Jeruzalems dochters.

Mocht de Drieënige Verbonds-Jehovah ons bewerken om als kuise maagden het Lam te volgen waar het ook heengaat. Amen.

I. De geschiedenis van 's Heilands uitleiding uit Jeruzalem, kan nagelezen worden in de negende leerrede van Messias' Heerlijkheid; Christus' uitleiding uit Jeruzalem, is zowel tot waarschuwing als tot navolging.

A. De waarschuwing wordt door de Zoon van God met een dubbele nadruk gepredikt, Jeruzalem! Jeruzalem! als zijnde een stad vanouds bemind, waar Jehovah Zijn dienst en aanbedding, ja zijn vuur- en haardstede had verkoren; deszelfs inwoners had Hij als kiekens onder Zijn vleugelen willen vergaderen. Weinige dagen tevoren had Hij nog over haar geweend en met een innerlijke weeklacht uitgeroepen: "Och of gij nog bekendet, ook nog in deze uwe dag hetgeen tot uw vrede dient, maar nu is het verborgen voor uw ogen."

In dit wenen en in die weeklacht openbaart zich een diepe verborgenheid, het heeft

veel schijn dat het Christus aan macht ontbreekt om Zijn welgemeende liefde te kunnen uitwerken, gelijk de drijvers der algemene genade vele gelijkkluidende plaatsen uit Gods Woord hiervoor weten bij te brengen. Maar geheel integendeel. Christus openbaart hierin Zijn twee naturen. Zijn alwetende Godheid zag reeds, wat er van de stad en het volk worden zou; de plaats waar Jezus weende was juist de plaats waar de Romeinen zich later het eerst hebben geleverd om Jeruzalem te verwoesten; voorts wist Hij dat het Joodse volk eeuwen lang een Lo-Ruchama en een Lo-Amini zou worden, een van God verlaten volk.

Naar zijn menselijke natuur kon Hij niet minder zijn dan de profeten en leraren en over hun onbekeerlijkheid wenen, maar geenszins omdat zij kracht bezitten om zich te kunnen bekeren, maar omdat het Jehovahs onkreukbare eis en hun plicht is, want in deze zullen alle mensen eeuwig aansprakelijk blijven. Zo lang de Heere aan een volk of een mens in het bijzonder de bekering nog laat prediken, is het nog het heden der genade. Maar o wee! spreekt de Heere bij Hosea, als Ik van hen zal geweken zijn. Was het voor de ogen van Jeruzalems inwoners niet verborgen geweest, zij zouden geweend hebben, dat Christus uit hun midden werd weggeleid.

Wat is een huisgezin waaruit de Heere vertrekt als hij godzalige huisgenoten, ouders, echtgenoten of kinderen wegneemt. Wat is een gemeente waar de Heere het licht der waarheid en een geestelijke bediening van de kandelaar wegneemt, Openbaringen 2. Wat is een land waarvan de Heere in Zijn toorn godzalige vorsten en vorstinnen wegneemt, die als voedsterheren en zoogvrouwen het goede voor Sion zochten. Dit is thans helaas! de staat van Nederland geworden, de landlieden in ons vaderland hebben het nog erger gemaakt dan de heidense Gadarenen die baden nog dat Christus uit hun landpalen wilde vertrekken.

Maar nu hebben de huurders die het bestuur van de wijngaard in handen hebben, de Koning van Zijn kerk, volk en waarheid buiten geworpen, de heiligdommen met beukhamers in stukken geslagen, en met vreemde leringen in brand laten steken; "het zwijn uit het woud heeft hem uitgewroet, en het wild gedierte des velds heeft hem afgeweid." Psalm 74 en 80.

Wij mogen hier met Jeremia wel weeklagen: "O land! land! land! hoort des Heeren Woord!"

B. Maar daar het ganse lijden van Christus borgtochtelijk is, zo wordt Zijn volk als kuise maagden geroepen, het Lam te volgen waar het ook gaat. Dit heeft de Heere ook getoond in Jeruzalem n.l. dat die bloedstad geen plaats was voor Zijn volk. Volgens aantekening van Josephus, hoorden de priesters in de tempel een stem: "komt laat ons van hier gaan." De Heere had voor de verwoesting van Jeruzalem de Christenen een stedeken Palla, als een binnenkamer tot bewaring aangewezen, Jesaja 26:20.

Maar wee diegenen die de stem des Heeren ongehoorzaam zijn geweest, even gelijk toen de Heere door een heidense Cores Zijn oude volk uit Babel verlost heeft, velen de roepstem Zijner knechten hebben versmaad, dat de Heere door de evangelische Jesaja voor de kerk des Nieuwe Testament heeft laten beschrijven in die doorluchtige profetie, hoofdstuk 52:11.

Hierin komen ons drie opmerkingen voor: de personen, het bevel en deszelfs aandrang.

1. De personen worden omschreven "gij die de vaten des Heeren draagt." Naar de letter waren het de priesters onder Israël, die alleen mochten met de heilige vaten van het huis des Heeren omgaan; maar in zijn geestelijke betekenis zijn het de leraren, van de Heere des oogstes geroepen, om Zijn boodschap tot het volk te brengen; niet die

voorgeven geroepen te zijn, want velen maken zichzelf tot leugenaars, als zij daarna eerst enige jaren naar de studie gaan om wat letterwijsheid te vergaderen; want het is toch ontgensprekelijk als de Heere iemand roept, dat hij hem bekwaam acht en maakt en Zijn Woord toevertrouwt, om als rechte zonen Zadoks voorzichtig en teder met de heilige vaten om te gaan n.l. met zijn Woord, Sacramenten ,m de sleutelen. Maar in een ruime zin zij die de vaten des Heeren dragen" het uitverkoren koninklijk priesterdom van het Nieuwe Testament. Daar werden onder Israël zes voorrechten als kenmerken vereist, voor en alear zij recht hadden om met de heilige vaten om te gaan; zij moesten van geboorte van priesterlijke afkomst zijn, door de belijdenis in het verbond Gods ingelijfd, zonder enig lichamenlijk gebrek, met witte priesterklederen bekleed, gezalfd met olie en vooral gewassen in het koperen wasvat.

Hierin heeft Jehovah laten afschaduwten de onmisbare eigenschappen in zijn uitverkoren priesterschaar; zij zijn allen uit God geboren door het zaad des levens, de besnijdenis des harten deelachtig, volmaakt zonder enig gebrek in Christus gerechtvaardigd, en bekleed met het witte zuivere lijnwaad van Zijn toegerekende heiligheid; gezalfd met de Heilige Geest, waardoor zij onderwezen worden dat zij in zichzelf geheel melaats, onreine handen hebben om de reine inzettingen des Heeren aan te raken.

Blinde priesters en dode kerkleden, grijpen stout en vrijmoedig de beloften en de sacramenten aan, omdat zij zich zelf nooit zo geheel onrein en onhandelbaar hebben leren kennen. Maar de gelovige priesterschaar die door de Heilige Geest gezalfd zijn, die alleen hebben behoefte aan het koperen wasvat, n.l. aan Christus' bloed en Geest, tot dagelijkse rechtvaardigmaking en afwassing, die schuilen door het geloof in al hun tempelwerk in Christus' wonden. Deze hebben uitsluitend alleen recht tot Zijn bloed, Geest, beloften en alle verbonds zegeningen.

2. Het bevel luidt "gij die de vaten des Heeren draagt gaat uit van daar, en raakt het onreine niet aan; gaat uit het midden van haar en reinigt u" gelijk Israël uit Babel. Evenzo wordt het Koninklijk priesterdom geroepen, uit te gaan uit de wereld, zonde, godsdienst, volk en des vaders huis, gelijk een Abraham en Jezus' bruid (Psalm 45); uit te gaan uit alle geesteloze sleurdienst en dode rechtzinnigheid, want als de Priesters enig dood aas aanraakten zo waren zij onrein. De Heere roept: gaat uit! waar Sions koning ont kroond, de dwaling geduld, gekroond en beloond wordt, want wat gemeenschap heeft Christus met Belial, de Tempel Gods met de afgoden, de waarheid met de leugen? Gaat uit! o mijn volk uit die slaafse vrees voor bespottung en vervolging. Gaat uit! om eer, lof of roem van schepselen na te jagen; hierdoor worden de priesters des Heeren verontreinigd en ontrouw, zij mogen hun 's Heeren goed niet gaan verbergen, maar ook evenmin er mee gaan pronken.

3. De aandrang luidt: *Vertrek! Vertrek*, omdat Israël in Babel in die 70 jaren reeds vrienden, huizen en goederen had verkregen. O vrienden! om alles te verlaten en een verachte Christus en Zijn kruisleer te volgen, daartoe moet door alle tijden hemelse genade en krachtig de werkende invloed des Geestes ontvangen worden. Daarom spreekt de Heere met zulk een dubbele aandrang Zijn bondsvolk de priesters aan: vertrekt! vertrekt! zij zijn het heilige zaad, het steunsel van land en kerk, door een dierbare prijs gekocht, van 's Heeren wege geroepen voorop te gaan en een goed voorbeeld van navolging te geven.

II. Als oprechte kruisdragers Christus te volgen op de weg naar Golgótha. O geliefden! -daar is voor het oog des geloofs de put bodemloos; daar gaat de

tegenbeeldige Izak beladen met Zijn offerhout. Daarop wees Johannes als met de vinger: "ziet het Lam Gods dat de zonde van Zijn uitverkoren volk wegneemt." Een woord van grote betekenis. Hij heeft de zonde niet weggenomen om nu voortaan maar zorgeloos voort te leven, er staat niet: Hij zal ze wegnemen, want Zijn werken waren reeds voor de grondlegging der wereld volbracht en de vaders daardoor in heerlijkheid ingegaan, maar er staat: wegneemt, dat drukt uit Zijn voldoening omtrent de wegneming van de schuld en ook de blijvende wegneming van de dagelijkse overtredingen.

Daarom volgen zij het Lam waar het ook henen gaat en de weg naar Golgotha is de enige weg ten leven. De geschiedenis deelt ons mede, dat de moordenaars van Christus een Simon van Cyrene dwongen het kruis achter Jezus te dragen, niet uit menselijk medelijden, maar naar Gods alwijs bestel en voorzienigheid, om ons daardoor het ware discipelschap af te beelden, hoe alle gelovigen geestelijke kruisdragers zijn, gelijk het Woord zo overvloedig leert en de ondervinding bevestigt. Alle Evangelisten delen ons de uitdrukkelijke woorden Van Christus mede: "zo iemand achter mij wil komen die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volg Mij."

De gewichtvolle inhoud noodzaakt ons om dit vers in vijf bijzonderheden afzonderlijk te beschouwen.

1. "Zo iemand achter mij wil komen." "Die wil" ofschoon een bekoorlijk woord voor de eigenkracht- en vrije vuildrijvers, zo wordt het vele malen in 's Heeren Woord gevonden, zelfs nog "om niet" maar daar gaat vooraf; "die dorst heeft". Dit mist elkeen die niet van de Heere dorstig is gemaakt, "om niet." Geen onherboren Adamskind wil het om niet ontvangen, maar het is het gewillig gemaakte volk dat ten dage van Gods heirkraft de wapenen van tegenstand heeft verloren, en dat ook opnieuw tot elke kruisdraging gewillig gemaakt moet worden. Zo lezen wij ook dat Simon gedwongen werd; want het vlees deinst terug en zou het kruis willen ontlopen, al zou men het zalige voor de ziel ook moeten missen, daarom, de Heere schenkt Zijn kinderen, hetgeen zij door eigenliefde en dwaasheid niet hebben willen.

2. Daarom zegt de Heiland verder: "achter Hem te komen" alle mensen die met een ongeheiligde wil tot Christus komen, staan voor Hem met hun verstand, deugd, eigenwil en voorschriften; maar zij staan aan de donkere zijde van Israëls vuur- en wolkkolom; deze vertoonde haar heerlijke lichtstralen alleen van achteren, van voren was zij enkel duister. Zo is des Heeren weg uit- en inwendig met Zijn discipelen. De heerlijke profetie bij Jesaja 50, wordt op de school der bevinding geleerd; degenen die zelf het licht kunnen aansteken en zich verwarmen bij de vlam van hun eigen vuur, hebben veel licht en geloof; zij roemen; dit en dat heeft mij de Heere bekend gemaakt; zij hebben in het uitwendige overal licht in ontvangen, en in het godsdienstige hebben zij het alles bij Geesteslicht ingezien.

Maar van al dat hoog en breed opgegeven licht komt veelal van achteren niets tot stand en het verdwijnt als rook; soms krijgen zij zo weer een nieuw licht, geheel tegenovergesteld aan het voorgaande; maar het kind des lichts wordt daar beschreven, als wandelende in de duisternis. O die zijn zo blind in 's hemels wegen, zij vertrouwen ook hun bedrieglijk hart niet; zij moeten naar Jesaja 62, "als blinden geleid worden op wegen en paden die zij te voren niet gekend noch geweten hebben."

Zo moeten zij veelal blind in een aanbiddelijke weg achter de Heere komen en dan van achteren heldert Hij de weg voor de Zijnen zo op, dat zij door veel 'medewerkende middelen zo overtuigend kunnen zien, dat Hij door Zijn volwijze

leiding hen bij de hand heeft gegrepen en hen naar Zijn Raad heeft geleid, gelijk Israël in de woestijn en zo wordt Zijn Naam alleen verheerlijkt en zij vernederd, zodat zij moeten uitroepen: "Uw doen is majesteit en heerlijkheid!"

3. "Die verloochene zichzelf" de zelfverloochening is de gehele grondwet van het Christendom, er is ook een zondige zelfverzaking, wanneer de mens door buitensporigheid zijn leven en zijn gezondheid tekort doet of zich van Zijn goederen berooft of het genot der aangename zegeningen en voorrechten dezes levens, gelijk het pausdom met zijn kloosterleven. Ja de meeste mensen verzaken door zonden en wereldgezindheid hun eigen zaligheid en in een nauwe zin genomen is het een zondige zelfverzaking de ontvangen genade door ongeloof te ontkennen of zich het discipelschap van Christus te schamen.

De ware zelfverloochening waarop door de Zaligmaker zo ernstig wordt aangedrongen, vloeit alleen voort uit hartveranderende genade en de vernieuwing des Heiligen Geestes. Deze was in de staat der rechtheid niet nodig, omdat de mens toen geheel volmaakt en goed was, maar door de herstelling van het heerlijk deugdenbeeld Gods krijgt een kind Gods nu een walging en afkeer van de oude mens der zonde, waarin toch geen goed woont maar enkel een samenknoping van zonde en ongerechtigheid en omdat hij nu inwendig door genade de eer en verheerlijking Gods bemint, zo vloeit nu de zelfverloochening aan duivel, wereld, goederen, vrienden, eer, wil, zin, verstand, deugd, ja zijn gehele zelf-leven en godsdienst daaruit voort, want die zijn leven lief heeft en behouden wil, die zal het verliezen, maar die zijn eigen leven haat en verliest, die zal behouden worden. Maar o geliefden! dit is een harde en onmogelijk te leren les voor het vlees en daar buiten genade geen greintje van beoefend kan worden want het bestaat in één woord: verloochend te worden aan alles wat met de verheerlijking Gods, met de heilverdiensten van Christus en met het werk des Heiligen Geestes in strijd is en met Lodensteyn te zingen:

*Mocht Hij maar in glorie blinken,
Doe Hij dan vrij wat Hij doet.
Of wij drijven of wij zinken,
Wat Hij doet is even goed.*

Maar hier vloeien twee vragen uit voort:

Vooreerst of de ziel zo diep vernederd kan en moet worden, dat hij ook aan zijn eeuwige zaligheid verloochend wordt?

Dit zou een lering zijn die sommigen drijven boven Gods Woord. Het zalig worden strijdt niet met de verheerlijking Gods, juist het tegendeel. De gelovigen zijn van eeuwigheid uitverkoren en zo kan het toch onmogelijk een vrucht des Heiligen Geestes zijn, die niets kan doen begeren wat met Gods besluit in strijd staat.

Ten tweede, of de gelovige ziel ook verloochend moet worden aan de zoete troost, de blijde verzekering en de zalige nabijheid Gods, gelijk die grote Christenen en sterke geloofshelden van onze dagen, van dit dierbare verbondsgoed van 's Heeren lievelingen spreken?

Zij antwoorden stout en driestweg: ja! en dat gaat gemakkelijk, omdat zij er nooit in gedeeld noch er van gesmaakt hebben. Dit wordt helaas! thans ook toegestemd en goedgekeurd door ons werelds Christendom dat van levende godzaligheid is afgewend en dat aan zijn belijdenis en een dood voorwerpelijk geloof genoeg heeft.

Maar geliefden! dat is geen zelfverloochening, maar onverschilligheid en zorgeloosheid. Wanneer de oprechte en Gods eer beminnende Sionieten, hun

troostvolle zielsverkwikking en zalige intrest en blijdschap in de weegschaal leggen, met de verheerlijking van Gods deugden, dan komen zij met gelovige onderwerping, gelijk een gespeend kind bukken en met David zeggen: mijn ziel zweeg Gode, dan zingen zij met Lodensteyn:

Ik heb geen zin, mijn zin is aan uw zin gebonden;

Ik heb geen wil, mijn wil is in uw wil verslonden.

4. "En neme zijn kruis op." Alle kruis is niet Christus' kruis, er is een noodlottig kruis, dat alle Adams kinderen als een gevolg der zonde is opgelegd; er is ook een kruis van schande en smaad en armoede dat ons om bijzondere zonden overkomt; er is ook een godsdienstig kruis dat zich de mens zelf door blinde ijver en bijeinden op de hals haalt, deze noemt Augustinus duivels martelaren. Maar het kruis van Christus wordt de gelovigen als door een verborgen hand des Heeren opgelegd en dat is door Zijn eeuwige Wijsheid, naar hun kracht afgewogen, terwijl uitwendige smaad en vervolging hen overkomt om der gerechtigheid wil en ofschoon voor hun vlees smartelijk, pijnlijk en neerdrukkend omdat de Heere in de beproeving en onder het kruis Zijn oogmerk en einde voor hen verborgen komt houden, zo worden zij toch inwendig door de kracht des Geestes bekwaam gemaakt het door het geloof op te nemen en te dragen. Niet met een stoute onverschilligheid of een verootmoedigende en biddende zielsgestalte om er door geheiligd te mogen worden en om met Asaf maar nabij de Heere te mogen leven.

5. "En volge Mij." Wij hebben ieder woord in deze kruisles nauwkeurig te onderscheiden; er is ook nog hedendaags een zondig volgen, gelijk de schare die Jezus om de broden volgde; er was en blijft ook een nieuwsgierig volgen om wonderen te aanschouwen, gelijk hier op de weg naar Golgotha. Velen volgen in onze dagen de tijdgeest in leer, wandel en hoogmoed.

Een grote menigte volgt Jezus ook in de strijd voor Zijn Kerk, namelijk met uiterlijke en vleselijke wapenen voor de schors van het Christendom, maar ik vrees dat het leger zeer klein is, dat met de geestelijke wapenrusting des geloofs met de Heere alleen in de strijd gaat. Zelfs in Israël bleven er van de twintigduizend maar driehonderd over, die het met de Heere durfden wagen, Richteren 7.

Er is nog een zondig volgen n.l. Christus te volgen om Hem in Zijn Middelaarswerk te helpen of met ongeoorloofde of strijdige middelen Hem in de regering van Zijn kerk te willen bijstaan.

O nee, de kruisles luidt, alles achter te laten, het kruis op te nemen, zichzelf te verloochenen, zijn zaligheid alleen en volkomen in Hem alleen te zoeken en te mogen wandelen in het midden van de paden van de weg der gerechtigheid, in al Zijn reine inzettingen. Want Hij heeft de Zijnen ook een exempel gegeven om op Hem als de overste Leidsman en Voleinder des geloofs in hun gehele pelgrimsreis te zien, in Zijn voetstappen te mogen treden en om eenmaal het einde des geloofs te ontvangen, de onbevleete en onverwelkelijke kroon der eeuwige heerlijkheid.

Ziet daar mijn geliefden! hoe de Heiland ons leren wil wat aan het opnemen van Zijn Kruis en aan het discipelschap verbonden is.

III. Laat ons nu eens horen Christus' laatste openbare predicatie op de weg naar Golgotha, tot de wenende dochteren Jeruzalems.

Wij kunnen dezelve in een tweeledige aanspraak beschouwen.

A. Vooreerst aan de uitwendige dochters van het wereldlijk Jeruzalem; deze hadden

gegronde redenen om over zichzelf te wenen en over haar kroost als de Heere de kinderzegen in een vloek zal veranderen, want de moordkreet, "kruist Hem! kruist Hem! Zijn bloed kome over ons en onze kinderen", stond in de hemel aangetekend en het wachtte maar op de bestemde tijd, dat Jehovah bevel gaf aan het zwaard van de moorddadige en bloeddorstige Romeinen, om Jeruzalem in een bloedbad te doen veranderen en om op deszelfs nageslacht het oordeel der verharding te doen rusten. De Joodse natie heeft nu al ruim 18 eeuwen geleefd, onder het deksel van blindheid en de verwerping van de Messias, zodat bijna alle voor eeuwig verloren gaan. Wij kunnen ook onder de wenende vrouwen die uiterlijke kerkdochters van Jeruzalem beschouwen, die uit nieuwsgierigheid die wonderdoende Leraar volgden, om te zien of Hij zich ook door een wonderteken uit de hand Zijner vijanden zou verlossen. Er zullen er waarschijnlijk ook wel onder geweest zijn, die Hem uit natuurlijk medelijden zullen beweend hebben en zichzelf door haar hartstochtelijke tranen kwamen te misleiden alsof zij ook nog liefde tot Jezus hadden.

Maar uit welke beginselen en tot welke doeleinden ook, de alwetende Hartenkenner wordt door geen schijn bedrogen en kondigt haar als die Leraar der gerechtigheid, de eeuwige oordelen Gods aan, ten tijde wanneer zij in de rampzalige eeuwigheid haar wanhopige tranen ter plaatse der wening zullen uitstorten en zij tot de bergen zullen roepen valt op ons en tot de heuvelen bedekt ons, want indien zij dit doen aan het groene hout, aan Mij die als een volmaakte levensboom beladen ben met de vruchten van de verheerlijking mijns Vaders en om mijn uitverkorenen te spijzigen dat zij niet sterven in eeuwigheid, *wat zal aan u, het dorre hout, dan geschieden?*

U die als dorre en dode bomen voortleeft, geen andere vruchten draagt, dan die de eeuwige dood en verdoemenis waardig zijn! De vraagswijze voorstelling wordt door de Zoon van God gedaan als bij vergroting: *Wat zal aan het dorre geschieden!*» omdat het onder geen woorden kan worden gebracht en ook door zondige stervelingen niet kan uitgesproken noch begrepen worden.

B. Maar wij kunnen in het minst niet betwijfelen of hier zullen ook uitverkoren dochteren van het geestelijk Jeruzalem onder geweest zijn en dan kunnen wij de aanspraak beschouwen als van de Bloedbruidegom tot Zijn uitverkoren bruid, tot Zijn beminde Sulamith en deze kan Hij uit verschillende standen, tot wenen vermanen en opwekken.

1. "Weent over uzelf" dat uw zondenschuld Mij als uw schuldovernemende Borg is opgelegd en waaronder ik naar de kruisheuvel wordt geleid. O de wonden Van Christus worden Hem toegebracht in het huis Zijner liefhebbers. O geliefden, degene die door het geloof dit Godslam heeft zien dragen met zijn zondepak, die zal het met Maria aan geen tranen hebben ontbroken, ofschoon geen wanhopige tranen, o nee, maar zijn ziel is dan niet anders dan de gewaterde hof van verwondering en blijdschap en hij kan de bodemloze liefde van zijn God niet peilen, daartoe zal een eeuwigheid nodig wezen.

2. "Weent over uzelf" zolang gij hier op aarde zijt, niet uit wettische beginselen vanwege uw strafschuld of over de staat van uw rechtvaardigmaking, de zuiverste tranen zijn die welke uit het geloof der verlossing voortvloeien, maar uit gebrek aan wederliefde, uit gevoel van ondankbaarheid en gebrek aan heiligheid, ja in één woord dat Hij zulk een dor en onvruchtbaar hout in zichzelf is en blijft. O dat doet hem menigmaal de woorden van zijn Bruidegom in een andere zin overnemen: *Wat moet toch aan mij geschieden? O niets minder dan bij voortduring een wonder van de hemel, om zulk een dor element als Aärons staf vruchten te doen dragen en hij beaamt zo hartelijk dat zijn Bruidegom tot hem zegt: "uw vrucht is uit Mij gevonden."*

3. Weent over het geestelijk Jeruzalem die de stad der waarheid wordt genoemd of zouden er onder mijn vrienden zijn, die mij in hun binnenste antwoorden, daar is toch nog al wat waarheid in Nederland. O mijn geliefden! die de waarheid kent en bemint, zal met Jeremia wenen, dat de stad tot een eenzame weduwe geworden is, en dat het fijne goud zo verdonkerd, dat men een uiterlijke zedenleer en wat bloemrijke redeneringen, voor waarheid begint te houden. Het wordt van jaar tot jaar meer openbaar dat onze voorvaderlijke geschriften worden versmaad en de mensen tot een nieuwe modeleer worden afgetrokken; maar de ondervinding bevestigt mij, waar ik ook in ons vaderland kom, dat de Heere Zijn waarheid nog onder het volk bewaart, dat die aan die oude beproefde leer verbonden blijven en dat de Heere daar Zijn volk ook nog uit komt te voeden en te verkwikken.

4. Weent over de dochter Sions dat zij als een hutje in de wijngaard en een nachthutje in de komkommerhof is geworden en dat Jacob zo dun is geworden, dat de ouden wegsterven en dat er zo geen nieuwe in de plaats komen.

En mocht gij mij wederom antwoorden dat er in ons Nederland nog al heel wat van 's Heeren kinderen worden gevonden; wij zullen dat eens onbeantwoord laten, maar dit mogen wij met vrijmoedigheid zeggen, zij hebben de bladeren afgeworpen van liefde tot de zuivere waarheid en een godzalige wandel.

En mocht gij mij nu wederom antwoorden, dat Jesaja zegt, dat er in het heilige zaad nog steunsel overblijft; o ja geliefden! dit is ook de enige grond van hoop dat Nederlands God nog in liefde tot ons mocht wederkeren en ons Zijn gunst betonen.

5. Weent hierover dat de Heere uit ons land vertrokken is. En zegt gij wederom dat wij nog met vele blijken van Gods goedertierenheid worden gezegend, en van oorlog, pest en hongersnood worden verschoond boven andere volken.

O ja geliefden! dan kent Zijn goedheid paal noch perk; maar hebben wij dan niet bitterlijk te wenen over ondankbaarheid en het wijken van 's Heeren Geest en 'dat ofschoon de waarheid nog in ons land blijft, de kracht en de vrucht der waarheid wordt gemist en waar wij met Zijn weldaden worden overladen, dat die zo in zonden en hoogmoed worden doorgebracht!

O, dan voorzeker heeft het steunsel in Nederland een weeklacht aan te heffen, dat wij eens naar Zijn verbondsbelofte met wenen en smeken Hem als een waterstroom mochten aanlopen. Het zijn de gelukkigen, die door de Heere daartoe bemerkt worden en die worden tot onderwerpen der belofte, dat God eenmaal de tranen van hun ogen zal afwissen en leren wij dan hier geen tranen storten, dan zou die belofte niet aan ons bevestigd kunnen worden.

Tussenzang Psalm 69:5, 6

TOEPASSING

Als wij de geschiedenis van de lijdende Immanuël volgen, dan zien wij overal, dat het de ure en de macht der duisternis was en dat de duivel, die van den beginne als een leugenaar de mensen heeft verleid, ook de Joodse natie heeft misleid, door in hun Talmud te laten beschrijven, dat nadat Christus was veroordeeld, een man 40 dagen lang door Jeruzalem heeft gelopen om te onderzoeken of ook iemand tegen het vonnis van die bedrieger wat kon inbrengen, maar dat niemand was verschenen en alzo werd Zijn doodvonnis voltrokken. Zou het nu te verwonderen zijn, dat die oude listige slang nog even verwoed en verbitterd is en blijft op Jezus' Bruid en waarheid?

Vestigen wij alleen het oog maar eens op de geschiedenis van ons vaderland; allen die daarmede bekend zijn, zullen het toestemmen dat de vrijmachtige Jehovah Zijn kerk in Nederland als een maagd heeft ten toon gesteld door die heerlijke Hervorming en

uitzuivering der dwalingen. Dat was die vanouds beroemde Hollandse Maagd die alleen leunde op het eeuwige onveranderlijke Woord Gods; en och mijn geliefden! ofschoon hier en elders haar aftekening nog wordt vertoond en enige klederen van haar zijn bewaard gebleven, zo hebben Nederlands inwoners haar al voor jaren gedood en begraven en ach, nu is het getal zo klein die de klederen der rouw dragen, omdat zij niet meer in kerk en scholen van ons vaderland wordt gevonden.

Maar voordat wij tot bijzondere lering overgaan, laat ons vooraf bij enige algemene bedenkingen stilstaan.

1. Hoe er nog zo velen in Nederland worden gevonden die voorgeven tot Jezus' bruid te behoren en Zijn waarheid te beminnen en zo in Jeruzalem kunnen blijven wonen, terwijl zij het Hoofd en de Bruidegom der Kerk hebben ont kroond en door zondige menselijke wetten hebben uitgedreven. De Heere roept door Zijn Woord, vertrekt, vertrekt, gaat uit van haar en raakt het onreine niet aan, gaat uit het midden van haar, reinigt u, gij die de vaten des Heeren draagt; daar is noch bevel noch belofte om tegen Gods Woord het kwade aan de hand te houden, opdat het goede daaruit zou geboren worden!

2. Daartegen word ingebracht en niet zonder grond dat van hen die voor enige jaren de Synodale wetten en Reglementen hebben verlaten en zich de vervolging hebben getroost, ook niet veel vrucht en goedkeuring aanschouwd wordt.

Mijn geliefden! toen de Heere Abraham uit zijn afgodisch vaderland riep, zo volgde hem ook Loth, maar ongeroepen, die ook zijns weegs ging, op een hem bekoorlijke weg. Zo zijn er te allen tijde belijders der waarheid geweest om zondige bijeinden en het is daarenboven zeer spoedig gebleken, dat zij door een zucht naar nieuwigheden van de voorvaderlijke leer en palen zijn afgeweken en dat zij van jaar tot jaar al meer hunkerden met Israël naar de vleespotten van Egypte. Zij roemen in afkomst en wettigheid van een bestuur, dat zij eenmaal voor geheel ongoddelijk hebben verklaard. Zij wier ogen voor dat alles zijn geopend, roepen uit: "Wij waren bevrucht, wij hadden de smarten, maar wij hebben niet dan wind gebaard, wij deden den lande geen behoudenis aan en de inwoners der aarde vielen niet neder," Jesaja 26:18.

3. Daar blijft nog een vraag ter beantwoording over n.l. daar de Heere toch altijd Zijn Kerk op aarde heeft, als Zijn hut en woning daar Hij Zijn vuur- en haardstede heeft, waar Hij dan in deze donkere dagen Zijn kudde leert?

De godvruchtige W. Themmen heeft al voor jaren voorspeld, dat er nog een tijd zou aanbreken, dat de zichtbare Kerk niet meer te vinden zou zijn, maar dat de Heere Zijn waarheid in de leden in en onder Zijn volk zou bewaren en dat overblijfsel zit in Nederland nog verstrooid, al hoewel te zuchten; de gelederen der vromen zijn verdeeld; de stok liefelijkheid en samenbinding is verbroken. De Heere trekt niet met ons in de strijd, wij brengen kerk en vaderland geen behoudenis aan, en de inwoners der aarde worden niet beschaamd gemaakt.

Nu volgt een verlegen vraag: *wat moeten wij dan doen?*

Mijn geliefden! Noach kreeg bevel in de Ark te gaan (en let wel op) daar was geen roer aan, die werd door Jehovah naar Zijn eeuwige Raad bestuurd . Alzo worden de waarheidlievende Sionieten geroepen onvoorwaardelijk te stappen in het scheepje van Gods Kerk, want indien deze in het schip niet blijven, Nederland kan niet behouden worden. Handelingen 27. Daarin alleen roepen de geestelijke scheepslieden tot die grote stuurman, die het roer in handen heeft, "Heere, behoed ons, wij vergaan." Mattheus 8. Maar geen schip naar onze lust en naar onze aftekening, door mensen

gemaakt en bestuurd . O nee, maar gebouwd op de heilige Waarheid afgemeten naar het patroon van Gods Woord, Ezechiël 43:10. En al moet daarmee schipbreuk worden geleden, dan toch komen allen behouden aan land.

En worden een standvastige belijdenis en zwakke pogingen tot herleving der waarheid, niet aanstonds zichtbaar bekroond, dit is in het minste geen bewijs tegen dezelve om die af te keuren, evenmin om de moed op te geven.

Reeds meer dan honderd jaren voor de doorbrekende Reformatie stond een **J. Hus, een H. van Praag** enz. tegen het pausdom op, zij werden verbrand en uitgeroeid, maar de Heere zette Zijn zalige goedkeuring op hun werk, hoewel het de tijd nog niet was, gelijk J. Hus (wiens naam betekent gans) op de brandstapel voorspeld heeft, dat over honderd jaar uit zijn as een zwaan zou opstaan, die zij niet zouden kunnen doden, hetwelk in M. Luther is vervuld geworden.

In zijn opkomst lezen wij een bijzondere gebeurtenis, die ik hier hoofdzakelijk mededeel, voor hen, die deze geschriften niet in bezit hebben.

Het was in het jaar 1517 de 31e Oktober, de nacht voordat Dr. Luther de volgende dag zijn stellingen te Wittenberg tegen de dwaalleer van het pausdom aanplakte, dat de Keurvorst, Frederik van Saksen, de Wijze genaamd, zeer opmerkelijk droomde tot drie herhaalde malen toe. Deze droom deelde hij aan zijn broeder Johannes mede, met de betuiging, dat al leefde hij nog honderd jaren, hij dezelve niet zou vergeten.

Ik overdacht n.l. eerst op mijn slaapstede, hoe ik alle lieve heiligen bij mij aan het hof zou brengen; ik bad voor alle lieve zielen in het vagevuur (een bewijs dat hij toen nog zeer paaps was), in slaap vallende, droomde ik dat de almachtige God mij een monnik, een zoon der Apostelen toezond, die alle lieve heiligen bij zich had, ten bewijze dat er geen bedrog bij hem was. Maar een gezant Gods, de monnik, begon te Wittenberg te schrijven, met zulke grote letters dat ze te Schweinits konden gelezen worden. Hij had zulk een lange pen, dat hij daarmee de paus te Rome, het ene oor in en het andere weer uitstak. Zijn driedubbele kroon begon te wankelen en dreigde van zijn hoofd te vallen, alle standen van het heilige rijk snelden toe, om de kroon vast te houden en de pen te verbreken, maar hoe meer zij daaraan arbeidden hoe meer de pen kraste met zulk een getier in mijn oren, dat ik van verdriet moest ophouden.

Ik liet de monnik vragen, hoe hij aan zulk een sterke pen kwam, waarop hij antwoordde, dat hem die van een honderdjarige gans was gegeven.

De Keurvorst eindigde met de woorden of ze goed of kwaad is, weet God alleen.

Hij heeft later na zijn bekering deze droom zelf aan Luther medegedeeld, tot Luthers grote bemoediging.

Maar mijn geliefden! wij worden van 's Heeren wege genoodzaakt u te waarschuwen en tot bekering te vermanen, al hoewel de zondige verharding, onbekeerlijkheid en de zorgeloze dagen die wij beleven, de moed wel zou doen bezwijken en ons doen vertragen, maar wij worden in deze ondersteund door het voorbeeld van de predikende Christus, Die tot het laatst van Zijn, leven zijn biddende armen uitbreidde, met hartelijk wenen en vermanen: *Jeruzalem! Jeruzalem! och, dat gij nog bekennen mocht wat tot uw vrede en behoudenis dient!* Ja zelfs onder Zijn vloekhout torsende, komt Hij nog met de waarschuwing, als zij in hun zonden en onbekeerlijkheid bleven voortleven, dat zij dan eenmaal tot de bergen en heuvelen zouden roepen, om verpletterd te worden.

En als u mijn hoorders! deze woorden van de God des Hemels en der aarde niet afschrikken en om bekering doen roepen, dan mogen wij met Salomo wel zeggen; wandelt dan in de weg uws harten en de lust uwer ogen maar voort; maar weet, dat God u om alle deze dingen zal doen komen in het gericht. Maar ik hoor sommigen in

hun binnenste spreken: moeten dan die ongelukkige zielen niet tot bekering en bidden vermaand, hun Jezus niet aangeboden en tot al Christus' deugden worden aangespoord? Och mijn geliefden! leest eens Mattheus 21:28-31, de gelijkenis van die twee zonen, alle onbekeerde mensen ijveren met die ene zoon voor een werkheilige en plichtvolle leer, maar er wordt in de praktijk en uitoefening niets van gevonden; hun hart en leven zijn gelijk Salomo zegt, gelijk de akker eens luiaards met onkruid en doornen bewassen.

Maar zij die door hemelse ontdekking met hun doodstaat zijn bekend gemaakt, beminnen en hebben een leer, waarbij zij geen tittel noch jota tot zaligheid hebben te betrachten en zij belijden ook met die andere zoon, dat zij niet willen van wege de vijandschap in hun vlees en juist deze zijn het, die het koninkrijk Gods met geweld innemen, Mattheus 11:12.

Maar wij hopen de uittocht van 's werelds Heiland uit Jeruzalem naar Golgotha nog kostelijk te beschouwen, tot vermaning, lering, bemoediging, bestiering en vertroosting voor de oprechte volgelingen die als reine en kuise maagden het Lam volgen waar het ook henen gaat, Openbaringen 14.

1. Een vermaning om Jeruzalem de bloedstad van de Zoon van God te verlaten, gelijk de Heere daar Zijn volk ook kennelijk heeft uitgeleid. Ik heb al eens van vrienden gehoord, wier nabestaanden in een woning waren vermoord, dat zij daar volstrekt niet meer wonen wilden. Alzo betaamt het de bruid Van Christus een afkeer te hebben van de plaats waar hunner zielen Bruidegom wordt ontstroond, zijn Koninklijk Ambt verloochend en zijn allerheiligste wetten worden verworpen en om onder lief en leed, aardbevingen, donderwolken en stormen, het met de inwoners van Philadelphia te houden; deze hebben ook de belofte van hun verhoogde Heiland dat Hij hen bijzonder bewaren zal in de we der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, omdat zij het woord Zijner lijdzaamheid bewaard hebben, Openbaringen 3.

Een uitgaan en verlaten van het wettische en ceremoniële Jeruzalem, waaraan de mensen bij gemis van geestelijk leven zich vastklemmen, die als formalisten aan de schil van het Christendom blijven hangen en waartegen Paulus zo waarschuwde, ze noemende kwade arbeiders en de versnijding, maar zegt hij ook sprekende tot de ware kinderen Gods: "Wij die God in de Geest dienen en in Christus Jezus roemen en niet in het vlees betrouwen." Filippenzen 3.

Een uitgaan uit het Jeruzalem der zonde, want deze waren het, die de Zoon van God deden torsen Zijn kruis; de zonde is de moordenaar van het leven uwer ziel. David versloeg een leeuw en durfde een Goliath bevechten, maar zijn zonden deden hem van weedom des harten brullen en zijn bedstede met tranen nat maken. O wat is het een eer voor Christus, een sieraad voor de ziel en tot stijging voor de naaste en tot voortplanting van de zuivere geloofsleer, wanneer openbaar en verborgen, in huis én kerk de kracht der waarheid tot godzaligheid openbaar wordt.

2. Een lering om het Lam te volgen op de weg naar Golgotha, een weg van kamp en strijd, van moordenaren en zielenrovers, van bergen en dalen. Degenen die door aanrading die weg hebben gekozen, kunnen het er niet volhouden, zo als John Bunjan schrijft van *Gezeggelijk*, toen hij in de modderpoel viel, was terstond zijn antwoord aan Christen, ik wil u die schone streek alleen wel laten bewandelen. Maar om het bekoorlijk Jeruzalem te verlaten en zulk een gevaarlijke weg te kiezen, waar alles tegen wind en stroom op moet, daartoe is de wind des Geestes nodig. De Wachters wier voeten een liefelijke boodschap brachten, moesten met een dubbele nadruk,

"vertrekt, vertrekt" het heil des Heeren aankondigen, en wel om reden Israël reeds huizen, goederen en vrienden in Babel had verkregen en het niet gemakkelijk was die te gaan verlaten, en zulk een moeilijke weg op te gaan die zij wenende en raadvrage moesten bewandelen. Jeremia 50, en dat niet naar een bebouwde stad, maar een die geheel verbrand en woest was. Dit doet menigeen maar voort wonen of eerst eens wachten tot de vijanden zijn verdreven en de stad herbouwd is. Maar nee geliefden! het woord van de Bruidegom luidt: "verlaat o dochter! uw volk en uws vaders huis, zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid" en dit is haar troost en sterkte, dat Zijn bevel ook door Hem krachtig uitgewerkt wordt, Psalm 45.

3. Een bemoediging, want de weg naar Golgotha is een kruisweg, dit is hun krijgsartikel: "in de wereld zult gij verdrukking hebben" dit is ook het stempel en merkteken dat zij geen bastaarden zijn. Wanneer ouders hun kinderen, gelijk Eli, zonder bestraffing en tucht laten opgroeien, dan zijn zij later veelal voor de ouders tot verdriet, voor zichzelf ongelukkig en ballasten voor de maatschappij. Daarom laat de hemelse Vader Zijn kinderen niet zonder kastijding, er mag eens een half uur stilzwijgen komen, Openbaringen 8, dat er een weinig rust gesmaakt wordt, gelijk gewoonlijk in hun eerste overgang en hun weg mag al voor een korte tijd met rozen bestrooid zijn, dit wordt ook al weldra weer afgewisseld; spoedig ontvangen zij wederom een pijnlijke doorn en bittere vuistslagen en vooral degenen die de Heere tot bijzondere diensten in Zijn Kerk of onder Zijn volk wil gebruiken; zij worden veelal door smartelijke pijnbanken geheiligd en door zielgrievende bestrijdingen gelouterd. Ofschoon zij menigmaal met Paulus roepen: *Heere trek die doorn uit mijn vlees en laat die vuistslagen van boze inwerpingen ophouden*, zij worden heiliglijk met Simon gedwongen maar ook met Paulus bemoedigd dat Zijn genade genoeg is en Zijn kracht in zwakheid wordt volbracht.

Daarom in al hun kruisdragen en moeilijk opklimmen uit de woestijn dezer wereld, leunen zij door het dierbaar geloof op Hem, met al hun schuld en smet, om door Hem verlost en geheiligd te worden. Als krachten- en machtelozen, afgematten en vermoeiden, leunen en vertrouwen zij op hun Liefste, als hun vermakelijke bezigheid, met Asaf getuigende, het is mij goed nabij de Heere te zijn. Zo schuilt de bruid van Christus als onder de schaduw van die Appelboom en Zijn vrucht is haar gehemelte zoet en maakt haar heilig vrijmoedig, om Hem op de straat te kussen of openlijk te belijden. En ofschoon de genade niet mededeelbaar is, zo is zij toch zeer welgunnend om haar Liefste in haar moeders huis te brengen, opdat ook haar geestelijke familie met die specerijwijn van Zijn zoete vertroosting gedrenkt en met het sap van Zijn granaatappelen versterkt moge worden. Want waar Christus komt, daar brengt Hij Zijn eigen gastmaal mede en Hij voedt de Zijnen met honger en dorst naar Zijn komst en met geloofsvertrouwen om op Hem te leunen, hetzij met een zwak geloof als een deur die zeer licht bewogen wordt, hetzij met een sterk vertrouwen als een muur, Hooglied 8.

4. Een bestiering om het Lam te volgen in de strijdvolle loopbaan van dit leven, maar ziende op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, die deze Koninklijke weg heeft bewandeld om de Zijnen een voorbeeld te geven. Hierop staat ook een wolk van getuigen van krijgshelden opgericht. Hun geloofsdaden hebben zij kunnen verrichten met het oog op hun Leidsman, uit Wie zij ook de blijdschap en het leven hebben gehad, welke zij onder alle zware vervolging en martelingen smaakten. Het vuur der verdrukking toch maakt het ware geloofsleven openbaar. Er is soms zeer veel dat onder de naam levend door gaat, maar het is geen leven. Als iemand vele gaven en

kennis heeft, als hij veel ijver vertoont in de godsdienst, wanneer hij van bevindingen en uitreddingen weet te spreken, en hij een verzekerd geloof en vast vertrouwen heeft, als hij al een naam heeft dat hij leeft, hij kan evenwel dood of zeer dodig zijn, Openbaringen 3.

Maar het ware Godsleven kenmerkt zich dat het zeer teer is omtrent de zonde. Davids hart klopte toen hij Sauls mantelslip had afgesneden. Het treurt en weent onder het gemis van 's Heeren vriendelijk aangezicht. Het is ook zeer afhankelijk van de afdalende werking des Heiligen Geestes, om Gods dierbare inzettingen met een geestelijke en opgewekte zielsgestalte te mogen betrachten. Het levendig geloof gaat uit zichzelf en ziet van zichzelf geheel af, om in Christus gevonden te worden en in vereniging met Hem, door Hem, voor Hem te leven. Het maakt stil, klein en onderworpen onder kruis en kastijding. Het doet zelfs roemen in de verdrukking. Romeinen 5.

De gelovigen dragen de Kroon van twaalf sterren op hun hoofd, om niet boven maar onder het Woord neder te liggen en met Samuël te zeggen: spreek Heere, want uw knecht hoort, 1 Samuël 3.

5. Eindelijk de weg naar Golgotha is een weg van vertroosting voor de oprechte wenende dochteren Jeruzalems. Ofschoon ook uw naam een verdrukte, ongetrooste en door onweder voortgedrevene mag zijn, hier wordt de heilbanier opgestoken: ziet het Lam Gods dat alle zonden volkomen wegdraagt. Laten de vestingen nog zo sterk zijn, de Heere gebruikte een heidense Cores, om zijne wenende Sionieten uit Babel te verlossen, zonder dat Israël enige slag of stoot tegen zijn vijanden behoefde te doen, opdat de Heere alleen de eer zou ontvangen. Alzo gaat hier de sterke Doorbreker voor Zijn volk henen, om al hun vijanden zonder hun hulp, alleen en volkomen te overwinnen.

Laten de dochteren Babels spotten en dreigen, die in het sloopke van Gods kerk zijn binnen gebracht, die zullen niet vergaan De grote Loods heeft het roer in handen en al schijnt het soms ook, wanneer de zee eens hevig ruist en de donder dreigt, dat zij zullen vergaan, zo zal hun verlossing zijn als de onmogelijke dromen van Gods volk in Babel. Dit vervult hun mond met lachen als geestelijke Izaks en hun tong met gejuich, wanneer zij als erfgenamen der belofte zullen maaien aan de overzijde van de rivier des doods, wat zij hier op de aarde met tranen hebben gezaaid. Amen.

Nazang Psalm 126:3

7. LEERREDE

De Heere der Heerlijkheid gekruisigd

Voorzang Ps. 89:7, 8

Geliefde toehoorders.

Het Israël Gods bezingt in deze Psalm de zaligheid van des Heeren uitverkoren volk. Het opschrift luidt: een onderwijzing Ethans, gelijk de voorgaande van Heman. Zij beiden waren Ezrahieters, zieners of profeten, om de kerk van God te onderwijzen. Zij waren ook tijdgenoten, die om hun wijsheid, dichtkunde en godsvrucht zeer werden geroemd. Daarom staat er van Salomo, dat hij wijzer was dan Heman en Ethan. Wij ontmoeten deze twee zeer geprezen Godsmannen, in een ver van elkaar verwijderde toestand, om ons in drie voorname onderwijzingen voor te lichten.

1. Heman, ofschoon een ziener in Israël, kan niets anders zien dan bergen van zonden, diepe kuilen van Godsverlating, duisternissen, toorn, verschrikking, hopeloosheid, gelijk iemand die levend in de kuil des doods was nedergedaald. Luidkeels en spottend hoort men thans roepen: weg met zulke moedeloze jammerklachten en nutteloze onderwijzingen.

Maar stil wat geliefden! het is een onderwijzing des Heiligen Geestes, om ons te leren, hoe de uitmuntende keurlingen des Heeren in zelfkennis waren geoefend en waren er zulke toonbeelden in de loopbaan niet opgericht, dan zouden doodbrakende en twijfelmoedige zielen bezwijken. De wijze Prediker zegt: het is beter te gaan in het klaaghuys, dan in het huis der maaltijden!

Maar Ethan daar tegenover is vol geloofsvertrouwen, roem en blijdschap in zijn God, om eeuwig te zingen van Zijn verbondsgoedertierenheden. Hij heeft geen vrees voor enige vijand van binnen noch van buiten, want Jehovah heeft bij Zijn waarheid, gerechtigheid en heiligheid gezworen, Hij zal Zijn volk nooit begeven noch verlaten en de Getuige in de hemel is getrouw. Sela!

2. Heman, als een profeet onder Israël, was een luistervol voorbeeld van de lijdende Immanuël, in de staat Zijner vernedering, strijdende met de vreselijke toorn Gods, de duivel en het rijk der duisternis en de angsten, vervaarnissen en verschrikkingen der helle, die als baren Hem in het graf des doods deden nederdalen. Sela!

Ethan zag Hem reeds als Sions triomferende Koning over zonde, vloek, duivel, hel en graf op de troon Zijner majesteit en heerlijkheid, als de Leeuw uit Juda's stam, Die door Zijn grote heldenmoed en Zijn waakzaamheid heeft overwonnen, maar ook als de wortel Davids, wie naar Zijn Goddelijke natuur die waardigheid toekwam, en dat Hem nu als Middelaar het boek werd overgegeven, dat van binnen en van buiten was beschreven, sommige dingen meer openbaar, andere meer verborgen, die trapsgewijze ontzegeld zullen worden, tot grote troost voor de strijdende kerk Gods, dat haar geen toevallig noodlot overkomt, gelijk een gezaligde ouderling uit de triomferende kerk Johannes toeriep: "ween niet." Openbaringen 5.

3. Heman, als een leraar onder Israël, komt ons onderwijzen, wat alle mensenkinderen door de zonde geworden zijn, maar ook waar de Heilige Geest het hart komt verlichten wie wij dan in onszelf zijn en blijven, enkel zonde, duisternis, dodigheid en machteloosheid, ja, als gestorven en begraven, als dode en riekende Lazarussen, zodat zij als in verwondering vragende uitroepen: zullen de overledenen opstaan, zullen ze

U loven? Sela!

Ethan onderwijst Jehovahs bondgenoten, wat zij in hun gezegend Hoofd Christus zijn en eeuwig te verwachten hebben. Deze beide toestanden vertoont ons het begenadigd Israël Gods, en waar die beide personen in de ziel leven, zijn ze ruim bedeed met de gezegende Geest; zij toch kunnen in het leven der genade niet gescheiden worden, want Heman kende ook de geloofsroem van Ethan als hij uitriep: "O Heere! God mijns heils of mijn Heiland! bij dagen en nachten roep ik tot U" want anders zou zijn klacht uit ongeloof en wanhoop voortgebracht zijn, maar ook Ethan kende de klacht van Heman, als hij schreeuwde: "hoe lange o Heere! zult Gij u steeds verbergen? zal Uw grimmigheid branden als een vuur en ons met schaamte overdekken?" Sela!

Maar driewerf gelukkig! er is hulp besteld bij die Held, de Leeuw uit Juda's stam heeft overwonnen; maar voor wie? voor het volk dat het geklank kent; dit maakt ons wederom bij vier onderwijzingen opmerkzaam.

1. De zinspeling van het geklank, wijst ons naar Numeri 10. Waar de God Israëls de priesters onderwees, een onderscheiden geluid te blazen op de twee trompetten, hetwelk ook afzonderlijk aan de Kerk des Ouden Testaments bekend was, want er moest een bijzonder geluid geblazen worden op verbodsdagen, feesttijden, sabbatten, verbondsvernieuwingen, oorlog, jubelfeesten, inhuldigingen van koningen en bijzondere tijden. Daarop heeft de Apostel Paulus het oog voor de leraren, om een juist en onderscheiden geluid te blazen, want, zegt hij, "als de bazuin een onzeker geluid geeft, wie zal zich tot de krijg bereiden?" 1 Korinthe 14.

2. Dat de Heere een bijzonder volk heeft, een volk welks naam betekent een overdekt en overschaduwde volk, die onderwezen zijn om het geklank te kennen of te horen. Welk geklank? Hemans belijdenis als dode en doemschuldige zondaars, gelijk Jacobus zegt: die zich als ellendigen gedragen, die bij dagen en nachten roepen, maar ook het Evangeliegeluid de troost en roemtaal van Ethan, om Christus, de Gekruiste, te kennen, want de Heere maakt geen wonden of Hij zal er ook balsem in gieten, want zij kunnen zonder vertroosting niet leven.

3. Dat volk wordt welgelukzalig genoemd; want de Heere is hun tot een Schild, zodat eerst de Zoon van God overwonnen zou moeten worden, achter dat schild staan al de uitverkorenen veilig, geen pijl kan hen treffen. Welgelukzalig dat volk dat onderwezen is, om met de hand des geloofs dat schild vast te houden. Werd vanouds het schild in de strijd verloren, dan werden de soldaten als ontrouwe krijgsknechten beschouwd, daarom weeklaagde David zo over Saul en zijn zonen, 2 Samuël 21. Maar sneuvelden zij met het schild in de hand, dan was het een teken, dat zij tot in de dood getrouw waren gebleven. Dit is het zalig voorrecht van de wandelaar naar het hemels Sion, dat zij van kracht tot kracht voortgaan; de Heere is niet alleen hun schild en loon zeer groot, maar ook een zon om hen te verlichten, te vertroosten en vruchtbaar te maken, Psalm 84.

4. Eindelijk dat volk wordt beloofd: "zij zullen wandelen in het licht uws aanschijns, o Heere!" Dat is de blijde en onuitsprekelijke ademtocht der ziel. Vragen hun zielbestrijders: "Wie zal u het goede doen zien?" dan zeggen zij: "O Heere, verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns" en dan volgt een blijdschap die alles overtreft: "Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, om blijmoedig te kunnen instemmen: ik zal eeuwig zingen van de goedertierenheden des Heeren" en wat zal het dan eenmaal zijn, als zij in het eeuwig licht zullen wandelen in die stad die geen zon of maan nodig heeft, als zij zullen instemmen met de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen, om het geschenk van des Vaders vrije liefde te bewonderen en de lidtekenen en graveerselen te zien, van de Heere der heerlijkheid die Zich vrijwillig aan het

vloekhout heeft laten kruisigen en Zijn zijde heeft laten doorsteken, opdat er bloed tot verzoening en water tot afwassing uit zou stromen, als een voorbeeld van de overvloedige werking des Heiligen Geestes. Laat ons hiermede tot de levensgeschiedenis terugkeren.

Hebben wij in onze vorige leerrede getracht, het Lam uit Jeruzalem op de weg naar Golgotha te volgen, laat ons nu met onze aandacht die moordheuvel zoeken te beklimmen.

En toen zij kwamen op de plaats genaamd Hoofdschedelplaats, kruisigden zij Hem aldaar, en kwaaddoeners de ene ter rechter- en de andere ter linkerzijde.

Tekst Lukas 23:33

De kruisiging van de Zoon van God had de Heere reeds laten afschaduwten in de opgerichte koperen slang, Numeri 21, gelijk Christus Zelf verklaard heeft, Johannes 3. De aanleiding was Israëls zonde, dat zij begonnen te walgen van het kostelijke manna en hun opstand tegen God en Mozes. Daarin wordt onze bondsbreuk opgelegd, hoe onze eerste voorouders in het paradijs gewalgd hebben van hun gelukzalige staat en opgestaan zijn tegen hun Schepper en Zijn heilige Wet. Toen zond de Heere vurige slangen onder Israël. De wond van het vergiftig venijn was dodelijk en voor alle artsenijen ongeneeslijk, maar toen de nood hoog klom, beval de Heere uit vrije liefde aan Mozes een koperen slang op te richten, opdat klein en groot, al waren zij nog zo dodelijk gewond, met een stervend oog daarop konden zien en genezen worden.

Daardoor wordt ons des Vaders vrije gunst en grondeloze ontferming afgeschaduwd, hoe Hij Zijn eniggeboren Zoon door Zijn heilige Wet aan het kruis heeft laten verhogen, opdat zijn gewond en ter dood veroordeeld volk, op dat geslachte Godslam zou zien en leven mogen tot in alle eeuwigheid.

Dit is de inhoud van die gouden en zilveren trompet van Wet en Evangelie, om opstandelingen tegen Jehovah, verbrekers van Zijn verbond, overtreders van Zijn Wet, de grootste muitelingen die in de kuil als doodbrakende zondaars zijn nedergedaald, te wijzen op Christus en die gekruisigd, met belofte van leven en zaligheid. Maar wij mogen hier met Jeremia wel vragen: daal is een Heelmeester in Israël, één uit duizend en overvloedig en alle wonden genezende balsem in Gilead, waarom is dan de breuk der dochter Mijns volks niet genezen? Jeremia 8:22.

Bij degenen die verloren gaan zijn velerlei oorzaken. De grootste massa van mensen, hebben een ongevoelige ziekte en die is zelfs in de natuur veelal dodelijk; zij versmaden en verachten alle geneesmiddelen. Anderen worden door de duivel in wanhoop opgesloten, dat hun kwaal ongeneeslijk is of in ongeloof dat Christus zulke niet wil genezen. En het ijvervol Christendom dezer dagen is zijn eigen geneesheer en heeft overvloedige balsem, om zichzelf en anderen te genezen.

Maar omtrent de dochter Sions zijn veelal vier voorname oorzaken.

1. Er is in onze dagen, helaas! zulk een kwijnende teringachtige ziekte, men zoekt met allerlei hulpmiddelen zichzelf te genezen; men wordt niet doodkrank en roept niet, het is buiten hoop, het leven uit eigen hand te verliezen wordt gemist, Jesaja 57.

2. Anderen houden Christus, ja wel voor een volkomen en algenoegzaam geneesheer, maar wantrouwen heimelijk door ongeloof de balsem van Zijn verdiensten, om zulke ellendige en doodzieke patiënten te kunnen genezen en de duivel spant met hun ongelovig hart samen, om hen wijs te maken, dat hun zonden te groot zijn, dan dat zij vergeven kunnen worden.

3. Een derde soort hebben zichzelf de balsem Gileads, de beloften en het bloed Van Christus toegepast, maar de kwaal breekt van achteren opnieuw weer op gelijk een wond die wel van buiten, maar niet in de grond genezen is en dan moeten zij daarna het gestolene als dieven, met schaamte en smartgevoel weder terugbrengen.

4. Eindelijk hebben sommigen hun geneesheer bedankt en vertrouwen op hun gezondheid, maar de opnieuw dodelijk gewonde Israëliet moest even noodzakelijk wederom de koperen slang aanschouwen. Dat was zelfs de dwaasheid van David, zodat zijn darmen vol waren van verachtelijke plagen en zijn etterbuilen een afschuwelijke reuk verspreidden. Psalm 38.

Maar o gelukkige dochter Sions! die aan beide, Geneesheer en balsem, even grote behoefte blijft behouden, die zal Petrus toeroepen "U dan die gelooft, is Hij dierbaar". Deze bloed- en heilfontein wordt op Golgotha geopend; daarom komt de Bruidegom Zijn bruid uitnodigen om de schaduwen te verlaten en Hem te volgen, naar de myrteberg van Zijn bittere kruisdood en de wierookheuvel waar Zijn offerande als een lieflijke reuk ten hemel opsteeg. Op die moordheuvel zijn de gelovigen in volle recht van de wet, als hun eerste man, ontbonden en is de bruid van Christus een onvruchtbare, eenzame en bedroefde weduwe geworden.

Maar o gelukkige echtscheiding! daardoor is hun Maker hun Man geworden, hun Goël en Losser, Heere der Heerscharen is Zijn naam, dat was de vrucht bij Jesaja 54 nadat Hij in het 53e hoofdstuk Zijn Ziel eerst tot een schuldoffer zou gesteld hebben. Laat ons onder inwachting van des Heeren voorlichtende genade, twee hoofdleringen trachten te beschouwen.

I. De kruisiging van de Heere der heerlijkheid.

II. De gezegende vruchten voor Zijn Kerk.

Mocht die herscheppende en leven onderhoudende Geest ons bewerken om Paulus' woorden gelovig te mogen overnemen: "maar het zij verre van mij dat ik zou roemen anders dan in het kruis onzes Heeren Jezus Christus, door welke de wereld mij gekruisigd is en ik de wereld", Amen.

1. De kruisiging van de Heere der heerlijkheid was het grote middelpunt Zijner vernedering en verhoging, waarom ook Golgotha wordt beschouwd als het middendeel der wereld. Zo staat Christus als de tegenbeeldige koperen slang in het midden van Zijn gemeente, opdat, waar de dood des Heeren ah het enige zoenoffer in het Evangelie wordt voorgesteld, de gelovigen daar als geestelijke arenden mogen vergaderen.

Laat ons de geschiedenis in enige opzichten toelichten.

1. Toen de Zoon van God zou gekruisigd worden, gaven zij Hem edik met gal gemengd te drinken en in zoverre Hem die van de hand Zijns Vaders werd gegeven, als behorende tot de Raad des Vredes, nam Hij die aan; maar des duivels list wilde Zijn dienaren gebruiken om Hem daardoor te bedwelmen en in zijn nog overig Middelaarswerk onbekwaam te maken, maar Christus wilde die niet drinken, om des satans pijlen krachteloos te maken en Zijn werk met volkomen wijsheid te voleindigen; evenzeer om Zijn volk een voorbeeld te geven, om in zover Gods Vaderhand hun de lijdensbeker inschenkt, die stilzwijgend met onderwerping aan te nemen, evenwel te waken en zich te wachten voor des duivels verleiding, van wereldvreugde en de zwijmelwijn van ketterijen.

2. 's Werelds Heiland werd door Zijn vijanden, tot verzwaring van Zijn lijden, geheel moedernaakt als een vloek opgehangen, die noch de hemel noch de aarde meer mocht bewonen. De eeuwige wijsheid vertoont ons echter hier de tweede Adam, versierd met het volmaakte kleet der onschuld, alzo dat in die Godmens niet de minste schaamte kon plaats vinden. Hij heeft Zijn klederen alleen gedragen, als de schuld-overnemende borg van Zijn beminde Sulamith, gelijk wij nog opmerkzaam worden gemaakt, dat hoewel Zijn andere klederen tot delen zijn verscheurd door de krijgsknechten, Gods voorzienigheid zorgde voor de rok zonder naad. Deze was een afschaduwing van Zijn volmaakte gerechtigheid, daarover werd het lot geworpen, als een voorteken dat de heidenen Zijn voornaamste erfgenamen zouden zijn, gelijk reeds voorspeld was, Jesaja 54.

3. De vijanden hebben de Heere der heerlijkheid gekruist, omdat Hij voor hen onbekend was, I Korinthe 2. Maar hier is een breedte, een lengte, een hoogte en een diepte, dat de spijkers Hem zijn geslagen in handen en voeten in het huis Zijner liefhebbers. O als zij Hem zo door het geloof aanschouwen die zij doorstoken hebben, dan kunnen zij niet anders dan bitterlijk over hun zonden rouwklagen, als een Johannes dood aan Zijn voeten neervallen. Maar om de klare en heldere aanschouwing te kunnen verdragen, zal eerst het verderfelijke en sterfelijke verslonden moeten worden en daartoe zal de volmaakte heerlijkheid nodig zijn.

4. De aardse rechters hebben de gezegende Immanuël tussen hemel en aarde in het midden van twee moordenaren, als de grootste booswicht gekruist. Maar laat ons opklimmen tot de verborgen Raad des Heeren; Hij is die enige Middelaar, om God met mensen en mensen wederom met God te verzoenen en te bevredigen, en als die grote Grensscheider van het tweërlei nageslacht van Adam, die allen tezamen moordenaren van hun lichaam, hun ziel en hun zaligheid zijn geworden. Hij is de ene een reuk des doods ten dode en de andere een reuk des levens ten leven; dit zal eenmaal op de wolken des hemels openbaar worden, wanneer Hij de schapen aan Zijn rechter- en de bokken aan Zijn linkerhand zal zetten; dan zal de grote kloof tussen de arme Lazarus en de rijke man eerst recht gezien worden, een kloof zonder begin of einde, van eeuwigheid tot eeuwigheid, Lucas 16.

5. Eindelijk gebruikte de Heere het tot uitvoering van Zijn Raad, dat Pilatus een opschrift stelde boven het kruis van de gezalfde Messias, hetwelk door de hemelse Rechter onveranderlijk bekrachtigd werd, geschreven in het Hebreeuws, Grieks en Latijn voor ieder leesbaar, hetwelk luidde: Jezus de Nazaréner, de Koning der Joden; deze benamingen hadden betrekking op Zijn Middelaarsambten, Jezus was een Hebreeuwse naam; Nazaréner de gezalfde "Spruit"; Christus was van Griekse afkomst. "Koning der Joden" omdat alle rijksbesluiten destijds in het Latijn werden geschreven.

Was die grote God en Zaligmaker in Zijn gezegende ambten bespot, zo weet de eeuwige wijsheid die tot troost voor Zijn volk openlijk te verheerlijken, in spijt van de vijanden, in deszelfs opschrift, om alzo de kruisverdiensten van Christus te maken tot de enige roem der kerk. Daar staat de weergaloze bruidsschat te lezen, boven het hoofd van de hemelse Bruidegom, voor Zijn geliefde Sulamith. Al haar zonden zijn aan het kruis genageld, de wet van haar vloek en eis ontwapend; duivel, dood, hel en graf zijn overwonnen; God verzoend en Zijn deugden heilig bevredigd; de zaligheid volkomen verworven; de ruime bedeling van geestelijke zegeningen vloeien uit Zijn

gezegende wonden; het Testament is verzegeld, als bevattende de rijksbesluiten van het koninkrijk Gods en de hemel wordt geopend op het triomflied: "het is volbracht".

II. Maar laat ons overgaan tot de onderwerpelijke leringen van de gezegende kruisverdiensten, als vruchten voor des Heeren bondgenoten gelijk ons liet antwoord leert op vraag 43 van onze Catechismus, "*dat onze oude mens niet Hem gekruist, gedood en begraven is*" en gelijk Paulus leert bij Galaten 2:20, welke woorden een rijke inhoud van geestelijke leringen in zich bevatten, zowel tot ontdekking, als tot lering en vertroosting en waar ons de Heilige Geest door de grote kruisgezant, in zes hoofdleringen komt te onderwijzen, onze aandachtige beschouwing overwaardig.

A. "Ik ben met Christus gekruist", welke woorden wij niet eigenlijk naar de letter kunnen opvatten, want Paulus is niet met Christus en ook geenszins de kruisdood gestorven, maar geestelijk beschouwd zijn de gelovigen als leden van het gezegend Verbondshoofd Christus, in en met Hem gekruist, waarvan de kracht en de vrucht zich in vier opzichten openbaart.

1. De oude mens der zonde wordt gekruisigd, namelijk de oude Adam, zijnde die gehele oorspronkelijke verdorvenheid, in alle bedrijven, boze lusten, begeerlijkheden en vleselijke gerustheid, waarmede hij tegen God oorlooft. Deze wordt in het uur der minne gegrepen, door de hand van de vrijmachtige Jehovah tegen zijn wil en gelijk als aan het kruis van Christus genageld, waardoor hij belet wordt om voortaan in zijn boze bedrijven te kunnen voortgaan.

O geliefden, dit is wat anders dan de levenloze en harteloze belijdenis: "wij zijn allen zondaren". Wanneer de nagelen der ontdekking diep worden ingeslagen dan komt er pijn en weedom des harten. Hoort eens van een Job, David, Asaf, Heman, Hiskia, Jesaja, Paulus enz., het bitter klagen, schreien, schreeuwen over dit pijnlijk en smartelijk gevoel der kruisiging.

2. Het is vooral niet minder pijnlijk en grievend wanneer het werk- heilig "Ik" gekruisigd wordt, dat in vrome werken des vleses zijn gewin vond, waarmede men de Heere zo zocht te behagen, terwijl men denkt daardoor een schat te vergaderen tot zaligheid. Om dat nu als schade en drek en een wegwerpelijck kleed te achten, ja als een moordenaar aan het kruis te hechten, o dat doet uitroepen met Micha toen hem zijn Efod en Therafim ontnomen werd "wat heb ik nu meer?" Dit kan en geschiedt ook alleen door de kracht van Christus' kruisdood, die in vruchten in hen openbaar wordt.

3. De wereld wordt gekruist, goederen, vrienden, eer, achting, wereldse godsdienst en alle bekoorlijkheden zijn zo doorkruisigd, dat zij gemakkelijk die afgoden voor de mollen en vleermuizen kunnen werpen, Jesaja 2:20.

4. Daarbij dragen zij ook daarna tot een merkteken, van de wereld gekruisigd te worden. Het gaat de leden gelijk hun hoofd, een christen gekruisigd aan zonde, wereld en alle godsdienst die van het vlees voorkomt, wordt veracht, bespot, vervolgd, ja als oproermaker tot de dood veroordeeld. Een knecht is niet meerder dan zijn Heere. Johannes 15. Maar o gelukkige kruiseling! Paulus' dood was zijn leven.

B. "En ik leef". O wonderlijk peilgeheim! dit is voor de wijzen en verstandigen verborgen. Gekruisigd, gestorven en begraven te zijn en dan te roemen, ik leef! Al degenen die in hun eigen vlees zaaien, doen niets dan opbouwen, maar de Heere bouwt Zijn geestelijke tempel alleen uit afgebroken steen, uit puin en gruis, want de levendmaking des zondaars wordt zeer overvloedig genoemd een nieuwe of een

herscheping, Psalm 33 en 104. Efeze 4. Kolossensen 3.

En hierdoor worden wij teruggewezen, hoe de Geest Gods in de eerste schepping zweefde over de wateren van die duistere en ruwe chaos, hiermede Zijn bereidheid tonende, om in zes dagen al die grote werken openbaar te maken.

Evenzo werkt de Heilige Geest in het werk der herschepping trapsgewijze, hetwelk ons zeer zoet en zinnebeeldig wordt afgeschaduwd.

1. Op de eerste dag werd het licht geschapen; alzo laat de Heere het licht tot verlichting schijnen in de duistere kerker des harten, opdat bevindelijk gezien worde, dat pikzwarte duisternis op de afgrond des harten heerst, en dit licht gaat voort tot de volle dag toe, Spreuken 4.
2. Op de tweede dag het ruime uitspannel, makende een scheiding tussen de wateren boven en de wateren beneden. De wateren zijn in 's Heeren Woord vele malen zinnebeelden van volken. De scheiding maakt ons indachtig, dat de Heere altijd een afzonderlijk volk, Zijn kerk, op aarde heeft, gelijk de heilige linie van Seth in de eerste wereld en daarna in Abraham en zijn zaad, als een volk dat alleen woont, openbaar werd. Deuteronomium 33.
3. Op de derde dag scheidde de Heere water en land, en het water werd zee genoemd, waarbij de vijanden der kerk veelal worden afgebeeld, Psalm 46. Mattheüs 7. Openbaringen 21. En de aarde werd met alle kruid vruchtbaar gemaakt; hier begon Jehovah Zijn werk te zegenen, want hier lezen wij voor het eerst "en God zag dat het goed was". Wij kunnen hieruit verstaan, dat er wel enig licht kan zijn en dat wij wel bij de zichtbare kerk kunnen behoren zonder leven. Maar waar het hart des zondaars vruchtbaar gemaakt wordt in geestelijk uitspruitsel, in schuldgevoel, in gelovig smeken, hopen wachten, heilbegerig uitzien, vurig aankleven enz., de Heere zag dat het goed was, het was door Hem zelf geformeerd.
4. Op de vierde dag schiep de Heere God, zon, maan en sterren; op de eerste dag was het meer een onbestemd en ongevormd licht, en dit werd door die twee grote lichten tot een vaste bepaling gesteld, het eerste licht ver overtreffende. Het wordt in de natuur vastgesteld, dat de maan al haar licht van de zon ontvangt en daarom af- en toenemend is. Dit wordt ons overvloedig afgeschaduwd in het Woord der waarheid, n.l. dat de kerk bij de maan wordt vergeleken en hier op aarde in het algemeen en ieder gelovige in het bijzonder af- en toenemende zijn en dat zij al hun licht alleen van de Zon der gerechtigheid ontvangen moeten en ziet, hun af- en toenemen en hun afhankelijkheid van Christus, de Heere zag dat het goed was, om Zijn volk in de behoefte te houden, en uit de hand huns Heeren te doen leven.
5. Op de vijfde dag schiep de Heere de lucht met vogelen, de zee met vissen en alle wonderlijke zeedieren. Deze alle geven in de staat der rechtheid en ook nu in de herschepping, degenen, die lust hebben de grote werken Gods te beschouwen, ruime stof om hun Schepper te loven, te roemen, te prijzen en groot te maken. De vogelen prijzen door een ingeschapen geluid hun Onderhouder en zij onderwijzen Gods volk, om de gezette tijden waar te nemen, Jeremia 8. En de geestelijke zeematrozen zien in de diepe wateren Gods wijsheid en Almacht, in dat geschapen al en de wonderlijke bewaring daarvan, om Jehovahs lof te verkondigen; de Heere zag dat het goed was, Psalm 107 en 148.
6. Op de zesde dag werd al het gedierte der aarde en ten laatste de mens geschapen, toen alles tot des mensen gelukstaat was voltrokken. Alzo ook in de herschepping; alles wordt ten dienste van 's Heeren kinderen gereed gemaakt met de dieren der aarde en met de stenen des velds worden zij bevredigd. Het verdient nog onze

opmerking! toen de Heere Adam uit het stof der aarde had geschapen, deed Hij een diepe slaap op hem vallen en nam een rib uit Adam waaruit Eva gebouwd werd, en sloot die plaats toe met vlees. Zij werd geheel naakt tot Adam gebracht, door hem als een eenling aangenomen en met hem gezegend om erfgenaam te zijn van het rijke paradijs en na volstandige gehoorzaamheid van de eeuwige gelukzaligheid. Mattheüs 2:15. Maar Paulus leert ons, dat deze verborgenheid ziet op Christus en Zijn gemeente, toen de diepe slaap des doods op Hem viel en Zijn zijde werd doorstoken, waaruit Jezus' Sulamith afkomstig is. Hij heeft haar geheel naakt, als een eenling aangenomen; een enige is Zijn duif en Hij heeft haar erfgenaam gemaakt van hemel en aarde, niet onder conditie van gehoorzaamheid, maar alleen op Zijn volwichtige bruidsschat. "En God zag dat het zeer goed was."

7. Op de zevende dag heeft de Heere gerust, Zijn werken waren voleind. Hij heeft die alle gezegend voor Adam en Eva en hun nakomelingen, tot een onderpand van de eeuwige rust, waarvan het paradijs met de boom des levens sacramenten waren. Maar door Adams bondsbreuk werden ook de zegelen verbroken, zij werden uit het paradijs van de boom des levens verdreven, de hof van Eden werd gesloten en de rust van de aarde verbannen: maar nu blijft er een rust over voor het herschapen en levend gemaakte volk in Christus, waarom ook in Zijn opstanding een nieuwe rustdag, als een onderpand der eeuwige rust en gelukzaligheid is geschonken. Daarom laat Paulus als het gehele fundament van zijn Godsleven volgen:

C. "Maar niet meer ik, maar Christus leeft in mij"; hierin komen ons vier vragen ter beantwoording voor:

1. Of het zondig ik van Paulus nu geheel gekruisigd en gestorven was?

O nee geliefden! daartoe horen wij die Godsmen te veel klagen en uitroepen "ik ellendig mens" gelijk ook aanstonds nader blijken zal.

2. Of de apostel, met sommige heilloze Antinomianen, zo in Christus verchristend was, dat hij ophield de werkoorzaak der zonde te zijn? Of dat zijn zonde bij God in geen aanmerking kwam?

O nee geliefden! ten bewijze daarvan heeft hij de Heere met vele tranen zijn zonden beleden en geleefd met een vrije en blijde consciëntie voor God; hij heeft in al zijn zendbrieven op een heilige en onberispelijke wandel aangedrongen en is daarin zijn gemeenten voorgegaan, gelijk hij een heilig en rechtvaardig God tot getuige kon inroepen, 1 Thessalonicenzen 2.

3. Wat dan de eigenlijke ondervinding van die kruisheld mag wezen?

"Niet meer ik" ; dat hij niet meer leefde als voorheen, toen de zonde nog in hem heerste of als een werkheilige Jood, toen eigen wil en kracht, ja de eigenliefde nog op de troon zaten, maar dat hij nu, daaraan kennis gekregen hebbende, een walging van zichzelf had, aanhoudend strijd voerde en een hartelijk leedwezen en droefheid er over had, als het merkteken van zijn kruisiging en de afsterving van de oude mens, Zondag 33 van onze Catechismus. Daarom zal het de gelukkigste dag en de aller-blijdste dood zijn, wanneer de oude mens de laatste snik zal geven.

4. Eindelijk wat Paulus ons wil leren met "maar Christus leeft in mij".

Hierin ligt een grote troost voor het ledig, machteloos en tot alle geestelijk werk onbekwaam volk des Heeren, dat die grote kruisgezant niet spreekt van zijn sterk geloof, vurige liefde, onvermoeide arbeid, levendige opgewektheid in zichzelf. O nee geliefden! hij belijdt hier openlijk dat er zelfs het allerminste leven noch kracht in hem

gevonden werd, hij was een levenloze Heman, maar Christus de levensfontein, de ware wijnstok, leefde in hem, die beloofd heeft woningen in Zijn volk te zullen maken.

O gelukkige inwoner! Hij mag in het levendig en dadelijk gevoel gemist worden, dat is de klacht van de in waarheid levende zielen, dit maakt eigenlijk hun harteleed uit, dat doet hen zo jammerklachten uiten en vragen "hebt gij ook gevonden Dien, Die mijn ziel lief heeft". Niettemin Hij blijft in en met Zijn levensgenade en verschijnt Hij eens blinkende, dan zijn al de raderen wederom gaande en de vleugelen der begeerte vliegen opwaarts, om hun Liefste opnieuw in te huldigen, daarom getuigt Paulus als een geestelijk krijgsknecht:'

D. "En hetgeen ik nu in het vlees leef"; tot zijn schaamte en smart belijdt hij, dat hij een zondig rustzoekend vlees omdroeg, waar niet alleen geen goed in woont, maar zelfs dat het als met wapentuigen der ongerechtigheid tegen de Heere aandruiste. Een sterke reus, een machtige vijand, die hij noemt een wet in zijn leden die hem gevangen nam. Daarom komt de geloofsheld ons uit zijn eigen levenservaring onderwijzen in de ware geloofsstrijd dat bestaat in een leven:

E. "Door het geloof des Zoons Gods." Een goed geloofsheld kent zijn onwetendheid en machteloosheid, zodat hij uitroept: in mij is geen kracht tegen die grote menigte, maar onze ogen zijn op U. Zij zien door het geloof op dat schild, op de Zoon van God. Daardoor hebben zij heirlegers op de vlucht gedreven.

Komen de zonden als nieuwe slagorden op hen aan, hun Overwinnaar zal hen toeroepen: "het heeft u bedorven o Israël, maar in Mij is uw hulp."

Zijn zij bij tijden als een ouderloze en hulpeloze wees, als een verschoveling op aarde, door het geloof in de Zoon van God, gebruiken zij dit als een geestelijke drangrede, om in zijn tedere ingewanden te dringen. "Immers zal een wees bij u ontfermd zijn," want zij zijn door Zijn dood wezen geworden, Johannes 14.

Als op andere tijden alles schijnt gestorven en zij noch knop, noch bloesem, blad noch vrucht, zelfs geen begeerte meer schijnen te bezitten, dan blijft er toch ook niets anders over dan het geloof in de Zoon van God, Die gezegd heeft, voor zulk een ziel toch zo wonder gepast en dierbaar, "Ik zal ze vrijwillig lief hebben; uw vrucht is uit Mij gevonden. Ik zal Israël zijn als de dauw."

Voorwaar, een troostbelofte des Heeren! In Kanaän regende het gewoonlijk maar tweemaal in het jaar, in de herfst om het gezaaide te doen uitspruiten en dat was de vroege regen; daarop volgde een barre wintertijd, totdat de spade regen volgde, kort voor de oogst, om de vruchten te doen rijpen.

Maar nu maakte de Heere tussen die jaarseizoenen door de nachtdauw het land vruchtbaar waarvan Gods Woord vol is. De dauw des hemels, daalt op Jezus' bruid, alleen van het hoofd van haar Bruidegom, dit wordt alzo in het rijk der genade ondervonden, dat het veelal in de dagen van hare jeugd mild regent van de liefdestroetelingen des Heeren, waarop veelal een wintertijd volgt door het proefvuur der uitbranding. Maar de dauw der genade maakt het land der ziel vruchtbaar, dat zij bloeit als een lelie in het midden van rampen en tegenspoed; dat zij haar wortelen uitslaat als de Libanon, dit is naar de diepte van het geloof des Zoons Gods, naar Zijn verbondsbeloften, Hosea 14. En als dan de spade regen komt om de vruchten eens te doen rijpen, dan leren zij de kracht er bevindelijk van kennen, dat al haar vrucht alleen uit Hem is.

O wonderlijke geloofsvereniging! de bruid is erfgenaam van haar Bruidegom en zij nodigt haar Liefste uit, om in Zijn hof te komen, om Zijn edele vruchten te eten en Hij

nodigt zijn beminde wederom, om te eten van Zijn zielsbanket en te drinken tot dronken wordens toe, Hooglied 5.

F. Eindelijk wijst de Heilige Geest ons door Paulus de grond aan van alle verbondsweldaden: "Die mij lief gehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft" door het geloof des Zoons Gods en deszelfs inwoning en zalige uitwerking, roept de gelovige ziel ruim en blijmoedig uit: "mij."

O dit gelovig mijnen is de levende vrucht der verzekering, die zich in de geloofsroem als echt openbaar maakt, dat alle eigen roem bij het kruis van Christus verdwijnt. Hij heeft zichzelf overgegeven, om de bittere drinkbeker te ledigen en tot de dood des kruises vernederd te worden, welker diepte en bodem zelfs voor de engelen onpeilbaar is en alzo zal die bruidsschat eeuwig worden bewonderd.

Tussenzang Psalm 22:8, 9.

TOEPASSING

Komt geliefden! laat ons nog een weinig met onze aandacht vertoeven bij het Slachtoffer op Golgotha; daar zien wij de vreselijke bondsbreuk Adams, zodat zelfs der overheden en schriftgeleerden verstand alzo verduisterd was, door de onwetendheid en de verharding des harten, dat zij de Heere der heerlijkheid niet gekend, maar gekruisigd en gedood hebben, en waarom kenden zij Hem niet? Omdat de Messias niet was gekomen, naar hun inbeelding en naar hun welgevallen om hun lusten te voldoen, ofschoon zij in al hun godsdienstbetrachting Zijn komst inwachtten. Zo was het door alle tijden en het zou ook nu niet anders bevonden worden onder vele leraars en belijders.

Wanneer Christus geestelijk komt en door de kracht der waarheid alle eigen bekoorlijke godsdienst afkeurt en Zijn Koninkrijk in de harten van Zijn volk uitbreidt, o geliefden! dan kennen zij Hem evenmin als Israëls bouwlieden, daarom kruisigen zij Hem opnieuw in Zijn leden en waarheid. Zo is onkunde de baarmoeder van alle dwaling; gelijk de duivel in vroegere jaren door het onthouden van het woord der waarheid het pausdom tot diepe onwetendheid en dwaling heeft gebracht. Maar daartegenover is thans helaas! in onze donkere en de Heere miskennende dagen, de verwachting van velen in ons vaderland van de gaven en de wijsheid dezer eeuw. Maar wij zouden wel mogen vragen: is het omdat er geen God in Israël is, dat zij vluchten naar Beëlzebub, de God van Ekron?

Het is door alle tijden openbaar geworden, ofschoon een werk met de Heere wordt begonnen maar in eigen kracht door menselijke inzetten voortgezet, dat daar de zegen en goedkeuring Gods niet op wordt aanschouwd; hoeveel te minder dat buiten de Heere wordt begonnen, al geschiedt dit ook op nog zulke gereformeerde grondslagen, het middel is altijd en dan alleen goed als het de Heere wil gebruiken.

Och geliefden! kerkherstel en hervorming begint van binnen in het hart van Gods volk, in waarheid en godzaligheid, en dan werkt de Heilige Geest vooraf dat Sion barensweeën krijgt, gelijk de Heere van Israël zeide: ik heb uw noodgeschrei gehoord. Och mochten die blijde voortekenen eens aanschouwd worden. Dan zou niet alleen de belijdenis in leer hersteld worden, maar de kracht en liefde tot de innerlijke en bevindelijke waarheid, zou zich ook in de wandel openbaar maken, dan is een geoeffende kennis in de verborgenheden der Heilige Schrift en de Godsgeheimen tot sterkte, sieraad en zaligheid der Kerk. Dan zou ook die oude luister van eenvoudigheid wederom aanschouwd worden, daarbij een afkeer van al die schadelijke nieuwigheden en veranderingen en hoogschatting van onze weleer zo

beroemde Staten-Bijbel, om van dat dierbaar woord niet toe- noch af te doen, Openbaringen 22:18, 19.

Maar geliefden! wij vrezen dat de afval en afwijking nog niet op het hoogst is en geloven dat Nederlands ongerechtigheid nog niet rijp is geworden voor het oordeel Gods. Hiervoor is geen klein, maar een zeer groot merkteken n.l. die waterloze wolken, die over ons drijven, van die nieuwmodische godsdienst waar geen dauw of regen uitvalt, maar die het christendom tot een Gilboa maakt.

O wat al treurige verschijnselen die als voorboden ons het naderend wraakzwaard aankondigen! Vooral in de steden schreeuwen de zonden als uit Sodom naar de hemel, de rijken der aarde die hun tijd in ledigheid doorbrengen, worden op de rustdag des Heeren als door de duivel tot de arbeid aangezet. Het zal verschrikkelijk zijn, als zij eenmaal met de rijke man, hun ogen zullen open doen in de rampzalige eeuwigheid. Lucas 16.

En letten wij op de gruwelijke en godtergende hoogmoed, hoe de ruime zegeningen worden verkwist in pracht en overdaad, dat doet ons te meer vrezen.

Wij hebben behalve in Gods Woord, nog een ontzettende geschiedenis. In het jaar 1421 zijn 72 dorpen in Zuid-Holland, geheel door het water verwoest en verzonken, daar was de hoogmoed ook ten top geklommen, de Heere heeft een gruwel aan Jacobs hovaardij.

En beschouwen wij onder alles wat ons omringt, het doodswezen dat op het christendom ligt, dit doet ons nog het allermeest vrezen. De ijver- volle christenen maken zich in leer, wandel en hoogmoed zo openbaar, dat ieder die zulks met opmerking beschouwt, er van getuigen moet, als Abraham van Gerar "in deze plaats woont de vreze Gods niet." Komen wij tot de oprechten in den lande, daar wordt het leven gemist, hun zijn de haarlokken afgesneden, zij hebben hun kracht verloren, om tegen de vijanden te strijden. Wij eindigen hier met Mozes' bede, "och of al het volk des Heeren profeten ware" en met een ijvergeest bezielde mocht worden, om voor waarheid en godsvrucht, voor kerk en vaderland te strijden.

Maar laat ons trachten met de behandelde waarheid tot bijzondere lering nog kortelijk onze overige tijd te besteden.

A. En wel ten eerste tot ontdekking en dat uit naam en last des Heeren, die dat bevel aan Zijn dienstknechten heeft gegeven; daarop hebben zij ook het oog gelijk Petrus zeide, op Uw bevel zal ik het net uitwerpen, want anders zou het ook een geheel vruchteloze arbeid zijn.

1. Want de verharding is bij velen zeer groot; aan de vermaningen en bedreigingen worden zij zo gewoon, dat zij het blazen van de grote bazuin niet meer horen; de Heere spreekt het "wee" over hen uit en dat het Sodom en Gomorra nog verdragelijker zal zijn in de dag des oordeels.
2. Het verstand is zo verduisterd, dat zij het onderscheiden geluid der bazuin niet kunnen verstaan, zodat zij zich aan de rechterhand van Christus plaatsen bij Zijn schapen, terwijl zij nog onder de bokken behoren.
3. Het oordeel is zo verdwaasd, dat zij het licht voor duisternis aanzien. Wanneer zij eens ontdekt worden en de grond hen ontzinkt, dan houden zij dat voor duivelbestrijdingen. Ook zien zij de duisternis voor licht aan, wanneer de satan hen op drooggronden doet rusten en zij zulks voor Geesteslicht houden.
4. Daarbij het hart des mensen is zelfs arglistiger dan enig ding, in dodelijk en moedwillig zelfbedrog. Hij wil niet aan zijn kwaal ontdekt worden en schuwt het onderzoek. Hij wordt boos als de mensen hem niet gelukzalig willen spreken en ofschoon noch zijn oude mens gekruisigd, noch zijn eigen gebouw van zaligheid

van zijn natuurlijke godsdienst is ingestort en hij veel van Gods kinderen verschilt en niet bevreesd is voor zelfbedrog, het merkteken der oprechtheid, hij houdt zich aan zijn ijdele en valse hoop maar vast. O geliefden, wie zal Achab overreden? Mocht de Heere uit wiens Naam wij u de boodschap brengen dezelve eens bekrachtigen, dat gij eens arm en ellendig, red- en radeloos mocht worden, om u eens voor Hem neder te leggen met de bede: doorgrond en ken en beproef mij en ben ik op een schadelijke weg, verlos mij en leid mij op de rechte weg der behoudenis, Psalm 139.

B. Maar welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent, die de pijnlijke kruisiging hebben leren kennen en een klagende Heman zijn geworden. Ofschoon de verlichte predikers en diegenen, die de dood lief hebben, die klachten haten en verachten en lasterende zeggen, dat de mensen zich het klagen maar tot een gewoonte maken, mijn geliefden! ofschoon er door alle tijden huichelaars geweest zijn, die het werk van Gods arme volk nabootsen, welke de apostel Judas, klagers en murmureerders over hun staat noemt, dit doet daarom het leven der genade niet veranderen. De Heilige Geest leert ons door Jeremia, dat de geloofskracht aan een levend mens behoort, laat ons zo tot ontdekking als tot bemoediging, dit onderscheid trachten voor te stellen.

1. Er is een verstandelijke klacht, welke ontstaat uit bijzondere omstandigheden, tegenheden, ziekte, plotselinge sterfgevallen, maar nadat de plagen weer verdwijnen, wordt men met Farao weer gerust en vergeet de vrees voor de dood en de eeuwigheid. Maar de geestelijke mens draagt de nood en de klacht in zijn ziel, die kan hij niet vergeten, evenmin als een kranke en pijnlijke patiënt zijn ziekte kan vergeten, het is een inwendige vanzelfheid en hij heeft daardoor verstand van kermen gekregen, Amos 5.

2. Er is ook een historiële klacht, wanneer iemand tamelijk in de Schrift onderwezen is, dan kan hij daaruit de ellendestaat des mensen afleiden. Ik heb een leraar gekend, die het eeuwig ongelijk zijner gemeente en ook zichzelf aankondigde, maar zonder pijn en boetvaardigheid en hij is volgens zijn eigen laatste woorden, naar de eeuwige rampzaligheid gegaan. Maar die met Christus gekruisigd zijn, die gevoelen de pijnlijke nagelen en stekende doornen, die beginnen met Paulus voor de Heere te jammerklagen bij aanhoudendheid, en vraagt gij soms hoe lang? Zo lang als zij zondaars zijn, gelijk Christus Zijn apostel ten antwoord gaf: "Mijne genade is u genoeg", 2 Korinthe 12.

3. Er is ook een consciëntieklacht, die zeer verschillende uitwerkingen heeft. Kaïn ging een stad bouwen om het door bezigheid te verlichten; Nero en Juliaan tot gruwelijke boosheid; Sauls onrust werd wat gestild, door de godvruchtige harpzanger David en Judas en Pilatus gingen tot zelfmoord. Maar de uitverkorenen, ofschoon zij ook dezelfde strijd van een ontwaakte consciëntie bezitten, zo hebben zij toch wat boven de verworpingen; zij kunnen het niet verdoven en de duivel kan hun aan het leven niet komen, want de Heere zegt van Efraïm: sedert Ik tot hem gesproken heb, denk Ik ernstiglijk aan hem, en daarom hoort Hij naar het klagen van Zijn volk, als zij op de heup kloppen van berouw en droefheid, dit is de uitwerking van het spreken van Jehovah tot Zijn volk, Jeremia 31.

4. Er is ook een klacht die uit een verlicht oordeel voortspuit, zij hebben verlichte kennis, om de ijdel roemende belijders de mond te kunnen stoppen en schijnen

voorstanders te zijn van de arme zondaars- leer, maar in de grond des harten grazen zij met het rijke Laodicéa op de hoge wettische bergen; dit wordt voor een opmerkelijke openbaar, als zij maar buiten hun belijdenis van zichzelf spreken; maar die door de Zon der gerechtigheid zijn verlicht en zwart gebrand, die zichzelf in de geestelijke spiegel hebben aanschouwd, zijn veel armer van binnen dan in hun belijdenis, hebben veel inniger en armelijker klachten in de eenzaamheid dan bij de mensen. De arme spreekt smekingen, Spreuken 18.

5. Er is ook een stoute klacht, die uit het vermetel geloof voortkomt. Zij breiden de zonden tot de hoogste top uit, welke snode monsters zij zijn en dat met zulk een kracht en studie, maar nauwkeurig bezien is het enkel hoogmoed op hun zelfkennis en een zondig en stout geloof. Zij zijn brutaal tegen de hoge God, even gelijk Salomo zegt, "de rijke antwoordt harde dingen", Spreuken 18. En als Bunjan schrijft van mondschriften, zij hebben een grote uitroep tegen de zonden. O nee geliefden, die door de kracht van Christus' kruisdood aan de zonde gestorven zijn, die zijn niet stout of hoogmoedig op de zonden; gaat eens uit op de voetstappen der schapen, hoort eens David, Hiskia, Jesaja en Heman bitterlijk kermen en ziet eens een Efraïm op de heup kloppen en de tollenaar op de borst slaan, een Job zich in stof en as verfoeien, een Ezra en Daniël beschaamd om hun aangezichten op te heffen; en dit zijn verbondsgiften aan het begenadigd Israël Gods beloofd, Ezechiël 36.

6. Er is ook een huichelachtige klacht, zij vertonen van buiten hun droevige aangezichten en hun geschrei, gelijk de vallende sterren het meeste schijnsel van zich geven. Zij nemen een teem van klagen aan om de ware vromen te bedriegen, even gelijk Saul, hij betoonde berouw opdat Samuël hem voor de oudsten van Israël zou eren; maar dat zijn gruwelijke klagers, die het van de duivel geleerd hebben, die daar hun studie en toeleg van maken. Maar de treurende Sionieten zien in hun droefheid, tranen en klachten van onzuiverheid en huichelarij; maar met strijd en leedwezen en belijdenis van hun verborgen hartzonden en het doet menige ziel daarom zijn staat verdenken, ofschoon zijn kennis en diepe zelfverfoeiing over zijn onoprechtheid, hem tot een oprechte maakt, gelijk het ook Davids begeerte was "laat de oprechtheid en de vroomheid mij behoeden," Psalm 25.

7. Er is ook nog een wanhopend klagen, gelijk dat van Kaïn en Ezau en de zondaren te Sion, Jeremia 33, maar het is een droefheid die de dood werkt, omdat zij niet vluchten naar Golgotha. Ziet eens een Heman. Hij was van der jeugd af doodbrakende en twijfelmoedig; maar in die zware zielsstrijd werd, gelijk in die heidense hoofdman en die Kanaänese vrouw, zijn groot en sterk geloof openbaar, om door dat heirleger van bestrijdingen bij dag en nacht door te dringen, tot de kruisverdiensten van zijn Heiland. O gelukkige noodklagers! die met beide handen grijpen naar de bladeren van de Boom des Levens, tot genezing van hun zielen. Openbaringen 22.

8. Eindelijk er is nog een dodelijke klacht; klagen jaar in jaar uit, zij maken daar hun grond van. Onze armoede of jammerklacht zal ons nimmer of nooit enig geluk of zaligheid aanbrengen; de Heere maakt alleen arm, om daarna rijk in Christus te maken. Maar die door Jezus' ogenzalf met zijn gans traanwaardige staat is bekend gemaakt, die komt tot Hem. Rijken worden ledig weggezonden maar armen en treurigen staan in Zijn zaligspreking boven aan; die alleen kunnen op onwrikbare gronden met Ethan instemmen om eeuwig te zingen:

Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;

*Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht.
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkrone dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

C. Uit onze verhandeling volgt nog een andere lering, n.l. wij hebben gezien dat er tweeërlei klagers zijn, zo zijn er ook te allen tijde tweeërlei roemers geweest.

1. Veel ijdele roem hoort men in onze dagen, opgaven en wijsheid door studie verkregen, die toch opgeblazen maakt, al diegenen die in de stad genadeloos wonen, gelijk de verwaande Bileam. Velen hebben een sierlijke houding als een komediant, voor de spiegel geleerd, om van de mensen gelauwerd te worden. Met zulke leraren zegt een oudvader, zal de hel bevoerd zijn.

Maar de van God geleerde dienstknechten willen veel liever roemen met Paulus, in hun dwaasheid, zwakheid, verachting en verguizing van de wereld, en vraagt gij waarom? opdat de kracht van het kruis Van Christus (dat een ergernis is en blijft) in hen mag wonen. Mocht het Sions Koning eens behagen in Zijn kerk en in de harten van Zijn volk voor zulke leraren een plaats te maken, dan zou de Heere die des Geestes overig heeft, het aan uitgestoten arbeiders in Zijn wijngaard niet doen ontbreken, Matheus 9.

2. Velen roemen thans als een Jehu in hun ijver voor kerken, predikanten, dode kerkvormen, binnen- en buitenlandse zendelingen enz., maar het is een blinde ijver, zij offeren met de Baälpriesters op een verkeerd altaar.

Maar gelukkig die met Elia geleerd heeft alleen te offeren op het altaar van de God Israëls, n.l. overeenkomstig Zijn reine inzettingen, door het geloof in de grote Hogepriester, op dat Altaar worden de offeranden alleen door het vuur des hemels aangestoken, en van de hand van die ongeschapen Verbondsengel, klimmen de gebeden der heiligen met het reukwerk van Christus' verdiensten en voorbeding, als een lieflijk reukwerk tot de troon Gods, Openbaringen 8.

3. Velen roemen in onze tijd in hun religie en verblijden zich dat zij leden van een door hun hooggeschat kerkgenootschap zijn geworden; zij offeren in het openbaar en tekenen hun hand voor een aanzienlijke som geld om de predikanten te kopen, de scholen met Bijbel voort te planten; zij worden nu helaas van de mensen geprezen en voor ijverige christenen begroet, ofschoon hun hart en huis van alle waarachtige godsvrucht ontbloot is. O vrienden! wat verleidende dagen beleven wij; wat zijn toch alle uiterlijke belijders anders dan, gelijk een oud leraar schrijft, als een houten lid aan een lam mens, het blijft dood en koud, al hun ijver vloeit uit loon en om eer, daar zijn te allen tijde zelfs onder het Pausdom martelaren geweest, die voor hun religie zijn gestorven en verloren gegaan, 1 Korinthe 13.

Maar de oprechte Sionieten verblijden zich wanneer de Heilige Geest al die wisselbanken in hun ziel eens omkeert van die magere, blinde, kreupele en verminkte offeranden, die uit hen zelf voortkomen; zij roemen alleen dat zij levende lidmaten zijn geworden, van de gemeente der uitverkorenen en eeuwig zullen blijven, zie onze Catechismus, Zondag 21.

4. Veel roem bestaat te allen tijde bij hen, die nog aan de wet als hun eerste man getrouwd zijn, gelijk de ingebeelde Farizeeër, de rijke jongeling, de brave oudste zoon in de gelijkenis en de Galatiërs die door een wettische geest waren betoverd; zolang hun consciënties niet door Evangelische genade gereinigd worden, blijven zij voortroemen in hun dode werken.

Maar de levende kinderen Gods hebben hun roem gevonden hierin, dat het eeuwig ongeschapen woord, door het tweesnijdend zwaard, van het beschreven woord n.l. wet en evangelie, hen heeft afgesneden, van al die dode werken en onvruchtbare ranken en ofschoon de afsnijding, door het scherpe zwaard van de wet, pijnlijk en smartelijk is, zo werkt de Heere in de uitverkorenen door het Evangelie een blijde vertroosting, zodat zij voor alles wat hun ontnomen wordt, wat beters en zaligers in de plaats ontvangen.

5. Velen roemen in hun bekering, en hebben het zich tot een gewoonte gemaakt, die bij elke gelegenheid aan te grijpen, om die te vertonen en er mee te pronken; maar zij zijn veelal gelijk aan een winkelier, die al zijn koopwaren buiten heeft staan, maar binnenshuis heeft hij bijna of in het geheel niets.

Maar zij wier leven in Christus bij God verborgen is, die kunnen bij hun schat niet komen, zij zijn gelijk aan verkwistende kinderen, hun eigendom wordt hun niet toevertrouwd, maar voor hen weggesloten, zij moeten veelal met Efraïm en de klaagkerk bidden: "Heere, bekeer ons, zo zullen wij bekeerd zijn;" hun tong kleeft gedurig aan hun gehemelte, maar als de blinkende Morgenster eens in hun ziel weer opgaat, dan roemen zij wat grote dingen de Heere aan hen gedaan heeft en roepen al diegenen die Zijn Naam ootmoedig vrezen, zo hartelijk en met een levend geloof toe: "hoort en ik zal u vertellen wat de Heere aan mijn ziel gedaan heeft", Psalm 66.

6. Velen roemen in hun bevindingen, in hun genietingen, in beloften, en bijzondere vertroosting; maar ik hoor mij tegenwerpen, zijn dat dan geen zegeningen om er mede ingenomen te zijn?

Mijn geliefden! als wij een onbekende weg bewandelen, en wij mogen op onze reis duidelijke handwijzers ontmoeten, die ons de rechte weg bevestigen, dit is zeker voor een reiziger geen kleine vertroosting, maar om daar nu een legerplaats van rust te gaan maken, zou een bewijs zijn dat er geen innerlijke begeerte was naar de plaats van bestemming. Hierin komt ons de Zoon van God zelf onderwijzen, bij de Evangelische koopman die schone paarden zocht, zoete waarheden, zalige beloften, aangename ontmoetingen, voorkomingen enz., maar als hij de Parel van grote waarde vond n.l. Christus zelf, zo ging hij alles daarbuiten verkopen; heeft hij dan daar niets mede op? O ja geliefden, dat blijft zijn biddend uitzien, maar hij heeft er zijn grond uit verloren om er op te rusten, hij heeft met Paulus geen andere grond en roem overgehouden, dan het kruis van de Heere Jezus Christus. Galaten 6.

7. Velen roemen in hun zelfverloochening, dat zij onder kruis en zelfs in sterfgevallen van hun tederste naastbestaanden zo berusten kunnen; maar het is veeleer een stoïcijnse ongevoeligheid, omdat zij zonder strijd, gebed en smekingen, zich de uitnemendste verbondsgenaden toeëigenen: ten bewijze dat het maar aangenomen en ingebeeld is, dringen zij hun geloof aan hun medereizigers op.

Maar het is wat anders als 's Heeren beproefde kinderen in de verdrukking kunnen roemen, als zij hun af- gestorvenen in de Heere mogen kwijt worden en in Zijn Godverheerlijkende raad, mogen berusten; gelijk wij lezen van Jabes die heerlijker was dan zijn broeders; hij durfde het kruis niet afbidden, maar dat de God Israëls het kwade zo mocht besturen, dat het hem niet mocht smarten, en de Heere liet komen wat hij begeerde; dan staan soms vrienden en naburen verwonderd, dat de vromen in hun kruisschool in hun tenten zitten te zingen en te roemen in de verdrukking, Romeinen 5.

8. Velen roemen in hun sterk geloofsvertrouwen, maar in een land van vrede, en dan kennen Gods kinderen hun eigen zwakheid niet, daarom spreekt de Heere: hoe zult gij het maken in de verheffing der Jordaan?

O vrienden! in proefwegen komt de Heere Zijn volk van eigen wijsheid, kracht, deugd en geloofsvertrouwen ontbloten: maar als de liefde Gods door de Heilige Geest in het hart wordt uitgestort, dan kunnen zij met hun God over muren springen en door benden dringen, en roemen gelijk zeker martelaar zijn vrienden toeriep, om hem te volgen, dan zouden zij eens een edelmoedig krijgsknecht van Koning Jezus de vlam zien instappen, en dit wordt door een wolk van getuigen bevestigd, Hebreeën 11.

9. Eindelijk het is thans helaas! een gewoonte geworden, te roemen dat de hemel hun vaderland is; velen stappen blijmoedig het schuitje van ijdele hoop in, maar zij missen een wandel in de hemel met Paulus, Filippensen 3.

Het zijn zalige ogenblikken voor de pelgrims Gods, als de dood verslonden is tot overwinning, want zij hebben het tegendeel geleerd n.l. dat zij niet geschapen zijn om te sterven; maar de dood is op Golgotha verslonden en voor de gelovigen een doorgang tot het eeuwige leven, hierin roemden de Bijbelheiligen en al de gelovige Ethans op hun sterfbedden, dat zij eeuwig zullen zingen in heerlijkheid. Amen.

Nazang Psalm 105: 21.

8. LEERREDE

Het zalig sterven van de hemelse Bruidegom

Voorzang Psalm 72:9, 10

Geliefde toehoorders.

Deze Psalm is een heilbede en de gelukwens van de koninklijke profeet David, waarin hij zijn blijdschap openbaart, dat zijn zoon Salomo als troonopvolger, op de troon van Israël zou zitten. Hij zag reeds dooreen profetisch gezicht de schone tempelbouw te Jeruzalem, waarin Jehovah Zijn heerlijke tegenwoordigheid zou openbaren, en de gezegende regering onder Salomo, zodat zelfs de heidenen met geschenken zouden toevloeien, en hem welgelukzalig roemen, gepaard met een vermaning om gedurig voor hem te bidden. De godvruchtige zanger heeft deze Psalm in zijn ouderdom gedicht, waarop wij in het slot opmerkzaam worden gemaakt, zijnde van een veel betekende inhoud n.l. "de gebeden Davids des zoons van Isai hebben een einde." Maar geliefden, laat ons met onze aandacht hoger opklimmen. Deze beide koningen waren doorluchtige voorbeelden van Vorst Messias en zijn Koninkrijk, gelijk de Heere reeds door de profeet Nathan aan David heeft bekend gemaakt, 2 Samuël 7. De God Israëls had Zijn knecht David geroepen, om de oorlogen des Heeren te voeren en de vijanden van Zijn erfdeel ten onder te brengen.

In zijn persoon werd Christus afgeschaduwd, in Zijn vernedering, zware strijd, smartelijk lijden en in Zijn laatste en veel betekende woorden als de biddende Hogepriester aan het kruis, ofschoon Hij dat ambt in de hemel voortzet, niet met hoorbare woorden, maar op een hemelse en voor ons onbegrijpelijke wijze.

In Salomo wordt ons de tegenbeeldige Salomo, Christus, in zijn geestelijk koninkrijk afgebeeld als een rijk van vrede, rijkdom, uitgebreidheid, heerlijkheid en het geluk zijner onderdanen, alzo dat in David en Salomo, Christus in Zijn vernedering en verhoging wordt afgeschaduwd; maar ook de staat van de strijdende Kerk Gods op aarde en het afwisselende genadeleven, bestaande in oorlog en vrede, strijd en zegepraal, armoede en rijkdom, verachting en heerlijkheid, nederlaag en volkomen overwinning. Alzo dat de God Israëls in dit koninkrijk niets anders doet dan wonderen; daarmee wordt de grenslijn getrokken tussen Jezus' bruid en de belijders die het zich maar inbeelden, tussen de ware en valse genade. In de ware onderdanen is het merkteken verwondering, al wat geen verwondering baart, is bedrog en zelfmisleiding.

Verwondering is niet alleen de toetssteen der waarachtige bekering, maar ook het gewicht in de weegschaal der genade en in de trappen van het geestelijk leven; laat ons dit nader trachten te beschouwen.

1. Zou het geen wonder zijn mijne geliefden! dat de schoonste der mensenkinderen de eeuwige, enige Schootzoon des Vaders, Erfgenaam van hemel en aarde, zulk een vijandige, mismaakte, zwarte Moriaan en geheel verarmde bruid, met een oog van welgevallen aanziet en daarvoor zulk een kostelijke en dierbare bruidsschat betaalt? Velen daarvan zijn te voren in diepe afgronden van zonden ingezonken, bij sommigen scheen voor het uur der minne, de zonde bovenmate uit te breken, even gelijk de bezetene die tot Jezus gebracht werd, vooraf het allermeest door de duivel werd geplaagd; omdat hij dan maar een korte tijd meer kan heersen, heeft hij grote toorn, Openbaringen 12. O vrije en soevereine opzoekende liefde, die achteraf het allermeest

wordt bewonderd.

2. Maar het wonder wordt meer openbaar als de hemelse Bruidegom het geloof, als het zuurdeeg der aarde in haar ziel uitstort; daardoor krijgen zij een gezicht in hun schuld, zwarteheid en armoede en in de grote kloof en afstand, tussen de Zoon van God en de zondige mensenkinderen. En dat zij nu *door Zijn God'lijk oog belonkt* en bemind zouden zijn, dat schijnt hun veel te groot, dat kunnen en durven zij niet geloven, daardoor wordt het niet alleen een verwonderen, maar veelal een betwijfelen, vrees en ongelooft, want zij roepen met de vader van de bezeten zoon uit: "ik geloof Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp!" Markus 9.

3. Het wonder klimt hoger, als de Heere Jezus zich aan haar ziel ontdekt in Zijn schoonheid, gepastheid, bereidwilligheid en algenoegzaamheid en door gevoelige uitlating van Zijn liefde, alle vrees en ongelooft wegneemt, en daarenboven door de Heilige Geest door personele beloften zijn aanstaande huwelijkstrouw haar belooft en verzegelt, zodat zij in zalige verwondering uitroept: "Zijn genegenheid is tot mij", dan is Zijn naam een uitgestorte olie, die de maagden lief hebben; waar zij die lezen of aanroepen daar schreit hun ziel van verlangen. O wonder zonder weerga! Zijn liefde is uitnemender dan de wijn, die zich openbaart in die besliste keus, om haar Liefste onvoorwaardelijk te volgen. Hooglied 1.

4. Het wonder wordt nog al groter, wanneer de hemelse Bruidegom Zijn bruid ondertrouwt, Hosea 2. In gerechtigheid, dat is het huwelijksverbond maken op de enige offerande Van Christus en op Zijn volwichtige bruidsschat; in gerichte, de liefde des Vaders en de vrede des Heiligen Geestes zijn de huwelijksgetuigen die het toestemmen en ondertekenen; in goedertierenheid, het gaat gepaard met het zaligste genot, zodat zij uitroepen: *O eeuwige liefde des Vaders! eeuwige liefde des Zoons! eeuwige liefde des Heiligen Geestes!* in barmhartigheden, zijnde de zegelen van de onberouwelijke en onverbreekelijke ondertrouw; in geloof, hetwelk bestaat in de oprechte toestemming en hartelijke inwilliging der ziel om met Maria te zeggen "Amen! mij geschiede naar Uw woord!" Lucas 1.

5. En wat het huwelijk achteraf zo wonderlijk maakt, terwijl zij nu de naam heeft ontvangen van Sulamith hetwelk betekent "vreedzame" en zij zich ook een zoete vrede beloofd en voorgesteld had en haar rustlievend vlees met een Issaschar de rust liefheeft, dat nu mijn geliefden! haar voornaamste strijd een aanvang neemt; hoe kuiser en tederder zij leeft in de gemeenschap met haar Bruidegom, hoe meer vijanden, gelijk de kapers op zee op rijk beladen schepen aanvallen. Zodat de gehele wereld, het rijk der duisternis en de kracht der verdorvenheden van de oude Adam, dag en nacht Jezus' bruid beoorlogen met alle dodelijke wapentuigen, en dus strijd van binnen en van buiten, zodat zij met Josafat uitroepen "in ons is geen kracht tegen deze grote menigte," 2 Kronieken 20.

6. Hetgeen daarna de vrouw des Lams zich nog al meer doet verwonderen is, dat terwijl zij in zulk een schatrijk en gezegend huwelijk is getreden met de Zoon van God, de enige Erfgenaam des Vaders, dat zij nog nooit zo arm is geweest als nu. Dit is het zuivere merkteken van echte huwelijksgemeenschap. Wanneer het een natuurlijke bruid maar om de goederen en niet om de persoon te doen is, dan gaat zij daarna met baars mans goederen aan het pronken en die doorbrengen. Alzo handelen de huichelaren die Christus om Zijn goederen beminnen en Hem zelf hebben genomen,

deze worden ingebeeld rijk, gaan aan het pronken, verkwisten en doorbrengen, maar zij hebben met de rijke man bij de dood niets meer. Lucas 16. Geheel het tegendeel handelt die hemelse Brudegom met Zijn ondertrouwde bruid. Hij kent haar, dat zij even goed als de rechtschape Adam zijn goederen zou doorbrengen. Hij vertrouwt haar de sleutel niet toe, zij moet alleen van de giften leven. Openbaringen 3:7.

7. En wat al het voorgaande wonder nog te boven gaat, als de van God geliefde en door Christus ondertrouwde echtvriendin, eens door ontdekkende genade mag inzien hoe liefdeloos en trouweloos zij de huwelijksseed heeft verbroken en met vele boelen heeft geboeleerd en zij haar Liefste zo veel redenen heeft gegeven, dat Hij nooit meer vriendelijk naar haar zou omzien, en als Hij dan onverwachts komt springen en huppelen over al die bergen en heuvelen van zonden en omzwervingen en haar zo troostvol toeroept: "keer weder, keer weder, uw stem is zoet en uw gedaante is liefelijk," dan leren zij eerst de kracht ervan dat zij in een eeuwig zoenverbond zijn ondertrouwd.

Met de gelovige kerk leren zij nu bevindelijk roepen uit de afgrond van ellende, tot de afgrond van Zijn eeuwige verbondsliefde, Psalm 62, en de zalige geloofsroem van ons lied aanheffen, dat wij wel Davids zwanenzang mogen noemen (gelijk de natuurbeschrijvers zeggen dat de zwanen kort voor hun dood zulk een liefelijk geluid geven). Zo komt de dichter ons de onderdanen van de hemelse Salomo zo duidelijk aantonen, als een ellendig, behoeftig en nooddruftig volk, dat niet kan gaan of staan, spreken of zuchten, aannemen of loslaten, begeren of omhelzen, dat is geheel zonder helper. Maar o roem van luistervolle vrije genade! dat nooddruftig volk ontvangt een schat van zegeningen uit Hem, die Zijn gemeente door Zijn Goddelijk bloed heeft gekocht. O wonder boven alle wonderen groot, de God Israëls doet niets dan wonderen!

8. Eindelijk zal het wonder ten hoogste toppunt stijgen, als zij verlost van zonde, tranen, wolken en strijd, de prijs der verlossing eeuwig zullen bewonderen in heerlijkheid; dan eerst zullen zij leren verstaan dat hun God als de Borg des verbonds, voor hen geleden heeft, in het gevoel van Gods toorn, maar gestorven is in de zalige troost van zijns Vaders liefde. Daar hopen wij nader onze aandacht op te vestigen.

Het is volbracht, en het hoofd buigende gaf de geest.

Johannes 19:30

Er wordt van Boaz getuigd, dat hij niet rusten zou, voor hij zijn geheel losserswerk voleind had, het huwelijk met Ruth gesloten en zij in haar erfenis was hersteld. Dit is volkomen bevestigd in het tegenbeeld van Boaz in die grote Goël en Lossers, die niet heeft gerust, voor Hij de prijs heeft betaald en niet rusten zal, voor Hij al Zijn uitverkorenen ondertrouwd heeft en bij Hem in heerlijkheid gebracht. In de lossers onder Israël werden hoofdzakelijk zeven eigenschappen vereist.

1. De lossers moesten hebben een recht als nabestaande in den bloede. Daarom heeft Jezus die met heerlijkheid en eer gekroond was, Zich zo diep vernederd, (lat Hij het vlees en bloed Zijner bruid heeft aangenomen, "opdat Hij eert barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen die bij God te doen waren". Hebrëen 2.

2. De lossers moesten nauwkeurige kennis dragen van diegenen die hun naastbestaanden waren. Zo doorlopen de ogen van Christus, die als vuurvlammen zijn, het gehele land van Immanuël van zee tot zee, van de rivieren tot de einden der aarde, om Zijn ellendig, behoeftig en nooddruftig volk alle hulp te bewijzen. Psalm 72.

3. De lossers moesten een overeenkomende rijkdom bezitten om lossers te kunnen zijn, om de schulden van hun naaste te betalen en hen daarna wederom in hun volkomen bezitting te herstellen. Dit heeft Christus met één offerande gedaan, daardoor is heel het zwarte register van erf- en dadelijke zonden uitgewist, om nooit weder in gedachtenis gebracht te worden en daarenboven het recht verworven, tot alle aardse zegeningen en de ingang in de vreugde der eeuwige heerlijkheid, gelijk Hij over Zijn betaalde bruidsschat, de blinkende heiligheid en rechtvaardigheid van Zijn hemelse Vader kan inroepen. Johannes 17.

4. De lossers moesten een macht en heldenmoed bezitten om zich te wreken aan de doodslager en de vijanden van hun bloedverwanten en als zij soms voor slaven verkocht of in de gevangenis waren opgesloten hen daaruit te verlossen. Dit heeft de Leeuw uit Juda's stam gedaan. Hij heeft in het openbaar de overheden en machten uitgetogen en over hen getriomfeerd. Hij is als die sterke doorbreker in het huis des sterkgewapenden ingebroken, om hem zijn gevangenen te ontroven; daarom zingt de kerk van Hem, "Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd", Psalm 68. Dit is ook de bede van de dochter Sions, dat die grote Lossers Zich eens wreken mocht aan de dochteren Babels, de inwonende zonden en moordenaars. "Welgelukzalig zal Hij zijn die u uwe misdaad vergelden zal, die gij ons misdaan hebt, die uwe kinderkens grijpen en aan de steenrots verpletteren zal." Psalm 137.

5. De lossers moesten ook een gewilligheid bezitten, om de kinderloze weduwen te huwen. Dit heil laat Sions koning door Zijn gezanten aankondigen in die doorluchtige profetie, Jeremia 62. Ziet uw Bruidegom komt, zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht n.l. zijn uitverkoren bruidskerk, zijn loon is met Hem aanduidende eensdeels het recht dat Hij op Zijn volk heeft, en anderdeels Zijn Goddelijke almacht die er toe vereist wordt, om ze tot Zijn dadelijk eigendom te maken, door haar te verlossen uit de handen van hare wederpartijders die haar gevrijd hebben n.l. de duivel en de wet haar geliefkoosd huwelijk, Psalm 107:2. En om door hartoverbuigende genade haar als een vrijwillige prinsendochter het huwelijk te doen inwilligen, dat zij genaamd worde een heilige verlostte en gezochte bruid, die niet verlaten zal worden, Jesaja 62.

6. De lossers moesten niet alleen de weduwen huwelijken, maar ook zaad verwekken, opdat het erfdeel in Kanaän niet werd uitgeroeid. Hoort eens mijne geliefden! de troostbazuin aan de Evangeliekerk "Uw Maker is uw Man, Heere der Heerscharen is Zijn naam", Jesaja 54. Maar nu moet alle vleselijke godsdienst, prediken, bidders, aalmoezen doen, vasten enz., als vruchten door de wet in haar eerste huwelijk geteeld, gelijk de dochteren Babels en de kinderen Efraïms, tot de doodslager worden gebracht. Nu wordt zij eerst geheel een onvruchtbare, treurige eenzame en verlatene weduwe in zichzelf.

O gezegende staat! nu spreekt Christus haar zo troostvol toe "Uwe vrucht is uit Mij gevonden," Hosea 14. Daardoor zal de kerk in het gemeen ter rechter- en linkerhand uitbreken, zelfs de heidenen die tot hiertoe als een woonstede der draken waren geweest, zouden tot een vruchtbaar land worden gemaakt. En uit de geloofsvereniging met Christus volgen de onafscheidbare vruchten der ware dankbaarheid dat zij alle tezamen een innerlijke lust ontvangen niet naar sommige, maar naar al Gods geboden te leven.

7. Eindelijk was het werk der lossers hun nabestaanden in hun volkomen erfenis te herstellen, gelijk Boaz de verloren goederen van Elimelech aan Ruth wederom terugbracht. Dit heeft de tegenbeeldige Boaz, de hemelse Bruidegom, Zijn bruid volkomen gedaan; zij ontvangen hier op de akker en dorsvloer Zijner kerk menige zalige voorsmaak, maar boven dit alles heeft Hij in de laatste nacht van Zijn

leven voor haar gebeden "Vader Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijne heerlijkheid mogen aanschouwen." Johannes 17. Waren de laatste zegenende woorden der patriarchen van grote betekenis en worden de stervende woorden onzer bloedverwanten, ouders, kinderen, echtgenoten enz. in bijzondere gedachtenis bewaard, hoe veel te meer worden wij dan niet geroepen, om onze aandacht te vestigen bij de zeven kruiswoorden door de Zoon van God gesproken.

En mocht die grote Hogepriester Zijn Geest over ons en in ons uitstorten, opdat Zijn gebeden alleen gegrond mogen zijn op het gouden wierookvat van Zijn verdiensten, neergelegd op het gouden altaar van Zijn voorbede, opdat zij als een liefelijk reukwerk van Zijn hand, tot God mogen opklimmen! Amen.

1. Het eerste kruiswoord luidt: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." Maar deze woorden verdienen onze opmerking vanwege de verschillende opvatting en de menigvuldige strijd hierover of wij die algemeen, dan wel alleen op de uitverkorenen moeten toepassen.

Mij dunkt geliefden! wij hebben ons hier vooral te wachten, om Christus' profetisch en priesterambt niet onder elkaar te vermengen, gelijk de Heilige Geest door de mond van de evangelische Jesaja ons opmerkzaam maakt kapittel 53:12; dat Hij veler zonden gedragen heeft als priester (en wel met dat bepaald onderscheid) en voor de overtreders gebeden heeft als profeet.

A. Als profeet kon Christus niet minder zijn dan Zijn voorbeelden en de opvolgende leraren; dat heeft Hij ook in Zijn leven betoond, in liefderijke vermaningen, tranen en gebeden. Lucas 13:34; 19:42. Johannes 15:22. Dit bevestigt ook Paulus als een voorbeeld voor de leraren: "zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade: wij bidden van Christus' wege, laat u met God verzoenen." 2 Korinthe 5:20. Maar het is een treurvolle staat dat vele uiterlijke naamchristenen zeer begerig schijnen naar het profetisch ambt van Christus, om wijsheid van Hem te mogen ontvangen; het is een ongelukkige overerving van hun stamhoofd Adam, veel eerder te vluchten tot de boom der kennis, dan tot de boom des levens, om te leven tot in eeuwigheid.

B. Maar als priester heeft Christus uitsluitend voor Zijn uitverkoren volk gebeden, voor degenen die Hem van Zijn Vader gegeven waren. Johannes 17. Daar heeft Hij ook alleen de zaligheid voor verdiend, want het is een voornaam grondartikel onzer kerk, de verwerving der zaligheid niet ruimer te stellen dan de toepassing, ofschoon sommigen voorstaan en spreken van de uitgebreidheid en toereikendheid van Zijn offerande voor alle mensen, omdat die een oneindige waarde heeft; maar er is niet het allerminste bewijs dat het de vrijmachtige Jehovah behaagd heeft, om één druppel bloeds tevergeefs te doen storten. Het is een heimelijke ondermijning van de leer der persoonlijke voldoening voor de uitverkorenen. Voor degenen voor wie Christus als priester zelfs niet heeft willen bidden, veel minder zal Hij voor deze Zijn bloed storten.

O nee geliefden! zijn biddende en onafslaambare eis aan Zijn Vader, was alleen ten opzichte van Zijn bruid die Hem beloofd was, daartoe gevoelde Hij in zijn Hogepriesterlijk gebed een hemelse begeerte. Nu Zijn werk was volbracht en Hij in heerlijkheid zou opgenomen worden, in Zijn Middelaarsverhoging aan Zijns Vaders rechterhand, nu kwam Hij om Zijn vreugde en Zijn arbeidsloon te ontvangen, om zijn

duurgekochte volk, dat uit de grote verdrukking komt, te leiden tot de fonteinen van eeuwige verwondering en blijdschap, Openbaringen 7.

C. Wij zouden ook de bede van Christus: "Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen", voor alle mensen kunnen beschouwen en die twee ambten ineensluiten, die toch ook nooit kunnen gescheiden worden. Toen ik mijn gehele wanschapen staat leerde kennen, was het mij zulk een wonder dat de grond zich niet onder mij opende, om mij met een Korach, Dathan en Abiram levend in de hel te doen storten. Het is mij later ook menigmaal een wonder geweest, dat openbare booswichten en vloekers die Gods almacht uitdagen, om hen maar te verdoemen, gedragen konden worden, daar de Heere uit kracht van Zijn heiligheid, gerechtigheid en waarheid bedreigd had, ten dage als de mens zondigde, hij de dood zou sterven. Maar dit is mij van achteren opgehelderd dat alle mensen vele voorrechten ontvangen, uit het verbond der genade, Christus' dood en voorbede. Maar met dit bepaald onderscheid, dat alle verworpingen in Gods lankmoedigheid gedragen worden als vaten des toorns tot het verderf toebereid. Maar de zaligmakende vruchten zijn alleen voor de uitverkorenen, die worden in zichzelf tot onderwerpen gemaakt van Christus' gebed "zij weten niet wat zij doen" en belijden uit één mond dat zij blind zijn in 's hemels wegen.

Daarom is Zijn gebed voor allen die geloven zo dierbaar, dat die grote Hoge priester bij Johannes 17 geen *Amen* heeft uitgesproken, maar dat in de hemel op een geestelijke wijze heeft voortgezet, daarom dragen zij al hunne begeerte aan Hem op, om door Zijn offerande en voorbede geheiligd van Zijn hand aan Zijn Vader te worden overgereikt en als een lieflijk reukwerk te worden aangenomen. Openbaringen 3.

II. Het tweede kruiswoord des Heeren was een toezegging aan een der moordenaars die met Hem gekruisigd waren: "Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn."

Onze tijd laat niet toe de bekende merktekenen uit te breiden van het oprechte geloof, het geloof des harten en de daaruit voortvloeiende daden van waarachtige bekering, als een toonbeeld van de rijkdom van Christus' kruisverdiensten aan deze booswicht, verheerlijkt en die in zijn woorden zo helder doorschitteren; n.l. hij was levendig ontdekt aan de grootheid en de snoedheid zijner zonden; hij was veroordeeld in zichzelf en gevoelde zich geheel strafwaardig, hij verklaarde God rechtvaardig als die Hem naar Zijn heilig recht voor eeuwig zou verdoemen, zijn consciëntie was teder gemaakt met een kinderlijke vreze en ontzag voor de hoge Majesteit Gods, zijn ziel ontvlamde door een liefdekool des Heeren om zijn medezondaar die met hem in het zelfde oordeel was, vanwege zijn gruwelijke zonde te straffen, zijn oprecht geloof deed hem vluchten tot Christus om verlossing en behoudenis, de Heilige Geest had hem onderwezen, dat de Zoon van God in Zijn koninkrijk zou ingaan na zijn dood en in hem deze innerlijke bede om aan hem te gedenken had gewrocht; al deze kenmerken bevestigen dat dit monster van zonde, als een vuurbrand op de rand van de eeuwigheid werd gegrepen, door de geheel vrije grondeloze liefdearmen van de grote God en Zaligmaker, tot een opgericht wonderteken in de kerk Gods, tot moed en troost voor doodslagers en moordenaars.

Maar mijn geliefden! mijn voornaamste oogmerk was om mij zelf en ulieden er bij te bepalen, hoe ons bij de aanschouwing van Christus, tussen twee moordenaars, de besliste grensscheiding van het gehele tweërlei nageslacht van Adam wordt afgebeeld.

Wij mogen dunkt mij de gedachten van voorname mannen wel voor waarheid aannemen, dat Jehovah in Zijn wijze voorzienigheid wel zal bestuurd hebben, dat de

onbekeerde moordenaar aan de linkerhand van Jezus gekruist werd. Ziet hier het beeld van alle verworpingen, in hoe veel rangen ook verdeeld, leraren en professoren vol gaven en talenten, godsdienstige mensen vol van aalmoezen en goede werken, religiemartelaren en voorstanders der waarheid, zij staan met alle openbare, onwetende en zorgeloze zondaars aan de linkerzijde van Christus; zij zijn goddelozen zonder hartvernieuwende bekering; God hoort hun gebeden niet, zij blijven onbeantwoord, gelijk Jezus niet antwoordde op het verzoek van de andere misdadiger. Allen die buiten Christus sterven, zullen eenmaal aan Zijn linkerhand staan en horen, "gaat weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur". Mattheüs 25.

Maar laat ons met opmerking nog eens gadeslaan, de heilbede van dat wonderkind der genade dat aan de rechterzijde van de stervende Immanuël was gekruisigd en hoe terstond in hem de verbondsbeloften werden vervuld, dat zij allen van de Heere zullen geleerd worden; waarom hij in dit gewichtige tijdpunt zo wonderlijk gepast, Christus met de naam Heere aanspreekt, welke naam betekent, dat Hij Zijn volk door Zijn bloed vrijkoopt en Zich tot een eigendom aanneemt; dit kan en geschiedt alleen door de onderwijzing des Heiligen Geestes, 1 Korinthe 12:3.

En uit het antwoord des Heeren blijkt, dat Zijn volk veel meer van Hem verkrijgt dan zij begeren. Zijn bede was: "Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn" en de toezegging werd met een eed veel ruimer bevestigd, "voorwaar zeg Ik u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn."

Een antwoord in dit tegenwoordig tijdpunt wonder gepast; daardoor toch openbaarde Christus Zichzelf als de tweede Adam, om het recht op al de verloren paradijsgoederen nu wederom veel heerlijker te herstellen. Alles wat de rechtschapen mens gelukzalig maakt en tot Jehovahs lof kon opleiden was in Edens hof te aanschouwen en te smaken. Zij was gesteld tegenover het oosten, der zonsopgang, om daardoor verlicht en vruchtbaar te worden gemaakt.

De kerk draagt wederom de naam van Eden of Hof des Heeren. Hooglied 4. Jesaja 51. De Heilige Geest komt ons daarin onderwijzen, dat de gelovigen alle leven, licht, warmte, vruchtbaarheid, troost en blijdschap van de zon der gerechtigheid moeten ontvangen. Zij zijn gelijk de zonnebloem, die zich omdraait en de zon volgt, van de opgang tot de ondergang. Alzo is Christus de Zijnen dierbaar en onmisbaar geworden en zij volgen Hem in hun gehele pelgrimsreis. Daarom dat één woord vervult al de schatkamers van hun zielen "heden zult gij met Mij in het paradijs zijn."

III. Een derde kruiswoord vinden wij aangetekend, waar Jezus zijn moeder aan Zijn geliefden discipel Johannes aanbeveelt, in hetwelk een dubbele lering ligt opgesloten.

A. Maria was door de liefde gedrongen en ontzag geen smaad, vervolging noch dood, om haar Zoon te volgen naar de moordheuvel. Zij stond bij het kruis waar vervuld werd: "een zwaard zal door uw ziel gaan", maar zij werd als een rechtschapene dochter Abrahams, gesterkt door het geloof Hem tot in de dood toe te volgen. De Zoon van God spreekt haar aan met de naam "Vrouwe"; wij gaan de vuile laster maar stilzwijgend voorbij van die vijanden, die met de onbekeerden moordenaar God niet vrezen, en Christus hier van zonde beschuldigen, zodat Hij uit minachting haar de moedernaam weigerde. Maar wie zal de Goddelijke wijsheid hier kunnen peilen! Slechts enkele redenen kunnen wij er uit afleiden n.l. om Maria door de moedernaam niet dieper in de ziel te grieven en om haar door die naam niet openlijk onder deze spottende en vervolgende menigte bekend te maken. Ook heeft Hij Zichzelf hier aan Maria en Zijn volk verklaard en geopenbaard als het beloofde zaad dat uit een vrouw moest geboren worden en aan hetwelk op dit tijdpunt de verzenen vermorzeld moesten worden; ook kunnen wij de gedachten onzer voorvaderen

overnemen, dat Christus van zijn 30ste jaar af en dus van Zijn openbare Middelaarsbediening Zijn moeder met deze naam van "vrouwe" zou hebben aangesproken en die als bewijzen daarvan zoeken bij te brengen Johannes 2:4. Matheus 12:48-50.

Dit laatste dunkt mij zal wel het voornaamste zijn en dan was het woord "vrouwe" vol vertroosting voor Maria, en haar een bewijs dat Christus' liefderijke aanspraak en zorg niet voortvloeide hieruit dat zij de moeder des Heeren was, waardoor het pausdom tot alle vergoding is vervallen, maar zij werd hier in haar lofzang bevestigd, dat Hij haar God en Zaligmaker was, die door Zijn Goddelijk bloed haar heeft vrijgekocht en dat haar nu ook alle dingen met Hem zouden geschonken worden; en dat niet uit Gods algemene, onderhoudende voorzienigheid, maar als geheiligde kruisverdiensten. Hierop volgt een tweede aanspraak des Heeren aan Johannes:

B. "Zoon, zie uw moeder." O gelukkige Johannessen en gegoede vromen, als Christus het kinschap van verzorging van Zijn arme volk aan u opdraagt en Hij u zonder veel woorden van vermaning Zijn mening doet verstaan, gelijk Zijn geliefde discipel; als Hij u ook losmakende genade schenkt om als Johannes gewillig des Heeren bevel te volbrengen, want wij lezen: "En van die ure aan nam haar de discipel in zijn huis". O welk een troost, maar ook een zeer nuttige leerschool, voor arme en beproefde kinderen Gods. Degenen onder hen die teder leven, des Heeren eer liefhebben en Zijn almacht en voorzienigheid geloven, die durven veelal hun nood niet aan mensen klagen: zij hebben het geestelijk bedden geleerd aan de genadetron. Hij is een toevlucht voor de Zijnen en een krachtige Uithelper in benauwdheid. Hij hoort zelfs het geroep der jonge raven, wanneer die door de onbarmhartigheid der ouden worden verlaten, ja zelfs uit hun nest worden gedreven, gelijk de natuuronderzoekers ons mededelen. Deze gulzige en voor zichzelf alleen zorgende dieren, kan de Heere gebruiken, om Zijn volk brood en vlees te brengen, alzo heeft Hij alle schepselen, zelfs de zwartste raven van ongeheiligde mensen in Zijn hand en zij moeten menigmaal Zijn kinderen verzorgen, want het vee op duizend bergen, het zilver en goud is Zijn eigendom.

Huntington zegt: "God is de kassier der armen" en dit deed Dr. Luther zo gelovig uitroepen: "zo lang ik voor Gods waarheid sta, staat de Heere voor mijn behoeften" en deze vloeien uit de kruiswonden Van Christus de gelovigen toe, als verbondszegeningen, die gewis en zeker zijn, Jesaja 33.

IV. Het vierde kruiswoord luidt: "Mijn God! Mijn God! waarom hebt gij Mij verlaten" gesproken door de Zoon van God te midden van een drie-urige duisternis.

De voornaamste inhoud dezer woorden blijft hier op aarde voor ons een verborgenheid. Het zijn woorden van een zeer sterk geloofsvertrouwen en van een bittere weeklacht van verlating, aankondigende zo wel een kwade als een goede uitkomst.

A. De drie-urige duisternis was voor de Joodse natie en de vijanden een voorteken van drie naderende oordelen.

Vooreerst de aanstaande lichamelijke duisternis, die het verstokte Jodendom dreigde, in de verschrikkelijke verwoesting van Jeruzalem, volgens Christus' voorzegging. Mathes 24, toen meer dan elf maal honderd duizend Joden moorddadig om het leven zijn gebracht.

Ten tweede, het geestelijk oordeel van blindheid, duisternis en verharding, dat van de hemel over hen werd uitgestort; gelijk de zon werd verduisterd, alzo zouden zij

eeuwen lang, van het licht van de zon der gerechtigheid verstoken zijn en tot een Lo-Ruchama en Lo-Ammi gemaakt worden, met dit opschrift: "want gijlieden zijt Mijn volk niet", Hosea 1.

Ten derde de eeuwige Godsverlating met al de vijanden des Heeren in de buitenste duisternis, aldaar zal weinig zijn en knersing der tanden", Mattheus 8.

B. Maar wij hebben hier de Zoon van God in Zijn drie-urige verlating vooral aan te merken in Zijn middelaarsbediening, ten goede voor Zijn uitverkoren volk en wel voornamelijk als de borg des verbonds; waarbij wij indachtig worden gemaakt dat Christus Zijn Vader aanspreekt, Mijn God! Mijn God! welke naam betrekking heeft op liet verbond der genade.

Zijn smartelijke weklacht onder de duistere Godsverlating, predikt ons dat die sterke Godsheld hier in zware strijd was met het rijk der duisternis, met de helse tormenten en met de wanhoop der eeuwige Godsverlating. Merkt wel op niet met de wanhoop, om Zijn volk een gelukkige en heilzame wanhoop deelachtig te maken, om te sterven aan alles wat buiten Hem is en om door de sleutelen Zijner Almacht de hel van eeuwige duisternis voor hen te sluiten, Openbaringen 1: 18. Voorts om het paradijs, de stad Gods, voor hen te ontsluiten, waar een eeuwig licht zal zijn, niet van zon of maan, maar de heiligheid Gods en des Lams zal haar bestralen en zij zullen in dat zalig licht stoorloos wandelen, want hun gelukstaat wordt uitgedrukt: "want aldaar zal geen nacht zijn" van enige duisternis, gemis of verlating maar een eeuwige dag van zalige hemelvreugde, Openbaringen 21.

V. Het vijfde kruiswoord door de alwetende Immanuël gesproken was: "Mij dorst", omdat de profetische schriften vervuld moesten worden, Psalm 22 en 69.

De orde der priesters onder de wet, die niet vóór maar ná hun volbracht offerwerk, de beker der dankzegging en verlossing opnamen Leviticus 10:9. Psalm 116:13, is in Christus vervuld, die bij het begin Zijner kruisiging weigerde de wijn te nemen, maar nu alles volbracht was, begeerde te drinken uit de beek van de vervulling van het werk der verlossing, daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen, Psalm 110: 7. Deze dorst was reeds voorafgebeeld door Simson en David in hun zware strijd met de Filistijnen. En de Zoon van God begeerde reeds te drinken bij het aanvaarden van Zijn Middelaarsbediening, Johannes 4:7. Ofschoon een blijk Zijner waarachtige mensheid, zo was toch alles borgtochtelijk, Hij zag in die heidense Samaritaanse vrouw, reeds een voorteken van de vervulling der belofte, in de raad des vredes Hem beloofd, de heidenen tot Zijn erfdeel te zullen ontvangen. Psalm 2:8. Daar dorstte Hij toen al naar, hoe veel te meer nu het einde nadert van de betaling van de bruidsschat en Hij een dadelijk recht heeft, om Zich met Zijn geliefde bruid in hemelse vreugde te verenigen als het loon op Zijn arbeid, Jesaja 62.

Door het dorsten van de Hemelse Bruidegom naar Zijn uitverkoren volk, heeft Hij een vuur in hun zielen aangestoken en een dorst veroorzaakt naar Hem en Zijne gerechtigheid. Daar de natuurlijke dorst veel smartelijker, afmattender, ja dodelijker is dan de honger, zo heeft het de Heilige Geest behaagd, het ingeplante genadeleven daardoor af te beelden. De geestelijke dorst is niet alleen een onbedrieglijk kenmerk van de onvervalste genade, tegenover de harteloze en pijnloze dodelijke gerustheid van het naamchristendom, dat al zijn godsdienst maar van buiten vertoont, maar zij is daarenboven het gewicht in de waagschaal der genade; kleine en flauwe dorst is een merkteken, dat het genadeleven kwijnt en pijnlijke brandende dorst is een verkondiger van vurige liefde en begeerte, dan hijgt de levende kerk als een vermoeid en dorstig hert naar de wateren; de ziel die zichzelf gevoelt als een land dor en mat zonder water,

zoekt, verlangt en roept reeds in de vroege dageraad, om de Heere door het toeëigenend geloof te mogen omhelzen, Psalm 63.

De trappen van dit geestelijk leven worden ons zeer duidelijk afgebeeld in de helden Davids; er werden door sommigen wel enige heldendaden verricht maar zij kwamen niet tot die drie eerste helden, die door het leger der Filistijnen braken om uit Bethlehems bornput water te halen.

Waar de ziel zich gevoelt van dorst te moeten sterven, daar is het geloof een held en rechte krijgsman en waar een wolk van hemelse getuigen met hun gouden kronen in het evangelie schitteren en het dorstige volk aanmoedigen, in de strijd hun als toeroepende dat de overwinning zeker en heerlijk is, daar is de hoop vol moed, gekroond met de helm der zaligheid, dringt zij het vijandelijke leger door en het moorddadigste geschut kan de liefde niet afschrikken; de liefde is sterk als de dood, haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des Heeren, dat zijn de drie genadehelden, die sneuvelen of sterven nooit, omdat zij het water des levens hebben gedronken uit de geestelijke bornput des Heeren Jezus Christus. 2 Samuël 28.

VI. Het zesde kruiswoord des Heeren is het blijde triomflied: "Het is volbracht."

Een woord van onberekenbare waarde met betrekking tot de volmaakte aangebrachte zaligheid; om des tijds wil kunnen wij het slechts aanstippen. Het is door de Zoon van God gesproken zonder bepaalde opdracht, daarom kunnen wij het in een viervoudige betekenis opvatten.

Als sprekende tot Zijn heilige en rechtvaardige Vader "Ik heb volbracht en voleindigd het werk dat Gij Mij hebt gegeven te doen en met één offerande U de weergaloze bruidsschat betaald, Uw grote Naam verheerlijkt en al Uw deugden opgeluisterd." Johannes 17.

De Zoon van God kan deze woorden tot zichzelf richten, het was nu alles volbracht wat al de schaduwen, voorbeelden en profetieën van Hem voorspeld hadden; Zijn smadelijk, smartelijk, pijnlijk, grievend, bloedig, dodelijk en allervreselijkst ziels- en lichaamslijden was volbracht.

De woorden kunnen toegepast worden als door Christus gesproken tegen de duivel en al Zijn vijanden; de macht hen verleend, de haat en smaad en bloeddorst waren volbracht en de maat hunner ongerechtigheid was vervuld, zodat zij zichzelf voor een eeuwige rampzaligheid hadden rijp gemaakt

Eindelijk roept die grote Overwinnaar Zijn bruid het blijde triomflied toe "Het is volbracht": geen erf- noch dadelijke schuld stond meer open, geen zonden met duivel, dood, graf en hel kunnen meer beschadigen; geen offer, geen deugd, geen traan, geen gebed noch zucht behoeft tot de zaligheid toegedaan te worden.

O zalige verwondering en blijdschap voor een ontblote ziel: *Ik heb voor U volbracht!* De hemelse Salomo heeft het huis des Heeren volmaakt, alle uitverkorenen, uitspruitelingen en afkomelingen, kleine en grote vaten, bekers, flessen, alle heilige tempelgereedschappen, worden aan Hem en Zijn offerande gebonden en verenigd tot sieraad, heerlijkheid en eeuwige gelukzaligheid, Jesaja 22.

VII. Het laatste kruiswoord dat de hemelse Bruidegom heeft gesproken met een grote stem is: "Vader, in Uwe handen beveel Ik Mijnen geest".

Zijn grote stem maakt ons eensdeels indachtig Zijn eeuwige Godheid die Hem ondersteunde en anderdeels dat Hij Zijn leven geheel vrijwillig heeft afgelegd. Het buigen van Zijn Middelaarshoofd zal voorzeker ook wel van een zeer grote betekenis zijn; omtrent Zijn Vader was het een eerbewijs en een dankbetuiging voor de hulp, aan Hem als de Borg des Verbonds geschonken en aan Zijn kerkbruid was het de

afscheidsgroet en gelukwens, dat zij de zegen en vrucht van Zijn offerande zou ontvangen. Het overluid aanroepen van de naam Zijns Vaders, was voor vriend en vijand noodzakelijk; omdat Hij voor weinige uren met een grote stem als Borg, Zijn Godsverlating, als 't ware, in de driedubbele dood openlijk had uitgeroepen, zo laat Hij nu met een grote stem horen, dat Hij in het volle genot en de zalige hemelvreugde van de vrede en liefde zijns Vaders stierf; en had Hij Zijn lichaam tot in de dood des kruises aan Hem opgeofferd, alzo droeg Hij nu eindelijk ook Zijn ziel als een offerande aan Zijn hemelse Vader op ter bewaring, om, die binnen weinige dagen wederom terug te ontvangen.

Hij gaf ook hierin Zijn volk een exempel om het lichaam zonder enige kommerlijke zorg over te laten aan Zijn vrienden. Alzo is die grote Voorloper in het binnenste Heiligdom ingegaan, om al Zijn volk daar plaats te bereiden (niet ten opzichte van de hemel zelf) maar om op een voor ons onbegrijpelijke wijze, Zijn overige middelaarsbediening voort te zetten en te voltrekken en daartoe is Hem alle macht gegeven in hemel en op aarde. Mattheüs 28. De zekerheid van Christus' dood heeft de Heere in Zijne voorzienigheid laten uitwerken door een krijgsknecht, die Zijn zijde doorstak, en om Zijn woord te bevestigen, "zij zullen zien in Wien zij gestoken hebben" en daar vloeiende bloed en water uit.

O geliefden, hier is voor het huis Davids en de inwoners van Jeruzalem de bloedfontein der gerechtigheid geopend, tot wegneming van alle erf- en dadelijke schulden, maar hieruit stroomt ook het water der heiligmaking, om sneeuw wit in Jehovahs reine ogen te worden bevonden. Op Golgotha is niet alleen het zalig worden mogelijk gemaakt, maar daar is de fontein in de kruiswoorden geopend van Zijn Middelaars- macht, om gelijk een fontein de heilwateren met macht en kracht toe te passen. Deze Zijn almacht werd in Zijn dood verkondigd, door de wondertekenen aan de hemel en in de tempel en de elementen der aarde predikten de geduchte uitwerking van Zijn Goddelijke kracht, zo tot schrik der vijanden als tot zegen voor Zijn kerk.

Tussenzang Psalm 16:5, 6.

TOEPASSING

Zo heb ik dan getracht naar het kleine talentje mij geschonken, aan het verzoek mijner vrienden te voldoen, met een beknopte bundel leerredenen door de druk verkrijgbaar te stellen, over de hoofdgebeurtenissen van het zwaarwichtige lijden en sterven van de Zoon van God en de gezegende en dierbare vruchtgevolgen voor Zijn uitverkoren volk. Wij hebben daarin gezien de haat en boosheid van de oude slang tegen het Hoofd der kerk, ons daarbij waarschuwend dat hij niet minder zijn duivelse listen in het werk stelt tegen Jezus' bruid en waarheid.

Wij beleven een zeer gevaarvolle eeuw; wat wij nooit gehoord hebben wordt thans ingevoerd, zondagscholen, jongelings- en jonge dochtersverenigingen, liefdezusters van mildadigheid, enz. Zij willen allen wat voor Jezus doen, houden een goede aantekening om hun rekening te kunnen indienen en om heimelijk daardoor de hemel te kopen.

Maar wel opgemerkt, door al die nieuwmodische godsdienst wordt het vlees vroom gemaakt, daar het toch in de grond niet anders is dan een verloochening van de gerechtigheid van Christus, het werk des Heiligen Geestes en de gehele doodstaat des mensen.

Betreurenswaardig is het dat zelfs leraren en christenen daaraan medewerken, van wie men gedacht en gehoopt zou hebben, dat zij daar hun afkeer van zouden betonen. Daarenboven worden thans kapitalen besteed om leraren en zendelingen te vormen,

godsdienstige scholen op te richten, de Bijbel moet helaas met goud en zilver worden voortgeplant. Velen houden zich aan dode stenen gebouwen vast en noemen die door dwaasheid hun moederkerk, waarin Koning Jezus zo ontkroond wordt.

Anderen hechten waarde, ja maken vroomheid van uiterlijke menselijke formaliteiten, waar geen godzaligheid in te vinden is. Zo weet de arglistige slang, de oude vijand van Gods kerk, gedurig wat nieuws en beters te beloven, scheen alles gebroken bakken, om het christendom maar van de Heere en de ware weg van herstelling af te houden; als de werklieden de kerk maar buiten de Heere konden bouwen, dan was hij spoedig herbouwd. Maar geliefden! ziet door alle tijden heen, verlaten van zonden en dwalingen, wederkeren met vasten, wenen en smeken is de weg tot herstel. De tegenbeeldige Izak ontvangt en ontmoet door alle eeuwen Zijn bruid, onder de sluier van waarheid, heilige schaamte en ootmoed.

Mocht de tijd eens aanbreken, dat Sions gruis door de Geest der genade en der gebeden bekwaam werd gemaakt om als geestelijke priesters te wenen, tussen het voorhuis en het altaar met de heilbede: *spaar uw volk, o Heere, en geef uw erfenis niet over tot een smaadheid!* Joël 2:17.

Maar laat ons van die laatste en veelbetekenende kruiswoorden des Heeren een onderscheiden toepasselijk gebruik trachten te maken.

A. En wel ten eerste over de onderscheiden trappen waardoor de mensen ten verdere dalen.

1. Openbare vijanden die Christus dagelijks opnieuw kruisigen, door een bittere haat en smaad Jezus' bruid vervolgen die Hij bemint als Zichzelf, gelijk Hij tegen Saulus zeide: wat vervolgt gij Mij? Hoewel gij met Saulus Gods volk niet kent en er voor erkennen wilt, maar in verblindheid meent Gode een dienst te doen. O zondaars en zondaressen! gij weet niet wat gij doet, gij wordt nog gedragen in Gods lankmoedigheid omdat de Zoon van God nog voor Zijn kruisigers gebeden heeft; maar o wee! wee! wee! gij wordt gedragen als vaten des toorns, om uw oordeel nog groter en u zelf rijp te maken om tot in alle eeuwigheid gepijnigd te worden, om uw tong te kauwen, waarmede gij de Heere in Zijn volk hebt gelasterd, Openbaringen 16.

2. Openbare spotters, die met de onbekeerde moordenaar met Jezus en Zijn Goddelijke almacht spotten en omdat de Heere in Zijn lankmoedigheid om Christus' voorbede zwijgt en gelijk Salomo zegt, het oordeel niet haastelijk over iedere boze daad des mensen brengt, is het hart vol om kwaad te doen. Dit is de toestand op heden van Nederland in het gemeen en van vele spotters in het bijzonder, die met alle zegeningen, uitreddingen, oordelen en dreigementen spotten gelijk de onbekeerde Joden, maar daar is een gedenkboek voor Zijn aangezicht. O wee! die dag komt brandende als een oven, de toekomstige dag zal die hoogmoedige spotters als een stoppel in vlam zetten, Maleachi 3 en 4.

3. Het ontbreekt in onze dagen niet aan een groot aantal zogenaamde christenen en vooral van Christinnen, die met Dorkas vol van goede werken schijnen te zijn; die Johannes' liefde aan Jezus moeder bewezen, willen navolgen, maar gij zult mij waarschijnlijk met woorden of gedachten toevoegen, is dan zulk een liefdewerk af te keuren?

O mijn geliefden! het is de duivel evenveel of hij de mensen op een vrome of goddeloze weg naar de hel kan krijgen. Habel moest eerst gerechtvaardigd zijn, voor en aler Gode zijn offer kon behagen. De Zaligmaker leert zo uitdrukkelijk, maakt eerst de boom goed en dan wordt zijn vrucht goed. Alle deugden die de mens buiten Christus voortbrengt, die vrucht die aan de oude stam groeit, waarmede hij God wil tegen komen en op de zaligheid aanwerkt, noemt Augustinus blinkende zonden, en

daarvan beschrijft Paulus vraagswijs de straffe en het ongelukkig uiteinde, die door eigengerechtigheid het bloed van de Zoon van God vertreden en onrein achten, Hebreëen¹⁰. Het zijn gouden letteren. Al wat niet uit het geloof en zonder geloof geschiedt, kan Gode nooit behagen, hij moet alzo eerst in Christus zijn ingeplant, Romeinen 14, Hebreëen 11.

4. Het ontbreekt in onze dagen evenmin aan Enakskinderen die vol licht, liefde, ijver, geloof en vertrouwen schijnen te zijn. Zij hebben geen bevindelijke kennis aan die innerlijke weklacht van geestelijke duisternis en het smartelijk Godsgemis van 's Heeren volk, en waarom niet? Omdat zij geen leden zijn van het Hoofd Christus, die Zelf hierover met een grote stem moest roepen. O vrienden! mij dunkt wat zal het toch eenmaal een vreselijke wanhoopskreet zijn: "onze lampen gaan uit" als de deur voor eeuwig zal gesloten worden, Mattheus 25.

5. Daar is ook een grote menigte, die dorst naar de hemel, die niet geheel zorgeloos is voor de eeuwigheid; van dezulken spreekt Jezus: vele zoeken in te gaan en zullen niet kunnen en waarom niet? Voor diegenen naar wie Christus niet gedorst heeft, is de weg naar de hemel te smal en de poort te eng. Zij kiezen gelijk Bunjan schrijft, een gemakkelijker weg naar eigen goeddunken, in hun ogen met de rechte weg overeenkomende; tot deze ongelukkige bijplank was Christus door zijn vlees ook voor een tijd afgetrokken geworden. Maar zij die de weg naar de hemel zelf hebben ingeslagen, geraken vroeg of laat op dwaalwegen die hoofdzakelijk hierin overeenkomen, om buiten de gerechtigheid van Christus binnen te komen, hetwelk hieruit voortvloeit dat hemelse genade nooit in de ziel is gekomen om de eigenliefde van de troon te stoten en zij buiten voldoening zich met Gods liefde en barmhartigheid vleien, onder een dwaas voorgeven van velen, dat God wel op de zonden maar niet op de mens vertoorn is. Maar dit heeft de Heere zichtbaar in de Borg der uitverkorenen getoond en de toorn Gods zal eeuwig rusten op die buiten Christus sterven. Hij zal met vlammend vuur wraak doen over zondaars en zondaressen, die in hun zonde sterven, 2 Thessalonicensen 1.

6. Er is nog een geslacht waarvan de Zoon van God gezegd heeft, die niet verre zijn van het koninkrijk Gods n.l. zij hebben een gezonde belijdenis; door studie en omgang met vromen kunnen zij het werk der genade bespreken, in ijver uitmunten, onberispelijk wandelen, maar als 's Heeren volk er van nabij mede omgaat, dan bespeuren zij dat er geen tedere consciëntie, geen kleinheid, geen vreze Gods, geen leven van binnen wordt gevonden. Het is alles zulk verstandelijk en harteloos werk en nauwkeurig opgemerkt, zij zijn nooit aan de wet, hun eerste man, gestorven, zij hebben nooit als leden van het Hoofd Christus een heilige wanhoop leren kennen, het zalig worden is hen. naar Jezus uitdrukkelijke vaststelling nooit onmogelijk geworden, zij hebben nooit bevindelijk de kracht leren kennen van "Het is volbracht", dat al was de hemel te kopen met één zucht, één traan of één reine begeerte, dat zij er dan voor eeuwig zouden moeten buiten blijven. O vrienden, wat zal het in dit opzicht een nauwelijks zalig worden zijn en dan volgt die gewichtvolle vraag die geen sterveling op aarde kan beantwoorden: "Waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen!" 1 Petrus 4.

7. Komt nu ten laatste, zondaars en zondaressen! het zij verre of nabij 't koninkrijk Gods; buiten is buiten, verloren is verloren; allen die buiten de ark waren, kwamen in de zondvloed om.

O zie de Zoon van God eens zalig de hemel voor al Zijn volk innemen, maar o ontzettend en beslissend stervensuur! buiten Jezus te sterven! met al zijn openstaande schuld door de duivel naar het eeuwige vuur gesleept te worden, waar de worm van een altijd knagende consciëntie niet zal sterven, gesproken door de mond der

Waarheid. De gedachten aan Gods oordelen deed de kerk het haar te bergen rijzen van verschrikking, Psalm 119. En daarom zo lang de mens leeft, zo bestaat er nog mogelijkheid om behouden te worden, voor doodschuldige en strafwaardige helwichten.

O zie het eens in die moordenaar, een monster in goddeloosheid op de rand van de put des afgronds, maar door vrije liefde en blanke genade gezocht en gezaligd in het bloed des verbonds, als kristal gezuiverd en hemelrein gemaakt, zonder zielmissen of vagevuur, terstond in het eeuwig paradijs van gelukzaligheid opgenomen. De engel stond op de zee en op de aarde en zwoer bij Dien Die leeft in alle eeuwigheid, dat er na deze tijd geen tijd meer zijn zal; *daarom heden, terwijl gij Zijn stem hoort, haast en spoed u om uws levens wil*, Openbaringen 10.

B. Laat ons nu de kruiswoorden van de hemelse Bruidegom trachten te beschouwen, tot vertroosting voor Zijn geliefde bruid.

1. Jezus' Sulamith is uit kracht van verkiezing Gods dochter, maar in zichzelf zo zwart als de tenten Kedars en als de consciëntie haar de schuldbrief, zo van voor als van na hare bekering eens komt voorlezen, o wat krimpt haar ziel ineen van zonde en dwaasheid, zij is als met schande en schaamte overdekt, zij zou wel onder het stof willen wegkruipen in haar nietigheid. Daarenboven haar verregaande onwetendheid en denkbeelden en voornemens omtrent 's hemels wegen, doen haar beamen 's Heeren woord dat haar vergelijkt bij het veulen van een woudezel, waarvan de natuuronderzoekers getuigen, dat het juist de allerdomste beesten zijn. Maar dan, o ja dan wordt het gebed van hare biddende Hogepriester haar dierbaar: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen."

2. Het is veelal een grote list des duivels, die zo wel op de ware leden als op het Hoofd verbitterd is, te trachten hen tot wanhoop te brengen, door de zonden in haar grootheid en onvergeeflijkheid hun voor ogen te stellen. Maar dit is onmogelijk, want Christus heeft voor hen met de wanhoop der Godverlating gestreden en dezelve overwonnen. Wij stemmen echter hartelijk in met vader Smytegeld, die zegt: er gaan er wel duizend in onze stad verloren door zorgeloosheid, tegen slechts twee of drie door wanhoop. Maar ofschoon het de listige oude slang nooit gelukken zal, om de uitverkorenen geheel wanhopend te maken of tot zelfmoord te verleiden, zo stelt hij toch al zijn instrumenten en wapenen in het werk om de zonden in al hare verzwarende omstandigheden voor ogen te stellen en van Christus en de kracht van Zijn verzoenend bloed af te houden. Maar o gezegend Golgotha! gezegend kruis! gezegend voorbeeld! een moordenaar gezaligd zonder enig verwijt van Christus; ja ik heb zelfs al eens gelezen van iemand die zijn vader en zijn moeder vermoord had en die daarna als een parel aan Christus' gloriekroon werd gebonden.

3. Van een groot aantal van 's Heeren volk, zegt Paulus: "gij ziet uw roeping, niet vele rijken naar de wereld," maar kom eens arm en behoeftig volk, weduwen en wezen, gaat eens met uw gedachten onder het kruis staan en hoort eens wat de Zoon van God tegen Maria zeide, niet "moeder" dan mocht u de moed ontvallen, maar "vrouwe" om aan te tonen dat aan alle arme Maria's dezelfde zegeningen zouden geschonken worden. O zalig bevelwoord "Zoon, zie uw moeder". Zonder nader onderricht, zonder tegenspreken moeten al de Johannessen Gods bevel uitwerken. O wat hebben al Gods kinderen een rijke Vader in de hemel!

4. Op Golgótha worden duistere vromen onderwezen, dat zij hetzelfde lot als hun

Meester zijn te wachten. Die smartelijke weeklachten over hunne zielsduisternissen, zijn veeleer blijken van zonen en dochteren te zijn dan bastaarden en bovenal het smartelijke Godsgemis, dat is uitsluitend eigen aan Godlievende zielen. Jezus' bruid kan buiten hare Liefste met hemel en aarde niet bevredigd worden, daarom blijft er zelfs terstond na de zaligste ogenblikken een heimwee over en dat zal niet vervuld worden dan in het paradijs Gods en Zijn zalige nabijheid.

5. In de gekruiste Christus is de fontein van zaligheid geopend, waarnaar het Goddorstend volk reikhalst. Omdat die hemelse Bruidegom naar al Zijn lieve volk heeft gedorst, kunnen zij niet ophouden naar Hem te dorsten, omdat Hij hen reeds met het water des levens gedrenkt heeft. De dorst van een uiterlijk belijder wordt spoedig geleest en verdwijnt geheel; maar Jezus geeft Zijn volk het eeuwig onsterfelijk levenswater in de ziel, als een altijd wederom opwellende fontein, springende tot in de hemelse gelukzaligheid. Openbaringen 7:17.

6. Van de Kruisberg predikt en roept de Zoon van God al Zijn keur- en bondvolk toe: "Het is volbracht"; maar er is geen academie waar de kracht van deze weinige maar veel betekende woorden kan geleerd worden. Het is een heilgeheim en een verborgenheid voor Sions inwoners, die leerlingen zijn op de school des Heiligen Geestes, die door veel afsnijdende en bevindelijke wegen, eindelijk genoodzaakt zijn geworden, zich om niet te laten zaligen, te zinken en te drijven op dat volbrachte offerwerk.

7. Des Bruidegoms zalige dood is een vaste en grote troost voor de kerk, daar ons de Zoon van God in Zijn woord op twee grondzuilen zo opmerkzaam komt maken. Vooreerst dat Zijn bruidsschat was goedgekeurd "deze heeft God de Vader verzegeld", Johannes 6:27.

Ten tweede toen Zijn ziel op Golgotha in heerlijkheid is opgenomen, was dit een bewijs dat Zijn gerechtigheid als volkomen, aan het hof des hemels was aangenomen, daarom zegt Hij "omdat Ik tot mijn Vader henen ga", Johannes 16:10. Zo heeft Hij het testament in Zijn dood verzegeld en als Voorloper de hemel ingenomen, om Zijn geliefde bruid plaats te bereiden. O driewerf zalig voorrecht voor 's Heeren lievelingen, wien het gegeven mag worden het hoofd buigende, afscheid te nemen van ouders, echtgenoten, broeders, kinderen, vrienden en al het ondermaanse, om door hun Bruidegom in heerlijkheid te worden opgenomen en door hun geestelijke familie te worden ontvangen in de eeuwige tabernakelen. Dit mijne geliefden! is menige sukkelende pelgrim te beurt gevallen, die onder veel strijd en wolken, hoop en vrees zijn weg moest bewandelen, zodat op hun sterfbed zwakken wel eens helden waren, die blijmoedig al hopen de stroom des doods instapten; dan zal vervuld worden:

*En stap ik dan aan wal,
'k zal Hem dan eeuwig eren!
Die door Zijn wijs beleid,
Mij een veil'ge weg wou leren,
Die mij door liefd' en trouw ten haven heeft geleid,
Hem zij de roem, de dank tot in alle eeuwigheid.*

C. Ten laatste worden wij door des Bruidegoms kruiswoorden indachtig gemaakt, dat Hij Zijn bruidkerk een exempel ter navolging heeft gegeven.

1. Christus heeft voor Zijn vijanden gebeden, omdat zij niet wisten wat zij deden. O vrienden! wat zou hier al veel te bestraffen zijn; de uitnemendste van 's Heeren keurlingen zal diepe, diepe schaamte bedekken dat hij over de vijanden van Gods kerk menigmaal met de onbezonnen discipelen vuur van de hemel zou begeren, over hen die de hoge God in Zijn lankmoedigheid wil dragen; en nog erger, wanneer hij Zich zou willen wreken aan Zijn persoonlijke vijanden, de Heere toch alleen komt de wrake toe. O geliefden, dat het onze bede en beoefening mocht zijn in dezen, de woorden des Heeren veel voor ogen te houden, omtrent de verdrukkers en vijanden van Gods volk, "want zij weten niet wat zij doen."

2. Het voorbeeld van de bekeerde moordenaar door wien Christus, door de gezegende werking des Heiligen Geestes sprak, levert ons een exempel ter navolging, om onze medezondaars en medereizigers te waarschuwen en te vermanen, niet gelijk het nieuwmodische christendom en die tractaatjes waarvan de meesten zielverdervend zijn, om de mensen de lieve Jezus en het geloof aan te prijzen. O nee! de bekeerde moordenaar predikte zijn metgezel Gods geduchte rechtvaardigheid en het oordeel, om de zonden te moeten straffen, opdat zij daarna met het dood- en doemvonniss in de ziel en koorden om de hals mochten roepen: "Heere gedenk mijner!"

3. Gelukkige Johannessen, gezegend met tijdelijke goederen, uw Bruidegom heeft stervende u een exempel gegeven. Hij heeft Zijn arme volk in Zijn plaats achtergelaten, om die te verzorgen: maar het is veelal opmerkelijk als het voor kerken, scholen en predikanten is om in pracht, hoogmoed en verkwisting ook in feesten en zondig vermaak door te brengen, dan is er zilver en goud genoeg, maar het is of de listige vijand de mensen de beurs toedrukt, als men komt voor Jezus' arme leden. Maar zij zijn gelukkige Johannessen, die gezegend zijn met goederen en met genade; die met een gewillig liefdehart hun gaven besteden al was het dan ook maar als die weduwe, die maar twee penningskens in de offerkist wierp, dat geloof en dat liefdewerk zal eenmaal ten jongsten dage worden openbaar gemaakt, Mattheus 25.

4. Duistere zielen die uw Liefste hebt verloren, luistert eens met opmerking naar de inhoud van de weeklacht van uw Heere en Koning, die aan Zijn God vroeg naar de grondoorzaak, waarom hebt Gij Mij verlaten! O gezegende onderwijzing voor elke begenadigde ziel en ofschoon vele waaroms voor de eeuwigheid ter oplossing bewaard zullen blijven, zo is het toch in vele wegen, waarin de volwijze Voorzienigheid Zijn kinderen leidt, een zeer noodzakelijke beoefening. Opmerken is toch beter dan het vette der rammen, en het werd in bijzondere kruis- en proefwegen door Bijbelheiligen betracht, om achter hun bijzondere zonden te komen en met hun rechte kwaal bekend gemaakt te worden, want zij hebben de belofte: "Hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken," Psalm 85.

5. Dorstige zielen, uw lieve Bruidegom heeft u een voorbeeld gegeven om u voor te lichten, om te dorsten naar de vervulling van Gods dierbare verbondsbeloften en toezeggingen. De letterlijke waarheidsbelijders hebben aan de beloften des Bijbels genoeg, zonder de toepassende kracht van de vervulling en die de beloften hebben gestolen, die hebben ze eens voor altijd aangenomen. Maar de Zoon van God geeft Zijn zielsvriendin een exempel, om te dorsten dat zij eens door het levend toeëigenend geloof, water mag scheppen uit de vreugdefontein des heils, om in Zijn zoete gemeenschap te leven en om eenmaal het einde des geloofs te ontvangen, verzadiging van hemelvreugde aan de ronde tafel van de bruiloft des Lams.

6. Het volbracht Middelaarswerk van de stervende Immanuël is de gehele oefenschool en loopbaan van de oprechte Sionieten, om te volharden tot het einde toe, want daar is de kroon opgehangen; dat was de vreugde en het loon van de Zoon van God zelf op Zijn arbeid; dat deed Hem Zijn werk met blijdschap voleinden; dat was ook Paulus' loop en kamp in de strijd, alzo te lopen en te strijden om die onverderfelijke kroon te ontvangen; daarmede moedigde Paulus Timotheüs aan in de zware strijd, "grijp naar het eeuwige leven." En Mozes in al zijn kruis "zag op de vergelding des loons", om zonder zonden, tranen, wolken, gemis of de allerminste belemmering of verkoeling in de liefde, verzadigd te worden met Gods beeld. Psalm 17.

7. Eindelijk heeft die beminnelijke Bruidegom, nadat Hij de onberekenbare en eeuwig bewonderenswaardige bruidsschat betaald had, zegenend afscheid genomen, zonder enige onnodige bekommernis of bestellingen van de begrafenis van Zijn lichaam of andere zorgen. O driewerf gelukkig! die door genade geleerd heeft al zijn bekommernissen op de Heere te wentelen en zijn familie, nabestaanden en vrienden en Gods kerk aan de Algenoegzame toe te vertrouwen, Die alle macht in hemel en op aarde heeft ontvangen, en dan onder de reien der gezaligden opgenomen te worden, om mede in te stemmen met de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen: "Het Lam dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht en de rijkdom en de wijsheid en de sterkte en de eer en de heerlijkheid en de dankzegging in alle eeuwigheid," Amen.

Nazang: Psalm 90:9.